

T. D. K.

TÜRKÇEDEN OSMANLICAYA
CEP KILAVUZU

SISMANOĞLIO
MEGARO

1935

İSTANBUL

DEVLET BASIMEVİ

.C

E

P

K

I

L

 SİSMANOĞLU
MİMARO

A

V

U

Z

U

Türkçe -

Osmialıca

T. D. K.

TÜRKÇEDEN OSMANLICAYA
CEP KILAVUZU

Her tûrlü telif hakkı Türk Dil Kurumunundur
(Telif hakkı ilânühaberî: No: 14; 19 Temmuz 1935)

1935
İSTANBUL
DEVLET BASIMEVİ

ÖNSÖZ

Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu adıyla ortaya konan bu kitap, *Osmanlıcadan Türkçeye Cep Kılavuzunun* endeksidir. *Osmanlıcadan Türkçeye Cep Kılavuzunda* yazılı Türkçe karşılıklar, alfabe sırasına alınarak, hangi osmanlıca sözlere karşılık tutulmuş ise, onlar da yanına yazılmıştır. Bunu böyle çıkarmakla düşünülen şey, *Osmanlıcadan Türkçeye Cep Kılavuzuna* göre yazılmış bir yazıyı okuyanlar, e yazıda gördükleri bir Türkçe sözün ne demeye geldiğinde duraklarsa, bunu bulabilmelerini kolaylaştırmaktır.

Bir endeks olarak hazırlandığı için bu *Kılavuzda* birtakım Türkçe sözlere eksik, bir takımlarının da anlamlarından bir kısmı yazılmamış görülecektir. Bütün Türkçe sözlerin bütün anlamlarıyla gösterileceği kitap, *Büyük Türk Sözlüğü*dür. Türk Dil Kurumu, bir yandan da bu sözlük üzerindeki çalışmalarını sürüp götürmektedir. Daha yıllarca çalışma isteyen bu *Büyük Sözlüğü* ortaya koyabildiğimiz gün, Türk Dilinin yeni bir bayramı olacaktır.

Türk Dil Kurumu

TÜRK DİL KURUMUNUN BİLDİRİĞİ

Osmanlıcadan Türkçeye Cep Kılavuzu 26 Eylül 1935'te, Üçüncü Dil Bayramı gününde satılığa çıkarılmıştır. O gün Türk Dil Kurumu su bildiriği gazetelere vermiştir.

Türk Dil Kurumu, bugün sayın Türk yurtdaşlarına *Osmanlıcadan Türkçeye Cep Kılavuzunu* sunmakla sevinç duymaktadır. Bunun endeksi olarak hazırlanan *Türkçeden Osmanlıcaya Cep Kılavuzu* da basılmaktadır ve pek yakında ortaya konacaktır.

Cep Kılavuzları, 1933 martından beri sürüp giden bir çalışmanın verimidir. Bu çalışmanın amacı da, yazı dilimizde kullanılan, fakat halkın konuşma dilinde yeri olmadığı için yabancı sayılan sözlere öz türkçe karşılıklar bulmaktır.

Dil devriminin gidişini ilgi ile göz önünde tutanlar, bu iki küçük kitabın ne büyük emeklerle yapılmış olduğunu pek iyi bilirler.

Türk Dil Kurumu, 1933 martında açtığı *Dil Anketi* ile bu işe elkoymuştu. Bu anketin verimleri bir araya getirilerek yine o yılın yazında bir *Karşılıklar Kılavuzu* hazırlığına da başlanmıştı.

Ancak, yalnız ankete gelen cevaplarla bu işin eksik kalacağı görülerek geniş bir tarama işine de girildi. Elde bulunan 120 bin kadar derleme şifli ile 150 kadar kitap, arapça ve farsça sanılan sözlere karşılık olabilecek karışmamış türkçe sözlere bulmak bakımından, taratıldı. Bu çalışmadan da 1934 yazında ortaya konulan *Tarama Dergisi* çıktı.

Tarama Dergisi üzerine gelen düşünceler, anketin verimleri, Kurumun elinde bulunan ve bu işe yarıyacağı umulan bütün belgeler, bir araya getirilerek 1934 yılı sonlarında yeniden *Kılavuz* hazırlığına elkonuldu. *Kurum Genel Merkez Kurulu* üyelerinden başka yurdun yazı ve dil ile uğraşır seçmelerinden de 16 kişiyi içine alan *Kılavuz Çalışma Kolu*, aylarca süren çalışmalarından sonra *Osmanlıcadan Türkçeye Karşılıklar Kılavuzu* adı altında hazırladığı bir taslağı bütün gazete ve mecmualarla halkın gözü önüne koydu ve herkesten önerge istedi. Gelen önergeler ile *Kılavuzda* eksik kalmış söz listeleri ve şekil birliği sağlayacak etütler bir araya getirilerek son bir defa daha *Kılavuz* sözleri gözden geçirildi.

İşte bugün ilk kısmı ortaya konulan *Cep Kılavuzları* bu kadar uzun ve özenli çalışmaların ürünüdür.

Üç senedenberi dil işinin türlü yönleri üzerinde çalışmış ve çalışmakta olan *Türk Dil Kurumu*, Kılavuzu ortaya koyarken herkese açıkça bildirmeyi borç bilir ki, Türk dilinin geniş ve zengin varlığı, ne *Tarama Dergisi*nde, ne de *Cep Kılavuzunda* tam olarak gösterilebilmiş değildir. Dilimizin öz kaynaklarına doğru girildikçe, Türkçede ana söz köklerinin varlığı, bunlardan türlü türlü sözler türetmeğe yarayan eklerin zenginliği, köklerle eklerin birleşmesindeki dil sisteminin genişliği kendini göstermektedir. Bu yönden yapılan araştırmaların verimi, akıl şaşırtıcı bir değerde ve henüz dünya lengüistlerinin sezemediği bir enginliktedir.

Cep Kılavuzunda öz türkçe karşılığı gösterilen sözler de, etimoloji bakımından Türk Diline yabancı sözler değildir. Biryandan Türkçenin en eski ve eldeğmemiş varlıkları, öte yandan İndo - Öropeen ve Hamito - Semitik denilen dil familyalarının etimolojisi üzerinde yapılan derinleştirmeler, Türkçeden başka denilen dillerin de aynen Türk kaynağından olduğunu, günden güne daha kuvetlenen ve daha sarsılmaz bir inan haline gelen bir gerçek olarak, ortaya koymaktadır. Hele Türk olduğuna şüphemiz kalmamış olan Sümerlerin dili hakkında iki, üç senedenberi âlimler ta-

rafından ortaya konulan ince araştırma eserleri gözönüne alınırsa, işaret ettiğimiz büyük hakikatin az zamanda güneş parlaklığıyla kendini göstereceğine şüphe edilemez.

Türk köklerinden geldiği anlaşılan sözlerden pek az bir kısmı *Kılavuzda* gösterilmiştir. Ancak Türkçenin başka ülkelerde söylenip yazılan dillere vergisi bu kadarlık değildir.

Kılavuzu yaparken, Türkçenin tarihini, hattâ tarihtenöncesini derinleştiren bir ilim eseri ortaya koymak düşünülmemiştir. Daha çok, pratik olarak, bugünkü halkın anlayabileceği açık, sade, canlı bir dile yer vermek düşüncesine bağlanılmıştır.

Cep Kılavuzu, halk için yazı yazmak isteyen Türk yazarlarının alıştıkları osmanlıca yazıdan türkçe yazıya geçmelerini kolaylaştırmak isteğiyle yapılmıştır.

Büyük Türk Sözlüğü üzerindeki çalışmalar, dilimizin geniş zenginliklerini ortaya dökmek umudiyle sürüp gitmektedir. Bundan başka dilimizin en ilkel varlıklarını bulmak ve bunları yabancı denilen dillerin söz kökleriyle karşılaştırmak yolundaki çalışmalar da durmamıştır. *Kurum*, o yoldaki çalışmaların verimlerini de ayrıca ortaya koyacaktır.

Cep Kılavuzu, ne dilimizin zengin kaynaklarını daraltmak, ne de konuşan ve yazanları zora sokmak kasdiyle ortaya konmuyor. Onun amacı, halk için yazılan yazıların, yalnız okuma yazma öğrenmiş olanların da kolayca anlayabileceği bir dille yazılmasına yol göstericilik edebilmektir.

Bütün yazar ve okurların bu maksadımızı gözönüne alarak *Kılavuzu* iyi karşılayacaklarını umarız.

Türk Dil Kurumu
Genel Sekreteri

Ibrahim Necmi Dilmen

SISMA
MEG

TÜRKÇEDEN OSMANLICAYA CEP KILAVUZUNDA KULLANILAN İMLER VE KISALTMALAR

1. Türkçe söz, başta 8 punto siyah yazı ile yazılmıştır.
2. Türkçe sözün karşılık olduğu osmanlıca söz, 8 punto düz yazı ile dizilmiştir.
3. Sözün fransızca karşılığı - yalnız gerekli görülen yerlerde konulmuş ve - 8 punto düz yazı ile dizilmiştir.
4. () içinde 8 punto italik yazı ile dizilmiş sözler iki türdür:
 - a) (Bak: . . .) şeklinde olanlar, aynı osmanlıca söze karşılık olarak gösterilmiş başka türkçe sözleri gösterir.
 - b) (. . . anlamına) şeklinde olanlar, türkçe sözün karşılık olduğu osmanlıca sözün türlü anlamlarından hangisi gözönünde tutulduğunu gösterir.
5. (-) imi, bir sözün başına konursa o sözün bir sonek olduğunu, sonuna konursa bir önek olduğunu anlatır.

6. (T.) imi, sözün bir terim olduğunu, yahut terim anlamı için karşılık konulduğunu gösterir.

7. Bir türkçe sözün karşısına yazılan osmanlıca sözlere birden çok olup ta bunlar (1.), (2.) . . . gibi rakamlarla ayrılırsa o türkçe sözün ayrı ayrı anlamları olduğu anlaşılır. Böyle ayrılmıyan osmanlıca sözlere çemdes demektir.

8. Türkçe sözlerin kullanılmasını göstermek üzere - ancak pek gerekli yerlerde - konulan örnekler 6 punto yazı ile dizilmiştir.

9. [K. : . . .] imi, yanında bulunduğu sözün kısaltma şeklini gösterir.

10. Kılavuzda söz aramayı kolaylaştırmak üzere soldaki her sayfanın başına o sayfanın ilk sözünün ve sağdaki her sayfanın başına da o sayfanın son sözünün ilk üç harfi konulmuştur.

A

- Abama** = İmtina, istinkâf (T.)
Abamak = İmtina etmek
Abartma (Bak: *obartma*) = Mübalâğa
Abartmak = Mübalâğa etmek
Abay = Dikkat = Attention
Abaylamak = Dikkat etmek
Abaylı = Dikkatli
- a benzer (Bak: *görünüşe göre*) = Galiba
Abuk sabuk = Türrehat
Abus (Bak: *somurtkan*) = Abus
Abus suratlı = Abusülvecih
Acaba = Âya, acaba = Est - ce - que?
Acamı (Bak: *toy, tor*) = Mübtedi, acemi
Acele = **1.** Müstacel = Urgent; **2.** Müsarraat; **3.** Acele = Vite, rapidement;
4. Acele = Hâte
Aceleci (Bak: *evcen*) = Acul
Acele etmek = Acele etmek, isticlal etmek = Se hâter, s'empresser, se presser
Aceleleştirmek = Tacil etmek = Accélerer, hâter

Aceleye gelmek = Aceleye gelmek

Aceleye getirmek (Bak : *evediyeye getirmek*)
= Aceleye getirmek

Acı = 1. Telh; 2. Vecâ = Douleur, crampes;
3. Elem = Douleur, mal

Acık = Facia

Acıklı = 1. Müellim; 2. Dilsuz; 3. Elim;
4. Feci

Acıklılık = Fecaat

Acılanmak = Müteellim olmak = Avoir
mal, se chagriner, s'affliger

Acılar = 1. Âlâm; 2. Evcâ

Acılık = Meraret = Amertume

Acım (Bak : *acima, esirgeme*) = Refet

Acıma = 1. Merhamet, terahhum; 2. (Bak :
yarlıgama) Rahm; 3. (Bak : *acım*) Refet

Acımak = Merhamet etmek

Acımaz = Merhametsiz

Acınacak, acınır = Şayanı merhamet

Acınmak = 1. Teellüm etmek = Se chag-
riner, s'affliger; 2. Telehhüf etmek

Acır = Merhametli

Acı tatlı = Germü serd

Acıyan (Bak : *yarlıgıyan*) = Rahîm

Acun = 1. Dünya = Terre; 2. Cihan, âlem =
Monde; 3. Dehr

Acunlar = Avalim

Acunsal = Âlemşumul, cihanşumul = Mondial

Açan = 1. Kâşif; 2. - küşa

Açar (Bak : *anahtar*) = Miftah

Açgözlü (Bak : *doymaz*) = Tamakâr

Açgözlülük (Bak : *doymazlık, umdu*) = Tama

Açığa vurmak = 1. Faşetmek, ifşa et-
mek = Divulger; 2. İzhar etmek

Açık = 1. Zimmet; 2. Müsteban; 3.
Mekşuf; 4. Alenî; 5. Münhal = Vacant;

6. Celi = Clair, ouvert, évident; 7.

Bâhir, hüveyda, ayan, zâhir, aşikâr =

Clair, apparent, évident, ouvert; 8.

Vâzih = Clair

Açıkça = Alenen, sarahaten

Açıklama = İzah, tebyin

Açıklamak = Tasrih etmek, tavzih etmek

Açıklanmış = Musarrah, muvazzah

Açıklar = Münhallât = Les places vacantes

Açıklık = 1. Küşayış; 2. Vuzuh

Açık saçık (Bak : *oynak*) = Aşüfte, alüfte

Açıktan, açıktan açığa = Alenen, sarahaten

Açık yerler = Münhallât = Les places
vacantes

Açılama = İstikşaf

Açılamak = İstikşaf etmek

Açılan = Münkeşif = Développé

Açılım (Bak : *sünüm*) = İnbisat

Açılma = İnhilâl = Vacance

Açılmak = 1. (Bak : *sünmek*) İnbisat et-
mek; 2. (Bak : *gelişmek*) İnkışaf etmek

- Açım** = Küşad
Açım söylevi = Nutku iftitahî
Açın = Keşl
Açınlamak = Keşfetmek
Açınlanmış (Bak: *bulunmuş*) = Mekşuf
Açku (Bak: *parlatı, cilâ*) = Cilâ, saykal
Açma (Bak: *koparma, kaldırma*) = Fek
Açmak = 1. Fekketmek; 2. İfşa etmek, faşetmek = Divulguer; 3. İkame etmek = Intenter; 4. Halletmek = Dénouer, deviner; 5. Fethetmek = Conquérir
Ad (Bak: *isim, ün, nam*) = Nam, isim, sıyt
Ada = Cezire = Ile
Adak, adama = Nezr
Adamak = Vâdetmek, nezretmek
Adamalar (Bak: *adançlar*) = Mevaïd
Adamlık = Âdemiyyet
Adanç = Vâd = Promesse
Adançlamak = Vâdetmek = Promettre
Adançlar (Bak: *adamalar*) = Mevaïd
Adanmış = Mev'ud
Adaş = Hemnam
Aday = Namzed = Candidat
Adı geçen (Bak: *anılan*) = Mezkûr
Adım = Hatve
Ad koymak, adlamak = Tesmiye etmek = Nommer, dénommer
Adlanmak (Bak: *denmek*) = Tesmiye oluvmak = Se nommer, s'appeler

- Adıar** = Esami
Adlı, adlı samlı = Şehîr, namdar
Ad san (Bak: *ün, angı, kü*) = Şöhret = Réputation, renom, renommée, célébrité
Ad vermek = Tevsim etmek
Af (Bak: *bağış*) = Af (afiv) = Pardon
Afal (Bak: *alık*) = Sersem, serasime
Afat = Âfet
Aferin = Aferin
Afsun = Efsun
Ag = 1. (Bak: *örü*) Şebeke; 2. Târ
Ağaç = 1. Dirahht, şecer; 2. Ahşab
Ağaççık (Bak: *bodurağaç*) = Şüceyrc
Ağaçlar = Eşcar
Ağaçlık = Meşcer, meşcere
Ağaçlı yol = Hıyaban
Ağal = Havas (*Avam karşıtı*)
Ağan = 1. Sâid; 2. Şahab
Ağanlar = Usul (*T.*)
Ağbide (Bak: *anıt*) = Âbide
Ağbidevî (Bak: *anıtısal*) = Âbidevî
Ağbit (Bak: *Tapkan*) = Âbid
Ağdalı (Bak: *yopışkan*) = Lüzucetli
Ağı = Zehr, sem
Ağılama = Tesmin
Ağılanma = Tesemmüm
Ağım (Bak: *yükseliş*) = Suud

Ağır = 1. Giran; 2. Sakîl; 3. Aheste, batî = Lent; 4. Mükellef = Imposé, chargé; 5. Müteenni; 6. Vahîm = Grave, périlleux; 7. Zahmetli = Fatigant

Ağırbaşlı = Temkinli, vakur

Ağırbaşlılık = Vakar, temkin = Dignité

Ağır davranan = Müteenni

Ağır davranmak (Bak: *sakınmak*) = Teenni etmek = Ağır avec précaution

Ağır gelmek = Giran gelmek

Ağırlama (Bak: *sayma*) = Múraat, riayet

Ağırlamak = 1. Riayet etmek; 2. İzzat etmek, ikram etmek; 3. (Bak: *ululamak büyülemek*) Tazîz etmek, tekrîm etmek

Ağırlaştırmak = Teşdid etmek = Rendre dur, aggraver

Ağırlık = 1. Vahamet = Gravité; 2. Sıklet; 3. Bataet = Lenteur; 4. Külfet

Ağırlık göstermek = Bataet göstermek

Ağırsamak = İstiskal etmek

Ağır yükler = Ahmal ve eskal

Ağıt = 1. Nevha; 2. Mersiye

Ağıtçı = Nevhager

Ağıtmak (Bak: *yükseltmek*) = İs'ad etmek

Ağız = 1. Dehan, fem; 2. (Bak: *ezgi*) Lahû; 3. (Bak: *düden*) Menfez; 4. Şive

Ağız açmak = Şakki şefe etmek

Ağızağıza (Bak: *silme*) = Lebaleb

Ağız bozmak = Tefevüh etmek

Ağızlar = Efvah

Ağlama = Giryeye, bükâ

Ağlamsamak = Tebaki etmek = Pleurnicher

Ağlamsık = Mütebaki

Ağlıyan = Bâkî (*Bükâdan*)

Ağma = 1. Uruc = Ascension; 2. Şehab

Ağmak = Tereffu etmek

Ağman (Bak: *kusur*) = Nakîsa

Ağrı = Vecâ = Douleur, crampe

Ağrılar (Bak: *acılar, sızılar*) = Evcâ

Ağrına gitmek = Giran gelmek

Ağza almak, ağzamak = Tefevüh etmek

Ağzıbir = 1. Yekzeban; 2. Hemzeban

Ağzını kapatmak = Habt etmek

Ağzının ölçüsünü vermek, ağzının payını vermek = Haddini bildirmek

Ağzi pek, ağzi sıkı = Ketûm

Aheste (Bak: *yavaş, ağır*) = Aheste = Lent

Ahlâk = 1. Ahlâk; 2. (Bak: *yaradılış*) Hulk

Ahlâka uygun = Ahlâkî = Moral

Ahlâklanmak = Tahallük etmek

Ahlâklanmış = Mütehallik

Ahlâklı (Bak: *iyi huylu*) = Halûk

Ahlâksal = Ahlâkî = Moral

Ahlâksızca = Gayriahlâkî = Immoral

Ahmak (Bak: *beyinsiz, alık*) = Ahmak

Ahmaklık = Hamakat

Ahşap (Bak: *tahta, ağaç*) = Ahşab

Ail

- Aile** (Bak: *arda, ayle*) = Aile = Famille
Ak = 1. Sefid, beyaz; 2. Ezher; 3. Pâk
Akademi = Encümeni danış = Académie
Akağ (Bak: *yatak*) = Mecra
Akan (Bak: *akıcı*) = Seyyal
Akar = 1. Revan; 2. Cari = Courant
Akarsu = Cüybar, mai cari
Akciğer (Bak: *öygen*) = Ree
Akça (Bak: *para*) = Sikke, nakd
Akçalar = Meskûkât
Akı = Âlicenab, civanmerd, sahî
Akıcı (Bak: *akan*) = Seyyal
Akıl = Hûş, hîred, akl = Raison
Akıl etmek = Taakkul etmek
Akıllık = 1. Fütüvvet; 2. (Bak: *cömertlik*)
Sahavet; 3. Ulüvvü cenab = Magnanimité
Akıllı = Âkıl, hîredmend = Sage, raisonnable
Akılular = Ukalâ
Akıl şaşırtan, akıl şaşırtıcı = Muhay-
yirülukul
Akım = Cereyan = Courant, marche
Akımsar = Nikbin = Optimiste
Akınmak (Bak: *eğilmek*) = Meyl etmek
Akıntı = 1. Seyelân; 2. Cereyan
Akız = Seyyale
Akılık = Nuhâ = Mœlle
Akkin = Selîs
Akkinlik = Selâset
Aklamak = Tebriye etmek = Acquitter

Akt

- Aklama kâğıdı** = Beraeti zimmet mazbatası
Aklan = Sathî mail
Aklanma = Beraet = Acquittement
Aklanmak (Bak: *berilenmek*) = Beraet
etmek, teberrî etmek = Etre acquitté
Aklanmış = Beriyüzzimme
Aklı bozuk = Muhtellişuur = Aliéné
Aklı (Bak: *usal*) = Akli = Rationnel
Aklık = Beraet = Innocence
Aklını oynatmış = Muhtellişuur
Akma (Bak: *akıntı*) = Seyelân
Akmak = Cereyan etmek
Akman (Bak: *temiz, sili, arı*) = Nezih
Aksa = Ârıza = Entrave
Aksak (Bak: *topal*) = Âreç, lenk
Aksalar = Avarız
Aksamak, aksaya uğramak = Ârıza-
ya uğramak = S'entraver, être entravé
Aksırık = Atse
Aksoy = 1. Necib, asil; 2. Şerif
Aksoylar = Zâdegân = Les aristocrates,
les nobles
Aksoyluk (Bak: *asillik, tözünlük*) = Asa-
let, necabet, esalet = Noblesse
Akşam = Şâm
Aktarmak = Nakletmek = Transmettre
Akti = Ücret = Salaire
Aktıcı, aktılı = Ecir
Aktısız (Bak: *parasız*) = Bilâücret

Al

Al = 1. (Renk anlamına) Lâl; 2. Desise, firib, mekr, sanîa, hud'a, hile

Alâ (Bak: *pekiyi*) = Âlâ = Très bien, parfait

Alaca (Bak: *dönek*) = Mütelevvin

Alacak = Matlub

Alacakaranlık = Nimzulmet = Crépuscule

Alacaklı = Dain, garim

Alacaklılar = Gurema

Alacaklılar yekesi = Dâyinler vekili

Alacalanmak = Televvün etmek

Alacalık = Televvün

Alaca verece = Teslim tesellüm

Alacı (Bak: *şantal, cellât*) = Cellâd

Alağsız (Bak: *yerici*) = Zemmam

Alâka (Bak: *ilişik, ilgi*) = Alâka

Alâmet (Bak: *beldek*) = Alâmet

Alan = 1. Sâha; 2. (Bak: *bulan*) - pezir; 3.

(Bak: *getiren, götürən*) -ber

Örnek: Gönül alan = Dilpezir, dilber

Alanç = Müsadere = Confiscation

Alanç etmek = Müsadere etmek

Alay = 1. Ketibe; 2. İhtifal; 3. (Bak: *ta-kim*) Güruh; 4. Şahîyat, hezl

Alaya almak (Bak: *aşağsamak*) = Tez-yif etmek = Dédaigner, mépriser

Alaycı = Müstehzi

Alay olmak = İstihza etmek

Albay = Miralay

Alf

Alçak = 1. Leîm, deni, mel'un, namerd;

2. Merdud; 3. Pest; 4. Nâkes; 5. Redî;

6. Zelil = Ordinaire, bas; 7. Şeni

Alçakça, alçakçasına = Denaetkârane

Alçakgönüllü = Mütevazî = Modeste

Alçakgönüllülük = Mahviyet

Alçaklama (Bak: *aşağılama*) = Hakaret

Alçaklanmış (Bak: *aşağılanmış*) = Muhakkar

Alçaklar = Edani

Alçaklık = 1. Mel'anet, denaet; 2. Mezellet;

3. Fazîha, fazahat; 4. Redaet, habaset =

Méhcanceté, scélératesse; 5. Şenaat; 6.

Zül, zillet = Bassesse

Alçalma = 1. İnhitat = 2. Tezellül

Alçalmak = 1. Tenezzül etmek = S'a-

baisser, daigner; 2. Tedenni etmek =

Baisser, diminuer, être en décadence

Aldaç = 1. Desise, mekr, firib, hile, hud'a,

sanîa 2. Kâzib

Aldanık, aldanmış = Mağbun

Aldatıcı = 1. Mekkâr, hilekâr, dессas 2.

- firib; 3. Muğfil

Aldatma = Gabn

Aldatmak = İğfal etmek

Aldırışsız (Bak: *kaytsız, aldırmaz*) = Lâkayd

Aldırmadan, aldırmıyarak = Rağmen

Aldırmaz (Bak: *aldırışsız, kaytsız*) = Lâkayd

Alev = 1. Alev, lehîb = Flamme; 2. Şule

Alfabe = Elifba

Alg

Algi = Ganimet

Alıcı = Müşteri

Alık = Ahmak, ebleh, serasime, sersem

Alıklık = Belâhet, hamakat = Idiotie

Alkoyma = 1. İbka; 2. Avk

Alkoymak = 1. Men'etmek, 2. İbka etmek; 3. Tevkif etmek = Arrêter, dâtenir

Alım = 1. Şıra; 2. Tahsil = Perception; 3. Câzibe = Sympathie, charme

Alımca = 1. Aavid; 2. Caize

Alımcı = Tahsildar = Percepteur

Alımlı (Bak: *sevimli, gözen*) = Cazib, cazibeli = Sympathique, charmant, attrayant

Alımlılık (Bak: *gözenlik, sevim*) = Cazibe

Alımsa = Rişvet

Alımsak = Mürtekeb, mürteşi

Alımsaklık = İrtikâb, irtişa

Alım satım = Beyi ve şıra

Alımsa veren = Raşi

Alımsız = Antipatik, cazibesiz

Alımsızlık = Cazibesizlik = Antipathique

Alın = 1. Cephe = Front, façade; 2. Nasiye, cebîn

Alın buruşuğu = Çini cebîn

Alınç = Mehuzat, tahsilât, makbuzat

Alınğan = 1. Seriülnifial; 2. Müvesvis

Alınma (Bak: *küsü, gücenme*) = İnfial

Alm

Alınmak = Münfail olmak

Alınmış = Muktebes

Alın yazısı (Bak: *yazım*) = Sernüvişt

Alıp vermek (Bak: *verişmek*) = Taati etmek = Echanger

Alış (Bak: *alım*) = Tahsil = Perception

Alışık = 1. Munis; 2. Meluf

Alışıklık (Bak: *alışkanlık*) = Müvaneset

Alışılmamış = Gayrimenus

Alışılmış (Bak: *belli*) = Mutad

Alışkan (Bak: *ısımk*) = Menus

Alışkanlık = 1. (Bak: *alışıklık*) Müvaneset; 2. Âdet, itiyad = Habitude

Alışmak = Ülfet etmek, ünsiyet etmek, istinas etmek = S'habituer, fréquenter

Alış veriş = Ahzü ita

Alıt = Makbuz = Reçu

Âli (Bak: *yüce, ulu*) = Âli

Alkım = Alâimi sema = Arc-en-ciel

Alkış = 1. Aferin = Bravo; 2. Şapâş

Alkışlama (Bak: *beğenme*) = Tahsîn

Allah = 1. Allah = Dieu; 2. Mabud

Allaha ısmarladık (Bak: *esenkal*) = Allaha ısmarladık = Adieü

Allah isterse = İnşaaallah

Allakbullak = Hercü merc

Alma = Ahz

Almaç = Âhize = Récepteur

Almak = 1. Zabtetmek, fethetmek = Saisir, prendre, conquérir, s'emparer; 2. Teshir etmek = Conquérir, ensorceler, séduire; 3. Tesellüm etmek, kabzetmek, ahzetmek; 4. Nez'etmek = Oter, arracher, enlever; 5. İhras etmek; 6. İşgal etmek; 7. İhtiva etmek, istiab etmek, tazammun etmek; 8. İhata etmek = Concevoir; 9. İktibas etmek, nakletmek = Extraire; 10. Telâkki etmek; 11. Tahsil etmek = Percevoir, s'enquérir

Almanak = 1. Takvim; 2. Salname

Almaş = Becayış = Permutation

Alp (Bak: *er, kahraman*) = Kahraman

Alpay = Fatih, cihangir

Alt = 1. (Bak: *ost*) Madun; 2. Zir, taht

Altık = Zımnî = Taçite

Altı üstlü = Tahtanî fevkânî

Altüst = 1. Hercü mercü; 2. Zirü zeber

Altüst etmek = Taklib etmek

Altüstleme = Takdim ve tehir

Alveri = Muamele

Amaç = Hedef

Amaçlama = İstihdaf

Aman = Eman

Aman dilemek = İstiman etmek

Ambar (Bak: *girenlik, kav*) = Mahzen

Amca = Amm = Oncle paternel

Amele (Bak: *işçi*) = Amele = Ouvrier

Âmir = Âmir = Chef, supérieur

An = 1. Zekâ = Intelligence; 2. İdrak, derk = Compréhension; 3. Ân, lahzâ = Moment

Ana = 1. Mader, valide, üm = Mère; 2. Esas = Fondement, base

Anababa = Ebeveyn

Anadili = Lisani maderzad

Anahtar (Bak: *açar*) = Miftah

Anak = Hafıza = Mémoire

Anana = An'ane = Tradition

Anasal = Esasî = Constitutionnel

Anayol = 1. Şehrah; 2. Cadde

Ancak = 1. Fakat, lâkin; 2. Mücerred, mahza; 3. İllâ

Andaç (Bak: *anmaç, anı*) = Bergüzâr, hatıra, yadigâr = Souvenir

Andetmek = Yemin etmek, ahdetmek = Jurer, prêter serment

Andıç = Muhtıra = Mémoire, memorandum

Andıçirmek = Tahlif etmek

Andıçmek = Yemin etmek

Angı (Bak: *ün, ad, san, kü*) = Şöhret = Réputation, renom, renommée, célébrité

Angın = 1. Şöhretli, meşhur, maruf, benam = Célèbre (célébrité), connu, bien connu

Angınlar = Meşahir

Anı (Bak: *andaç*) = Hatıra

Anık = 1. Müstaid, kabiliyetli; 2. Müheyya

Anıklık = Ehliyet, kabiliyet, istidad

Anılan (Bak: *adı geçen, ayıtılan*) = Mezkûr

Anıt = Âbide = Monument

Anıtsal = Muazzam, âbidevî = Monumental, colossal, grandiose

Anlak = Müdrike

Anlam = Mana, meal, mazmun, müedda, fehva, medlûl, mantuk

Anlama (Bak: *an, anlayış*) = İdrak, derk, tefehhüm = Compréhension

Anlamak = 1. Taakkul etmek; 2. Fehmetmek, idrak etmek, derketmek

Anlamaz görünmek, anlamazlıktan gelmek = Tegalül etmek = Feindre de ne pas comprendre

... **anlamında olmak** (Bak: *göstermek*) = Delâlet etmek = Signifier, indiquer

Anlamlar = Maani

Anlamlı (Bak: *imaylı, manalı*) = Manidar

Anlamsız (Bak: *boş, yavan*) = Bimana, manasız = Insignifiant, stupide

Anlar = 1. Ağâh; 2. Evan (*Avan*)

Anlaşmazlık = Ademi itilâf

Anlaşık = Mütelif

Anlaşılan = Müsteban, münfehîm, müstefad

Anlaşılmaz = Acaýib = Incompréhensible

Anlaşıt = Tarzı itilâf, sureti tesviye = Compromis

Anlaşma (Bak: *uyuşma*) = İtilâf

Anlaşmazlık = İhtilâf

Anlatan (Bak: *öyküliyen*) = Ravi

Anlatıĝ (Bak: *anlam*) = Medlûl

Anlatık = Fıkra = Anecdote

Anlatım (Bak: *diyem*) = İfade = Elocution, déposition

Anlatma (Bak: *bildirmе*) = Tefhim

Anlatmak = 1. Hikâye etmek, nakletmek = Raconter; 2. İfade etmek, takrir etmek, ifham etmek

Anlayış = 1. Zekâ = Intelligence; 2. İdrak = Compréhension; 3. İntikal; 4. İz'an; 5. Telâkki

Anlayışsız = Gabi = Balourd

Anlayışsızlık = Gabavet

Anmaç (Bak: *andaç*) = Bergüzâr = Souvenir

Anmak = Zikretmek, tezkâr etmek. yâdetmek, yâdü tezkâr etmek

Anne (Bak: *ana*) = Mader, valide

Ansızın (Bak: *birdenbire, apansız*) = Vehleten, nagihan, füc'eten, nagâh, bağteten

Ant = 1. (Bak: *pakt*) Ahd, misak = Pacte; 2. Kasem, peyman, yemin = Serment

Antbeti = Ahidname

Antbozan (Bak: *antsıyan*) = Ahidşiken

Antbozmak (Bak: *antsıymak*) = Nakzı ahdetmek = Parjurer, violer son serment

Antikitelер = Âsarı atika = Antiquités

Ant

- Antil** (Bak: *başlangıç, önsöz*) = Mukaddime
Antlaşma = Muahede
Antlaşmak = Ahitleşmek
Antropoloji = Mebhasülbeşer
Antsiyan (Bak: *antbozan*) = Ahidşiken
Antsiymak = 1. Nakzı ahdetmek = Parjurer, violer son serment; 2. Hanis olmak
Apaçık = Hüveyda, ayan, aşikâr, sarih = Clair, apparent, évident, ouvert
Apansız (Bak: *ansızın*) = Nagâh
Aptal (Bak: *alık*) = Ebleh
Aptalavlıyan = Eblehfirib
Aptallık (Bak: *alıklık*) = Belâhet = Idiotie
Ar = 1. (Bak: *ut*) Ar = Honte; 2. Güzel san'atler = Beaux arts
Ara = 1. Esna; 2. Mabeyn; 3. Beyn = Entre; 4. Vasat = Milieu; 5. Fasıla
Araba = Gerdune
Arabozan = Münâlık, müfsid = Perturbateur, séditieux, corrupteur
Arabozanlık = Müfsidlik, münâfıklık
Arabozma, arabozukluğu = Nifak, fitne = Discorde, désunion
Arabozmak = İfsad etmek, nifak sokmak
Arabulan = 1. Mütevassıt = Intermédiaire; 2. Muslih = Conciliateur
Arabulmak = 1. Tavassut etmek; 2. İslahı beynetmek, telifi beynetmek
Aracı = Mütevassıt = Intermédiaire

Ara

- Aracılık** = Tavassut, vesat = Médiation
Aracılık etmek = Tavassut etmek
Araç (Bak: *gol*) = Vasıta = Moyen
Araçla, araçlı = Bilvasıta = Indirectement, avec intermédiaire
Araçsız = Bilâvasıta
Arada, arada bir (Bak: *kimi vakit, bazan*) = Bazan = Quelquefois, parfois
Ar akademisi = Güzel San'atler Akademisi
Aral = Cezairi mütemia
Aralık = 1. Mabeyn; 2. Fırce; 3. Fasıla
Aralıksız = 1. Lâyenkatı; 2. Mütevali
Aram (Bak: *dinlenme*) = Âram = Repos
Arama (Bak: *araştırma*) = Taharri
Aramaç = Taharri (*Âsarı atika hakkında*) = Fouille
Aramak = Taharri etmek = Chercher
Aran (Bak: *ilm, sinem, yavaşım*) = İtidal
Arasıl = Mütevazi, müvazi
Arasıra = 1. Bazan, geh, gehi, gâh, gâhi = Quelquefois; 2. Nadiren, ahyanen = *çarpık*) = Gayrimüvazi
Arasılsız (Bak: *çarpık*) = Gayrimüvazi
Arasında (Bak: *arasında*) = Esnasında
Arasız = 1. Lâyenkatı; 2. Mütevali; 3. Bilâfasıla
Arasöz = İstitrad
Araştırıcı (Bak: *irdelmen*) = Mütetebbi, mütehharri, müdekkik
Araştırma (Bak: *arama*) = Taharri

Ara

- Araştırmak** = 1. (Bak: *aramak*) Taharri etmek = Chercher; 2. Tefahhus etmek
- Ara vermek** = Lâyenkati
- Araya girmek** = 1. Haylûlet etmek; 2. Tavassut etmek
- Araya koymak** = Tavsit etmek
- Arayıp tarama** = Cüstücu
- Arazi** = Arazi = Terre, terrain
- Arda** = Aile = Famille
- Ardaç** = Peyk
- Ardakalmak** = 1. Teahhur etmek; 2. Bakî kalmak = Survivre
- Ardal** = Ailevi = Familial
- Ardala** = Zeyl = Appendice, supplément
- Ardalamak** = Tezyil etmek = Adjoindre, ajouter un appendice
- Ardamak** (Bak: *yanına koymak*) = Terdif etmek = Faire accompagner
- Ardarda gelmek** = Taakub etmek = Se succéder, se poursuivre
- Ardarda gelen** = Mütetabi
- Ardı arası kesilmeden** = Lâyenkati
- Ardı ardına** = Mûselsel
- Ardıl** = Halef = Successeur
- Ardıllar** = Ahlâf = Postérité
- Ardına düşmek** = Takib etmek
- Ardın ardın** (Bak: *gerisin geri*) = Kahkari
- Ardınca** = Akibinde, müteakiben = Immédiatement après, à la suite

Ardı sıra = Akibinde

Argın = Zebun, bîtab = Faible, débile, épuisé

Arka = Zahr

Arı = 1. Nezih, pâk; 2. Âri, muarra, beri, münezzeş = Exempt, affranchi, indemne; 3. Sâf, sâfi = Clair, limpide, pur; 4. Bi-günâh, masum = Innocent

Arıbakışlı = Hüsnu nazar sahibi

Arığ = 1. Münakkah; 2. İsmet

Arık = Zaif, zâr = Faible

Arıkan = Hâlisüddem

Arıklık = Zâf, zâfiyet = Faiblesse

Arılama = 1. (Bak: *süzme*) Tasfiye = Liquidation, épuration; 2. Tezkiye

Arılamak = Tasfiye etmek

Arılık = 1. Safvet, nezahet; 2. İsmet; 3. Masumiyet; 4. Beraet = Innocence

Arın (Bak: *lekesiz, tertemiz*) = Pakize

Arınma = Kefaret, taharet

Arıtılmış (Bak: *süzme, duru*) = Musaffa

Arıtım (Bak: *yeğritim*) = İslahat

Arıtma = Tasfiye = Liquidation, épuration

Arıtmak = 1. Tasfiye etmek; 2. (Bak: *yeğritmek*) İslah etmek

Ark = Kanal, cedvel = Canal

Arka = 1. Mâbâd = Suite; 2. Muzahir = Appui; 3. Gıyab; 4. Akab; 5. Half; 6. Hâmi = Appui; 7. Penah = Appui, refuge; 8. Pey, pes; 9. Zahr

- Arka arkaya** = Peyderpey, alettevali
Arka arkaya gelmek = Velyetmek,
 tevali etmek = Se succéder
Arkadan = Gaibane. anilgyab = En son
 absence
Arkadaş = Relik, enis. hemdem, demsaz
Arkadaşlık = Refakat = Accompagnement
Arkalamak = Muzaheret etmek = Assister
Arkalı = Mültemes = Sollicité
Arkası sıra (Bak : *ardınca, sonra*) = Aki-
 binde = Immédiatement après, à la suite
Arkasından = Derakap, müteakiben
**Arkasından gelmek, arkasından git-
 mek** = Takib etmek
Arka olmak = Muzaheret etmek
Arkası var = Mabadi var
Arkeoloji = İlmi âsarı atika, atikiyat
Arkış (Bak : *katar, takım*) = Kafile
Arkuru (Bak : *çaproz*) = Hamaili
Armağan = Hediye, pişkeş, tuhfe = Sou-
 venir, cadeau
Armağanlamak = İthaf etmek
Arsa (Bak : *yer, toprak*) = Arsa
Arsı = Beyne- = Inter-
Arsıbağınç = Menutiyeti müteakibile, tâ-
 biyeti müteakibile = Interdépendance
Arsıma = Müdahale = Intervention
Arsımak = Müdahale etmek = Intervenir
Arsiulusal = Beynelmîlel = International

- Arsız** = Biarü hayâ = Ehonté, effronté
Arşiv = Evrak
Art (Bak : *sonra*) = Pey, akab = Derrière
Artamak = Bakî kalmak = Survivre
Artan = 1. Mütezeyid; 2. Bakiye
Artçı = Dümдар = Arrière - garde
Artığıyle = Maaziyadetin
Artık = 1. Pesmande; 2. Bakiye; 3. Efsun,
 ziyade, zaid, fazla, füzun, mezid
Artımlı (Bak : *artan*) = Mütezeyid
Artıran (Bak : *çoğaltan*) = - elza
Artırma = 1. Zam; 2. Müzeyede
Artırmak = 1. İktisad etmek, tasarruf
 etmek; 2. Teşdid etmek = Rendre dur,
 aggraver; 3. Zammetmek, tezyid etmek
Artist = San'atkâr
Artma (Bak : *çoğalma*) = Efsayış, iştidad
Artmak = Tekessür etmek, tezeyüd etmek
 = S'accroître, s'augmenter
Artmış = 1. Pesmande; 2. Müşted; 3.
 Müzdad
Artsiz arasız = Bilâfasıla. mütemediyen
Arz (Bak : *en, gen, genişlik*) = Arz = Largeur
Arzu = Matlub, dilhâh, arzu = Eut, désir
Arzulu (Bak : *istekli*) = Arzukeş, arzumend
Asad (Bak : *san*) = Unvan, mahlâs
Asadalma, asadlanma = Tahallüs
Asalak = Tufeyli = Parasite
Asbaşkan = Reis vekili = Vice - président

- Asbetik** = Müzekkere
Asdirektör = Müdürü sâni
Asıda = Muallâk = En suspens
Asıda bırakmak = Muallakta bırakmak
Asığ (Bak: *çıkarmak, fayda*) = Menfaat, menafi, faide = Profit, intêrêt
Asığcıl (Bak: *çıkarcı*) = Menfaatperest
Asığlanma (Bak: *faydalanma*) = İntifa
Asığlanmak = İstifade etmek
Asığlanmış (Bak: *faydalanmış*) = Müstefid
Asığlı (Bak: *faydalı*) = Müfid, nafi
Asık suratlı = Abusülvecih
Asıl = 1. Asl, esas = Fond, origine, racine, principal; 2. Hakikî = Véritable
Asıldaş (Bak: *aslıbir*) = Hëmasıl
Asılğan (Bak: *yapışkan*) = Musallat
Asılı, asılımsı = 1. Avihte = Pendant, suspendu; 2. Maslub
Asım = Avenk = Grappe
Asımtakım = Hulliyat
Asıntı = Tavik
Asıntıya bırakmak = Tavik etmek
Asır (Bak: *güzyıl*) = Asr = Siècle
Asırlar (Bak: *güzyıllar*) = Âsar
Asil = Asıl, necib = Noble
Asillik = Asalet, necabet = Noblesse
Asker = Ceyş, cünd, asker, leşker, sipah
Askerce (Bak: *süel*) = Askerî

- Askomisyon** = Tali encümen = Sous-commission
Asla = Asla, kat'iyen = Jamais
Aslan = Gazanfer, esed, şir
Aslıbir (Bak: *asıldaş*) = Hëmasıl
Aslın, aslında = Haddi zatında, aslen, zaten = D'origine
Aslından = Esasen = Au fond
Asmak = 1. Talik etmek = Suspendre, remettre; 2. Berdar etmek, salbetmek
Asman = Avize = Lustre
Asrî (Bak: *modern*) = Asrî
Asşuur = Tahteşşuur
Aşt (Bak: *alt*) = Madua, zir
Asteğmen = İkinci mülâzım, mülâzımı sâni
Astöz = Faraziye = Hypothèse
Astözel = Farazî = Hypothétique
Astroloji = İlmi nücum
Astüzük = Talimat = Règlement
Asuğman (Bak: *gök*) = Asüman = Ciel
Aş (Bak: *yemek*) = Taam
Aşağı = Dün, süfli, hasis, pest, edna
Aşağıda = Atiyen = A l'avenir, plus tard
Aşağıdaki gibi, aşağıda olduğu gibi = Atiyen, bervechi âti, bervechi zir
Aşağı düşürmek = Tenzil etmek
Aşağılama (Bak: *alçaklama*) = Hakaret
Aşağılanmış = Muhakkar
Aşağılık = 1. Mübtezel; 2. Dün, adi

- Aşağı yukarı** = Alettahmin, takriben
Aşağsamak (Bak: *alaya almak*) = Tezyif etmek = Dédaigner, mépriser
Aşama = Mertebe, pâye = Grade
Aşamalar (Bak: *ereceler*) = Meratib
Aşık (Bak: *imre*) = Âşık = Amoureux
Aşık olma = Taaşuk
Aşılama = İlhak etmek, telkih etmek
Aşırma = İtikâl
Aşırın = 1. Muhtelis; 2. Müntehil
Aşırı = 1. Fahiş, haddinden fazla; 2. İfrat, tefrit, fart, müfrit = Exagéré, extravagant
Aşırı aldatma = Gabni fahiş
Aşırı gitmek = Haddini aşmak, ifrat etmek
Aşırılık = İfrat, tefrit
Aşırım (Bak: *aşırıtı*) = İhtilâs
Aşırı ululuk = Ceberut
Aşırma = İntihâl
Aşırıtı (Bak: *aşırım*) = İhtilâs
Aşk = Sevda, muhabbet, aşk, garam
Aşkın = 1. İfrat, fart, müfrit = Exagéré, extravagant; 2. Efsun
Aşkınlık = İfrat
Aşmak = 1. Tecavüz etmek; 2. Ubu etmek = Passer, franchir
At = Esb
Ata (Bak: *baba*) = Peder, eb
Atağ = Vasi = Tuteur

- Atağlık** = Vesayet = Tutelle
Atak = 1. Cür'etkâr = Audacieux; 2. Cevvâl
Ataklık = Cür'et = Audace
Atalar = Âba ve ecdad
Atalardan = Ebaaneed
Atalar sözü = Darbı mesel
Atalık = Übüvvet = Paternité
Atamak = Tayin etmek, nasbetmek
Atan (Bak: *atıcı, atmış*) = -endaz
Atanabilmek kararı = Cevazı istihdam kararı
Atanmış = Mansub = Nommé
Atar = Nabz
Atayık = Ceddani = Atavique
Atayıklık = Ceddaniyet = Atavisme
Atelye (Bak: *işlik*) = İmalâthane, destgâh
Ateş = 1. Humma = Fièvre; 2. Hararet = Chaleur, fièvre; 3. Ateş, nâr = Feu
Ateşdilli = Ateşzeban
Ateşget = Ateşgede
Ateşlenmek = Hararetlenmek
Ateşli = 1. Hararetli = Chaud, ardent; 2. Ateşin = Ardent, plein de feu
Ateş parçası = Ateşpare
Ateştin = Ateşin = De feu
Atıcı (Bak: *atan, atmış*) = -endaz
Atılğan = Cür'etkâr = Audacieux
Atılğanlık = Cür'et = Audace
Atılım = 1. (Bak: *atılış*) Hamle; 2. Şitab

- Atılış** = 1. Savlet = Attaque; 2. Hamle
Atılma = Müsaraat
Atılmak (Bak: *koşmak*) = Şıtab etmek
Atılmış = Meheur
Atınç = Mermi
Atış = Endaht
Ati (Bak: *gelecek, ileri*) = Atı
Atlama (Bak: *unutsa, unutsama, yanılma*) =
 Zühul = Inadvertance, omission, erreur
Atlamak = Zühul etmek
Atlı (Bak: *binici, ispahi, suvari*) = Süvari
Atma = 1. (Bak: *varma*) Nabezan; 2. İlka
Atmak = İlka etmek
Atmış (Bak: *atan, atıcı*) = -endaz
Av = Sayd, şikâr
Avadanlık = Alât ve edevat = Ustensile
Avadanlıklar = Edevat
Avcı = Sayyad
Avlak = Saydgâh, şikârgâh
Avlı = Harım = Sanctuaire, enceinte
Avunan, avunmuş = Müteselli
Avunç (Bak: *avuntu*) = Teselli = Consolation
Avundurmak = Teselli etmek = Consoler
Avunmak = Teselli bulmak = Se consoler
Avuntu = Teselli = Consolation
Avutma = Tesliye
Avutmak = Teselli etmek = Consoler
Ay = 1. Mah, kamer; 2. Şehr = Mois
Aya (Bak: *acaba*) = Âya = Est-ce que?

- Ayağ** (Bak: *kadeh*) = Piyale
Ayağa kalkma (Bak: *kalkma*) = Kıyam
Ayağa kalkmak = Kıyam etmek
Ayak = 1. Kafiye (*T.*); 2. Pâ, pây, kadem
Ayak altında kalmak (Bak: *çiğnenmek*)
 = Pâymal olmak = Etre foulé
Ayak diremek = Israr etmek
Ayakbağı = Pâbend
Ayakla (Bak: *yayan, yürügerék*) = Maşiyen
Ayaklama = Takliye (*T.*)
Ayaklandırma = Teşvik etmek
Ayaklanma = Gulüv, kıyam
Ayaklanmak = Kıyam etmek
Ayaklı = Mukaffâ (*T.*)
Ayaklık (Bak: *basarık*) = Pedal
Ayak sürmek = Taallül etmek
Ayakta, ayakta olarak = Kaim, kai-
 men = Debout, étant levé
Ayaktakımı = Eclâf, evbaş
Ayaktaş = Hempa
Ayakyolu = Halâ, abdesthane
Ayar = Ayar = Réglage
Ayartmak = İğva etmek, iğfal etmek
Ay aydınlığı (Bak: *ay ışığı*) = Mehtab
Aybamak = Heybet vermek
Aybar (Bak: *korkunç*) = Mehîb
Aybarlık = Heybet, mehabet
Aybaşı = Hayz
Aybat = Heybet, mehabet

Ayb

Aybatımı = Gurubu kamer

Aybit (Bak : *Tanrı, yaratıcı*) = Bâri

Ayça = Hilâl

Aydın = 1. Münevver = Eclairé; 2. Musarrah, vâzih = Clair

Aydınlanmak = Tenevvür etme

Aydınlatan (Bak: *parlatan*) = -efruz

Aydınlatmak = 1. Tenvir etmek = Eclairer, éclaircir; 2. Tasrih etmek, tavzih etmek

Aydoğumu = Tulûu kamer

Aygıt (Bak: *takım*) = Cihaz = Appareil

Ayık = Huşyar

Ayıklamak = Tenkih etmek

Ayıklanmış (Bak: *arığ*) = Mûnakkah

Ayin = Ayin = Cérémonie

Ayıp (Bak: *leke*) = Şeyn, ayb

Ayıklamak = Tayib etmek

Ayplanmış, ayıplı = Medhul

Ayıran = Hâciz

Ayırdetmek = 1. Temyiz etmek = Distinguer, discerner; 2. Farketmek, tefrik etmek

Ayırğa = Nifak, tefrika, nifaku şikak

Ayırma = 1. Fek; 2. Tefrik

Ayırmaç = Fârîka

Ayırmak = 1. Nez'etmek = Oter, arracher, enlever; 2. Fekketmek; 3. İfraz etmek, taksim etmek 4. Tefrik etmek

Âyr

Âyirt (Bak: *ayırım*) = Fark, temyiz = Distinction, discernement

Âyirtı = 1. Tefrik; 2. Tefavüt

Âyirtlamak = Farketmek, temyiz etmek

Âyirtman = Ehli hibre, ehli vukuf, mümeyyiz

Âyirtsamak = Tecrid etmek = Isoler, dénuder

Ay ışığı (Bak: *ay aydınlığı*) = Mehtab

Ayıt = Balıs = Propos, question, chapitre

Ayıtılan (Bak: *adı geçen, anılan*) = Mezkûr

Ayıtmak = Bahsetmek = Parler, traïter

Aykırı = Münasebetsiz = Mal à propos

Aykırılık (Bak: *anlaşmazlık*) = İhtilâf

Âyla = Hale

Aylak (Bak: *boşgezen*) = Avare

Ayle (Bak: *arda*) = Aile

Aylesei (Bak: *ardal*) = Ailevî = Familial

Aylık = Maaş, mahî, şehri, şehriye, mahiye

Ayma (Bak: *uyanıklık, tetiklik*) = Teyakkuz

Ayman = Müctehid

Aymaz (Bak: *dalgın*) = Gafil

Aymazlık = Gaflet

Ayna = Mir'at

Aynı = Ayni = Identique

Aynılık = Ayniyet = Identité

Ayniyle = Aynen = Identiquement

Ayra = İstisna = Exception

Ayraç = Miyar

Ayral = İstisnâî, şaz, müstesna

Ayr

- Ayrallık** = İstisnaiyet
Ayram (Bak : *ayrıntı*) = Tafsilât = Détail
Ayramak = Müstesna tutmak, istisna etmek
Ayramlamak = Tafsil etmek = Détailler
Ayramlarıyla = Tafsilâtiyle = En détail
Ayramlar = Teferruat = Détails, accessoires
Ayrasız = Bilâistisna = Sans exception
Ayrı = **1.** Meheur ; **2.** Münferid = Isolée ;
3. Gayrı ; **4.** Gayr ; **5.** Cüda
Ayrı ayrı = Münferiden, alelinfirad
Ayrıç (Bak : *bölüm*) = Fasl
Ayrıç = **1.** Gayr ; **2.** Munlasıl
Ayrıksın = Tuhaf, acayib = Excentrique
Ayrıklık = **1.** Hieran, şirak, şirkat, iftirak ;
2. Şikak mübâyenet = Différence
Ayrılış (Bak : *ayrılma*) = Müfarekat
Ayrılışma (Bak : *dağılma*) = Teşettüt
Ayrılmak (Bak : *ayrılış*) = Müfarekat
Ayrılmak = **1.** İnkısam etmek ; **2.** İnfisâ
 etmek ; **3.** İnfikâk etmek
Ayrılmış = **1.** Münfek ; **2.** Münfasıl ; **3.**
 Müfrez
Ayırım = **1.** Temyiz, fark ; **2.** Tefavüt
Ayrıntı = **1.** Tafsilât = Détail ; **2.** Feri
Ayrıntılar = Teferruat, füru
Ayrıntıları = Tafsilâtiyle = En détail
Ayrış = Muhalefet = Opposition
Ayrışık = Muarız, muhalil
Ayrışmak = Muhalefet etmek = S'opposer

- Ayrıntı** = İmtiyaz = Privilège
Ayrı tutmak (Bak : *ayramak*) = Müstesna
 tutmak, istisna etmek
Ayta = Hitabe, hutbe
Aytaç = Hatib
Aytamak = Hitab etmek
Aytanç = Muhatab = Interlocuteur
Aytar = Muhabir = Correspondant
Ayta söylemek = İradı hitabe etmek
Aytaşma = Muhataba = Conversation
Ayta vermek = İradı hitabe etmek
Aytışma = Münazara, mübahase, münâ-
 kaşa = Discussion
Aytışmak (Bak : *çatışmak*) = Munakaşa et-
 mek, mübahase etmek = Discuter
Aytutulma = İnhisaf, husuf
Ayyıl = Senei kameriye
Az = Nadir, kalil, kem, endek, yesir
Azaba uğramış (Bak : *üzülmüş*) = Muazzeb
Azalmak (Bak : *eksilmek*) = Tenakus etmek
Azaltma = Taklil
Azaltmak = Tenzil etmek, tadil etmek
Azap = Azab = Peine, tourment
Azap vermek = Tazib etmek
Azar = İtab, âzar = Gronderie, réprimande
Azar azar = Tedricen = Graduellement
Azarlama = İtab, tevbih
Azarlamak = Tekdir etmek, tazir etmek
Azat = Tatil, âzad = Congé, libération

Aza

Azatlamak = Sebilini tahliye etmek

Azay = Asgarî = Minimum

Azbulunur = 1. Nadide; 2. Nadir

Azbulunurluk (Bak: *azlık*) = Nedret

Azdırıcı = Muharriş = Irritant

Azdırmak = 1. İdlâl etmek, iğva etmek;

2. Tahriş etmek = Gratter, irriter

Azgın = 1. (Bak: *kükremiş*) Jıyan; 2. Hâd

Azgörülür (Bak: *az bulunur*) = Nadide

Azı = İhtilâl, isyan = Révolte, rebellion

Azıcık (Bak: *tikel*) = Cüz'î = Partiel

Azık (Bak: *yiyecek*) = Erzak, neva, rızk

Azılı (Bak: *kötüğe*) = Şerir

Azılılar = Eşirra

Azımsamak = İstisgar etmek

Azınç = Dalâlet = Egarement, aberration

Azınlık = Ekalliyet = Minorité

Azıyan = İhtilâlcî, asi, bağı

Azıyanlar = Usat

Azkalmak = Remak kalmak

Azlık = Nedret, killet

Azrak (Bak: *sapıtmak*) = Dalâlete düşmek

Azrak (Bak: *pek seyrek*) = Ender

B

Baba = 1. Peder, eb; 2. Şeyh

Babalar = Âba

Babalar ve dedeler = Âba ve ecdad

Babalık = Übüvvet = Paternité

Bacı (Bak: *kızkardeş*) = Hemşire

Baç = Resm (*Bilvoasita vergi anlamına*)

Baçlar = Rümün

Bağ = 1. Şiraze; 2. Bend, paybend; 3. Ra-bitâ, kayd = Lien, réserve, entrave

Bağcı = 1. Bağban; 2. Sihirbaz

Bağdamak = Telif etmek = Concilier

Bağdaşım (Bak: *geçim*) = İmtizac, âmiziz

Bağdaşmak = İmtizac etmek

Bağdaşmazlık = Ademi imtizac

Bağı (Bak: *gözbağı, büyü*) = Sühr

Bağın = 1. İrtibat; 2. Tabiiyet = Dépendance, sujestion; 3. Kayd

Bağınan (Bak: *başığen*) = Râm, münkad

Bağınç (Bak: *uyruluk*) = Menutiyet

Bağınçlı = Menut = Dépendant

Bağınlı = 1. Tâbi = Dépendant; 2. Va-beste, mukayyed, muallak

Bağ

Bağınmak (Bak: *uyramak, uymak*) = Tebaiyet etmek, inkiyad etmek, râmolmak

Bağırsız = Müstakil, gayrıtabî = Indépendant

Bağır (Bak: *göğüs*) = Sine

Bağırış (Bak: *ünde, seslenme*) = Nida

Bağırarak = 1. Feryad etmek; 2. Nida etmek

Bağış = 1. Bahş; 2. Af (*Afiu*) = Pardon

Bağış dilemek = İstifayı kusur etmek

Bağışık = Muaf = Exempt

Bağışıklık = Muafiyet

Bağışılama (Bak: *bağışlık*) = Hibe

Bağışlamak = 1. Bahşetmek = Faire don;
2. Affetmek = Pardonner

Bağışlanabilir, bağışlanır = Kabili afiv

Bağışlanmaz = Gayrıkabili afiv

Bağışlanmış, bağışlı = Malûf

Bağışlık (Bak: *bağışlama*) = Hibe

Bağıt = Akd = Acte

Bağıtçı = Âkid = Contractant

Bağıtlamak = Akdetmek = Contracter,
conclure un acte public ou privé

Bağıtlanma = İnikat

Bağıtlanmış, bağıtli = Mün'akit

Bağıtli = Taahhüdlü = Recommandé

Bağıtliyan = Âkid = Contractant

Bağlaç = 1. Rabtiye; 2. Hattı vasıl

Bah

Bağlamak = 1. Rabtetmek; 2. (Bak: *katmak*) İlhak etmek

Bağlanım (Bak: *bağlantı, bağın*) = İrtibat

Bağlanışma = Nikâh

Bağlanma (Bak: *bağlı olma*) = Tevakkuf

Bağlanmak = İktiran etmek (*Karara*)

Bağlantı (Bak: *bağlanım, bağın*) = İrtibat

Bağlaşık = 1. (Bak: *yöndeş*) Yekcihet;
2. Müttefik = Allié

Bağlaşma = 1. İttifak; 2. İrtibat

Bağlı = 1. Vabeste = Dépendant; 2.

Melfuf = Inclus, ci-joint; 3. Merbut; 4.

Mensub; 5. Mukayyed, muallâk, mütevakkıf = Lié; 6. Mülhak; 7. - beste

Örnek: Gönlü bağlı = Dilbeste

Bağlı olma (Bak: *bağlanma*) = Tevakkuf

Bağnaz = Müteassib

Bağnazlık = Taassub = Fanatisme

Bağış = Bahşış = Pourboire

Bahadır = Behadır

Bahadırılık = Celâdet

Bahane = Vesile, behane = Prétexte

Bahar (Bak: *ilkyaz*) = Bahar, rebî

Bahçe = Bustan, hadîka, bağçe

Bahçeler = Riyaz

Bahçıvan (Bak: *bağcı*) = Bağban

Bahıt = Baht

Bahıtlı = Bahtiyar = Heureux

Bahıtsız = Bedbaht = Malheureux

Bah

- Bahıtsızlık** = Nektet, idbar
Bahis = Bahs (*Tutuşulan bahis*)
Bahis tutuşmak (Bak: *öçeşmek*) = Bahse girişmek, bahis tutuşmak = Parier
Bahsetmek = Bahsetmek = Traiter, parler
Bahtı kara, bahtı kötü = Bedbaht
Bahtiyar = Bahtiyar, mesud
Bahtiyarlık = Saadet, mesadet
Bahtiyar olmak (Bak: *gönenmek*) = Saadete nail olmak, mesud olmak
Bakan = Vekil, nazır = Ministre
Bakanlar Kurulu = Heyeti Vekile = Conseil des ministres
Bakanlık = Nezaret, vekâlet = Ministère
Bakı = 1. Teftiş = Inspection; 2. (Bak: *yoklama*) Muayene = Examen
Bakıcı (Bak: *ırkı, falcı*) = Kâhin
Bakıcılık (Bak: *ırkıllık, falcılık*) = Kehanet
Bakım = 1. Bab, husus = Cas, affaire, manière, sujet, propos; 2. (Bak: *emdeme*) Müdavat; 3. (Bak: *görüş*) Noktai nazar
Bakır = Nuhas
Bakış = 1. Nigâh; 2. Nazar
Bakışlar = Enzar
Bakit = Mirsad
Bakma (Bak: *bakış, göz*) = Nigâh
Bakmak = Tedavi etmek = Soigner
Bakmamak = İhmal etmek
Bakman (Bak: *ispekter*) = Müfettiş

- Bakmanlık** (Bak: *ispekterlik*) = Müfettişlik
Bakmıyarak = Rağmen
Bal = Asel = Miel
Balçık (Bak: *çamur*) = Tıyn = Boue
Baldırıçiplaklar = Eclâf
Balga = Teber
Balığ (Bak: *şehir*) = Şehr = Ville
Balık = Mahi, semek
Balkımak = İltima etmek, lemean etmek
Balta girmemiş (*Orman için*) = Bâkir = Viège (*Forêt*)
Bambaşka = Gayrıkabili kıyas
Bana kalırsa = Zannıma göre
Bangır bangır, barbar = Avaz avaz
Bardak = Câm
Barı (Bak: *ören*) = Hisar, baru
Barına = Muhafaza
Barımak = Muhafaza etmek = Garder, conserver, protéger
Barınak = Meva
Barındırmak = İbate etmek, iva etmek
Barınmak = Tahaffuz etmek
Barış = 1. Vifak = Concorde; 2. Müsâlâha, sulh = Paix
Barış ve baysallık = Sulhü müsalemek
Barışçıl = Sulhperver
Barışma (Bak: *barış*) = Müsâlâha
Barıştran = Muslih = Conciliateur
Barıştıрма = İslahı beynetmek

- Barsaklar** = Em'a = Entrailles, intestins
Basamak = Derece, kademe = degré
Basan = Tabî = Imprimeur
Basarık (Bak: ayaklık) = Pedal
Basbayağı (Bak: bayağı, enikonu) = Â-deta, alelâde, adiyen = Simple, ordinaire, tout simplement, tout bonnement
Bası = Tabî
Basıç = Tazyik
Basıçlamak = Tazyik etmek = Oppresser
Basık = Münhat = Abaissé
Basılı = Matbu, matbua = Imprimé
Basım = Tabaat
Basımcı = Matbaacı
Basımcılık = Matbaacılık
Basımevi, baskıevi = Matbaa
Basın = Matbuat = Presse
Basit = Sade, basit = Simple
Baskı = Tazyik, cendere
Baskınlık (Bak: üstünlük) = Tefevvuk
Basma = Matbu, matbua = Imprimé
Basmak = 1. (Bak: sıkıştırmak) Tazyik etmek; 2. Tab'etmek; 3. İstîlâ etmek
Bastırmak = Tefevvuk etmek
Baş = 1. Mebde; 2. Âmir; 3. Şef; 4. Re's, ser
Başabaş = Tamamı tamamına
Baş ağrısı = Sudâ

- Baş ağrıma** = Tasdi
Baş ağrıtmak = Taciz etmek = Ennuyer
Başak = Sünbüle
Başa kakma = 1. (Bak: kakınc) Serzeniş; 2. (Bak: takaza) Tekaza; 3. İmtinan
Başal = Asl = Origine, racine, principal
Başarı, başarık = Muvaffakiyet = Succès
Başarmak = Muvaffak olmak = Réussir
Başa sarmak = Taslit etmek
Başasağı = Sernügün
Başat = Hâkim = Dominant
Başatlanmak = Tahakküm etmek
Başatlık = Hakimiyet = Domination
Başatmak = Hâkim olmak = Dominer
Başbakan = Başvekil
Başbakanlık = Başvekâlet
Başbetimen = Başkâtip
Başbuğ = Serdar, başkumandan = Généralissime
Başgeçen = Münkad, râm, muti
Başgeçim, başgeçme = 1. Serfûru; 2. İnhîna
Başgeçmek = İnkıyad etmek, râmolmak, tebaiyet etmek, itaat etmek, serfûru etmek
Başgösterme (Bak: çıkma, olma) = Hudus
Başgöstermek = 1. Zuhur etmek, tecelli etmek = Parâitre; 2. Peyda olmak, hudus etmek = Surgir
Başiboş (Bak: özgür) = Serazad
Başıdınc = Âzâdeser

Baş

- Başidönük** (Bak: *dönükbaş*) = Sergerdan
Başın = Esasî = Principal
Başka (Bak: *özge, öbürü, öteki*) = Sair, diğer, maada, âhar = Autre, autrui
Başkalaşmak = Tagayyür etmek = Changer, se corrompre
Başkalaşmış (Bak: *bozuk*) = Digergûn
Başkalaştırma = Tağyir
Başkan = Reis
Başkanlık = Riyaset
Başkanlık kuru = Divanı riyaset
Başkent (Bak: *başşehir*) = Merkez, makar
Başkomutan = Başkumandan = Commandant en chef
Başlama = 1. Bidayet, iftitah, ibtida; 2. Mübaderet, bedî, âğâz, şürû
Başlamak = İbtidar etmek, şürû etmek, bed'etmek, âğâz etmek = Commencer
Başlangıç = 1. Mebde, bidayet, fâtiha, ibtida; 2. Mukaddime, dibace
Başlangıçta, başta = Bidayeten
Başlantı = Mebde, iftitah
Başlıca = 1. Ehas; 2. Esasî = Essentiel
Başlık = 1. (Bak: *tulga*) Miğfer; 2. Serpuş; 3. Sername, unvan, serlevha = Titre
Başmanlar = Erkân, rüesa
Başsağı = Taziye
Başsağlamak = Taziye etmek
Baştak = Muharrik = Promoteur,

Bat

- Baştan aşağı, baştan ayağa, baştan başa** = Serapa, serteser
Baştan çıkarmak = İğfal etmek, iğva etmek
Baştan geçen (Bak: *serüven*) = Sergüzeşt
Başşehir = Makarrı hükûmet, makarrı idare, payitaht, merkez, merkezi hükûmet
Başvurak = Mercii aid
Başvurmak = Müracaat etmek
Başyazar = Sermuharrire
Bataet = Bataet = Lenteur
Bataet göstermek = Bataet göstermek
Batak (Bak: *kayıncağ*) = Mezleka
Batan (Bak: *sönen, dulunan*) = Âfil
Batı = Garb, mağrib
Batık = Mağruk, müstağrak = Naufragé, noyé
Batım (Bak: *batma*) = İnkıraz
Batın (Bak: *batma*) = Gurub
Batır (Bak: *yığıt*) = Şeci
Batırlanmak = Tecellüd göstermek
Batırmak = Garketmek
Batıyel, batı yeli = Garp rüzgârı
Batı (Bak: *ağır, yavaş*) = Batı = Lent
Batka = İflâs
Batkamak = İflâs etmek
Batkın = Müflis
Batma = 1. İnkıraz; 2. Gurub; 3. Gark

Bat

- Batmak** = 1. Üful etmek = Coucher, s'êteindre; 2. İndiras etmek; 3. Gurub etmek; 4. Garkolmak
- Batmış** = 1. Mağruk, garik; 2. Münderis, münkarız; 3. Müstağrak
- Bayağı** = 1. Adi, alelâde = Simple, ordinaire, commun, vulgaire; 2. Âdeta, âdiyen = Tout simplement, tout bonnement; 3. Hasis, zelil, süfli = Ordinaire, bas
- Bayağılaşma** = İbtizal
- Bayağılık** = 1. Adilik; 2. (Bak: *utanacak*, *alçaklık*) Zül, mezellet, zillet = Bassesse
- Bayar** = Celil
- Bayarlar** = Âyan = Notables
- Bayat** = Hâyide
- Baygın** = 1. (Bak: *süzgün*) Mahmur = Langoureux; 2. Bihud, bihuş
- Bayık** = Muhakkak, aletthakik, şübhesiz
- Bayındır** = Âbâd, âbâdan, mamur = Florissant et prospère
- Bayındırlık** = Mamuriyet, umran, âbâdanlık, âbâdanî = Prospérité
- Bayındırlık Bakanı** = Nafia Vekili
- Bayındırlık Bakanlığı** = Nafia Vekâleti
- Bayındırlık işleri** = Umuru nafia = Travaux publics
- Bayındırmak** = İmar etmek
- Bayındır olmak** = Mamur olmak

Bed

- Bayındırsız** = Gayrımamur
- Bayır** (Bak: *tepe*) = Püşte
- Baykuş** = Bum
- Bayla** = 1. (Bak: *kırtma*) Cilve; 2. Şive, eda = Grâce, charme
- Baylan** = İşvebaz, işvekâr, şivekâr, edalı, nazenin = Gracieux, charmant
- Baylav** (Bak: *şart*, *örük*) = Şart
- Baylavbeti** = Şartname
- Bayragün** = Yevmi mahsus = Fête
- Bayrak** = Liva, alem, rayet = Etendard
- Bayraktar** (Bak: *sancaktar*) = Alemdar
- Bayramak** = Tes'id etmek = Fêter
- Bayramlaşma** = Muayedede
- Bayrı** (Bak: *eski*) = Kadim, sadık
- Bayrılık** = 1. Kıdem; 2. Sıdk, sadakat
- Baysal** = Huzur ve sükûn içinde olan
- Baysallık** = Huzur ve sükûn, müsâlemet, asayiş = Tranquilité
- Bazen** = Bazen = Quelquefois, parfois
- Bazı** = Bazı = Quelque
- Becerik** = Maharet = Adresse, habileté
- Becerikli** = Mahir = Habile, adroit
- Beceriksiz** (Bak: *eksin*, *getsiz*) = Âciz, nâchl = Incapable, impuissant
- Beceriksizce, beceriksizcesine** (Bak: *eksince*, *getsizce*) = Âcizane
- Bedava** (Bak: *caba*, *parasız*) = Badıhava

- Beden** = Beden, vücud = Corps
Bedensel = Bedenî = Corporel
Bediz = Bedî = Merveille
Bedizel = Eedî
Beğence = Takriz
Beğendeğer, beğenilir = Şayanı takdir
Beğenen, beğenir = - pesend
Beğeni (Bak : *istek*) = Rağbet
Beğenik, beğenilmiş = Pesendide, makbul, meşkür
Beğenme = **1.** Tercih; **2.** Tahsin
Beğenmek = **1.** Tercih etmek = Préférer;
2. Takdir etmek; **3.** Tensib etmek
Beis (Bak : *zarar*) = Beis
Bekçi (Bak : *sakman, nöbetçi*) = Muhafız, dideban, hâris = Garde, gardien
Bekem (Bak : *sağlam*) = Muhkem
Bekit = Vakf, tesis
Bekiten = Vâkîf
Bekitler = Evkaf
Bekitme (Bak : *sağlamlama*) = Tarsin
Bekitmek = Tarsin etmek
Bekleme (Bak : *gözleme*) = Terakkub
Beklemek (Bak : *gözlemek*) = İntizar etmek
Beklenen = Muntazar = Attendu
Bekliyen = **1.** Müterassıd; **2.** Muntazır
Belâ (Bak : *sınat*) = Belâ
Belbağlamak = Tevekkül etmek
Belbağhyan = Mütevekkil

- Beldek** = Alâmet
Beldekler = Alâim, âraz
Belge = Delil, vesika = Document
Belgelemek = Tevsik etmek, ihtiac etmek
Belgem = İlâm
Belgen (Bak : *doğru*) = Mevsuk
Belgin = **1.** Şöhretli, meşhur; **2.** Malûm
Belginler (Bak : *ünlüler*) = Meşahir
Belgirtme = İsbat
Belgirtmek = Tayin etmek = Désigner
Belgit = Sened
Belin = Haşyet
Belirgi = Tebarüz
Belirgin = Bariz, mütebariz
Belirme (Bak : *ortaya çıkma*) = Bürüz
Belirmek = **1.** Peyda olmak; **2.** Tebellür etmek = Se cristaliser; **3.** Tebarüz etmek; **4.** Tebeyyün etmek
Belirtmek = Tebarüz ettirmek, tebeyyün ettirmek = Etablir, prouver
Belirsiz = **1.** Mechul, gayrimuayyen = Inconnu, ignoré, incertain; **2.** Mübhem
Belirsizlik = Mechuliyet
Belit, belişme = Taayyün
Belişmek = Taayyün etmek
Belkemiği = Amudu fıkârî
Belki (Bak : *görünüşe göre*) = Galiba
Belletici = Müzakereci = Répétiteur
Belletim = Müzakere = Répétition

Belli = 1. Hüveyda, ayan, bâhir, zâhir, der-kâr = Clair, apparent, évident; 2. Müs-teban; 3. Müsellem; 4. Mutad; 5. Mu-ayyen = Déterminé; 6. Malûm

Belli belirsiz = Mahsûs ve namahsûs

Belli etmek = Tayin etmek = Désigner

Bellilik = Muayyeniyet

Belli olma = Taayyün

Belli olmak = Taayyün etmek

Bellisiz = 1. Meçul, gayrimuayyen = Inconnu, incertain; 2. Gayrimahsûs

Bellisizlik (Bak: *karanlık*) = Meçhuliyet

Beltir = Meydan = Carrefour

Ben = Hâl = Grain de beauté

Benberlik = Nahvet = Orgueil

Bencesi = Zannıma göre = D'après moi

Bencil = Hodbin, hodgâm = Egoïste

Bencillik = Hodbinî = Egoïsme

Benek = Nokta

Bengi (Bak: *kalit, sonrasız*) = Ebedî, cavid, cavidanî, muhalled = Eternel

Bengilemek, bengileştirmek = Tebid etmek = Eterniser

Bengilik = Ebed, ebediyet = Eternité

Bengisü = Âbı hayat, âbı hayvan

Benimsemek = Tesahub etmek, sahib çık-mak = S'approprier

Beniz (Bak: *bet, şehre, yüz*) = Sima

Benzek = Taklid (*Mukalled anlamına*)

Benzeme = Müşabehet = Ressemblance

Benzer = 1. Şebih, müşabih, mümasil, na-zîr, mesil = Semblable; 2. Hemtâ

Benzeri = Nazîre

Benzerini yapmak = Tanzir etmek

Benzerlik (Bak: *eşlik*) = Mümaselet

Benzersiz = Yektâ, bihemta = Unique

Benzeş = Müşabih, manend

Benzeşim = İltibas

Benzeşlik = Müşabehet = Ressemblance

Benzeşme = Teşabüh

Benzeşmek (Bak: *sinmek*) = Temessül et-mek = S'assimiler

Benzet = Taklid

Benzetçi = Mukallid = Imitateur

Benzetiş = Teşbih

Benzetleme, benzetmel = Taklidî

Benzetlemek = Taklid etmek

Benzetmek = Temsil etmek, teşbih et-mek = Rendre semblable, comparer

Beraber (Bak: *birlikte*) = Beraber

Berat = Berat = Brevet

Bereket (Bak: *bolluk*) = Bereket

Bereketli (Bak: *gür*) = Feyyaz

Beri (Bak: *arı*) = Beri, muarra, münezzeh = Exempt, affranchi, indemne

Berileme = Tenzih

Berilemek (Bak: *aklamak*) = Tebriye etmek, ibra etmek = Acquitter

Berilenme = Beraet = Acquittement

Berilenmek (Bak: *aklanmak*) = Teberri etmek, beraet etmek = Etre acquitté

Berilenmiş = Beriyyüzümme

Berilik = Beraet = Innocence

Berilik kâğıdı = Beraeti zimmet mazbatası

Berk (Bak: *pekin, sağlam*) = Hasîn, rasîn, metin, mersus = Solide, résistant

Berkem = Müstahkem

Berki = Metanet = Solidité, résistance

Berkinmek = Kesbi kuvvet etmek

Berkite = Kuvvei müeyyide = Sanction

Berkitmek = 1. Takviye etmek, tahkim etmek = Fortifier; 2. Teyid etmek = Confirmer, affirmer

Berklik (Bak: *sağlamlık*) = Rasanet

Besbelli = 1. Şühhesiz, muhakkak, alet-tahkik, lâcerem; 2. Ayan, hüveyda, bedihî = Clair, apparent, évident

Besbellik = Bedahet = Evidence

Besin = Gıda

Besinli, besleyici, besliyen = Muğaddi, -perver

Besinsiz = Gayrimuğaddi

Beslem = İaşe

Besleme (Bak: *yetiştirme*) = Perverde

Beslemek (Bak: *geçindirmek*) = İnfak etmek, iâşe etmek, tağdiye etmek

Beslenmek = Tagaddi etmek

Beste = Beste = Air, musique, composition

Besteliyen = Bestekâr = Compositeur

Beşduyu = Havassı hamse = Les cinq sens

Beşer (Bak: *insan, in*) = Beşer

Beşik = Gehvare, mehd

Bet (Bak: *beniz, yüz*) = Sima, çehre

Beti, betik = 1. Varaka = Feuille; 2.

Mektub, name; 3. Tahrirat, tezkere

Betikler (Bak: *yapraklar, kâğıtlar*) = Evrak

Betil (Bak: *göktaş*) = Haceri semavî

Betimen (Bak: *sekreter*) = Kâtib

Betimenlik (Bak: *sekreterlik*) = Kitabet

Betke = Makale = Article

Bey = Hükümdar, emir

Beyaz (Bak: *ak*) = Sefid

Beyaza çekme = Tebyiz

Beyin = Dimâğ, mağz = Cerveau, cervelle

Beyinsiz = Ahmak, bimağz = Imbécile

Beyinsizlik = Hamakat

Beylik = 1. Emaret; 2. Miri

Bez = Gudde

Bezек = 1. (Bak: *süs*) Ziyinet, zib, tezyinat; 2. Nakş = Décoration

Bezекçi = Nakkaş = Décorateur

Bezекlenmiş = Menkuş

Bezекli (Bak: *bezenmiş, süslü*) = Zîba

- Bezelsel** = Tezyinî = Décoratif
Bezemek = Tezyin etmek = Parer, orner
Bezenme = Tahalli
Bezenmek = Tezeyyün etmek = Se parer
Bezenmiş = Zîba, müzeyyen, araste, mü-tahalli = Décoré, orné
Bezeyen = -âra, -pirâ = Qui pare, qui orne
Bezci = Bezzaz
Bezgin, bikkın = Meftur, melûl, bizar = Découragé, désespéré
Bezginlik = Fütur, melâl
Bıkmak = Gına getirmek
Bırakıg = İmtiyaz = Concession
Bırakılmış = 1. Muallak; 2. Metrûk
Bırakım = Ruhsat
Bırakışma = Mütareke
Bırakışmak = Mütareke etmek
Bırakıt (Bak: *kalga*) = Tereke = Héritage
Bırakıtlar = Metrûkât
Bırakma (Bak: *alıkoyma*) = İbka
Bırakmak = 1. Talik etmek = Suspendre, remettre; 2. İbka etmek; 3. Feragat etmek, terketmek = Abandonner; 4. Havale etmek; 5. İbka etmek; 6. Tahliye etmek
Biçim = Şekl
Biçimsiz = Münasebetsiz = Mal à propos
Biçme = Hasad
Biçmek = Hasad etmek
Bildik = Âşina, ahbab = Connaissance

- Bildikler** (Bak: *dostlar*) = Ehibba
Bildirge = 1. İhbariye (*İhbarname*); 2. Takrir
Bildirig = 1. Tebliğ, tebligat; 2. Beyanname
Bildirimlik = İhbariye (*İhbar ücreti*)
Bildirme (Bak: *anlatma*) = Tefhim
Bildirmek = 1. Tebliğ etmek; 2. Arzetmek; 3. İş'ar etmek, ilâm etmek; 4. İlân etmek; 5. İhbar etmek
Bile = 1. Hattâ, velev = Même si, à supposer que...; 2. (Bak: *ile*) Maa = Avec
Bile bile, bile istiye = Ankasdin, bil-iltizam = Exprès, intentionnellement
Bilece (Bak: *birlikte*) = Maan
Bilen = Dâna, vâkıf
Bilesince = Refakatinde
Bilge = Mütebahhir, allâme = Erudit, savantissime
Bilgeler (Bak: *ökmenler*) = Hukema
Bilget = Şüun, havadis
Bilgetler = İstihbarat
Bilgi = Marifet, dâniş, malûmat
Bilgiç = Malûmatfuruş, mütesallif, ukalâ
Bilgili = Malûmatlı, arif, danişmend
Bilgin = 1. Malûmatlı; 2. Âlim
Bilgirit (Bak: *bildirig*) = Tebliğ, tebligat
Bilgirmek (Bak: *bildirmek*) = Tebliğ etmek
Bilim = Marifet, irfan, ilim
Bilimler = 1. Ulûm; 2. Maarif

- Bilimli** (Bak : *bilgili*) = Arif
Bilimsiz (Bak : *bilmez, toy, cahil*) = Cahil
Bilimsizce = Cahilâne
Bilimsizlik = Cehl, cehalet
Bilinen (Bak : *öyle, belli*) = Malûm
Bilinmedik, bilinmez, bilinmiyen =
 Mechul, gayrimalûm = Inconnu, ignoré
Bilinmezlik = Mechuliyet
Bilir (Bak : *anlar, uyanık*) = Ağâh
Bilişme = Muarefe = Connaissance
Biliş = Vukuf = Connaissance
Bilit = İlân
Bilîtmek = İlân etmek
Billûrlanmak = Tebellür etmek
Bilmece = Lûgaz, muamma
Bilmeceler = Elgaz
Bilmez = Cahil, nadan
Bilmez görünerek = Mütecahilâne
Bilmez görünmek = Tecahül etmek
Bilmezleme = Techil
Bilmezlenen = Mütecahil
Bilmezlenerek = Mütecahilâne
Bilmezlenmek = Tecahül etmek
Bilmezlik (Bak : *bilimsizlik*) = Cehl, cehalet
Bilmezlikle = Ancehlin = Sans savoir
Bilmezlikten gelerek = Mütecahilâne
Bilmezlikten gelmek = Tecahül etmek
Bilmiyerek = Ancehlin = Sans savoir
Bindirme = 1. Zam ; 2. İrkâp

- Bindirmek** = Zammetmek
Binek, binit = Rükûb vastası, merkeb
Binen, binmiş = Râkib
Binici (Bak : *atlı, ispaî, suvari*) = Süvari
Binme = Rükûb
Binmek = Rükûb etmek, râkib olmak
Bir = 1. Vâhid ; 2. Yeksan
Birağız (Bak : *ağzıbir*) = Yekzeban
Biraz = Birazek, nezbe = Un peu
Birazi = Bazı = Quelque
Biraz yukarıda = Anifen
Birbiri = Yekdiğer = L'un l'autre
Birbirini kovalamak = Tevali etmek,
 velyetmek = Se succéder
Bir boyda = Alesseviye = Uniformément
Birçok (Bak : *çok*) = Adid, müteaddid
Birden (Bak : *bir keredede*) = Def'aten
Birdenbire = Füc'eten, nâghihan, vehleten
Bir düzeyde = Alesseviye
Bir düzüye = Lâyenkatî, mütevalî, daima
Birer birer = Münferiden, alelinfirad, ye-
 gân yegân = Un à un, isolément
Biret = Tevhid = Unification
Biretmek = Tevhid etmek = Unifier
Birey = Ferd = Individu
Bireycilik = Ferdiyetçilik = Individualisme
Bireyler = Efrad
Bireylik = Ferdiyet = Individualité

Bir

- Bireysel** = Ferdî = Individuel
Birge (Bak: *ortak*) = Müşterek
Birgelik = İştirak = Association
Birgönül = Yekdil = D'accord
Biribiri ardınca, biribiri arkasından = Peyderpey, aletlevali, peyapey
Biribiri ardınca gelen = Mütetabi
Biribirine bağlı = Müselsel
Biricik = Yegâne = Unique
Birikit (Bak: *toplantı, yığınak*) = Tecemmu
Birikmek = 1. Temerküz etmek = Se concentrer; 2. Tehaşşüd etmek, tecemmu etmek; 3. Teraküm etmek = S'accumuler
Birikmiş = Müterakim
Biriktirilmiş = Müddehar
Biriktirmek = İktisad etmek, tasarruf etmek, iddihar etmek
Birinci (Bak: *ilk*) = Evvel
Birincileşmek = Teferrüd etmek = Se distinguer, se signaler, devenir unique
Bir kerede, bir kez = Def'aten
Bir kısım = Bazı = Quelque
Birlemek = Tevhid etmek = Unifier
Birler = Âhâd = Unités
Birleşik = Müttehîd = Uni
Birleşit = Cemiyet = Association
Birleşme = 1. İttihad; 2. İltika
Birleşmezlik = Ademi imtizac
Birleşmiş (Bak: *birleşik*) = Müttehîd

Bit

- Birleştirme** = Tevhid = Unification
Birleştirmek = Tevhid etmek = Unifier
Birlik = 1. İttihad = Union; 2. Müşareket; 3. Vahdaniyet, vahdet, ehadiyet
Birlikle, birlik olarak = Müttehiden
Birlikte = Beraber, maan
Birörnek (Bak: *cusundaş*) = Mütecanis
Birörneklik (Bak: *cusundaşlık*) = Tecanüs
Birşey değil! = Estagfurullah!
Birtakım = Bazı = Quelque
Birtarz, birton = Yeknesak = Uniforme, monotone
Bir vakit için, bir zaman için = Muvakkaten
Bir yana = Bertaraf = A part
Bitek = Münbit, mahsuldar = Fertile
Biteksiz = Gayrimünbit
Bitelge = Kuvvei inbatiye
Bitevil = Yeknesak = Uniforme, monotone
Biteviye = Muttarid
Biteviyelik = İttirat
Bitik = Zebun = Faible, débile, épuisé
Bitim (Bak: *son, sonuç*) = Netice, hitam
Bitiren (Bak: *eskiten, yıpratın*) = -fersâ
Bitirmek = 1. Hatmetmek; 2. İkmal etmek, itmam etmek, teknil etmek, tamam etmek = Achever, finir; 3. İntac etmek; 4. Mahvetmek, telef etmek = Tuer, dilapidier, anéantir

- Bitişiklik** = Mülâsık, muttasıl, mütelâsık
Bitişme (Bak : *yapışma*) = Telâsuk
Bitişmek = İltisak etmek, ittisal etmek
Bitiştirmek = Vasletmek, ilsak etmek
Bitki = Nebat
Bitkin = Bitab, zebun, bimecal
Bitkinlik (Bak : *kağşaklık*) = Hüzal
Bitmek = 1. Mahvolmak, helâk olmak ;
 2. Münkazi olmak ; 3. Müntehi olmak,
 nihayet bulmak ; 4. Nabit olmak, teneb-
 büt etmek = Végéter, pousser
Bitmez (Bak : *tükenmez*) = Lâyezal
Biyoloji = Hayatiyat = Biologie
Bodrum = Mahzen
Bodur (Bak : *kısa*) = Kasır
Boduragaç (Bak : *ağaççık*) = Şüceyre
Boğaz = 1. Derbend ; 2. Hulkum
Boğazlamak (Bak : *kesmek*) = Zebhetmek
Boğazlanırcasına, boğazlanmış gibi
 = Mezbuhané
Boğazlanmış = Mezbuhané
Boğazlaşma = Kitâl, mukatele = Tuerie
Boğmaca = Hunnak
Boğmak = İhnaç etmek
Boğucu = Muhnik
Boğulmuş = Mağruk = Naufragé, noyé
Boğuluk = Kemend
Boğum = 1. Mafsâl ; 2. Ukde = Nœud ; 3.
 Fıkra = Vertèbre

- Bol** = 1. Gani ; 2. Ferah ; 3. Mebzul, vafir
Bolavurt = Tafrâfûrûş = Charlatan
Bol bol vermek = İsar etmek, ibzal et-
 mek, bezletmek = Prodiguer
Bolluk = 1. Bereket ; 2. Vefret, mebzuliyet
Bor (Bak : *şarab, içki*) = Mey, hamr
Bora = Sarsar
Borcunu vermek = Tediye etmek
Borç = 1. Vazife = Devoir ; 2. Deyn
Borç almak = İstidane etmek
Borçlanmak = Tedeyyün etmek
Borçlar = Düyun = Dettes
Borçlu (Bak : *verecekli*) = Medyun
Borçsıratma = İtfayı düyun
Borç verme = İdane
Borç vermek = İkraz etmek
Boru = Nefir
Bostan (Bak : *bahçe*) = Bostan
Boş = 1. Bimana, manasız = Insignifiant,
 stupide ; 2. Batıl = Faux, absurde, vide ;
 3. Abes, vâhi = Absurde, vain, futile ;
 4. Bihude, nafîle, heba = Inutile, su-
 perflu ; 5. Hâli, gayrimeskûn, tehi
Boşa gitme = Heder
Boşa gitmek = Berhava olmak = Sauter
Boşaltmak = Tahliye etmek
Boşama, boşanma = Talâk
Boşarmak = 1. Terhis etmek = Congédier ;
 2. Tahliye etmek ; 3. Serbest bırakmak

Boş

Boş bulunarak = Alelgafle = Par surprise

Boş bulunma = Gaflet

Boş bulunmak = Gaflet etmek

Boşgezen = Serseri, avare

Boşinan = Batil itikad = Fausse croyance

Boşinanlar = Ebatil = Superstitions, préjugés

Boşlamak = İhmal etmek

Boşluk = 1. Cev, faza, halâ; 2. Butlan

Boşsanı (Bak: *çürük sanı*) = Zehabı bâtil

Boşsöz = Mâlâyani, gûzaf

Boşuna, boş yere = 1. Bihude; 2. Fuzulî

Boy = 1. İmtîdad; 2. Tûl; 3. Kamet

Boyalı, boyanmış = Mülevven

Boyamak = Telvin etmek = Colorer

Boybos = Yâlü bal, endam, kaddü kamet

Boydan boya = Serapa

Boylu boslu, boysan = Levend, şehlevend

Boyun = Rakabe, gerdan

Boyuna = Lâyenkatî, aleddevam

Boyunduruk = Tavk

Boyun eğdirmek = Münkad eylemek

Boyunluk = Kılâde

Boyunsalık (Bak: *ilmik*) = Ribka

Boyunun ölçüsünü vermek = Haddini bildirmek

Boz = Hakî renk

Bozan = Muhil

Boz

Bozgun = 1. Hezimet, inhizam; 2. Münhezim = Mise en déroute

Bozguna uğramak = Münhezim olmak

Bozguna uğramış = Münhezim

Bozguna uğratmak = Münhezim etmek = Mettre en déroute

Bozgunluk = Hezimet

Bozkır (Bak: *çöl*) = Deşt

Bozma = 1. Fesh; 2. (Bak: *yirtma*) Hetk

Bozma = 1. Hetketmek; 2. İhlâl etmek;

3. Münhezim etmek = Mettre en déroute;

4. Nakzetmek, feshetmek = Casser

Bozuk = 1. Digergûn; 2. Nasaz; 3. Fasid;

4. Muhtel = Dérangé

Bozuk düzen = Tertibsiz = Désordonné

Bozukluk = Fesad, halel, sakamet

Bozulma = 1. Fesh, infisah; 2. inhizam

Bozulmak = 1. Tagayyür etmek = Chan-ger; 2. Münhezim olmak; 3. Tefessüh etmek = Se corrompre

Bozulmuş = 1. Münhezim; 2. Mütefessih; 3. Makhur; 4. Münfesih

Bozuşma = Niza = Dispute

Bozuşmak = Kat'ı münasebet etmek

Bozuşturmak = İfsad etmek = Corrompre

Bozut = Mefsedet, nifaku şikak, fesad, fitne = Corruption, sédition, perturbation

Bozutçu = Münafık, müfsid, fitneçü

Bozutçuluk = Münafıklık, müfsidlik, mefsedet

- Bozutmama** = Tahrif
Bozutlanmıŷ = Muharref
Bozutmak = İfsad etmek = Corrompre
Böbrek = Kilye
Böbür = Kibr
Böbürlenem = Müteazzım = Orgueilleux
Böbürlenmek = Azamet satmak
Böcek = Haşere
Böcekler = Hevam
Böle = Sütun (*Gazete T.*)
Böleç (Bak: *savak, maslak*) = Maksim
Bölek = Fıkra = Paragraphe
Bölem = Tefrika = Feuilletton
Bölge = Mıntaka, kı'ta, nahiyе = Zone
Bölgel = Nahiyevî = Régional
Bölmek = Taksim etmek, ifraz etmek =
 Diviser
Bölsüz = Cüz'ü lâyetecezza = Atöme
Bölü = Taksit
Bölücü (Bak: *üleŷci*) = Kassam
Bölük = 1. Feve; 2. Mikdar
Bölüm = 1. Şube; 2. Kısım; 3. Bab, fasl,
 mebbas = Chapitre; 4. Madde = Article;
Bölüm direktörü = Şube müdürü
Bölümlemek = Tasnif etmek = Classifier
Bölümler = Ebvab
Bölünen = Maksım
Bölünmek = İnkısam etmek
Bölünmez = Lâyetecezza

- Bölüşmek, bölüştürmek** = Taksim et-
 mek, mukaseme etmek = Partager
Bön = Safderun
Böyle, böylece = Keza, hâkeza, vechile
Böyle iken, böyle ise de = Maahaza,
 maazalik, maamafih
Bucak = 1. Zaviye = Angle; 2. Küneç
Bucaksız (Bak: *sınırsız, uçsuz*) = Namahdud
Buç (Bak: *sınır*) = Hudud
Buçlamak = Tahdid etmek = Limiter
Buçlu = Mahdud = Limité
Buçuk (Bak: *yarı, yarım*) = Nısf
Buğday = Hinta
Buğday benizli = Esmer
Buğu = Buhar = Vapeur
Buğulamak = Tebhir etmek
Buğurma = Tebahhur
Bugün, bugünkü günde = Elyevm, el-
 haletü hâzihi
Bugünkü hal = Hali hazır
Buhar = Buhar = Vapeur
Buhran = Buhran = Crise
Bulak (Bak: *kaynak, pınar*) = Menba
Bulan = 1. Mucid, muhteri; 2. -pezir
Bulandırma = Teşviş etmek, tahdiş etmek
Bulanıklık (Bak: *donukluk*) = Hıre
Bulağık = 1. Sari; 2. Mülemma, alüde =
 Souillé; 3. Berbad; 4. (Bak: *leke*) Şaibe
Bulağan = Sari

- Bulaşmak** (Bak: *geçmek*) = Sirayet etmek
Bulaşmış = Mülemma, agaşte = Souillé
Bulcaş, buluşak = Mev'idi mülakat
Bulduru = Fihrist
Bulgu = Vicdan = Conscience
Bulmak = İcad etmek, ihtira etmek
Bulman = Muhteri, mucid = Inventeur
Bulu = İhtira, icad = Invention
Bulunan = Vaki (*Vuku'dan*), kâin
Bulunanlar (Bak: *hazırlar*) = Huzzar
Bulunma = Huzur
Bulunmayış (Bak: *yokluk*) = Gaybubet
Bulunmaz = Nayab
Bulunmazlık (Bak: *yokluk*) = Fikdan
Bulunmuş (Bak: *açınlanmış*) = Mekşuf
Buluşan (Bak: *kavuşan*) = Mütelâki
Buluşmak = Mülâki olmak, telâki etmek
Bulut = Sehab
Bun = Müzayeka = Gêne
Bunak = Matuh, fertut = Dément
Bunaklık = Ateh = Démence
Bunaltıcı = Mukassî, müz'ic = Importun
Bunamak = Ateh getirmek = Etre dément
Bundan dolayı, bundan ötürü = Bi-naenaleyh, binaberin = Par conséquent
Bundan sonra = Badema
Bunun gibi = Hâkeza, keza
Bununla beraber = 1. Maamafih, maa-zalik, maahaza; 2. Rağmen

- Bunun üzerine** = Binaenaleyh, binaberin
Burç = Bure
Burkaç (Bak: *çevrinti*) = Girdab
Burgu (Bak: *delgi*) = Miskab
Burmak = İhsa etmek (*T.*)
Burun = Enf
Burunmak, buruşmak = Teşennüic etmek
Buruşukluk (Bak: *kıvrım*) = Çin
Buyru = Emr = Ordre
Buyrultu = Emirname, ferman
Buyur! (Bak: *efendim!*) = Lebbeyk!
Buyuran = -ferma
Buyurmak = İrade etmek, emretmek
Buyurman = Âmir = Chef, supérieur
Büget = Su bendi, bend = Barrage
Eüklüm = Çin, piç
Büklüm büklüm = Piçapîç
Büksül (Bak: *eğri lüğrû*) = Muvec
Büksülme (Bak: *dolambaç*) = İvicac
Bükülme (Bak: *başegme, eğilme*) = İnhina
Bükülmez = Gayrıkabili inhina
Bükülür = Kabili inhina
Bülbül = Andelib = Rossignol
Eürgü = 1. Câr, rida; 2. Tütük, bürka
Püro = Yazıhane, kalem = Bureau
Büro şefi (Bak: *kalembaş*) = Mümeyyiz
Bürüm = Zarf = Enveloppe
Bürümlü = Mazruf, mazrufen
Bürünmek = Tesettür etmek

Bul

- Bulaşmak** (Bak: *geçmek*) = Sirayet etmek
Bulaşmış = Mülemma, ağaşte = Souillé
Bulcay, buluşak = Mev'idi mülakat
Bulduru = Fihrist
Bulgu = Vicdan = Conscience
Bulmak = İcad etmek, ihtira etmek
Bulman = Muhteri, mucid = Inventeur
Bulu = İhtira, icad = Invention
Bulunan = Vaki (*Vuku'dan*), kâin
Bulunanlar (Bak: *hazırlar*) = Huzzar
Bulunma = Huzur
Bulunmayış (Bak: *yokluk*) = Gaybubet
Bulunmaz = Nayab
Bulunmazlık (Bak: *yokluk*) = Fikdan
Bulunmuş (Bak: *açınlanmış*) = Mekşuf
Buluşan (Bak: *kavuşan*) = Mütelâki
Buluşmak = Mülâki olmak, telâki etmek
Bulut = Sehâb
Bun = Müzayeka = Gêne
Bunak = Matuh, fertut = Dément
Bunaklık = Ateh = Démence
Bunaltıcı = Mukassi, müz'ic = Importun
Bunamak = Ateh getirmek = Etre dément
Bundan dolayı, bundan ötürü = Bi-naenaleyh, binaberin = Par conséquent
Bundan sonra = Badema
Bunun gibi = Hâkeza, keza
Bununla beraber = 1. Maamafih, maazalik, maahaza; 2. Rağmen

Bür

- Bunun üzerine** = Binaenaleyh, binaberin
Burç = Bure
Burgaç (Bak: *çevrinti*) = Girdab
Burgu (Bak: *delgi*) = Miskab
Burmak = İhsa etmek (*T.*)
Burun = Enf
Burunmak, buruşmak = Teşennüc etmek
Buruşukluk (Bak: *kıvrım*) = Çin
Buyru = Emr = Ordre
Buyrultu = Emirname, ferman
Buyur! (Bak: *efendim!*) = Lebbeyk!
Buyuran = -ferma
Buyurmak = İrade etmek, emretmek
Buyurman = Âmir = Chef, supérieur
Büget = Su bendi, bend = Barrage
Büklüm = Çin, piç
Büklüm büklüm = Piçapiç
Büksül (Bak: *eğri lüğrâ*) = Muveç
Büksülme (Bak: *dolambaç*) = İvicaç
Bükülme (Bak: *başegme, eğilme*) = İnhina
Bükülmez = Gayrıkabili inhina
Bükülür = Kabilî inhina
Bülbül = Andelib = Rossignol
Bürgü = 1. Câr, rîda; 2. Tütük, bürka
Büro = Yazıhane, kalem = Bureau
Büro şefi (Bak: *kalembaş*) = Mümeyyiz
Bürüm = Zarf = Enveloppe
Bürümlü = Mazruf, mazrufen
Bürünmek = Tesettür etmek

Büs

Büsbütün, bütün bütün = Bilkülliye,
kâmilen = Entièrement

Bütün = 1. Tamam; 2. Kül, kâffe = Le
tout; 3. Bileümle, cümleten = Tout, tous,

Bütünlemek = İkmal etmek

Bütünleyin = Cümleten

Bütünü (Bak: *tamamiyle, hepsi*) = Tamamen

Bütünlük (Bak: *tamlık*) = Tamamiyet

Büyü = Sihir, nireng

Büyücü = Sehhar, sihirbaz, sahir, cadu

Büyük = Cesim, büzürk, kebir

Büyükana = Cedde = Grand'mère

Büyükbaba = Ced = Grand père

Büyük başış = Afsı umumî = Amnistie

Büyükelçi = Sefiri kebir = Ambassadeur

Büyük kurultay = Umumî kongre

Büyükleme = Tevkîr, tebcil, taziz

Büyükleme = İbcal etmek, tazim etmek

Büyükler = Ekâbir, rical, eazim

Büyüklük (Bak: *irilik*) = Cesamet, kıt'a

Büyülemek = Teshir etmek

Büyülenmek = Meftun ve meshur olmak

Büyülenmiş = Meshur

Büyüleyici (Bak: *büyücü*) = Sehhar

Büyüme = Nema, nümüv, neşvü nema

Büyüteç = Pertevsuz

Büyütme (Bak: *abartma*) = Mübalâğa

Büyütmek = 1. Mübalâğa etmek, izam
etmek; 2. Tenmiye etmek

Büzülme = İnkıbaz, takabbuz

C

Caba = Badıhava, meccanen = Gratis

Cadde (Bak: *anayol*) = Cadde

Cadıkarı (Bak: *kocakarı*) = Acuze

Cahil (Bak: *bilmez, toy*) = Cahil, nadan

Cam (Bak: *sırça*) = Zücac

Camlık = Câmekân

Can = Can

Canatan = Mütehalik

Canatma = Tehalük

Canavar (Bak: *hayvan*) = Behime

Canavarlar = Behaim

Canayakın (Bak: *alışık, insancıl*) = Munis

Cançekişen = Muhtazir = Agonisant

Cançekişme = Sekerat, haleti nezi, hali
ihtizar = Agonie

Candan = Hakikî = Vrai, sincère

Canı gibi saklamak = Hirzican etmek

Canı (Bak: *kıyaç*) = Canı = Criminel

Cankurtaran = Tahlisiye

Canlandırmak = 1. İhya etmek; 2. Gayrete
getirmek

Canlanmak = Gayrete gelmek

- Canlı** = 1. Zîhayat, zîruh; 2. Zinde
Cansız = Camid = Inanimé
Cansızlar = Cemadat = Corps inanimés
Cari (Bak : *akar*) = Cari = Courant
Cavlak (Bak : *yalın, çip'ak*) = Uryan = Nu
Cayma (Bak : *dönü, dönüş*) = Rücu
Caymak = Nükül etmek
Cebe = Techizat, cephane
Cebelendirmek = Techiz etmek
Cebelik = Cephanelik
Çeberut (Bak : *aşırı ululuk*) = Ceberut
Cebin (Bak : *korkak, ödle*) = Cebin
Cellât (Bak : *alacı, şantal*) = Cellâd
Cemiyet = Cemiyet = Association
Cenaze (Bak : *ölük, ölü*) = Cenaze
Cenk (Bak : *vuruşma*) = Cenk
Cennet (Bak : *uçmak*) = Cennet
Cereme = Cerime
Ceset = Cesed
Gesetler = Ecsad
Cesur = Cesur = Courageux
Cet (Bak : *dede*) = Ced = Grand père
Cete = Cehd = Tâche, effort
Ceteleşme (Bak : *dürüşme*) = Mücahede
Cev (Bak : *boşluk*) = Cev, fazâ
Cevap (Bak : *kaişilik, yanıt*) = Cevab
Ceylan (Bak : *maral, meral*) = Gazal
Ceza = Ukubet, ceza, mücazat = Peine
Cezalandırmak = Tecziye etmek = Punir

- Ceza olarak** = Cezaen
Cezel = Cezaî = Pénal
Cihız = Nahif, lâgar
Cihzlık (Bak : *çelimsizlik*) = Nehafet
Cidden (Bak : *gerçekten*) = Cidden
Ciddî (Bak : *geçek*) = Ciddî
Ciddilik = Ciddiyet
Cihan (Bak : *acun*) = Âlem
- cil, - cimen = - perver
Cilâ = Revnak, cilâ, saykal
Cilâlî (Bak : *parlak*) = Mücellâ
Cimri (Bak : *pinti*) = Hasis, bahîl
Cimrilik (Bak : *pintilik*) = Hisset, bul
Cin = Cin
Cins = Cins = Sexe
Cinsel = Cinsî = Sexuel
Cinsibir (Bak : *cusundaş*) = Hemcins
Cinsler (Bak : *soy'ar, cusunlar*) = Ecnas
Cisim (Bak : *etiz*) = Cisim = Corps
Cisimlenme = Teşahhus, teccessüm
Cisimlenmiş = Mücessem
Cisimler (Bak : *etizler*) = Écsam
Cismel = Cismanî = Corporel
Coşan (Bak : *çağlıyan*) = Huruşan
Coşkun = Zehhar, müteheyyc = Agité
Coşkunluk (Bak : *coşma*) = Heyecan
Coşma = Heyecan, eüş
Coşmak = Teheyyc etmek
Coşturmak = Tehyic etmek

Coş

- Coşturucu** = Müheyyic
Cömert = Keremkâr, sahî
Cömertlik = Kerem, sahavet, semahat, cûd
Cönk = Risale = Brochure
Cuda = Asla, haşâ, kat'iyyen, kat'â
Cumlama = Cemi = Addition
Cumlamak = Cem'etmek = Additionner
Cumlayın = Cem'an = En tout
Cumur = Cümhur = Public
Cumur Başkanı = Reisi Cümhur =
Président de la République
Cumur Başkanlığı = Riyaseti Cümhur
Cumurcu, cumurecul = Cümhuriyetper-
ver = Republicain
Cumuriyetler, cumurluklar = Cemahir
Cumurluk, cumuriyet = Cümhuriyet =
République
Cumursal = Cümhuri
Cusun = Cins = Genre
Cusundaş = Mütecanis, hemeins
Cusundaşlık = Tecanüs
Cusunlar = Eenas
Cümbüş (Bak: *eğlenti*) = Cümbüş
Cümle = Cümle
Cümleyin = Cem'an = En tout
Cüz (Bak: *tike*) = Cüzü
Cüzlenmek = Tecezzi etmek
Cüzler = Ecza
Cüzlere ayrılmak = Tecezzi etmek

Ç

- Çaba** = Sây, cehd, himmet = Tâche, effort
Çabalama = Gayret, himmet
Çabalamak = Gayret etmek, cehdetmek
Çabucak (Bak: *tezelden*) = Serian
Çabuk = Acele, seri = Vite, rapidement
Çabukluk = Acele = Hâte
Çabuk olma = Müsaraat
Çabuk olmak = Acele etmek, istical et-
mek = Se hâter, s'empresser, se presser
Çadır = Hayme
Çağ = Zaman, vakit, karn, hengâm = Temps
Çağan (Bak: *yılçağ*) = Mevsim
Çağbeti = Takvim
Çağdaş = Muasır, hemzeman
Çağırma = **1.** Feryad etmek; **2.** Davet
etmek = Inviter; **3.** Celbetmek
Çağırman = Dellal = Cricur public
Çağırmanlık = Dellâliye
Çağlık = Mevkut
Çağlıyan = **1.** Furuşan; **2.** Şelâle
Çağrı = Davet = Invitation
Çağrık, çağrılı, çağrılmış = Med'üv

- Çağrılık** = Davetiye = Lettre d'invitation
Çalan = 1. Sarık ; 2. Müntehil
Çalap = Mabud
Çalgıcı = Mutrib
Çalgıç = Mızrab
Çakın (Bak: *kvilecim*) = Şirare
Çakınlar (Bak: *kvilecimler*) = Şerer
Çalam = Tabiye
Çalı çırpı = Hârû has
Çalık (Bak: *sapık, sapıtkan*) = Meczub
Çalım = Azamet = Ostentation, orgueil
Çalım satan = Azametfüruş = Poseur
Çalım satmak = Azamet satmak
Çalınmış = Mesruk
Çalışan = Sâi
Çalışkan (Bak: *dürüşken*) = Mukdim, gayur
Çalışma = 1. Sây, gayret, himmet, mesai;
 2. (Bak: *uğraşma*) Tevaggul
Çalışmak = İkdâm etmek, gayret etmek,
 cehdetmek = S'efforceer, tâcher
Çalkanmak = Telâtum etmek
Çalkantı = Telâtum = Ondulation
Çalma (Bak: *uğrulama*) = Sirkat
Çamur = Tıyn = Boue
Çan = Ceres, nakus
Çantal = Cellâd
Çap (Bak: *kalınlık*) = Sihan
Çapraşık = Müşkil, muğlâk, mudil
Çapraşmak = Tekatu etmek = Se croiser

- Çapraştırmak** = İglâk etmek
Çapraz = 1. Hamailî; 2. Mütekatı; 3. Münharif
Çapul = Tarac, garet, nehbü garet
Çarçabuk = Alelâcele = A la hâte
Çardak = Kameriye
Çare (Bak: *yol*) = Çâre
Çaresiz = 1. Çar naçar, naçar; 2. Biçare
Çarpı = Sadme, darbe = Coup, choc
Çarpık = Gayrimuvazi, münharif
Çarpınma (Bak: *seyirme*) = İhtilâc
Çarpıntı = Daraban, halecan
Çarpışma = Müsademe, tesadüm
Çarpma (Bak: *çarpıntı*) = Daraban
Çarşaf (Bak: *bürgü, pürgü*) = Car
Çaşıt = Casus = Espion
Çaşıtlamak = Casusluk etmek
Çaşıtlık = Casusluk = Espionnage
Çatak = Tekatu noktası = Point de rencontre
Çatı (Bak: *dam*) = Bâm, sakf
Çatıklık (Bak: *buruşukluk*) = Çin
Çatışık (Bak: *çapraz*) = Mütekatı
Çatışma = Müsademe = Collision
Çatışmak = 1. Münakaşa etmek = Dis-
 cuter; 2. Tekatu etmek = Se croiser
Çatkin = Mensub, müntesib
Çatkinlik = Mensubiyet
Çatlık (Bak: *yarık, yarma*) = Şak
Çatlamak = İnşikak etmek
Çay (Bak: *dere, akarsu, ırmak*) = Cuybar

- Çeçen** = Cerbezeli
Çeçenlik = Cerbeze
Çehre = Peyker, suret, sima, çehre, didar
Çeke = Kur'a
Çekem, çekerge = Cazibe kuvveti
Çekemezlik = Muhasede, istirkab
Çeken, çekici = Calib
Çekici = Cerrar
Çekilce = İstifanâme
Çekile (Bak: *çekilim*) = Ric'at
Çekilge = İnzivagâh
Çekilim = 1. İstifa; 2. Ric'at
Çekilmek = 1. Ric'at etmek; 2. İstifa etmek; 3. Keffi yed etmek, feragat etmek
Çekilmez = Gayrikabili tahammül, lâyutak
Çekin (Bak: *korku, sakın*) = Perva
Çekince = 1. Kaydı ihtirâzî; 2. Mahzur
Çekinecek = Mahzur = Inconvénient
Çekindirme = İnzar, tahzir
Çekingen = Muhteriz = Réservé
Çekinme = 1. İraz, istinkâf; 2. İhtiraz, hazer
Çekinmeden, çekinmeksizin = Biperva, bimuhaba
Çekinmek = İhtiraz etmek
Çekinmez, çekinsiz = Biperva, bimuhaba
Çekinmezlik = Cesaret (*Cür'et anlamına*)
Çekip almak, çekip koparmak = Nez'etmek = Oter, arracher, enlever
Çekirdek (Bak: *özek*) = Nüve

- Çekişken** (Bak: *karşın*) = Muarazacı
Çekişme = Niza. münazaa, muaraza
Çekişmek = Münazaa etmek = Se disputer
Çekiştirme = Giybet
Çekiştirmek = Giybet etmek
Çekit = Tasrif
Çekmek = 1. Celbetmek, isticlâb etmek = Attirer, fâire comparaître; 2. Keşide etmek; 3. İkame etmek = Descendre, tracer; 4. Cezbetmek; 5. Cerretmek; 6. Tahammül etmek = Supporter, porter; 7. Tasrif etmek = Conjuguer; 8. Taktir etmek = Distiller
Çele = Nefi, selb
Çelebi = Kibar
Çeleğen = Sâlib, sâlibe
Çelemek = Selbetmek, nefy etmek
Çalenmiş = Meslûb
Çelgen = Menfi = Négatif
Çelim = Cüsse
Çelimli (Bak: *iriyarı*) = Cüsseli
Çelimsiz = Nahif, cüssesiz
Çelimsizlik (Bak: *cılızlık*) = Nebafet
Çelmece = Kinaye
Çemdeş = Müteradif, müradif
Çene = Zakan, zenehdan
Çengel = Çengâl
Çepçevre, çepeçevre = Dairenmâdar
Çeşit = 1. Makule, nevi, kabil; 2. Mütenevvi

Çeş

Çeşitlenmek = Tenevvu etmek = Varier

Çeşitler (Bak: *türülür*) = Envâ

Çeşitli = Mütenevvi

Çeşme = Çeşme

Çeşni (Bak: *tadımlık*) = Çaçni

Çetin = 1. Sâb, müteassir, müşkil; 2.

Şedid

Çefinleşmiş (Bak: *artmış*) = Müşted

Çetinlik = 1. Suubet; 2. Şiddet

Çeven = Mahfil

Çevik = Çalâk

Çevrim = İdare = Administration

Çevirme (Bak: *sarma*) = İhata

Çevirmek = 1. İhata etmek = Cerner, encerceler, investir, envelopper; 2. İdare etmek, tedvir etmek = Diriger, tourner; 3. Kalbetmek, tahvil etmek; 4. İmale etmek; 5. İrca etmek; 6. Terceme etmek = Traduire; 7. Teveih etmek = Diriger

Çevirmen = Mütercim = Traducteur

Çevre = 1. Mıntaka = Zône; 2. Muhit

Çevri (Bak: *evele*) = Tevil

Çevrilmek = 1. Muhat = Entouré, encercelé; 2. Maklûb. münkalib

Çevrilemek = Tevil etmek

Çevrili = Muhat = Entouré, encercelé

Çevrilmek = 1. Teveccüh etmek = Se diriger; 2. İn'itaf etmek

Çık

Çevrilmiş = 1. Muhat = Entouré, encercelé;

2. Mahdud = Limité; 3. Maklûb, münkalib; 4. Müteveccib

Çevrin = Tavaf

Çevrinmek = Tavaf etmek

Çevrinti (Bak: *burgaç*) = Girdab

Çeyiz (Bak: *kalin*) = Cihaz

Çıdam = Sabr

Çıdamsız = Nâşekib

Çığır = 1. Metod, nehc; 2. Mezheb; 3.

Üslûb = Style

Çığıltı (Bak: *Uğultu*) = Gulgule

Çıglık = Gıriv, sayha, vaveylâ

Çıgırı (Bak: *gök*) = Felek

Çıkagelmek = Peyda oluvermek

Çıkağ (Bak: *köken*) = Menşec

Çıkak = Mahrec = Sortie

Çıkan = 1. Mütehassil; 2. Medfuat = Sorties

Çıkar = Menfaat, menafi = Profit, intêrêt

Çıkarın (Bak: *yayman*) = Naşir

Çıkarıcı (Bak: *asığcıl*) = Menfaatperest

Çıkarma = 1. Hulâsa = Extrait; 2. İstinbat; 3. İstihrac; 4. İka

Çıkarmak = 1. İhdas etmek, peyda etmek;

2. İhrac etmek = Exporter; 3. İsdar etmek; 4. Hazfetmek, tayyetmek; 5. İstidlâl etmek; 6. Neşretmek = Propager, publier; 7. Tenzil etmek, tarhetmek

Çıkarılmak = İnfisal etmek

- Çıkarılmış** (Bak: *kaldırılmış*) = Mahzuf
Çıkat = İhracat = Exportation
Çıkatmak = İhrac etmek = Exporter
Çıkış (Bak: *çıkma*) = Huruc
Çıkışma = 1. Azar = Gronderie, réprimande; 2. Muahaze = Reproche
Çıkışmak = Tekdir etmek, muaheze etmek = Faire des reproches, réprimander
Çıkat = Mahrec = Sortie
Çıkıvermek = Peyda oluvermek
Çıkma = 1. Neşet, hudus, husul, nebean; 2. Haşiye, hamış, derkenar; 3. Huruc; 4. Cülûs
Çıkmak = 1. Husul bulmak, hâsil olmak, peyda olmak, hudus etmek, tahaddüs etmek = Surgir; 2. Huruc etmek; 3. Müntehi olmak; 4. Sadır olmak, sudur etmek; 5. İntişar etmek
Çıkmalama, çıkma yazma = Tahşiye
Çıkmalar = Meşruhat
Çıkmaz (Bak: *uçurum*) = Girive
Çıkmış = Mezun (*Okul T.*)
Çıldırılmak = Teeennün etmek
Çilgin = 1. (Bak: *deli*) Mecnun; 2. Şeyda
Çilginlik = Cinnet = Folie
Çingirak (Bak: *çon*) = Ceres
Çınlama (Bak: *ınlama*) = Tinnet, tanîn
Çınlamak = Tanînenaz olmak
Çınlıyan (Bak: *ınlıyan*) = Tannan
Çıplak = Uryan, bürehne = Nu

- Çirakman** = Şem'adan
Çıtlatma = İşrab
Çiçek = Şükûfe
Çiçekler = Ezhar
Çiçeklenmek = Tezehhür etmek
Çifçi (Bak: *ekinci*) = Zürra
Çifçilik = Ziraat, haraset
Çiftler (Bak: *eşler*) = Ezvac
Çiğ = 1. Napuhte; 2. Jale, şebnem
Çiğnenmek = Paymal olmak = Être foulé
Çiğnenmiş = Pamal
Çile = Rene, mihnet = Pénitence, épreuve
Çimenlik = Çemenzar
Çimlenmek (Bak: *yeşermek*) = İntaş etmek
Çirkef (Bak: *pis su*) = Çirkâb
Çirkin = 1. Bed, sakil, zişt; 2. Mezzum, kabih; 3. Müstehcen
Çirkin görmek, çirkinlemek, çirkinsemek = Takbih etmek = Blâmer
Çirkinlik = Kubh
Çirkin yüzlü = Bedçehre
Çisenti (Bak: *serpinti*) = Reşâşe
Çitin = Nebze = Un peu
Çivi = Mismar
Çizelge = Liste, cedvel = Table, tableau
Çizgeç = Cedvel tahtası = Règle
Çizgi = Hat
Çizgiç = Mistara
Çizgiler = Hutut

- Çizme** (Bak: *silme*) = Terkin
Çizmek = Tersim etmek
Çoban = Râi
Çoban yıldızı = Zühre = Vénus
Çocuk = Püser, evlâd, beçe, sabi, tıf
Çocuklar = Sıbyan, etfal
Çocukluk = Tufuliyet, sabavet
Çocuksuz = Bilâveled
Çoğalma = Tekâsür, efzayış
Çoğalmak = Taaddüd etmek, tekessür etmek = S'augmenter
Çoğalmış (Bak: *çok artmış*) = Müzdad
Çoğaltmak = Teksir etmek
Çoğaltan (Bak: *artıran*) = efza
Çoğay = Âzamî = Maximum
Çoğul = Cemi = Pluriel
Çoğumsamak = İstiksar etmek
Çoğun = Ekseriya = Souvent
Çoğunluk = Ekseriyet = Majorité
Çok = 1. Efzun, fazla, füzun, zaid, müzded = Plus, excédent ; 2. Adîd, kesir, müteaddid
Çok çok = Maaziya detin
Çokbilir = Hezarfen
Çok güzel = Ahsen
Çok kötü = Bedter
Çokluk = 1. Kesret, vefret = Abondance ; 2. Ekseriya, alekser = Souvent
Çok önemli (Bak: *pek önemli*) = Ehem
Çok seven (Bak: *tapınan*) = Perestişkâr

- Çokşey!** = Acayib! = Tienst
Çok vakit = Ekseriya, alekser = Souvent
Çok yaşlı = Sâldide, sâlhurde
Çorak = Gayrimünbit
Çorak yer = Şure, şurezâr
Çökentiler (Bak: *tortular*) = Teressübat
Çökmek = 1. Teressüb etmek; 2. İndiras etmek
Çökmüş (Bak: *batmış*) = Munderis
Çökük (Bak: *basık*) = Münhat = Abaissé
Çöküntü (Bak: *tortu*) = Rüşub
Çöküş (Bak: *kocama*) = Herem
Çöl = Sahra, beyaban, deşt, şüre, şurezâr, badiye, beriye = Désert
Çöp (Bak: *süprüntü*) = Hâşak
Çöplük (Bak: *süprüntülük*) = Mezbele
Çöze = Tahlil = Analyse
Çözel = Tahlili = Analytique
Çözelemek = Tahlil etmek = Analyser
Çözge = Çarei hall = Solution, arrangement, transaction, accomodement
Çözme (Bak: *kotarma*) = Hall
Çözmek = Halletmek = Solutionner
Çözülüm, çözüntü = İnhilâl = Décomposition, désagrégation
Çubuk (*Maden hakkında*) = Sebike
Çukur = Hufre
Çukurlak = Muka'ar
Çul, çulçuval = Pelâspâre = Haillon

Çün

Çünkü = Zira

Çürük = Batıl = Faux, absurde, vide

Çürüklük (Bak: *boşluk*) = Butlan

Çürük sanı = Zehabı batıl

Çürümek = Tefessüh etmek = Se corrompre

Çürümüş (Bak: *kokmuş*) = Mütefessih

Çürütmek = İbtal etmek, cerhetmek

D

Da, dahi = 1. Keza; 2. Mademki; 3. Hattâ

Dadı = Daye

Dağ = Kûh, cebel

Dağılım = İnhilâl = Décomposition, désagrégation, dissolution

Dağılma = 1. İnfisah; 2. Teşettüt

Dağılmak = Tevezzu etmek

Dağılmış = Münfesiî (*T.*)

Dağılaşmak = İnkısam etmek

Dağınık = 1. Perişan, tarumar, julide, şuride = Dispersé; 2. Perakende; 3. Derbeder, harabatı; 4. Müteferrik

Dağıtan (Bak: *sağan, serpen*) = -eşşan

Dağıtılma, dağıtma = Fesh

Dağıtmaç = Müvezzi

Dağıtmak = 1. Feshetmek; 2. Tevzi etmek

Dağılama = Key

Dağılamak (Bak: *köymek*) = Keyetmek

Daha = El'an, henüz

Daha büyük (Bak: *en büyük*) = Âzam

Daha çetin (Bak: *en çetin*) = Eşed

Daha doğru (Bak: *en doğru*) = Esah

Daha ergin (Bak: *en ergin*) = Erşed

Dah

- Daha eski** = Esbak
Daha güzel = Ahsen
Daha iyi = Raciñ
Daha kısa (Bak: *en kısa*) = Aksar
Daha parlak = Enver
Daha sert (Bak: *en sert*) = Eşed
Daha uygun, daha yerinde = Enseb
Daha yeni = Henüz
Daha yüksek = Berter
Daha yüzüstü (Bak: *en yüzüstü*) = Erzel
Dakka = Dakika
Dal = 1. Nihal, gusn, şah, şahsar; 2. Feri
Dala = Sahra
Dalaş = Arbede = Bagarre, dispute
Dalaşkan = Arbedecu, cidalcu
Dalay = Umman = Océan
Daldırmak = Gatsetmek
Dalga = Mevc, mevce
Dalgalanan = Mütemevvic
Dalgalanma = Telâtum = Ondulation
Dalgalanmak = Telâtum etmek, temevvü etmek = Onduler
Dalgalı = 1. Arızalı; 2. Mütemevvic
Dalgıç = Gavvas
Dalgın (Bak: *aymaz*) = Gafil
Dalğınlığa gelerek, dalğınlığa getirek = Alelgafle = Par surprise
Dalğınlığa gelmek = Gaflet etmek
Dalğınlığa getirilmek = Gafil avlanmak

Dar

- Dalğınlığa getirmek** = Gafil avlamak
Dalğınlık (Bak: *aymazlık*) = Gaflet
Dalım, dalınç = İstiğrak
Dallanmak = İnşab etmek, teşa'ub etmek
Dallar = Ağsan
Dalmış = 1. Müstağrak; 2. Puyan
Dam = 1. Músakkafat; 2. Sakf, bâm
Damak = Mezak
Damgalanmış = Madrub
Damık su = Mai mukattar
Damıtmak = Taktir etmek = Distiller
Damla = Katre
Damlama = Takattur
Damlamak, dammak = Takattur etmek
Danak = Ucube, acıbei hilkat = Monstre
Danış = İstişare
Danışıklı = Müretteb, muvazaalı
Danışım = Meşveret
Danışt = Şûra
Danışma = Müşavere = Consultation
Danışman = Müşavir = Conseiller
Danıştay = Şûrayı Devlet = Conseil d'Etat
Dar = 1. Mahdud, tenk; 2. Zıyk
Daraltmak = Tahdid etmek = Limiter
Darbetmek = Darbetmek
Darda = Muztar = Contrait
Dar geçit (Bak: *boğaz*) = Derbend
Darılgan = Seriülfial
Darılmak = Tekdir etmek

- Darkafalı** = Mahdudülfikir = Borné
Darlık = Muzayaka, ziyk, ducret, zücret
Darmadağın = Tarumar, perişan
Darp (Bak: *döğme, vurma*) = Darb
-dağ (Bak: *-deş, yâkın*) = Karın
Dava = 1. Dava = Procès, cause; 2. Daiye
Dava açmak = Dava etmek
Davacı (Bak: *dilevci*) = Davacı
Davar = Mevaşi
Davrandırmak = Gayrete getirmek
Davranma = Muamele
Davranmak = Gayrete gelmek
Davul (Bak: *kös*) = Tabl
Daya (Bak: *dadı*) = Daye
Dayanak = Destek, mesned
Dayanan = Mübteni, müstenid
Dayanç, dayangaç = Müttekâ, istinadgâh
Dayangan (Bak: *kaldırır*) = Hamul
Dayanık, dayanım = Tahammül, havsala, mukavemet = Résistance
Dayanıklı, dayanımlı, dayanır = Mütehammil, mukavemetli, mukavim
Dayanılmaz (Bak: *çekilmez*) = Lâyutak
Dayanışma = Tesanüd = Solidarité
Dayanmak = 1. Tahammül etmek, mukavemet etmek = Résister; 2. İptina etmek, istinad etmek
Dayatmak = Mümanaat etmek
De (Bak: *da*) = Mademki

- de** (Bak: *ıçtıda*) = Der-
Dede = Ced = Grand père
Dedeler = Eedad
Dedikodu = Güftügü, kilü kal
Dedikoducu = Fassal
-de durmak = Berkarar olmak
Defter = Defter = Cahier
Deftere geçirilmiş = Müseccel
Deftere geçirmek = Tescil etmek
Değdirmek = İsbet ettirmek
Değer = 1. Şayeste, şayan; 2. Had; 3. Kıymet, kadr = Valeur
Değer biçmek = Takdir etmek
Değerbilir = Kadırşinas, kadirandan
Değerbilmez = Kadırnaşinas
Değeri çok = Giranbaha
Değerlemek = Takdir etmek
Değerli = Zikiymet, semin
Değersiz = Naçiz, hakir
Değət, değey = Temas
Değette bulunmak, değeyde bulunmak = Temasta bulunmak
Değim = Liyakat, meziyet
Değimler = Mezaya
Değimli = Lâyik, cespan, seza, sezavar, reva, şayeste, şayan
Değirmen = Asiyab = Moulin
Değirmi = Dairevî = Circulaire
Değiş (Bak: *değiş tokuş*) = Mübadele

Değ

- Değişen** (Bak: *özgeren*) = Mütegayyir
Değişgeç = Muaddil
Değişik (Bak: *değişken*) = Mütehavvil
Değişim (Bak: *değişme*) = Tebeddül
Değişiş = Tebadül
Değişit (Bak: *karışılga*) = Taviz, ivaz
Değişke = Tadil
Değişkel = Muaddel = Modifié
Değişkemek = Tadil etmek = Modifier
Değişken = Mütehavvil, mütebeddil
Değişkenmiş = Muaddel = Modifié
Değişme = 1. Tebeddül; 2. Takallüb
Değişmek = Tagayyür etmek, tahavvül etmek, tebeddül etmek = Se changer, se modifier, se corrompre
Değişmen = Mubadil
Değişmez = Lâyetegayyer
Değişmiş (Bak: *başkalaşmış*) = Digergûn
Değiştirme (Bak: *özgerti*) = Tağyir
Değiştirmek = Tahvil etmek, kalbetmek, tebdil etmek
Değiş tokuş = 1. Muavaza; 2. Mübadele
Değme (Bak: *vuruş*) = İsabet
Değmek = 1. İsabet etmek; 2. Temas etmek = Toucher
Değre = Daire = Cercle
Değrel = Dairevî = Circulaire
Değsin = İstihale
Değsinmek = İstihale etmek

Den

- Değışitleme** (Bak: *değış tokuş*) = Muavaza
Dek = San'ia, desise, firib, mekr, hud'a, hile = Ruse, intrigue, fourberie
Dekçi = Mekkâr, dessor, hilekâr, ayyar = Rusé, intriguant, fourbe
Delçe (Bak: *gözenek*) = Mesame
Deleccen, delici = Sakib
Delege = Murahhas
Delgi (Bak: *burgu*) = Miskab
Deli = Mecnun, divane
Delik = Fürce, sûrah
Delikanlı (Bak: *genç*) = Nevcivan
Deliler yurdu = Bimarhane, tumarhane
Delilik = Cinnet = Folie
Delirmek = Tecennün etmek
Dem = Dem (*Zaman anlamına*)
Demek = 1. Arzetmek = Soumettre, présenter; 2. Temhid etmek, ifade etmek, beyan etmek
Demek olmak = Teşkil etmek
Demet (Bak: *takım*) = Deste
Demincek (Bak: *biraz yukarıda*) = Anifen
Demir = Âhen, hadid
Demirci = Âhenger
Demirden, demir gibi = Âhenin
Deneç = 1. Tecrübe = Essai; 2. Makis
Denemek = Tecrübe etmek = Essayer
Denev (Bak: *deneç*) = Tecrübe
-den başlıyarak, -den beri = İtibaren

- den daha çok** = Maaziyaletin
Dendes = Küfûv, adîl, muadil = Equivalent
-den dolayı = Binaen (-e), mübtteni (-e)
Denge = Muvazene = Equilibre
Dengelemek = Tevzin etmek
Dengelme, dengeşme, denklik =
 Muvazene, tevzün = Equilibre
Dengeşik (Bak: *denk*) = Mütevazın
Dengeşmek = Teadül etmek
Dengeştirmek, denkleştirmek = Teva-
 zün ettirmek, tevzin etmek = Equilibrer
Dengey = Sıklet merkezi, merkezi sıklet
Denk = Mütevazın, hemayar
Denektaş (Bak: *mehenk*) = Mehakk
Denenmiş = Mücerreb = Epruvé
Deneştirme = Mukayese = Comparaison
Deneştirmek = Mukayese etmek
Deniz = Derya, bahr
Denizden, deniz yoluyla = Bahren
Denizel = Bahri = Maritime
Denli = Takt sahibi
Denmek = Tesmiye olunmak
-den olan (Bak: *-li, taşıyan*) = Haiz
-den önce (Bak: *önce*) = Kabl -
-den ötürü = Binaen (-e), mübtteni, münasebiyle, mebni = A cause de...
Deniz = Münasebetsiz, taksız
-den sonra = Bade- = Après
Deprem = Hareketi arz, zelzele

- Derç** = Derc
Dere (Bak: *çay, ırmak*) = Cuybar
Derece = Radde, derece, had = Degré
Derece derece = Tedricen
Derecel = Tedricî = Graduel, progressif
Derecesini aşmak = Haddini aşmak
Derecesini bildirmek = Haddini bildirmek
Dereden tepeden = Âfakî
Dereke (Bak: *perese*) = Dereke
Derge = Dergâh, mahfil, hanıkah
Dergi = Mecmua
Dergimek = Tedvin etmek
Dergin = Müdevven
Deri = Cild
Derilgen (Bak: *derlitoplu*) = Tertibli
Derin = Amik = Profond
Derinleştirme = İstiknah, iktinah
Derinleştirmek = İstiknah etmek, tamik etmek = Approfondir
Derinlik = Umk = Profondeur
Derlitoplu = Muntazam, tertibli, mazbut
Derman = Mecal, takat, derman
Dermeç = Muktetefat
Dermek (Bak: *deüşirmek*) = İktifat etmek
Dernek = Cemiyet, bezm
Dernek arkadaşı, dernekdeş = Hem-bezm
Ders = 1. (Bak: *öğrem*) Ders = Leçon, cours; 2. İbret

Ders alma (Bak: *öğrenme*) = Tederrüs
Dersane, ders odası, ders yeri =

Dershane

Dert = 1. Gâile, derd; 2. Dâ, illet

Dertli (Bak: *tasalı, kaygılı*) = Gamkin

Dert ortağı = Gamküsar

Dert yanmak = Şikâyet etmek

Destan = 1. Menkabe, menakıb; 2. Dastan

-deş = 1. Karîn; 2. Hem -

Devam = İstimrar, devam, muvazabet,
 müdavemet = Continuation, fréquentation

Devam eden (Bak: *devamlı*) = Müdavim

Devam ettirmek = İdame etmek

Devamlı = 1. Müdavim; 2. Mütemadi,
 daim, daimî, berdevam = Continuel

Deve = Nâka

Devir = 1. Ahd = Règne, période; 2. Devr

Devirmek = Taklib etmek

Devlet = Devlet = Etat

Devre = Devre

Devrel (Bak: *çağlık*) = Mevcut

Devrim = İnkilâb, ihtilâl

Devrimci = İhtilâlcî (*İnkılâpçı anlamına*)

Devrolunmuş = Müdevver = Transmis

Devşirmek (Bak: *dermek*) = İktital etmek

Deyim = Tabir = Terme, expression

Deyiş = Tarzı telâffuz = Prononciation

-dığında (Bak: *o vakit ki*) = Vaktâ ki

Dılığ = Dılı

Dış (Bak: *dışarı*) = Birun, haric, haricî

Dış- (Bak: *-sız*) = Lâ-

Dışahlâksal = Lâahlâkî = Amoral

Dışarı = 1. Haric, birun, haricî; 2. Hâşâ

Dışarıdan (Bak: *dıştan*) = Haricen

Dış Bakarı = Hariciye Vekili

Dış Bakanlığı, Dış İşleri Bakanlığı =
 Hariciye Vekâleti

Dışinsel = Lâdinî

Dışnomal = Gayritabiî, anormal

Dıştan = 1. Haricen; 2. Zâhirî

Dışyüz = Zâhir, zavahir

Dibe çökmek = Teressüb etmek

Diben = Zemin = Fonds

Dik, dikel = Kaim = Perpendiculaire

Dikbaş = Serkeş

Dikel, dikine = Amudî, kaimen

Diken (Bak: *tiken*) = Hâr, şevk

Diki = Amûd, sütun, şakul

Dikili, dikilmiş = Merkûz

Dikkat (Bak: *abay*) = Dikkat = Attention

Dikkatdeğer = Şayanı dikkat

Dikkate çarpmak = Nazarı dikkati cel-
 betmek = Attirer l'attention

Dikkat etmek = Dikkat etmek

Dikkatli (Bak: *abaylı*) = Dikkatli

Dikmek = Reklametmek, nasbetmek, gar-
 setmek = Fixer

Dikmen = Şahika = Sommet

-dikte (Bak: *göre*) = İnd-

- Dil** = Lisan, zeban = Langue
Dildeş (Bak: *ağzıbir*) = Hemzeban
Dile dolamak = Viridi zeban etmek
Dile getirmek = İntak etmek
Dileğine eren = Bermurad
Dileğine ermek = Bermurad olmak
Dileğiyle (Bak: *isteğiyle*) = Bilihtiyar
Dilek = 1. Matlab; 2. Murad; 3. İhtiyar;
 4. Temenni = Souhait
Dilekçe = Arzuhal, istida = Requête
Dilemek = Temenni etmek
Dilenci = Geda, cerrar, sail
Dilerge = Takrir (T.)
Dilev = 1. Mütalebe, müddea; 2. Dava
Dilev açmak = Dava etmek
Dilevci = Davacı
Dile vermek = Fâşetmek, ifşa etmek
Dilevler = Müddeiyat, mütalebat
Dilge, dilim = Şerha
Dilgem = Teşrih (T.)
Dilgelemek = Teşrih etmek
Dille (Bak: *sözle*) = Lisanen
Diller = Elsine
Dilmaç = Terceman
Dilsiz (Bak: *epscm*) = Ebkem
Diluzatma = İtalei lisan, tefevvüh
Dimağ = Dimaç = Cerveau, cervelle
Din = Diyanet, din = Religion
Dinasti (Bak: *ocak*) = Hanedan

- Dincelmek** = Hali nekahate gelmek
Dinç = 1. Asude; 2. Zinde, tüvanâ
Dindirmek = Teskin etmek
Dingil = Mihver
Dingin = Sakin = Tranquille, paisible
Dinginlik = Sekinet, sükûn, sükûnet
Diniz = Mutmain = Convaincu
Dinizlemek = Tatmin etmek
Dinizlik = İtminan
Dinleme (Bak: *işitme*) = İstima
Dinlemek = Isga etmek
Dinlenek = Âramgâh = Lieu de repos
Dinlenen (Bak: *oturan*) = Âramgüzin
Dinlenir = Mesmu
Dinlenme = İstirahat, ârâm = Repos
Dinlenmek = Teneffüs etmek, istirahat etmek
Dinleyici = Sami
Dinli = Mütedeyyin
Dinsel = Dinî = Religieux
Dip = 1. Ka'r, gavr; 2. Umde, uknum; 3. Esas; 4. Asl
Diploma = Şehadetname
Dipsel = Esasî = Fondamental
Dirâk (Bak: *dirkeç, diki*) = Sütun
Direktör = Müdür = Directeur
Direnci (Bak: *inatçı*) = Musır
Direnç = Temerrüd = Entêtement
Direngen, direnik = Mütemerriid

Dir

- Direnim** = 1. Israr ; 2. Metanet
Direnme = Israr
Direnmek = Israr etmek, temerrüd etmek
Diri, dirik = Hay, berhayat, zinde
Diri diri, diri olarak = Hayyen
Dirilme = Bâs = Résurrection
Diriltmek = İhya etmek
Dirim = Hayat
Dirkeç (Bak: *direk, diki*) = Sütun
Dirlik (Bak: *içi geçinme*) = Hüsni imtizac
Dirliksiz = Bihuzur = Sans repos, gêné
Dirsek = Mirfak
Diş = Dendan, sin
Dişler = Esnan
Diyelek = Lehçe
Diyelim ki = Farazâ, gûya, bilfarz
Diyem = 1. İfade; 2. Mantuk
Diyev = Beyanat = Déclaration
Diz = Zânû
Dizeç = Satr
Dizem = Nazm
Dizemen = Nâzım
Dizge = Nazm (*Manzum anlamına*)
Dizgin = İnan, zimam
Dizi = 1. Saf = Rang ; 2. Silk ; 3. Tertib
Dizilenmek, dizilip gitmek = Teselsül etmek = S'enchaîner
Diz'li = Müretteb
Dizim, dizin = Nazm, manzume

Doğ

- Dizmek** = Tertib etmek = Mettre en ordre
Dizmen = Mürettib
Doğa (Bak: *huy*) = Mizac
Doğaç = Saniha = Inspiration
Doğaçlar (Bak: *esinler*) = Sünihat
Doğaçtan = İrticalen
Doğak = Matla
Doğan (Bak: *ileri gelen*) = Mütevellid
Doğma = 1. Tevellüd; 2. Tulû
Doğmak = 1. Sünuh etmek (*Gönül hak-kında*); 2. Tulû etmek
Doğru = 1. Musib, savab, sahih, rast, dü-rüst; 2. Mevsuk; 3. Hakikî; 4. Müstakim
Doğrucu = Hakikatgû = Véridique
Doğru çıkmak = Teeyyüd etmek
Doğrudan = Yedbeyed
Doğrudan doğruya = Bilâvasita, re'sen
Doğru görüşlü = Hakikatbîn
Doğrulamak = Tashih etmek
Doğrulmak = Teveccüh etmek
Doğrulmuş = Müteveccih
Doğrultmak = 1. Tevcih etmek = Dirger;
2. Tashih etmek = Rectifier, corriger
Doğruluk = 1. İstikamet; 2. İsbet; 3. Sıdk
Doğrusu = Elhak, hakikaten, filhakika
Doğru sözlü = Hakikatgû = Véridique
Doğu = Haver, maşrak, şark
Doğum = 1. Milâdî (1); 2. Milâd

(1) Bu anlamda kullanılırken «Doğum» sö-zünün ilk harfi her zaman büyük yazılır.

Doğ

- Doğum kâğıdı** = Nüfus tezkeresi
Doğum yeri = Mevlid
Doğumyılı = Milâdi
Doğurgan (Bak: *verimli*) = Velûd
Doğurmak = 1. Tevlid etmek; 2. Vaz'ı hamletmek; 3. İntac etmek
Doğusa = Loğsa
Doğuş (Bak: *doğma*) = Tulû
Doğuşlu = Bihzad = Bien né
Doğuştan = Vilâdi, hlkî = De naissance
Doğut = Maskatı reis
Doğuyel, doğu yeli = Şark rüzgârı
Doku (Bak: *örü*) = Nesc
Dokuma = Mensucat = Tissu
Dokunaklı = Müessir = Touchant, efficace
Dokunam = Lâmise
Dokundurmak = Tariz etmek = Insinuer
Dokunmak = 1. Lemsetmek, temas etmek
= Toucher, se toucher; 2. Tecavüz etmek
Dokunulmaz = Masun
Dokunulmazlık = Masuniyet = Immunité
Dokuş (Bak: *değey, değet*) = Temas
Dolambaç = 1. Muavvec; 2. İvicaç
Dolan = Tezvir = Intrigue, machination
Dolancı = Müzevvir
Dolanma (Bak: *dolaşma*) = Deveran
Dolanmak = Deveran etmek
Dolaşır (Bak: *döner*) = Mütedavil
Dolaşma = Deveran, cevelân

Dor

- Dolaşmak** = 1. Deveran etmek, devretmek; 2. Tedavül etmek
Dolay (Bak: *yöre*) = Havali
Dolayı = 1. Mütedair, müteallik, raci, dair, aid; 2. Naşi, hasabiyle; 3. Vesile
Dolayısıyla = 1. Münasebetiyle; 2. Zimnen; 3. Vesilesiyle
Doldurma = İmlâ
Doldurmak = İmlâ etmek
Dolgunluk = İmtilâ
Dolu = Meşun, meşbu, memlû, pür
Dolunay = Bedr = Pleine lune
Dolunmak = Üful etmek
Donakalmak = Behte uğramak
Donanım = Teccehhûz
Donanma = 1. Şehrâyin; 2. Tahallî
Donanmış = Mücehhez
Donatan (Bak: *benzeyen*) = - pirâ
Donatı (Bak: *cebe*) = Techizat
Donatmak = Techiz etmek
Donmak = İncimad etmek
Donmuş, donuk = 1. Müncemid; 2. Camid = Inanimé; 3. Efsürde
Donsuk = Camid = Inanimé
Donsuklar = Cemadat = Corps inanimés
Donşak = Cümudiye = Glacier
Donukluk = 1. Hîre; 2. Cümud
Dopdolu = Malâmal, serşar
Doruk = Zirve = Cime

Dos

- Dost** = Dost, muhib = Ami
Dostlar = Evidda, ehlibba
Dostluk = Muhadenet, meveddet
Doy (Bak: *şölen*) = Ziyafet
Doygun (Bak: *dolu*) = Meşbu
Doymaz (Bak: *açgözlü*) = Tamakâr
Doymazlık (Bak: *açgözlülük*) = Tama
Doysak, doysamış, doyük = Müstağni
Doysatmak, doyurmak = İğna etmek
Doyu, doyurgu = İşbâ
Doyuksamak = Gına getirmek
Doyumluk = Kifâfi nefs
Doyumsama = İstiğna
Doyumsamak = İstiğna etmek
Döğme (Bak: *urma*) = Darb
Döğmek = Darbetmek
Döğülmüş = Madrub
Döğüş = Mudarebe
Döğüşmek = Mudarebe etmek = Se battre
Dökmek = İsaga etmek
Dökülmek = Munsab olmak, insıbab etmek
Döküm = İsaga
Döküntü (Bak: *kırıntı*) = Rîze
Döl = 1. Nesl, zürriyet; 2. Cenin
Dölen = Azm, cezm
Dölenmek = Azmetmek
Dölerme = Tenasül = Procréation
Dölyatağı = Rahm, meşime, mehbil

Dum

- Döndürmek** = 1. Tedvir etmek = Diriger, tourner; 2. Tahvil etmek
Dönek = 1. Mütelevvin; 2. İbka kalan
Döner = 1. Fevzare; 2. Mütedavil
Dönge = Mahrek = Trajectoire
Döngül = Medar
Dönme = 1. Avdet; 2. Mühtedi
Dönmek = 1. Hulfetmek; 2. İbka kalmak (*Okul T.*); 3. İrtidad etmek; 4. Avdet etmek; 5. Devretmek; 6. Tahavvül etmek; 7. Teveccüh etmek; 8. Tedavül etmek
Dönmüş = 1. Müteveccih; 2. Münkalib
Dönü = 1. Tevbe; 2. Devr; 3. Rücu
Dönükbaş (Bak: *başdönük*) = Sergerdan
Dönünek = Tevbe etmek
Dönüş = 1. Avdet = Retour; 2. Rücu
Dönüşte, dönüşün = Avdette
Dönüyücü = Taib
Dörtyön = Cihâtı erbaa
Döşek = Bister, pister, firaş
Döşeli = Mefruş
Döşeme = Mefruşat
Döşemek = Ferşetmek, tefriş etmek
Dudak = Leb, şefe
Duhter (Bak: *kız*) = Duhter
Dul = Seyyibe, bive
Dullar = Eramil
Dulunan (Bak: *batan, sönen*) = Âfil
Duman = Dûd, duhan

Dur

Dura = Sebat

Duraç = Kaide (*Heykelde*) = Piédestal,
socle

Durak = **1.** Mevkif, tevakkuf mahalli; **2.**
Vakfe = Arrêt

Duraksa, duraksama = Tereddüd

Duraksamak = Tereddüd etmek

Durdurmak = Tevkif etmek = Arrêter

Durgu = **1.** Vakfe = Arrêt; **2.** Sekte

Durgun = Râkid = Stagnant

Durgunluk = **1.** Kesad; **2.** Rükûd, rükû-
det; **3.** Sükûn, sükûnet

Durgun su = Mai râkid

Durlu = Müstakar, sâbit

Durluk (Bak: *tutunma*) = İstikrar

Durma = Meks, tevakkuf

Dursama = Tatil

Dursamak = Tatil etmek

Dursuz = Bicarar, gayrimüstakar

Dursuzluk = Ademi istikrar = Instabilité

Duru = **1.** Sâfi, sâf = Clair, pur; **2.** Ber-
rak = Limpide; **3.** Musaffa

Duruksun (Bak: *ikircimli*) = Mütereddid

Durum = Vaziyet, hal, ahval

Durumlar = **1.** Evza; **2.** Zurufü ahval

Durup dinlenmiyen = Biâram

Duruşma = Muhakeme, mürasaa

Duruşmak = Muhakeme etmek

Duruştay (Bak: *hakyeri*) = Mahkeme

Duy

Duşman = Hasım, adû

Duşmanlık = Adavet, muadat, husumet

Duvak = Tütük = Voile

Duvar = Cidar

Duyak = Uzvu his

Duyal = Hissî = Sentimental, sensoriel

Duyarlık = Hassasiyet = Sensibilité

Duyduk (Bak: *duyuk*) = Mesmu

Duyduklar, duyuklar = Mesmuat

Duydurmak = İhbar etmek

Duyganlık = Hassasiyet = Sensibilité

Duygu = His, ihtisas = Sentiment, sens

Duygucu = Hissiyatperest

Duyguculuk = Hissiyatperesti

Duygulanma = Tahassüs

Duygulanmak = Mütihazis olmak

Duygular = Hissiyat

Duygulu (Bak: *hisli*) = Hassas = Sensible

Duymacık = Sahte hissiyat

Duymaç = Muhibir

Duymak = Hissetmek = Sentir

Duyu = Hasse = Sens

Duyuk = Peyam, mesmu

Duyuklaşma = Muhabere, mürasele

Duyular = Havas

Duyulma (Bak: *yayılma*) = Şüyu

Duyulmadık = Fevkalâde, harikulâde,
âdetin fevkinde, naşinide = Extraor-
dinaire, inouï, merveilleux

Duy

- Duyulmak** = Şayi olmak, şüyu bulmak
Duyulmaz (Bak: *bellisiz*) = Gayrimahsûs
Duyulmuş = 1. Müstahber; 2. Mahsûs
Duyulurcasına = Mahsûs surette
Duyurma = 1. İhsas; 2. İşaa
Duyurmak = Hissettirmek = Faire sentir
Duyurum = İhsas = Action de faire sentir
Duyuş = İntiba = Impression
Düden (Bak: *ağız*) = Menfez
Düdük = Mizmar
Düğüm = Ukde = Nœud
Düğün = Velime, sur
Dümbelek = Nakkare
Dünür = Sıhr
Dünürleşmek, dünür olmak = Peydayı sıhriyet etmek
Dünürlük = Sıhriyet
Dünya = Dehr, dünya, arz, cihan = Terre
Dürmek (Bak: *gıtmek*) = Tayyetmek
Dürülü = Melfuf = Inclus, ci-joint
Dürüs = Dürüst = Exact, correct
Dürüş = Himmet, cehd = Tâche, effort
Dürüşken (Bak: *çalışkan*) = Mukdim
Dürüşme = Mücahede, gayret, himmet
Dürüşmek = Gayret etmek, cehdetmek, ikdam etmek = S'efforcer, tâcher
Düstur = Düstur = Code, formule
Düş = Rüya
Düşe kalka = Zahmetle = Avec peine

Düş

- Düşen** = Müterettib
Düşerge = 1. Farıza, vecibe; 2. Nasib
Düşgelmek = İsabet etmek
Düşgetirmek = İsabet ettirmek
Düşke = Araz, ârıza = Accident
Düşkel = Ârızî = Accidentel
Düşkü = Nekbet
Düşkün = Mübtelâ, münhemik, üftade
Düşkünezen = Zebunküş
Düşkünlük = 1. Nekbet, idbar; 2. İbtîlâ, inhimak
Düşkün olmak = Mübtelâ olmak
Düşme (Bak: *düşüm*) = Sukut
Düşmek = 1. Mübtelâ olmak, giriftar olmak, duçar olmak = Etre épris; 2. Aid olmak, isabet etmek, terettüb etmek = Incomber; 3. Tenezzül etmek = Daigner
Düşmüş = 1. Üftade, fütade; 2. Duçar, giriftar; 3. Sâkit; 4. Menkûb
Düşmüşlük = Menkûbiyet
Düşük (Bak: *düşmüş*) = Sâkit
Düşüm = 1. İnhîtat; 2. Sukut
Düşün (Bak: *düşünce*) = Mülâhaza
Düşünce = 1. Mütalea, mülâhaza = Opinion; 2. Endişe; 3. Fikr = Avis
Düşünen = Müteemmil
Düşünme = Tefekkür = Réflexion
Düşünmek = Tezekkür etmek, teemmül etmek = Réfléchir, méditer

Düş

- Düşünmeksizin** = Bilâteemmül
Düşünsel = Fikri
Düşünüp taşınan = Müteemmil
Düşünüp taşınmak = Teemmül etmek
Düşünür (Bak: *idemem*) = Mütefekkir
Düşürme, düşürülme = Iskat
Düşürmek = 1. İlka etmek; 2. Iskat etmek; 3. İsalet ettirmek
Düşüt = Sıkt, cenini sâkit
Düz = 1. Müstevi, musattah; 2. Mabsutan = Simplement; 3. Ufkî = Horizontal
Düzce (Bak: *düz*) = Mabsutan = Simplement
Düzleme = Salâh = Amélioration
Düzelmek = Salâh bulmak = S'améliorer
Düzeltici = Musahhah
Düzeltmiş = Musahhah
Düzeltmek = 1. Tehzib etmek; 2. Tashih etmek; 3. Tanzim etmek
Düzem, düzemeç = Tertib = Ordre
Düzemek = Tertib etmek
Düzmen = Bestekâr = Compositeur
Düzen = 1. Nizam; 2. Beste
Düzenlemek = Tanzim etmek = Arranger
Düzenli = Muntazam
Düzensiz = Gayrimuntazam, nasaz
Düzen vermek = Tanzim etmek
Düzey = Seviye
Düzeygiç = Tesviye ruhu
Düzeylemek = Tesviye etmek = Nivelere

Düz

- Düzge** (Bak: *gidiş, tarz*) = Nesak
Düzgü = Tertib = Série, ordre
Düzgün = Dürüst, rabitalı, muntazam
Düzlemek = Tesviye etmek = Nivelere
Düzme = 1. Ürcufe; 2. Sahte, musanna
Düzmece (Bak: *uydurmacı*) = Sahtekâr
Düzmek (Bak: *uydurmak*) = Tasni etmek
Düzmeler (Bak: *uydurmalar*) = Eracif
Düz olma = Gayrimüstevi
Düzü (Bak: *tevi*) = Tarz
Düz ürem = Faizi basit

E

- Ebe** = Kabile
Ebet = Ebed, ebediyet = Eternité
Ece = Veli (*Kadın*) = Tutrice
Ecza (Bak: *em*) = Ecza
Eczane (Bak: *emget*) = Eczahane
Edep, edev = Edeb
Edeplenmek = Teeddüb etmek
Edepli (Bak: *uslu*) = Müeddeb, edib
Edeplice, edeplicesine = Edibane
Eder (Bak: *paha*) = Fiat
Edevler = Âdab
Edinç = 1. Kisib; 2. Mükteseb
Edinçler = Müktesebat
Edinek haklar (Bak: *kazanılmış haklar*) =
Hukuku müktesebe = Droits acquis
Edinik (Bak: *edinç*) = Mükteseb
Edinim, edinme = İktisab
Edinmek = 1. Tahsil etmek; 2. Tedarik
etmek; 3. Kesbetmek, iktisab etmek
Edinsel = Kisibi
Efendim! (Bak: *buyur!*) = Lebbeyk!

Eğr

- Ege** = Veli (*Erkek*) = Tuteur
Egemen = Hâkim = Souverain
Egemenlik = Hâkimiyet = Souveraineté
Eğér (Bak: *ise, -se*) = Şayed = Si
Eğgin = Mütamayıl, meyyal
Eğginlik = Temayül = Inclination, penchant
Eğik = Mail
Eğilim = Meyl, meyelân
Eğilme = Rükû, inhina
Eğilmek, eğinmek = Meyletmek, tema-
yül etmek = S'incliner, se pencher
Eğilmez = Gayrıkabili inhina
Eğitim = Terbiye = Education, dressage
Eğitmek = Terbiye etmek = Eduquer
Eğitmen = Mürebbi
Eğlerce (Bak: *oyun*) = Lûub
Eğlenme (Bak: *durma*) = Meks
Eğlenmek = İstihza etmek
Eğlenti = Cünbüş
Eğleşmek = İkamet etmek
Eğlim = Temayül = Inclination, penchant
Eğme = Muteriza
Eğmeç = Kavs
Eğmek = İmale etmek
Eğmel = Mukavves = Courbé, arqué
Eğreti = 1. Ariyet; 2. Muvakkat
Eğreti alma = İstiare
Eğretmek, eğreti vermek = İare etmek

Eğr

- Eğri** = Münhani
Eğri bûgrü (Bak: *büksül*) = Muveç
Eğriç (T.) = Münhani
-e göre = Tefvikan = Conformément
Ek = Lâhika
-e karşı = Rağmen
Ekelge (Bak: *tarla*) = Mezraa
Ekilmemiş = Gayrimezru
Ekilmemiş toprak = Arazii gayrimezrua
Ekin, ekinler = Mezruat, zer'iyat
Ekinci (Bak: *çiğci*) = Zürra
Ekincilik (Bak: *tarım, çiğcilik*) = Ziraat
Ekit = Nisfet, insaf, hakkaniyet
Ekitli = Munsif = Equitable
Ekitmek = Nisfet göstermek, insaf etmek
Ekleme = Zeyl = Appendice, supplément
Ekleme = Tezyil etmek
Eklenik = Mülhak = Annexe
Eklenmiş (Bak: *ulanmış*) = Müzeyyel
Eklentiler = Müstemilât = Dépendances
Ekmek = Zer'etmek
Ekonom (Bak: *tutumlu*) = Muktesid
Ekonomi = İktisad
Ekonomi Bakanı = İktisad Vekili
Ekonomi Bakanlığı = İktisad Vekâleti
Ekonomik = İktisadî
Ekonomist (T.) = Muktesid
Ekse (T.) = Nâkıs = Moins

Elb

- Eksik** = Nâkıs = Incomplet
Eksiklik = Noksan
Eksiksiz (Bak: *tükel*) = Mükemmel
Eksilmek = Tenakus etmek
Eksiltme = Münakasa
Eksin = Âciz = Incapable, impuissant
Eksince, eksincesine = Âcizane
Eksinler = Aceze
Eksinler yurdu = Darülaceze
Eksinlik = Acz
Eksinmek = Âciz kalmak
Ekşi = Tüş
Ekşime = Tahammür = Fermentation
Ekşimek = Tahammür etmek
Ekşimsi = Mayhoş
Ekşit = Hâmız, asit = Acide
Ekşitlenmek = Tahammuz etmek
Ekti (Bak: *sığıntı*) = Tufeyli
Ekzemek = İcrayı memuriyet etmek, icra-yı sanat etmek = Exercer
Ekzenme = Mümârese
El = 1. Yed, dest ; **2.** Diyar
Elayak = Cevarih
Elbet, elbette = Elbet, elbette
Elbıçkısı = Destere
Elbiretmek, elbirliği etmek = Teşriki mesai etmek = Collaborer
Elbirliğiyle = Bilittifak, müttefikan

Elç

Elçekmek = 1. Kat'ı alâka etmek; 2.

Feragat etmek; 3. Tecerrüd etmek = S'isoler; 4. Keffi yed etmek

Elçi = Resul, sefir

Elçilik = Sefaret, risalet

Elde (Bak: -mak üzere) = Derdest

Elde edilen = Mâhasal

Elde etmek = 1. Destres olmak = Ob-

tenir, acquérir; 2. Tahsil etmek = Percevoir; 3. İstihsal etmek = Produire;

4. Temin etmek = Assurer, garantir

El değmemiş = Bâkir, düşize = Viêrge

Eldek = İhtiyat

Elden çıkan = Mâfat

Elden çıkarma = Fevt

Elden geldiği kadar = Alâkaderilistitaa

Elebaşı = 1. Muharrrik; 2. Sergerde

Ele geçirmek = 1. Teshir etmek; 2.

Zabtetmek; 3. Destres olmak; 4. İstihsal etmek; 5. İşgal etmek

Ele geçmek = Müyesser olmak

Elem = Elem = Douleur, mal

Elemlemek = Teellüm etmek, müteellim

olmak = Se chagriner, s'affliger

Elemeler (Bak: acılar, sızılar) = Âlâm

Elemli (Bak: acıklı) = Müellim

Elgin = Garib, gurbetzedede

Elginler = Gureba

Elgün = Ehali, ahali

Emg

Eli açıklık = Semahat

Elinden almak = Nez'etmek

Elinden tutan = Destgir

Eline = Yedbeyed = Directement

Elisiki (Bak: siki, tutumlu) = Mümsik

Eliuz = Çiredest

Eliyatkın = Mümareseli

Elkoma = Vaz'ı yed = Mainmise

Elkomak = Vaz'ı yed etmek

Ellemek (Bak: dokunmak) = Lemsetmek

Elmaslı = Murassa

Elsıkışma, eltutuşma = Musafaha

Elüstü tutulmak = Mazharı itibar olmak

Elverir (Bak: yeler) = Bes

Elverişli = Müsaid, salih

Elverişsiz = Namüsaid

Elvermek = Münasebet almak

Elyumak = Kat'ı alâka etmek

Em = Ecza, ilâç, deva, derman, mualece

Emdeme (Bak: bakım) = Müdavat

Emek = 1. Sây = Travail; 2. Zahmet

Emekler = Mezahim

Emekli = Mütেকaid

Emekli aylığı, emeklik = Tekaüd maası

Emekliye ayırmak = Tekaüd etmek

Emekliye ayrılmak = Tekaüd olmak

Emektaş = Refika mesai = Collaborateur

Emgen = Eczaic

Emget (Bak: eczane) = Eczahano

- Emir** (Bak: *buyru*) = Emr = Ordre
Emleme = Mualece
Emlemek = Tedavi etmek
Emme = Mass
Emmek = İmtisas etmek, massetmek
Emreden (Bak: *buyuran, süren*) = -ferma
Emretmek (Bak: *buyurmak*) = Emretmek
Emtaa (Bak: *mal*) = Emtia = Marchandise
En = Arz = Largeur
En âlâ, en eyi = Aliyyülâlâ = Très bien
En aşağı = 1. Asgarî, ekal; 2. Esfel
En az = Asgarî, lâakal, ekal = Minimum
En azdan = Lâakal
En başlı = 1. Esasî = Fondamental; 2. Ehas
En büyük = 1. Âzamî; 2. Âzam, ekber
En çetin = Eşed
En çok = Âzamî = Maximum
En doğru (Bak: *daha doğru*) = Esah
Endüstri = Sanayi
Endüstriyel = Sinaî
En eksiksiz (Bak: *en uygun*) = Ekmel
Enemek (Bak: *burmak*) = İhsa etmek (T.)
En ergin (Bak: *daha ergin*) = Erşed
Enerji = 1. İrade; 2. Kudret; 3. Takat
Enerjik (Bak: *irdeli*) = İradeli
Engebe = Ârıza = Accident de terrain
Engelbeler (Bak: *aksalar*) = Avarız
Engelli = Ârızalı = Accidenté

- Engel** = Mâni, mânia, hail, müşkil
Engel olmak = Men'etmek, mümanaat etmek
Engerek = Ef'i
En gerekli, en lüzumlu = Elzem
Engin deniz = Lücce
Enginlik (Bak: *genişlik*) = Füşhat
En güzel = Ahsen, eltaf
Enikonu = Âdeta
Eninde sonunda = Evvelü âhir
Enine boyuna = Arız ve amîk
En kısa (Bak: *daha kısa*) = Aksar
En kolay = Eshel
En kutlu = Akdes
En küçük = Asgar, asgarî = Minimum
En lâiyık (Bak: *en yakışır*) = Ehak, elyak
Enli = Arız
En önce = İbtida
En önemli = Ehem
En özel (Bak: *en başlı, başlıca*) = Ehas
En parlak (Bak: *daha parlak*) = Enver
En sağ = Aksâyı yemin
En sert = Eşed
En sol = Aksâyı yesar
En son = 1. Âhir = A la fin, en dernier lieu, dernier; 2. Aksâ, kusva = Extrême
En sonunda = Âhirülemr
En uygun = 1. Enseb; 2. Ekmel
En yakışır (Bak: *en lâiyık*) = Elyak, ehak
En yerinde = Enseb

- En yüce** = Âlül'âl = Supérieur, suprême
En yüzsüz (Bak: *daha yüzsüz*) = Erzel
Epey (Bak: *haylı*) = Haylı
Epik = Dastanî
Epope = Dastan
Epsem = **1.** Ebkem; **2.** Lâl
Er = **1.** Kahraman; **2.** Ehl, erbab; **3.** Merd;
4. Nefer; **5.** Recül
Erat = Efrad (*Askerlik T.*)
Erbağ = Küçük zâbit
Erce, ercesine = Merdane
Erdem = **1.** Marifet; **2.** Fazilet
Erdemli = Fâzil
Erdemsiz = Bihüner = Sans talent
Erdikli (Bak: *er*) = Erbab, ehl
Erdirmek = İrşad etmek
Erece = Pâye, rütbe, mertebe
Ereceler (Bak: *aşamalar*) = Meratib
Erek = Gaye = But
Eren (Bak: *yatır*) = Veli, aziz = Saint
Erenler = Eizze = Saints
Erge = Maksud, maksud, garaz, meram
Ergen = Bekâr = Célibataire
Ergi = Nailiyet, mazhariyet
Ergin = **1.** Reşid; **2.** Balığ; **3.** Müstakil
Erginleşmek = Tekemmül etmek
Erginlik = **1.** Bülüğ = Puberté; **2.** Rüşd
Eriç = İstirahat
Eriçlik = Huzur ve âsayış, rahat

- Erişsiz** = Bihuzur = Sans repos, gêné
Eril = Mahlûl = Solution
Erime = İnhilâl, tahallül = Dissolution
Erimek = Zeveban etmek
Erimiz = Gayrikabili inhilâl = Insoluble
Erimizler = Gayrimünhallât
Erimiğ = Mahlûl = Résou
Eriñç (Bak: *iyilik*) = Nimet
Erinme = Tekâsül, terahi = Négligence
Erinmek = Tekâsül göstermek
Erir = Münhal, kabili inhilâl = Soluble
Eripler = Münhallât, kabili inhilâl maddeler
Eriplik = Kabiliyeti inhilâl = Solubilité
Erişik = Mürâhik = Adolescent
Erişkenlik (Bak: *erginlik*) = Rüşd
Erişkin (Bak: *olgun*) = Kâmil
Erişkinlik (Bak: *olgunluk*) = Kemal
Erişmek = **1.** Destres olmak; **2.** Bâliğ olmak
Eriştiren (Bak: *getiren*) = -resan
Eritir, eritken = Muhallil = Dissolvant
Eritme = İzabe, hall = Action de dissoudre
Eritmek = Halletmek = Résoudre
Eriyebilirlik = Kabiliyeti inhilâl
Erk = **1.** Kudret, iktidar; **2.** Satvet, şevket
Erke = Seri kâr, mevki iktidar, re'si kâr
Erkek (Bak: *er*) = Recül
Erkek kardeş = Birader
Erkinlik = İstiklâl = Indépendance

Erk

Erkli, erkmen = Muktedir, sahibi iktidar, zikudret, kadir

Erler (Bak: *büyüklükler*) = Rical

Ermek = 1. Nail olmak, bekâm olmak, mazhar olmak; 2. Balığ olmak

Ermiş = Mazhar, nail

Ertik = Sanat, meslek

Es = Zihn

Esas (Bak: *asıl, dip, kök*) = Esas = Fond

Esasında = Haddi zatında, zaten

Esasından = Esasen = Au fond

Esef (Bak: *yerinç*) = Esef

Esef etmek, eseflenmek (Bak: *yerinmek*) = Teessüf etmek

Esefle = Maatteessüf, maalesef

Esefli (Bak: *yerinli*) = Müessif

Esen = 1. Vezan; 2. Afiyette, salim

Esen kal! = Allaha ısmarladık! = Adieu!

Esenlik = Afiyet, selâmet = Bonne santé

Esenlikle = Salimen, âminen

Eser = Eser = Œuvre

Eserler = Müellefat, âsar

Esi = Asil (*Vekil karşıtı*)

Esici (Bak: *esen*) = Vezan

Esilik = Asalet (*Vekâlet karşıtı*)

Esim (Bak: *esme*) = Hübûb

Esimek = İlham etmek

Esin = 1. Vahy, ilham; 2. Nesim

Esr

Esinler (Bak: *doğaçlar*) = Sünuhat

Esinli = Mülhem = Inspiré

Esinmek = Mülhem olmak

Esinveren = Mülhim

Esir = Esir

Esirgeme = 1. Vikaye; 2. Refet; 3. İktisad

Esirgemek = 1. Dirig etmek; 2. Vikaye etmek; 3. İktisad etmek

Esirgemek = İsar etmek, bidirig etmek

Eski = 1. Fersude, köhne; 2. Kadim, atik, dirin, dirine = Ancien

Eskidenberi = Minelkadim

Eskiler = Kudema

Eskin = Nesim, ruzgâr

Eskinler (Bak: *yeller*) = Riyah

Eskipüşkü = Köhne, pejmürde

Eskisi gibi = Kemakân

Eskiten (Bak: *bitiren, yıpratın*) = fersa

Eslemek = Isga etmek

Esler = Ezhan

Esme (Bak: *esim*) = Hübub

Emek = Hübub etmek

Esnek = Elâstikî = Elastique

Esneklik = Elâstikiyet = Elasticité

Esneksiz, esnemez = Gayrielâstiki

Esp (Bak: *at*) = Esb

Esre = Kesre

Esrelli = Meksur (*T.*)

Esrik (Bak: *serhoş*) = Mest, bedmest

Eş = Mümasil, nazîr, misl, mesil, tev'em,
emsal = Semblable

Eşek = Merkeb

Eşik = Atebe, âsitan = Seuil

Eşit = Yeksan, müsavi, mütesavi

Eşitçe = Alesseviye = Uniformément

Eşitlik = Müsavat, tesavi

Eşlemek = Tanzir etmek

Eşler = 1. Emsal; 2. Ezvac

Eşlik (Bak: *benzerlik*) = Mümaselet

Eşsiz = 1. Gayrıkabili kıyas; 2. Ferid

Eşya = Eşya

Etizlenme = 1. Tecessüm; 2. Teşahhus

Et = Lâhm

Etçil = Lâhime

Etek = Piramen, dâmân

Eten = Madde = Matière

Etenci = Maddiyun = Materialiste

Etensel = Maddî = Matériel

Etik = İlmi ahlâk, ahlâkıyat

Etiz = Cism = Corps

Etizler = Ecsam

Etke = Âmil = Facteur, mobile

Etkeler = Avamil

Etken = Muharrik = Promoteur, mobile

Etker = 1. Nafiz = Influent, pénétrant; 2.

Müessir = Facteur

Etkerlik = Nüfuz = Influence

Etki = Nüfuz, tesir = Influence, effet

Etkimek = Tesir etmek

Etkin = Müessir = Facteur

Etkinler = Müessirat

Etkinme = Teessür

Etleç (Bak: *şişman*) = Mülâhham

Ev = Dâr, beyt, hane

Evbark (Bak: *ocak*) = Hanüman

Evcil = Ehlî

Evcilleştirmek = Ehlileştirmek

Evcimen = Aileperver

Evdirmek = Tacil etmek = Accélerer

Evecen = Acul

Evedi = Acele = Vite, rapidement, hâte

Evediye getirmek = Aceleye getirmek

Evediye gelmek = Aceleye gelmek

Evele (Bak: *çevri*) = Tevil

Evelemek = Tevil etmek

Eveme = Müsarâat

Evemek = İstical etmek, acele etmek

Ev eşyası = Esâs

Evgil, ev halkı = Hane halkı

Evgin = Müstacel = Urgent

Evginlik = Müstaceliyet = Urgence

Evin = 1. Lüb = Pulpe; 2. Cevher

Evlenme = İzdivac

Evlenmek = Teehhül etmek

Evlenmelik = Mihr (*Nikâh bedeli*)

Evlendirme = Tezvic

Evli = Mütעהhil

Evr

- Evre** = Safha, safiha = Phase
Evren = Kâinat, âlem, devran, mükevvenat,
cihan = Univers
Evrensel = Âlemşümul, cihanşümul
Evrîm = Tekâmül = Evolution
Evrinmiş = Mütékâmil
Evrinmek = Tekâmül etmek = Evoluer
-e yazmak = Remak kalmak
Eylem = Muamele
Eylev (Bak: *iş, işler*) = Amel, fiil
Eylevler = Âmâl, ef'al
Ezberlemek = Hıfzetmek
Ezgi = **1.** Nağme, sürud, terane, zezeme,
lâhn = Chant; **2.** Beste = Air, musique,
composition; **3.** (Bak: *çile*) Renc
Ezgin = Mütezzî
Ezilmiş (Bak: *vurulmuş*) = - zede
Eziç = Azab = Peine, tourment
Eziyet = **1.** Ukubet; **2.** Eziyet

F

- Fakat** (Bak: *ancak, yalnız*) = Lâkin
Fal açmak = Tefe'ül etmek
Falcı = Kâhin, remmal
Falcılık (Bak: *bakkıcılık, ırkıllık*) = Kehanet
Fayda = Menafî, menfaat, faide
Fayda görmek = İstifade etmek
Faydalanma (Bak: *asiğlanma*) = İntifa
Faydalanmak = İstifade etmek
Faydalanmış = Müstefid
Faydalı (Bak: *asiğli*) = Nafi, müfid
Faydasız = Bihude, nafile
Fazla (Bak: *artık*) = Mezid, ziyade
Fazlasiyle = Maaziyaedetî
Felâket (Bak: *yıkın*) = Felâket
Fen = Fen
Fen adamı = Mütefennin
Fer (Bak: *ışık, parıltı*) = Fer
Ferah (Bak: *gönül açıklığı*) = Ferah
Ferahlık (Bak: *açıklık*) = Küşayiş, inşirah
Ferdî (Bak: *bireysel*) = Ferdî
Ferdiyot = Ferdiyot = Individualité
Fert (Bak: *birey*) = Ferd = Individu

Fır

Fırlamış (Bak: *sıçramış*) = Ceste

Fırsat = Fırsat

Fırtına (Bak: *talaz*) = Fırtına

Fıskiye, fışkırak = Fevvere

Fışkırma = Feveran

Fışkırmak = İndifa etmek -

Fiat = Fiat, baha

Fikir = Fikr = Pensée

Fikrî (Bak: *düşünsel, ideyel*) = Fikrî

Filolog = Filolog = Philologue

Filoloji = Filoloji = Philologie

Filozof = Hakîm, feylesof = Philosophe

Filozofî = Felsefe = Philosophie

Filozoflar = Hükema

Finans = Maliye

Finans Bakanı = Maliye Vekili

Finans Bakanlığı = Maliye Vekâleti

Finansal = Mali

Fit (Bak: *kov*) = Gamz

Fitçilik (Bak: *kovculuk*) = Nemime

Fitçî (Bak: *kovcu*) = Gammaz, nemmam

Fotoğraf = Fotoğraf

G

Gaga = Minkar

Gam (Bak: *tasa, kaggi*) = Gam

Gamlanmak = Mükedder olmak

Gamlı = Mükedder, mağmum

Gazete = Ceride

Gebe = Hâmile

Gece = Leyl, şeb

Gece baskını = Şebhun

Geceleme (Bak: *kalma*) = Beytutet

Geceler = Leyal

Geceleyin = Leylen

Gecelik (Bak: *yatlı*) = Leyli

Gecikemez = Âcil

Gecikme (Bak: *geri kalma*) = Techhür

Gecikmeden = Âcilen, müstacelen

Gecikmek = Teahhur etmek

Gecikmez = Müstacel = Urgent

Gecikmezlik = Müstaceliyet = Urgence

Geciktirme (Bak: *geri bırakma*) = Tehir

Geçegen = Muvâkkat

Geçen = 1. Müntakîl = Transmis; 2. Nafiz;

3. Salîf; 4. Sari; 5. Makabl

Geçer = 1. Cârî = Courant ; 2. Muteber ;
3. Mütedavil ; 4. Rayic

Geçerlik (Bak : *sürüm*) = Revac

Geçici = Muvakkat

Geçimlik (Bak : *geçinmelik*) = Nafaka

Geçimsiz = İmtizacsız

Geçimsizlik, geçinmezlik = Ademi
imtizac

Geçim = 1. Amizîş, imtizac ; 2. Maişet

Geçindirmek = İnfak etmek, iâse etmek

Geçinecek = Medarî maişet

Geçinme = Maişet = Subsistance

Geçinmek = 1. İmtizac etmek ; 2. Taay-
yüş etmek

Geçinmelik (Bak : *geçimlik*) = Nafaka

Geçiren = Fariğ

Geçirim = Ferâğ

Geçirme (Bak : *yazma*) = Kayd = Inscip-
tion, enregistrement

Geçirmek = 1. Teşyi etmek ; 2. ikame
etmek = Remplacer ; 3. İnfaz etmek ;
4. İmrar etmek ; 5. İfate etmek

Geçiş (Bak : *geçme*) = Mürur

Geçit = Maber, memer

Geçit alayı = Resmi geçit

Geçitler (Bak : *köprüler*) = Maabir

Geçiv (Bak : *yeri*) = Hiciv

Geçivci (Bak : *yerici*) = Heccav

Geç kalmak = Teahhur etmek

Geçkil = Mergub, muteber

Geçme = 1. İntikal ; 2. (Bak : *geçiş*) Mürur ;

3. (Bak : *işleme*) Nüfuz = Pénétration

Geçmek = 1. Hulûl etmek ; 2. Sebketmek ;

3. Nüfuz etmek ; 4. Sirayet etmek ; 5.

Ubur etmek ; 6. Tecavüz etmek ; 7. Te-

davül etmek ; 8. Terfi etmek

Geçmek, geçmekte olmak (Bak : *akmak*)
= Cereyan etmek

Geçmelik = Müruriye

Geçmiş = 1. Mesbuk, salif = Précédent ;

2. Mazi, mâsebak = Passé

Geçmişler (Bak : *önceler*) = Eslâf

Geçmişli, geçtili = Sabikalı

Gedik (Bak : *yarık*) = Rahne

Geldiri = Celbname

Gelecek = Müstakbel, istikbal, ati

Gelecekler = Ahlâf = Postérité

Gelecekte = Atiye = A l'avenir, plus tard

Gelen = Varid, -âyende, mevrud

Gelgeç = Hercai

Gelici (Bak : *gelen*) = -âyende

Gelim gidim = Amedü şüd = Va et vient

Gelin = Arus

Gelip geçici = Muvakkat

Gelip yapışmak = Ârız olmak

Gelir = Galle, irad, varidat

Geliş (Bak : *tevi*) = Siyak

Gelişen = Münkeşif = Développé

Gel

- Gelişigüzel** = Lâalettayin
Gelişim = İnkişaf
Gelişme = Nema, neşvü nema, nümûv
Gelişmek (Bak: *açılmak*) = İnkişaf etmek
Geliştirmek = İnkişaf ettirmek
Gelme = Tevarüd
Gelmiş (Bak: *gelen*) = Mevrud
Gem = Licam
Gemi = Sefîne, keşti
Gemilik, gemlik = Tersane
Gen = 1. Arz = Largeur; 2. Fesih
Genç = Neveivan, berna, civan, şâb
Gençlik = 1. Şebab, şebabet; 2. Hadaset
Genel = Umumî = Général
Genel bakmanlık, genel ispekteklik = Mülettişi umumîlik
Genel Başkanlık Kuru [K.: *Genbaşkur*] = Umumî Riyaset Divanı
Genel Direktör = Müdürî umumî, umumî müdür = Directeur général
Genelge = Tamim = Circulaire
Genelkurmay = Erkânî harbiyei umumiye = Etat-major général
Genel Kurul = Heyeti umumiye = Assemblée générale
Genellemek = Tamim etmek
Genelleşmek = Taammüm etmek
Genel savaman = Müddei umumî

Ger

- Genel sekreter, genel betimen** = Kâtibi umumî, umumî kâtib
Genel olarak = 1. Alelûmum = En général, généralement; 2. Alehtlak = D'une façon absolue, d'une façon générale
Geneloy = Reyi âm
Genel yönetim kurulu [K.: *Genyön-kuru*] = Umumî idare heyeti
Generaller = Erkânî askeriye
Gengörü = İhataî nazar
Geniş = Pehnâ, pehnâver, vesî, vâsi, fesih, ferah = Large
Genişlemek = Tevessü etmek
Genişletmek = Tevsi etmek = Elargir
Genişlik = 1. Arz = Largeur; 2. Füşat, vüs'at; 3. Sia; 4. Pehnâ, pehnâver
Genit = Teşrih, şerh = Commentaire
Genitmek = Şerhetmek, teşrih etmek
Geniz = Meşam, hayşum
Genlemek, genlik vermek = Terfih etmek = Améliorer
Genli = Müreffeh = Aisé
Genlik = Refah
Gensoru = İstizah (T.)
Gerçe = Şe'niyet, hakikat = Réalité
Gerçek = 1. Hakikat = Vérité; 2. Şe'niyet = Réalité; 3. Şe'ni = Réel; 4. Ciddî; 5. Hakikî = Vrai
Gerçekleşme = Tahakkuk, sübut

- Gerçekleşmek** = Teeyyüd etmek
Gerçekleşmiş = Sâbit
Gerçeklik = **1.** Vüsuk, sıhhat = Authenticité; **2.** Şe'niyet = Réalité; **3.** Hakikat = Vérité
Gerçeksi = Karibi hakikat = Vraisemblable
Gerçekten = **1.** Filen; **2.** Hakikaten, filhakika = Réellement, vraiment; **3.** Cidden; **4.** Hakikî = Vrai, sincère
Gerçel = Hakikî, şe'nî = Réel
Gerçelemek = Tahakkuk ettirmek = Réaliser
Gerçelenebilir = Kabilî tahakkuk
Gerçeleşme = Tahakkuk = Réalisation
Gerçeleşmek = Tahakkuk etmek
Gerçelik = Hakikat = Réalité
Gerçin = Anket, tahkik, tahkikat
Gerçinci (Bak: *irdelmen*) = Muhakkik
Gerçinlemek = Tahkik etmek
Gerçinlendikte = Ledettahkik
Gerçinlendikten sonra = Badettahkik
Gerçinlenebilir = Kabilî tahkik
Gerçinlenmiş = Muhakkak
Gerçinleşme = Tahakkuk = Vérification
Gerdeğe girme, gerdeğe koyma = Zıfâf
Gerdek = Hacle
Gereç = Levazım, malzeme = Matériel
Gereğince = Muktezasınca, mucibince
Gereğinde = İndelhace, indeliktıza, indelüzüm

- Gerek** = İcab
Gerekli = Lâzım, muktazi, vacib
Gereklik, gereklilik = Lüzüm, ihtiyac, hacet, vücub
Gerekmek = İcab etmek, muktazi olmak
Gerektirmek = Muktazi olmak, mucib olmak, istilzam etmek
Gergin = Hâd
Geri = **1.** Pes; **2.** Bakî = Reste
Geri bırakma (Bak: *gıciktirme*) = Tehir
Geri çevirmek = İade etmek
Geri durma = İstinkâf
Geri durmak = İbâ etmek
Geri dönmek = Udul etmek
Geri kalan = Mütedahil
Geri kalma = **1.** Tedahul; **2.** Teahhur
Gerilemek = Tedenni etmek
Gerilmek = Tevettür etmek = Se tendre
Geri kalmış = Pesmande
Gerisin geri (Bak: *ardın ardın*) = Kahkari
Gerit, geritme, geriverme = İade
Geritli = İadeli (*Posta T.*)
Geritli bağtlı = İadeli taahhütlü
Geritmek, geri vermek = İade etmek
Geriye kalan = Bakî = Reste
Getiren, getirici = -aver, -ber, -resan
 Örnek : Onur getiren = Şerefaver, şerefresan;
 Emir getiren = Emirber

Get

Getirmek = 1. Bastetmek, irad etmek, serdetmek, ityan etmek; 2. İkame etmek; 3. İsticlâb etmek, celbetmek

Geveze = Pürgü

Gevşek (Bak: *sölpük*) = Süst

Gevşeklik = 1. Terahi, tekâsül = Négligence; 2. Kesel, rehavet = Relâchement

Gevşeklik göstermek = Tekâsül göstermek

Geysi = Kisve, came

Gezek = Mesire

Gezgin = Seyyar

Gezinci = Seyyar satıcı

Gezi = Teferrüc, tenezzüh

Geziç (Bak: *kol*) = Devriye

Gezim = Seyahat

Gezinti = Teferrüc, tenezzüh, seyran

Gezip tozma = Geştü gûzar

Gezmen = Seyyah

Gıd = Gabgab

Gırtlak = Hançere

Gibi = 1. Makule, manend, kabil, vechile = Ainsi, comme; 2. Ber -, -âsa

Gide gide, git gide = Refte refte

Gider = 1. Masraf; 2. Revan

Giderilebilir = Kabili izale

Gidermek = İzale etmek

Gidip dolaşma = Geştü gûzar

Gidip gelme = Azimet ve avdet

Giy

Gidiş = 1. Azimet; 2. Cereyan, reviş, ref-tar; 3. Hattı hareket; 4. Meşreb, minval, mişvar, nesak; 5. Seyr; 6. Vech

Girdirmek, giretmek = İdhal etmek

Girek, girit = Medhal

Giren = Mehuzat, makbuzat = Entrée

Girenlik (Bak: *kav, bodrum*) = Mahzen

Giret = İdhalât = Importation

Girim, girme = Duhul

Giriş = Giriş

Girişik = Mütedahil

Girişim, girişit, girişme = 1. Teşebbüs, teşebbûsât = Entreprise; 2. Tedahul

Girişken, girişmen = Müteşebbis

Girişmek = 1. Teşebbüs etmek = Entreprandre; 2. İbtidar etmek

Girmek = 1. Dâhil olmak; 2. İntisab etmek; 3. Hulûl etmek; 4. Sülûk etmek

Girmelik = Duhuliye

Girmiş (Bak: *tutmuş*) = Salik

Girmişlik = Mensubiyet

Gitme (Bak: *gidiş*) = Azimet

Gitmek = 1. Azimet etmek; 2. Tayyetmek

Giydirme = İlbas

Giyecek = Melbusat

Giyen, giyinmiş = 1. Lâbis; 2. -püş

Örnek: Karagiyen = Siyahpüş

Giyenek (Bak: *geysi*) = Came

Giyim = Libas, esvab, elbise

- Giyinmek** = Telebbüs etmek
Giz = Esrar, râz, sır = Secret
Gızaç = İfşaat = Divulgation, révélation
Gizbili = Keramet
Gizdem = Bâtîni = Esotérique
Gizdeş = Mahremi esrar, mahremi râz, sır-
 daş = Confident
Gizem = Esrar, sır = Mystère
Gizemli = Esrarengiz = Mystérieux
Gizemsel = Mistik
Gizep = Hikmet
Gizer (Bak: *ağzı pek, ağzı sıkı*) = Ketum
Gizerlik = Ketûmiyet
Gizey = Harîm = Sanctuaire
Gizlemek = Ketmetmek, ihfa etmek
Gizlenmek = İhtifa etmek
Gizlenmiş (Bak: *saklı*) = Muhtefî
Gizli = Nihan, pinhan, hafî, mahfî, muzmer,
 meknuz, mahrem = Secret
Gizlice, gizli olarak = Mahremane
Gizlilik = Hafâ, mahremiyet
Göbek = 1. Nâf; 2. Batn; 3. Vasat
Göç = Rihlet
Göçebe, göçer = Bedevî = Nomade
Göçebelik = Bedavet = Vie de nomade
Göçetmek = Nakletmek = Déménager
Göçettirmek = Tehcir etmek
Göçeyil (Bak: *göçüm*) = Hicri
Göçgün = Müteveffa

- Göçme** = 1. Hicret; 2. İrtihal
Göçmek = 1. Hicret etmek, muhaceret
 etmek; 2. Nakletmek = Déménager
Göçmen = Muhacir
Göçüm = 1. İrtihal, vefat; 2. Hicri [*]
Göçümmüş = Müteveffa
Göçürtmek = Tehcir etmek
Göğüs = Ber, sadr, sine
Göğüs germek = İktiham etmek
Gök = Felek, asüman, sema, sipihr = Ciel
Gökçe (Bak: *göksel*) = Semavî
Gökçen = Lâtif, sabih
Gökçenlik = Letafet, sabahat
Gökçenlikler = Mahasîn
Gökçül = Nilgün
Gökdere (Bak: *samanyolu*) = Kehkeşan
Gök gürlemesi = Râd
Gökler = Eflâk, semavat = Cieux
Göklere kadar = Ayyuka kadar
Göksel = Asümanî, semavî = Céleste
Göktaş (Bak: *betil*) = Haceri semavî
Gökyüzü (Bak: *gök*) = Sipihr
Göl = Buhayre
Gölge = Saye, zıl, zılâl = Ombre
Gölgeler = Zılâl = Ombres
Gölgelik = Sayeban
Gömlek = Kamîs, pîrehan

[*] "Göçüm,, bu terim anlamında kullanıldığı
 zaman baş harfî büyük yazılır,

- Gömme alayı** = Tedfin merasimi
Gömmek = Tedfin etmek, defnetmek
Gömü = Gencine, deline = Trésor
Gömük (Bak : *gömülü*) = Medfun
Gömülge (Bak : *kabır, sin*) = Meffen
Gömülü = 1. Meknuz ; 2. Medfun
Gön = Sahtiyan
Gönderen = Mürsil
Gönderi = Havale
Gönderilen, gönderilmiş = 1. Muhav-
 vel ; 2. Mürsel
Gönderme = 1. Bâs ; 2. İrsal
Göndermek = 1. Havale etmek (*Para çin*) ;
 2. İzam etmek, ib'as etmek
Gönenmek = Mesud olmak, saadete nail
 olmak
Gönendirmek = Terfi etmek = Améliorer
Gönü açık (Bak : *keyifli*) = Münbasit
Gönlü kırık = Dilşikeste
Gönlü olmak = Kail olmak, razı olmak
Gönül = Kalb, zamir, bâl, cânan, dil
Gönül açıklığı = Ferah
Gönül açma = Tenşit
**Gönül alan, gönül kapan, gönül ok-
 sıyan** = Dilrûba, dilfirib, dilâra, dilâram
Gönül almak = Taltif etmek
Gönül anlar = Dilâgâh
Gönül bağlamış = Dilbeste
Gönül çeken = Dilcu

- Gönüldeki** = Mafilbal, mafizzamir
Gönülден (Bak : *istiyerek*) = Tav'an
Gönüldeş, gönülbir = Yekdil = D'accord
Gönül eğliyen = Dilbaz
Gönül hoşluğu = Rıza
Gönül inciten (Bak : *hatır kıran*) = Dilâzar
Gönülmeç = Cemile
Gönülsemek = Kail olmak, razı olmak
Gönülsüz (Bak : *tiksinerek*) = Kerhen
Gönül şenliği = Safâ
Gönül vermek = Meftun ve meshur ol-
 mak = S'émerveiller, être charmé
Gönül vermiş = Dildade
Göre = İnd-, nazaran
Göregitmek, görevarmak = Ziyaret
 etmek
Görem = Basıra = La vue
Gören, görür = Binâ, -bin
Görenek = Âdet = Usage
Görerek = Bilmüşahede
Göresl = İştîyak, tahassür
Göresili, göresiyen = Müştak
Göresilmek = Müştak olmak, mütehassir
 olmak, tahassür etmek
Göret = Ziyaret
Göretçi = Zâir = Visiteur
Görey = Nezaret, manzara
Göreyle = Menazır
Görgüç = Adese = Lentille

- Görgüçsel** = Adesi
Görgülü = Umurdide, kârdide
Görkem = Haşmet, tantana, ihtişam, dârat, debdebe, iclâl
Görkemli = Muhteşem, müdebdeb, mutantan = Pompeux
Görme = Basar, rüyet = Vue
Görmen = Müşahid
Görmezlikten gelme = Teami
Görmiyerek = Gaibane
Görmüş = -dide
Görü = 1. Nazar; 2. Nezaret, manzara
Görülen, görülmüş = Mer'î, meşhud
Görülmedik = 1. Harikulâde, âdetin fevkinde, fevkalâde; 2. Nâdide
Görülük = Cihannüma
Görüm = Müşahede
Görümsü = Hayalet, tayf
Görünen = Nümayan, müncele
Görüngü = Tezahur, tezahurat
Görünmek = Zuhur etmek, tecelli etmek, peyda olmak, tezahur etmek
Görünmez = Namer'i
Görünmez o'mak = Nabedid olmak
Görünüm (Bak : *görey*) = Manzara
Görünürlük = Mer'iyet
Görünüş = Zâhir = Apparence
Görünüşe göre, görünüşte = Galiba;
 2. Zâhiren, zâhirî, surî

- Görünüşler** = Zevahir = Apparences
Görünüvermek = Peyda oluvermek
Görüş = 1. Noktaî nazar; 2. Zehab; 3. Tarzı rüyet
Görüşme = Musahabe; 2. Mülâkat; 3. Müzakere
Görüşmek = 1. İhtilâl etmek; 2. Tezekkür etmek
Görüşü (Bak : *görüşme*) = Müzakere
Görüşüp konuşmak = Ülfet etmek, ünsiyet etmek = S'habituer, fréquentier
Gösteri, gösterim = Tezahur, tezahurat
Gösteriş = 1. (Bak : *özeniş, yapıntı*) Tekellüf; 2. Alâyiş; 3. Nümayiş
Gösterişli (Bak : *iriyarı*) = Müşekkel
Gösterişsiz = Mütevazı = Modeste
Göstermek = 1. Teşhir etmek; 2. Delâlet etmek = Signifier, indiquer; 3. İşaret etmek; 4. İbrâz etmek, izhar etmek
Göstermelik = Nümune = Echantillon
Götüren = 1. -ber; 2. Hâmil
Götürge = Nâkil
Götürmek = 1. İrca etmek; 2. Nakletmek; 3. Tahammül etmek = Supporter, porter
Gövde = 1. Beden = Corps; 2. Sak
Göyet = Rasadhane
Göymek = Tarassud etmek
Göymen = Râsîd
Göynü = İstırab, piçü tâb

Göy

- Göynük, göynülü** = Muztarib
Göyüm = Rasad
Göyünmek = Muztarib olmak = Souffrir
Göz = **1.** Dide, basar, çeşm, nazar, nigâh =
Eil; **2.** Hucre = Cellule
Gözalıcı = Nazarrüba
Gözalmak = Cezbetmek = Attirer
Gözbağı (Bak: *bağı, büyü*) = Sihir
Gözbağcı (Bak: *büyücü*) = Sihirbaz
Gözbağcılık (Bak: *büyü*) = Nireng
Gözbebeği = Hadeka, kurretülâyın
Gözcü = Dideban, nigehban
Gözdağı = Tehdid = Menace
Gözdağı vermek = Tehdid etmek
Gözde = Mukbil = Favori
Gözdeğme = İsabeti ayn
Gözdeğmek = Nazar isabet etmek
Gözden çıkarmak = Feda etmek
Gözden kaybolmak = Nabedid olmak
Gözdikeyi = Matmahı nazar = Convoitise
Gözdikmek = Tama etmek
Göze = Huceyre = Cellule
Göze aldirmek = Cesaretlenmek
Göze almak = İtisar etmek, cesaret etmek
Göze çarpamak = Nazarı dikkati celbetmek
Gözen = Cazibeli, cazib
Gözenek = **1.** Mesame; **2.** Revzen
Gözenlik = Cazibe = Sympathie, charme
Gözerim = Ufk = Horizon

Gur

- Gözet** = Nezaret = Surveillance
Gözetçi, gözetleyici = Mütecessis
Gözetlemek = Tecessüs etmek
Gözetliyen (Bak: *bekliyen*) = Müterassıd
Gözetme = **1.** Muhafaza; **2.** Müraat, riayet
Gözetmek = **1.** Muhafaza etmek = Garder,
conserver, protéger; **2.** Riayet etmek
Gözgü = Dürbün = Lorgnette, lunette
Gözleme (Bak: *bekleme*) = Terakkub
Gözlemek = **1.** Tarassud etmek; **2.** İnti-
zar etmek
Gözlemen = Râsıd
Gözönünde = Alenen, alâmeleinnas
Gözönünde tutmak = Derpiş etmek,
nazarı dikkate almak
Gözüdoymazlık (Bak: *umdu*) = Tama
Gözükmek = Tezahur etmek
Gözül = Hucrevi
Gözümsemek = Nazarı dikkate almak
Gözüpek = Cüret'kâr = Audacieux
Gözüpeklik = Cür'et = Audace
Gözyaşı = Eşk, sirişk, dümü
Göz yumma = Tesamuh, müsamaha
Göz yummak = İğmazı ayn etmek
Göz yumu = İğmazı ayn
Grup = **1.** Grup; **2.** Hızb
Gurur (Bak: *kuralma, ulukso*) = Gurur
Gururlanmak = Mağrur olmak
Gururlu = Mağrur

- Güce gitmek** = Giran gelmek
Gücem, gücen = Sitem
Güceme (Bak: *yazık*) = Gadr
Gücemek (Bak: *yazık etmek*) = Gadretmek
Gücemem = Gaddar, zalim = Cruel
Gücengen = Serü'l'infial
Gücenik = Muğber, dilgir = Fâché,
Güceniklik, gücenme = İnfial, iğbirar
Gücenmek = Muğber olmak, dilgir olmak,
 münfail olmak
Gücü yetmez = Gayrimuktedir
Gücü yetmezlik = Ademi iktidar
Gücü yettiği kadar = Alakaderilistitaa
Güç = **1.** Düşvar, müşkil, sâb, müteassir; **2.**
 Takat, taab, tüvan, kudret, istitaat, mecal,
 vüsu
Güçbeğenir (Bak: *titiz*) = Müşkilpesend
Güçleşmek = Kesbi suubet etmek
Güçlü = Kavi, tüvana
Güçlük = Meşakkat, müşkilât, suubet
Güçlülük = Zahmetle = Avec peine
Güçlükler = Müşkilât
Güçsüzlük = Ademi iktidar
Güdem = Sevk ve idare = Direction
Güdemek = **1.** Sevk ve idare etmek = Di-
 riger; **2.** Takib etmek
Güden, güder = Mürevvic
Güderge = Fikri takib
Güdü = Garaz, hedef, niyet

- Güdük** = Ebter
Güfte = Güfte
Güleç, güler = Handan
Gülen = Dâhik
Güvence, gülenek, gülmece = Udhu-
 ke, mizah
Güteryüz, güteryüzlülük = Beşâset
Güteryüzlü = Beşuş = Gai, joyeux
Güleşme = Musaraa
Gülünsemek = Tebessüm etmek, ibtisam
 etmek = Sourire
Gülünser = Mütebessim
Gülünç = Mudhik = Comique
Gülünecek (Bak: *ayırıkın*) = Tuhaf
Gülüş = F'ande
Gümrük ve Tekitler Bakanı = Güm-
 rük ve İnhisarlar Vekili
Gümrük ve Tekitler Bakanlığı =
 Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti
Gün = **1.** Ahd = Règne; **2.** Vâde = Délai
Günaydın = Sabahı şerifler hayır olsun
Günbatımı = Gurubu şems
Günbeti, gündem = Ruzname
Gündebir = Ruzmerre
Gündelik = Yevmiye = Salaire
Gündoğumu = Tulûu şems
Gündüzlük = Neharî
Güneş = Şems, mihr, hurşid, afitab
Güneşarpma = Teşemmüs

Gün

Güneşli = Şemsâbad

Güneşlik = Siperi şems

Güneş tutulma, gün tutulması =
İnkisaf, küsuf

Güney = Cenub

Güney yeli, güneyel = Badı cenubî

Gün görmüş = Sâldide, sâlhurde

Günlük = 1. Ruzmerre; 2. Yevmi

Günü (Bak: *kıskançlık*) = Hased

Günücü (Bak: *kıskanç*) = Hasud

Günü gelmek = Munkazi olmak

Günülemek = Hased etmek

Günüleşme (Bak: *çekemezlik*) = Muhasede

Günyıl = Senei şemsiye

Gür (Bak: *bereketli*) = Feyyaz

Gürelme = Tefeyyüz, feyz

Gürelmek = Feyzdar olmak, feyz bulmak

Gürelmiş (Bak: *üreğen*) = Feyzdar

Gürlük (Bak: *gürelme, ilerleme*) = Feyz

Gürültü = Dağdağa, şematet, velvele

Gütge = Muzmer, fikri muzmer

Gütmek (Bak: *otlatmak*) = Râyetmek

Güven = İtimad = Confiance

Güvenilecek, güvenilir = Şayanı itimad

Güvenlik = Âsaiş, huzur ve âsaiş, em-

niyet = Sécurité

Güvenmek = Emniyet etmek, itimad et-

mek = Confier, se confier

Güvensizlik = Ademi emniyet, âsaişsizlik

Güz

Güveyi = Damad = Gendre, beau - fils

Güz = Harif, hazan

Güzel = Melih, hasnâ, hub, dilber, sabih

Güzel kokulu = Hoşbu

Güzellik = Melâhat, beha, hüsn, hüsnü an,
cemal, sabahat

Güzellikler (Bak: *gökçenlikler*) = Mahasin

Güzey (Bak: *gölge*) = Saye

H

- Haber** = Peyam, haber
Haber alınmış = Müstahber
Haber alma (Bak: *salık alma*) = İstihbar
Haberleşme = Muhabere
Haberli = Habîr, haberdar
Haber vermek = İhbar etmek
Haç = Çelipa
Had (Bak: *değer, sınır*) = Had
Haddini bildirmek = Haddini bildirmek
Hadise (Bak: *olaç*) = Hadise
Hafıza (Bak: *anak*) = Hafıza = Mémoire
Hafif (Bak: *yeğni*) = Sebûk, hafif
Hafiflemek, hafifleşmek (Bak: *yeğni-leşmek*) = Tahaffûf etmek
Hafifletilmiş (Bak: *yeğnitilmiş*) = Muhaffef
Hafifletmek = Tehvin etmek, tahlîf etmek = Faciliter, alléger
Hafiflik (Bak: *yeğnilik*) = Hafiflik, hiffet
Hafifsemek = İstihfaf etmek
Hafriyat (Bak: *kazı*) = Hafriyat = Fouilles
Hafta (Bak: *yediz*) = Hafta
Haftalık = Üsbûi = Hebdomadaire

Ham

- Hak** = Hak, istihkak
Hakçıl (Bak: *ekitli*) = Munsif = Equitable
Hakikat = Hakikat = Vérité
Hakikatsı = Karibi hakikat
Hak iyesi = Müstehik
Hakkını vermek, hakkı yerine getirmek, haklandırmak = İhkak etmek
Hakkiyle = Bihakkın = Justement
Haklı = Muhik = Juste
Haksız = Fuzulî, nahak
Haksızlığa uğriyan = Mağdur, mazlûm
Haksızlıkla, haksız yere = Bigayri-hakkın = Injustement
Haktanır = Hakşınas = Equitable
Hakyeri (Bak: *duuştay*) = Mahkeme
Hal = 1. Hal; 2. Tâkat
Hala = Amme, ammete = Tante paternelle
Halâ (Bak: *ayakyolu*) = Abdesthane, halâ
Hâli (Bak: *boş, ıssız*) = Hâli
Hâlik (Bak: *yaratıcı, yaratan*) = Hâlik
Hali tavrı yerinde = Rabıtah
Halk = Nâs, halk = Peuple
Halk arasında = Beynennâs
Haller = Halü vaziyet, ahval, zurufü ahval, evzâ, ahvalü şerait = Circonstances, cas
Halsiz = Bitab, bimecal, natüvan
Ham = 1. İbtidai; 2. Ham, napuhte
Hamal (Bak: *yükkü*) = Hammal
Hamam (Bak: *yunak*) = Germabe

Ham

- Ham ürüt** = Hasilatı gayrisafiyeye
Hane (Bak: *ev*) = Hane
Hani şu bildiğimiz = Meşhur, mahud
Hapis = 1. Habs; 2. Mahbus
Hapisane, hapisevi = Mahbes, hapishane
Hapsetmek = Habsetmek = Emprisonner
Harap = Harab = En ruine
Haraplamak = Harab etmek, tahrir etmek = Ruiner
Haraplık = Harabî = Ruine
Harcamak, harcetmek = Harcetmek
Harç = 1. Masraf; 2. Hare
Hareke = Hareke
Hareket = 1. Hareket; 2. Muan.ele; 3. Cereyan = Courant, marche
Harekete gelmek = Taharrük etmek
Harekete getirme = Tahrik
Harekete getirmek = Tahrik etmek
Hareketsiz = Gayrimüteharrik
Harf = Harf
Harfler = Huruf
Harp = Harb = Guerre
Harp açmak = İlân harbetmek
Harta = Harita
Hasım = Hasm (*Tüzel T.*)
Hasımlık = Husumet = Adversité
Hasr = Hasr
Hasretmek = Hasretmek
Hasrın = Hasren

Hay

- Hasta, hastalık** = Hasta, bimar, mariz
Hastalık = Dâ, maraz
Hastalıklar = Emraz
Hastane, hasta yurdu = Hastahane
Haşa = Gaşiye
Haşlama = Menku
Hat = Hat
Hatlar = Hutut
Hatır = Hatır
Hatır kıran = Dilâzar
Hatırlamak = Tahattur etmek
Hatırlatma = İhtar
Hatırlatmak = İhtar etmek = Rappeler
Hatır sorma = İyadet
Hava = 1. Hava = Air; 2. Beste
Havadan (Bak: *dereden tepeden*) = Âfaki
Havf (Bak: *korku*) = Havf
Havlama = Av'ave = Aboiement
Havza = Havza
Hayal (Bak: *sani*) = Hayal
Hayal etmek = Tahayyül etmek
Hayat = Ömr, hayat
Hayat betisi = Tercemei hal
Haydut (Bak: *kasak*) = Şaki
Haydutlar = Eşkiya
Haydutluk (Bak: *kasaklık*) = Şakavet
Hayın = Hain
Hayınlık = İhanet, hıyanet
Hayır = Hayr

Hay

Haykırı = Feryad, efgan, figan

Haykırmak = Feryad etmek

Haylaz = Nabekâr = Vaurien

Haylı (Bak: *epeg*) = Haylı

Hayramak, hayran kalmak = Hayran kalmak = Admirer

Hayran = Hayran

Hayvan = Dabbe, behime, hayvan

Hayvanlık = Behimiyet = Bestialité

Haz = Haz

Hazır (Bak: *anık*) = Hazır, amade, mühey-ya, müstahzar = Prêt

Hazırilâçlar = Müstahzarat (*Tıbbî*) = Spécialités pharmaceutiques

Hazırlamak = İhzar etmek, tehie etmek, tedarik etmek

Hazırlamalar = Müstahzarat (*Kimyevi*)

Hazırlanmadan = İrticalen, bilbedahe, bedahaten = En improvisant

Hazırlar (Bak: *bulunanlar*) = Huzzar

Hazırlıklar = İstihzarat = Préparatifs

Hazlanmak = Mahzuz olmak

Hazne = Gencine, hazine

Hece = Heca

Hedef (Bak: *amaç, güdü*) = Hedef

Hekim = Tabib

Hekimler = Etibba

Hekimlik = Tababet

Hekimlik satan = Mütetabbib

Hey

Hole = 1. Akibet = Fin, à la fin, enfin ;
2. Alelhusus, bahusus, bilhassa, hasseten

Hem = Hem

Hemen = Hemen, derhal, filhal, der'akab

Hemşeri (Bak: *şardaş, ildes*) = Hemşehri

Hendese = Hendese

Henüz (Bak: *daha*) = El'an

Hep = 1. Kâffe, cümleten ; 2. Kül

Hep birden = Kâmilen, heyetiyle

Hep bildiğimiz = Meşhur, mahud

Hep birlikte = Cümleten

Hepsi (Bak: *bütünü*) = Tamâmen

Her, herbir = Her, beher

Her çeşit, her türlü = Her nevi

Her halde = Beherhal, behemehal, biey-yihalin = En tout cas, de toute façon

Herkesçe bilinen = Meşhur, mahud

Herkesin önünde = Alâmeleinnas

Her vakit = Hergâh, daima = Toujours

Hesap = Muhasebe, hesap

Hesap görmek = Muhasebe ruyet etmek

Hevenk = Avenk = Grappe

Heves (Bak: *istek*) = Heves

Hevesli (Bak: *istekli*) = Heveskâr

Heybet (Bak: *aybat, aybarlık*) = Heybet

Heyecanlandırmak = Tehyic etmek

Heyecanlanmak = Teheyyüc etmek

Heykel (Bak: *kurçak*) = Heykel

Heykelci (Bak: *kurçakçı*) = Heykeltraş

Hey

Heykelcilik = Heykeltraşı

Hezimet (Bak : *bozgun*) = Hezimet

Hıçkırık = Şehka

Hınç = Gayz, buğz, kin

Hıriltı = Harhara

Hırs = Hırs, ihtıras

Hırsız = Sarık, düzd = Voleur

Hırslandırmak = İğra etmek

Hırslı (Bak : *yarsılı*) = Harıs, muhteris

Hısım = Akriba (*Neseben*), asabe

Hısımlık = Karabet

Hısımlaşmak = Peydayı karabet etmek

Hız = 1. Germi ; 2. Sür'at

Hızlandırmak = Tesri etmek = Accélérer

Hızlaştırmak = Tacil etmek = Accélérer

Hızlı = Seri

Hicran (Bak : *iç acısı, ayrılık*) = Hicran

Hiç bilmez = Echel

Hiç bir daha, hiç bir vakıt, hiç bir

zaman = 1. İlelebed, ebediyen = Eter-

nellement ; 2. Asla, kat'a = Jamais

Hiç kimse = Ferdi aferide

Hiç olmazsa (Bak : *en az*) = Lâa'al

Hiddet (Bak : *öfke*) = Hiddet

Hiddet etmek = Tehevür etmek

Hiddetlenmek = Hiddet etmek

Hilâl (Bak : *ayça*) = Hilâl

His = İhsas (*T.*) = Sensation

Hisli = Hassas = Sensible

Hoş

Hisslilik = Hassasiyet = Sensibilité

Hisse (Bak : *pay, ülüş*) = Hisse

Hissetmek = Hissetmek = Sentir

Hissettirmek = Hissettirmek, ihsas et-
mek = Faire sentir

Hissî = Hissî = Sentimental, sensoriel

Hissine dokunmak = Mütehassis olmak

Hissolunacak kadar = Mahsus surette

Hiza (Bak : *sıra*) = Hiza

Hizmet (Bak : *iş*) = Hidmet

Hizmetçi = Perestar, hademe

Hizmete alınmış = Müstahdem

Hizmete alma = İstihdam

Hizmet eden (Bak : *yarıyan*) = Hâdim

Hokkabaz = Şubedebaz

Hokkabazlık = Şubede

Hoppa (Bak : *yeğnik*) = Hafifmeşreb

Hoş (Bak : *gökçen*) = Lâtif

Hoşdavranma = 1. Teveccüh ; 2. İltifat

Hoşdavranmak = İltifat etmek, teveccüh göstermek

Hoşdavranan = Mültefit

Hoşgeçinme = Muşeret

Hoşgeldin = Hoşamedi

Hoşgörme, hoşgörü, hoşgörülük =

Tesamüh, müsamaha = Tolérance

Hoşgörmek = Müsamaha etmek = Tolérer

Hoşgörür = Müsamahakâr = Tolérant

Hoşnut = Memnun

Hoş

- Hoşolmiyan** = Nahış
Hötlem = Tehdid = Menace
Hötlemek = Tehdid etmek = Menacer
Hucum = Hücum, muhaceme, savlet
Hulâsa = Hulâsa = Resümé
Hulya (Bak: *kuruntu*) = Hulya
Hura! = Aferin! = Bravo!
Huy = Hulk, şîme, mizac, sirişt
Huy edinmek = Âdet edinmek, âdet etmek
Huysuz (Bak: *kötühuy*) = Bedhu
Hükmünce (Bak: *gereğince*) = Mucibince
Hükmünde olmak = Teşkil etmek
Hüküm = Hüküm
Hükümdar (Bak: *Kaan, Bey*) = Hükümdar
Hükümen = Hâkim = Juge
Hükümenler = Hükâm
Hükümet = Hükümet
Hüküm giymek = Mahkûm olmak
Hükümler = Ahkâm
Hükümsüren = Hâkim, fermanferma, hükümferma, hükümran = Régnant, prédominant, prépondérant
Hükümsüz kılmak = Iskat etmek
Hüner = Hüner
Hünersiz = Bihüner = Sans habileté
Hür (Bak: *özgen*) = Hür

I

- İlim** (Bak: *âran, yavaşsıma*) = İtidal
İlmak = İtidal kesbetmek
İlman = Mutedil = Modéré, tempéré
İr = Gına, terane = Chant
İra = Seciye, siyret, haslet, şemal
İrak = 1. Baîd; 2. Meheur
İraklamak = Teb'id etmek = Eloigner
İraklık = Mesafe = Distance
İraksamak = İstib'ad etmek
İraksarmış (Bak: *uzak*) = Müsteb'ad
İralar = Hasal
İram = Buud = Dimension
İramlar = Eb'ad
İratmak = İb'ad etmek, teb'id etmek
İrk (Bak: *uruk*) = İrk
İrkil (Bak: *falcı, bakıcı*) = Kâhin
İrkilik = Kehanet
İrlam (Bak: *ezgi, sayram*) = Sürud
İrmak = Nehr, cûybar
İrz = İrz
İsi, ısığ, ısılık = Suhunet
İsımk (Bak: *alışkan*) = Menuş

Isı

- Isınılmamış** = Gayrımenus
Isınmak (Bak: *alışmak*) = İstinas etmek
Isıtmak = Teshin etmek = Chauffer
Isiyel = Semum, sam, badı semum
Islaklık (Bak: *yaşlık*) = Rutubet
Islatma (Bak: *nemlendirme*) = Tartib
Islı = Meskûn
Islık = Safır
İsmarlama = Sipariş
İspat (Bak: *tanıtılama, belgirtme*) = İsbat
İspor = Spor
İsrar (Bak: *direnim, diyenme*) = İsrar
İsrar etmek (Bak: *direnmek*) = İsrar etmek
Issı (Bak: *sıcak*) = Germ
Issız = Gayrımeskûn, hâli, تنها
İstiraba düşmek = Muztarib olmak
İstirap (Bak: *göynü*) = İstirab, piçü tâb
İstiraplı = Muztarib = Inquiet
İşık = Pertev, sirac, fer, zıya
İşimək = Tenevvür etmek
İşın = 1. Muzi, müşaşa; 2. Barika
İşınak = Meşale
İşitmək = Tenvir etmek
İtir = İtr
İtirli = Muattar = Parfumé

İ

- i bir** (Bak: *-deş*) = Hem-
İbret (Bak: *örnek, öğırenek*) = İbret
İcabet (Bak: *kabul*) = İcabet
İcabet etmek = İcabet etmek
İcat etmek = İcad etmek
İç = 1. Bâtin, derun = Interne, intérieur;
2. Cevf; 3. Dahil, dahili = Intérieur
İç acısı (Bak: *ayrılık*) = Hicran
İçaçan = Dilküşa
İç açılma (Bak: *ferahlık*) = İnşirah
İç açılması = Nüzhet
İç Bakamı = Dahiliye Vekili
İç Bakanlığı = Dahiliye Vekâleti
İçecek = Meşrubat
İçelge = Meyhane
İçel güç = Kuvvei maneviye
İçen = -âşam
İçeri = Dahil, dahili = Intérieur
İçeriden = Dahilen
İçgüdel = İnsiyakî
İçgüdü = Garize, insiyak, sevki tabii

İçiboş (Bak: *kof*) = *Éceuf*

İçli kan ağlamak = *Dilhûn olmak*

İçin = **1.** Aid, dair, müteallik, mütedair, raci, hususunda ; **2.** Ecilden, binaen (- e), beray

İçinde = **1.** Dahil = *Intérieur* ; **2.** Der -

İçindeki (Bak: *kapsam*) = *Muhteva*

İçindekiler = *Mündericat*

İçine almak = *Havi olmak, ihtiva etmek, tazammun etmek*

İçirik = *Ahşâ = Viscères*

İçi sızlamak = *Müteellim olmak*

İçken = *Ayyaş = Ivrogne, souldard*

İçki = *Bâde, mey, iğret*

İçkiler = *Müskirat*

İçkilli (Bak: *kuruntulu*) = *Mütevehhim*

İçli dışlı = **1.** Teklifsiz = *Familier* ; **2.** Mahrem = *Intime, confident*

İçli dışlılık = *Mahremiyet = Confidence*

İçme = *Nüş*

İç rahatı = *Huzuru kalb*

İçsel = *Dahili, derunî = Intérieur*

İçten = *Muhlis, samimî = Sincère*

İçtenlik = *Hulûs, muhalâsat, samimiyet*

İç tirmalıyan = *Canhuraş, dilhıraş*

İçyağı = *Şahm*

İçyakan (Bak: *acıklı*) = *Dilsuz*

İçyüz = **1.** Mahiyet, künh ; **2.** *Ledünniyat* ; **3.** *Bâtn = Interne, intérieur*

İde = *Fikr = Idée*

İdem = *Eyzan, kezalik*

İdemen = *Entellektüel, münevver, mütefekkir = Intellectuel*

İdentik = *Ayni = Identique*

İdentite = *Ayniyet = Identité*

İdeyel (Bak: *düşünsel*) = *Fikrî*

İdi = *Mabud, mevlâ, rab*

İdilik = *Rububiyet = Divinité*

İdman = *İdman*

İdol = *Mabud, sanem = Idole*

İğcil, iğdir = *Alil, malûl = Infirme*

İğcil savaşçılar = *Malûl gaziler*

İğne = *İbre, süzen*

İğrence (Bak: *tiksince, yerence*) = *Zemime*

İğrenç = **1.** *Kerih, mekrub, menfur, müstekreh* ; **2.** *Müstehcen*

İğrendirmek = *Tenfir etmek = Degoüter*

İğrenen (Bak: *tiksinen*) = *Müteneffir*

İğrenme (Bak: *tiksinc, tiksinti*) = *İstikrah*

İğrenmek = *İstikrah etmek, nefret etmek, teneffür etmek*

İğreti (Bak: *takma*) = *Müstear*

İğri büğrü (Bak: *dolambaç*) = *Muavvec*

İhtimal (Bak: *olasılık*) = *İhtimal*

İhtimalî (Bak: *olasal*) = *İhtimalî*

İhtimalli (Bak: *olsa gerek*) = *Muhtemel*

İhtiyaç = *Hacet, ihtiyac*

İhtiyar = *İhtiyar, pir, şeyh = Vieux*

İhtiyarlamak = İhtiyar olmak

İhtiyarlık (Bak: *kocalık*) = Şeyhuhat

İki kat = Muzaaf, zıf = Double

İki kat etmek, ikitlemek = Taz'if etmek = Doubler

İki kat olma = Terauf

İkin = Sâniyen

İkinci = Sâni

İkircim = Tereddüd = Hésitation

İkircimli (Bak: *durunsun*) = Mütereddid

İki taraf = Tarafeyn

İkiye ayrılmak = İnşikak etmek

İkiye bölmek = Tansif etmek

İkiyüzlü = Münafık, mürâi, riyakâr

İkiyüzlülük = Mürâilik, riya, riyakârlık

İkiz (Bak: *eş*) = Tev'em

İklim = İklim

İklimler = Ekalim

İksir = İksir

İl = Vilâyet

İlâç = Deva, ilâc, mualece = Remède

İlâçlama = Mualece

İlâh = İlâh, mabud

İlâhlar = Âlihe

İlân (Bak: *bilit*) = İlân

İlân etmek = İlân etmek

İlâve (Bak: *ulama*) = İlâve

İlâve etmek (Bak: *ulamak*) = İlâve etmek

İl başkendi = Makarrı vilâyet, merkezi vilâyet

İl bay = Vali

İlçe = Kaza (*İç yönetim T.*)

İlçe başkendi = Merkezi kaza

İlçebay = Kaymakam (*Kaza kaymakamı*)

İlçe yönetim kurulu (*K. : İlçegönkurul*) = Kaza idare heyeti

İldeş (Bak: *hemşeri, şardaş*) = Hemşehri

İldim (Bak: *pişman*) = Peşiman

İle = Bi -, maa - = Avec

İlemek = Tel'in etmek = Maudire

İlenç = Beddua, lânet

İlençli = Mel'un, merdud

İlerci, ilercil = Terakkiperver

İleri = **1.** Fazla; **2.** Atı; **3.** Müterakki; **4.** Piş

İleride = Atiyen = A l'avenir, plus tard

İlerigeçmek (Bak: *geçmek*) = Sebketmek

İlerigelen = **1.** Muteber; **2.** Münbais. mütevellid

İleri gelenler, ilerigelirler = Âyan ve eşraf, eşraf, vucuh, muteberan

İlerigelme (Bak: *çıkma*) = Neşet

İlerikol (Bak: *önkol*) = Talia

İlerisürmek = **1.** Teklif etmek = Proposer; **2.** Temhid etmek

İleritutmak = Takdim etmek = Précéder

İlerleme = **1.** Feyz, tefeyyüz, terakki = Progrès; **2.** Kat'ı merahil

- İlerlemek** = Feyzdar olmak, terakki etmek
İlerlemiş (Bak: *ileri*) = Müterakki
İlgen = Alâkabahş = Intéressant
İlgi = Alâka, münasebet = Relation, rapport
İlgi kesmek = Kat'ı münasebet etmek
İlgilenmek = Alâkadar olmak = S'intéresser
İlgili = Alâkadar = Intéressé
İlik = Muh
İlim (Bak: *bilim*) = İlim
İlimmek = Taallûk etmek
İlimler (Bak: *bilimler*) = Ulûm
İlimmen (Bak: *bilgin*) = Âlim = Savant
İlinti = Ukde = Nœud
İlişgi kesmek = Alâka kat' etmek
İlişgi olmak = Aid olmak
İlişik = **1.** Alâka; **2.** Aid, dair, müteallik, mütedair, raci; **3.** Melful
İlişik kesmek = Kat'ı alâka etmek
İlişikli = **1.** Aid, dair, müteallik, mütedair, raci; **2.** Alâkadar = Intéressé
İlişiklik, ilişkenlik = Aidiyet, ciheti taallûk
İlişikli olmak = Aid olmak
İlişik olarak = Leffen
İlişkin = Aid, dair, müteallik, mütedair, raci
İliştirmek = Leffetmek
İlk = Akdem, evvel
İlkçağ = Kurunu ulâ

- İlke** = Unsur = Élément
İlkel (Bak: *ham*) = İbtidai
İlkeler = Anasır
İlkel gerçin = Tahkikatı ibtidaiye
İlkelik = İbtidailik
İlkin, ilkönce = Bidayeten, evvelâ
İlkmadde = İbtidai madde
İlkyaz = Bahar = Printemps
İlle = İllâ, mutlaka = Absolument
İlmik (Bak: *boyunsalık*) = Ribka
İl yönetim kurulu (K.: *İlyönkurul*) = Vilâyet idare heyeti
İm = İşaret
İmay = İma
İmaylamak = İma etmek, telmih etmek
İmaylı (Bak: *anlamlı*) = Manidar
İmbiklemek = Taktir etmek = Distiller
İmdi = Pes
İmge = **1.** Emare = Indice; **2.** Remz
İmkân (Bak: *olabilirlik*) = İmkân
İmkanit = Karine
İmkânlaştırmak = Mümkün kılmak
İmkânlı (Bak: *olabilir*) = Mümkün
İmkânsız = Adimülîmkân, gayrîmümkün, muhal, müteassir, nakabil, mümteni
İmkânsızlık = Ademi imkân
İmlâ = İmlâ = Ortographe
İmlemek (Bak: *göstermek*) = İşaret etmek

İmre = Âşık = Amoureux

İmren = Gıpta

İmrence = Mağbut

İmrenmek = Gıpta etmek

İmsel (Bak: *örnek*) = Misal

İmsilemek = Temsil etmek = Représenter

İmza = İmza

İmzalanmış, imzalı = Mumza

İmzalıyan = Mumzi

İN = 1. Beşer; 2. Kehf, mağara

İnadına = Rağmen

İnal = Emin, mutemed, mütemen

İnam = Emanet, mevduat

İnamla, inam olarak = Emaneten

İnamlamak = Emanet etmek, tevdi et-

mek = Déposer, confier

İnan = İman, emniyet, itimad = Confiance

İnanan = Mümin

İnanca = Teminat = Garantie

İnanç = Akide, itikad

İnançlamak = Temin etmek = Assurer

İnanından çıkmak = İrtıd etmek

İnanlı = Mutekid

İnanmak = Emniyet etmek = Confier

İnan vermek = Temin etmek = Assurer

İnat (Bak: *öngü*) = İnad

İnatçı = Anud, inadıcı, muannid, musir

İnat etmek = Taannüd etmek

İnce = Zarif, kibar, narin, rakik = Elégant

İnce barsaklar = Em'ai rakika

İnceden inceye aramak, incelemek =

Tedkik etmek = Examiner minutieusement

İncelik = Rikkat, nezaket, zarafet

İncelmek = Kesbi nezaket etmek

İncinmiş = Azürde = Froissé, blessé

İndirmek = Tarhetmek, tenzil etmek

İnenler = Furu (*T.*)

İngiz = Münhât = Abaissé

İngizlik = İnhitat = Abaissement

İnilti = Enin, nale

İniş, inme = 1. Nüzul, hübut; 2. Felce

İnkılâp (Bak: *devrim*) = İnkıâb

İnleme, inleyiş = Naliş

İnliyen = Nalân, zâr

İnme inmek, inmeye uğramak = Felce uğramak

İnmek = 1. Tenezzül etmek = S'abaisser, daigner; 2. Nazil olmak; 3. Üful etmek

İnmeli (Bak: *kötürüm*) = Mellûc

İnsan = İns, insan, beşer

İnsanca, insanî = İnsanî

İnsancıl (Bak: *canayakın, alışıık*) = Munis

İnsanlık, insellik = Beşeriyet

İnsel = Beşerî, insanî = Humaine

İp = Resen, habl

İpek = Harir

İplik = Rişte, hayt, târ

İpucu = Serrişte, emare = Indice

İrd

İRde = İrade, ihtiyar = Volonté

İRdel = Tettebbu, mütelea, tahsil = Etude

İRdelemek = Tedkik etmek, tettebbu etmek = Etudier

İRdeli (Bak: *enerjik*) = İradeli

İRdelmen = Mütetebbi, müteharri, müdekkik, muhakkik

İrdemen = Talebe, şagird, üniversite talebesi = Etudiant

İrdesel = İradî

İrdesiz, irdesizce = Mingayrikasdin, bi-gayrikasdin, gayriihtiyarî, gayriiradi

İrgen = Müsbet = Positif

İRi (Bak: *bâyûk*) = Cesim

İRilik = 1. Cesamet, kıt'a; 2. Dahamet

İrin = Kayh, cerahat

İrin bağlamak, irinlenmek = Tekayyüh etmek

İriyari = Müheykel, cüsseli, müşekkel

İrs = İrs, veraset

İrsî = İrsî

İRtelemek = Talik etmek

İsabet = İsabet

İsabet etmek = İsabet etmek

İsabet ettirmek = İsabet ettirmek

İse = Şayed = Si

İse de = 1. Vele; 2. Vâkıâ

İsim = Nam, isim

İst

İsim koymak = Tevsim etmek, tesmiye etmek = Nommer, dénommer

İsim verilmek = Tesmiye olunmak

İskelet = İskelet

İslâm = İslâm

İspahi (Bak: *atlı, binici*) = Süvari

İspekter (Bak: *bakman*) = Müfettiş

İspekterlik = Müfettişlik

İsraf (Bak: *saçıt, savurga*) = İsrâf

İsremek = İsrar etmek

İstatistik (Bak: *sayıstık*) = İhsaiyat

İstedik = Matlub = But, désir

İsteğiyle (Bak: *dileğiyle*) = Bilihtiyar

İstek = Hahiş, taleb, heves, şevk, iştiha, râğbet, arzu, dilhâh = Désir, appétit

İsteklendirmek = Tergib etmek

İstekli, istiyen = Talib, arzukeş, arzumend, heveskâr, hahişger, râğib

İstekveren (Bak: *ıştahaçan*) = Müştehi

İstemeksizin = Gayriihtiyarî, gayriiradi

İstemiyerek = 1. Maalkerahe, kerhen; 2. Bigayrikasdin, mingayrikasdin

İsten = İhtiyar = Option

İstenel = İhtiyarî = Facultatif

İsteni, istev = Mütelebe

İstenilen = Matlub = But, désir

İster = - bâh

İster istemez, istiyerek istemiye-
rek = Bizzarure, hâh nahâh, tav'an
kerhen, çar naçar

İstiyerek (Bak: *gönülden*) = Tav'an

İş = **1.** Maslahat, kâr; **2.** Fiil, amel; **3.** Sây,
mesai, hizmet; **4.** Vazife; **5.** Meşgale,
meşguliyet; **6.** Mesele; **7.** Husus, bab;
8. Muamele

İşanlar = Kârazma, kârazmüde, kârdan

İşaret (Bak: *im*) = İşaret

İşaret etmek = İşaret etmek

İşar etmek = İş'ar etmek

İş arkadaşı = Refiki mesai

İşbaşı = Seri kâr, re'si kâr = Pouvoir

İşbecerir, işbilen, işbilir = Umuraşına,
kâragâh, kâraşına, kârazma, kârazmüde,
kârgüzar

İşçen, işçimen (Bak: *kınavlı*) = Faal

İşçenlik, işçimenlik = Faaliyet

İşçi = Amele = Ouvrier

İşdeşlik, işdeşme = Teşriki mesai

İşdeşmek = Teşriki mesai etmek

İşgal (Bak: *tutav*) = İşgal

İşgal etmek = İşgal etmek

İş güç = **1.** Meşguliyet, meşgale; **2.** Kisbükâr

İşgüder = Maslahatgüzar

İşidem = Samia

İşidilmedik = Fevkalâde

İşidilmemiş = Naşinide = Inouï

İşinden çıkarmak = Azletmek

İşin gereği = İcabı hal, icabı maslahat

İşi olanlar = Erbabı mesalih

İşitilmedik = Harikulâde, âdetin fevkinde

İşitlik = Misma

İşitme (Bak: *dinleme*) = İstima

İşittirme = İsma

İşiyle, işle = Filen, maddeten

İşkence (Bak: *ezinç*) = Azab

İşkil = Şübhe, şek

İşkihsiz (Bak: *şüphesiz*) = Lâşek

İşlek iskele = Bender = Ville maritime

İşleme = **1.** Nüfuz = Pénétration; **2.** İka

İşlemek = **1.** Nüfuz etmek; **2.** İrtikâb

İşlemez = Muattal, âtil

İşlemezlik = Atalet = Inactivité

İşlenmemiş = Bâkir = Viêrge

İşler = **1.** Ahval, mesalih; **2.** Umur; **3.**

Halü vaziyet, ahvalü şerait, zurufü ahval;

4. Ef'al, âmâl; **5.** Mütetarrik

İşletge = Kuvvei muharrike

İşletme = Tahrik

İşletmek = **1.** İstismar etmek; **2.** Tahrik
etmek

İşlev = Amel, fiil = Acte, action

İşlevler (Bak: *işler, eylevler*) = Âmâl, ef'al

İşlevsel (Bak: *pratik*) = Amelî

İşlik = İmalâthane, destgâh = Atelier

- İşliyen** = 1. Fail = Auteur; 2. Nafiz
İşnel = Fili
İştah (Bak : *istek*) = İшти
İstahaçan (Bak : *istekveren*) = Müştehi
İşten çıkarılmış = Mazul
İşten kalmış = Amelmande
İş vermek = Tavzif etmek
İşyar = Memur = Fonctionnaire
İten (Bak : *savucu, savan*) = Dafi
İti (Bak : *azgın*) = Hâd
İtimat = İtimad = Confiance
İtiraf = İtiraf
İtiraf eden = Muterif
İtiraz = İtiraz
İtiraz eden = Muteriz
İtke = Saik
İtken = Muharrir = Promoteur
İtmek = Del'etmek = Faire éloigner
İye = Malik, sahib = Propriétaire
İyelenmek = Temelluk etmek, tasarruf etmek, tahti tasarrufa almak = S'approprier
İyelik = Tasarruf = Possession
İyi = Hub, bihin, salih = Capable, bon
İyiad = Hüsnu şöhret = Bonne réputation
İyicil, iyiliksever = Hayırhâh
İyi davranmak = Hüsnu muamele etmek
İyi geçinme (Bak : *dirlik*) = Hüsnu imtizac
İyi huylu (Bak : *ahlâklı*) = Halûk
İyi karşılamak = Hüsnu kabul etmek

- İyi kötü** = Nikü bed
İyileşme (Bak : *onulma*) = Şifa
İyileşmek = 1. Şifayab olmak, şifa bulmak, ifakat bulmak, afiyet bulmak; 2. Hali nekahete girmek
İyileştirici (Bak : *onultucu*) = Şafi
İyileştirmek = Şifabahş olmak, teşfiye etmek, şifa vermek
İyiler = Ebrar
İyiliğine söylemek = Lehinde söylemek
İyilik (Bak : *erinc*) = Nimet
İyilikbilir = Nimetşinas
İyilikbilmez = Nimetnaşinas
İyilikçi = Mün'im, hayırhâh
İyilikler = Muhassenat
İyi niyet (Bak : *uzgüdü*) = Hüsnu niyet
İyi olmak = İfakat bulmak, afiyet bulmak, şifa bulmak
İyise, iyiselik = Nekahet
İyi tanıma, iyi tanınmışlık = Hüsnu şöhret = Bonne réputation
İyi tanınmış = Hüsnu şöhret sahibi
İyiye almak = Hüsnu telâkki etmek
İz = 1. Eser; 2. İsr = Trace; 3. Pey = Derrière; 4. İntba = Impression
İzah (Bak : *açıklama*) = İzah
İzahlamak = Tavzih etmek
İzan (Bak : *anlayış*) = İz'an
İzdemek = İktifa etmek

İzd

İzdemen = Peyrev, şagird, şagirdi marifet,
tilmiz = Disciple

İzdeş = Mensub, müntesib

İzdeşlik = Mensubiyet

İzer = Isr = Trace

İzhar etmek = İzhar etmek

İzilik (Bak: *idilik*) = Rububiyet

İzin = İcazet, izn, müsaade, ruhsat, cevaz

İzin istemek = İstizan etmek

İzinli (Bak: *yetkeli*) = Mezun

İzin vermek = **1.** Tceviz etmek, müsaade
etmek; **2.** Terhis etmek = Congédier

İzlemek = Takib etmek

J

Jandarma = Jandarma

Jeoloji = İlmülârz, tabakatülârz ilmi

K

- Kaan** (Bak: *Bey*) = Hükümdar
Kaba davranmak = Unf ile muamele etmek = Traiter avec violence
Kaba = 1. Sakil; 2. Dürüst; 3. Galiz
Kabahat (Bak: *suç*) = Kabahat
Kabahatli (Bak: *yanılmış*) = Muhti
Kabalık = 1. Unf = Violence; 2. Gızet
Kabarcık = Habab
Kabartma, kalemişi, kakma = Nakr
Kabayel (Bak: *güney yeli*) = Bâdı cenubi
Kabir = Medfen, dahme, kabr, mezar
Kabirlik = Makber, makbere, mezaristan
Kabuk = Kışır
Kabuk bağlamak, kabuklanmak = Takaşşür etmek
Kabul = 1. Kabul; 2. İcabet
Kabul etmek = 1. Razi olmak, kail olmak = Consentir; 2. İcabet etmek
Kaçak = Firarı
Kaçıngan, kaçırır = Müctenib
Kaçınma = İctinab
Kaçınmak = İctinab etmek
Kaçınsamak = Taallül etmek

Kal

- Kaçırma** (Bak: *elden çıkarma*) = Fevt
Kaçırmak (Bak: *yitirmek*) = İfate etmek
Kaçış, kaçma = Firar
Kaçıt = Mefer, mahalli firar
Kaçmak = Firar etmek
Kadeh = Cam, piyale, peyman
Kader = Kader, mukadder, mukadderat
Kadın = Zen
Kadınlık = İnas, nisa
Kafatası = Kıtıf
Kaftan = Hil'at
Kâğıt = 1. Varaka = Feuille; 2. Kırtas
Kâğıtlar (Bak: *betikler*) = Evrak
Kağşak = Maili inhidam, müşrihi harab
Kağşaklık (Bak: *bitkinlik*) = Hüzal
Kağşamak = Müşrihi harab olmak
Kahr = Kahr
Kahraman (Bak: *er, alp*) = Kahraman
Kahrolmuş (Bak: *bozulmuş*) = Makhur
Kâinat (Bak: *evren*) = Kâinat = Univers
Kakınç (Bak: *başa kakma*) = Serzeniş
Kalabalık = İzdiham = Grande affluence
Kalan = 1. Müntakil; 2. Mütebakî
Kalp (Bak: *yürek, gönül*) = Kalb
Kaldırın (Bak: *yükselten*) = - efrac
Kaldırılma, kaldırma = Lâğv, fek
Kaldırılmış = 1. Mahzuf; 2. Mülga
Kaldırır = Mütetammil, mukavemetli, mukavim, hamul = Résistant

Kal

Kaldırılır = Kabili hazf

Kaldırmak = 1. Nez'etmek, ref'etmek, ilga etmek, fekketmek, lâğvetmek, hazfetmek; 2. Tahammül etmek; 3. Azletmek

Kale = Sur, kal'e

Kalem = Kalem, hame = Plume

Kalembaşı (Bak: *büro şefi*) = Mümeyyiz

Kale sakmanı = Dizdar

Kalga (Bak: *birakıt*) = Tereke = Héritage

Kalığ (Bak: *miras*) = Miras

Kalım = Baka = Perpétuité

Kalın (Bak: *çeyiz*) = Cihaz

Kalın barsaklar = Em'ai galîza

Kalınkafalı = Gabi = Balourd

Kalınkafalılık = Gabavet

Kalınlık (Bak: *çap*) = Sihan

Kalıntı = Bakıye = Solde, reste

Kalıntılar = Bakayâ = Les restes, soldes

Kalıp = Kalıb

Kalıt (Bak: *bengi*) = Muhalled

Kalız = Bakî, lâyemut = Immortel

Kalkışmak = Kıyam etmek, tasaddi etmek

Kalkma (Bak: *ayağa kalkma*) = Kıyam

Kalma = 1. Mevrus; 2. Beytutet

Kalmak = 1. İkamet etmek, mukim olmak, sakin olmak = Habiter, demeurer;

2. İbka kalmak (*Okul T.*)

Kalmış (Bak: *kalma*) = Mevrus

Kambur (Bak: *yumru*) = Hadeb

Kan

Kamçı (Bak: *kırbaç*) = Taziyane

Kamoy = Efkârı umumiye

Kamu = Umum

Kamuğ = Amme = Le public

Kamuğası = Menfaati umumiye

Kamun = Nahiyе = Commune

Kamun başkendi = Nahiyе merkezi

Kamunbay = Nahiyе idürü

Kamun yönetim kurulu [K.: *Kamuyön-kural*] = Nahiyе idare heyeti

Kamus = Kamus

Kamusal = Umumî = Public

Kamusal güven [K.: *Kamgüven*] = Emniyeti umumiye

Kamusal haklar = Hukuku amme

Kamutay = Büyük Millet Meclisi

Kan = Dem, hün

Kanağat (Bak: *kanış*) = Kanaat

Kanağı = Nişter

Kanal (Bak: *ark*) = Kanal

Kanama = Nezf

Kanara = Salhane, mezbaha

Kanat = Bâl, şehper, şehbal, cenah, per

Kandırnı = İlkaat

Kandırmak, kanıtmak = 1. Tatmin etmek, ikna etmek; 2. İlgfal etmek

Kandil (Bak: *ışık*) = Sirac

Kandökücü = Hunriz

Kan etmek (Bak: *öldürmek*) = Katletmek

Kan

- Kanıĝ, kanmış** = Kani
Kanıĝ (Bak: *kanaĝat*) = Kanaat
Kanışma = İcabu kabul
Kanıt = Huceet, delil, beyyine, burhan
Kanıtkan = Mukni = Convaincant
Kanıtlar = Edille
Kanlak (Bak: *kanlı*) = Demevi
Kanlı = 1. Katil; 2. Demevi; 3. Hünin
Kansızlık = Fakrüd dem
Kanun = Kanun
Kanun koymak = Teşri etmek, taknin etmek = Légiferer
Kanunlu = Meşru = Légitime, légal
Kanunsuz = Gayrımeşru = Illégal
Kap = 1. Mahfaza, zarf; 2. Cild
Kapaç, kapma = Gasb
Kapaççı, kapman = Gasıb
Kapaçlamak = Gasb etmek
Kapaçlanmış, kapık = Mağsub
Kapalı = Mesdud
Kapamak = Setretmek, seddetmek
Kapanık = Mağmum = Triste, sombre
Kapanmak = 1. İnsidad etmek; 2. Teset-tür etmek; 3. İltiyam bulmak; 4. Tehas-sun etmek
Kapasite = Ehliyet, kabiliyet
Kapatçı (Bak: *vurguncu*) = Muhtekir
Kapatçılık (Bak: *vurgunculuk*) = İhtikâr
Kapçı = Mücellid

Kâr

- Kap geçirmek** = Teclid etmek
Kap geçirtmek, kaplatmak = Teclid ettirmek, cildletmek
Kapı = Der, bab = Porte
Kapıcı = Derban
Kapılanmak = İntisab etmek
Kapılanmış (Bak: *izdeş, baĝlı*) = Mensub
Kapılanmışlık = Mensubiyet
Kapılar = Ebyab
Kapılmak = İncizab etmek
Kapılmış (Bak: *tutulmuş*) = Münceviz
Kapital = Sermaye
Kapkacak = Evani
Kaplamak = 1. Teclid etmek, cildlemek;
2. İhtiva etmek, havi olmak, istiab etmek;
3. İşgal etmek, istiřa etmek
Kaplan = Pelenk
Kaplı = Mücellid
Kapmak = Gasb etmek, zabtetmek
Kapsal = Âm, řamil
Kapsam = 1. Muhteva; 2. řümul
Kapsamak = Tazammun etmek, řamil ol-mak = Embrasser, s'étendre à...
Kapsamış, kapsıyan = Mütezammin,
cami, muhtevi
Kapsık = Mahbus
Kaptaç = Seddada
Kar = Berf = Neige
Kâr = Temettu = Profit, gain

- Kara** = 1. Berr, berri ; 2. Siyah
Kara bahıtlı = Bedbaht = Malheureux
Karabasan = Kâbus
Karabun = Dahiye = Cataclysm
Karacığer = Kebed
Karaç = İftira, bühnan
Karaççı, karasüren = Müfteri
Karaçlamak, kara sürmek = İftira etmek
Karadamar = Verid
Karadan = Berren = Par terre
Karakış = Erbain, zemherir
Karakulak = Hafise
Karakuş (Bak : *taşancıl*) = Ukab
Karal = Âhâdi nas, avam = Plêbe, populace
Karalak = Avamfirib, avampesend
Karalama (Bak : *taslak*) = Müsvedde
Karalamak = Tesvid etmek
Karalı = Mazannei su = Suspect
Karaltı (Bak : *görüşü*) = Hayalet
Karaltılar = Eşbah
Karamsar = Bedbin = Pessimiste
Karamsarlık = Bedbinî = Pessimisme
Karanlık = 1. Mechuliyet; 2. Zulmet, deycur, zalâm ; 3. Muzlim, târ
Karar = Karar
Kararlamadan = Alettahmin
Kararlaşmak = Takarrür etmek
Kararsız = Bikarar = Indécis, instable

- Karatören** = Tedfin merasimi
Karavaş (Bak : *kul, köle*) = Memlük
Kardeş = Birader, dader
Kardeşçe = Eiraderane
Kardeşlik = Uhuvvet = Fraternité
Karga (Bak : *kuzgun*) = Zağ, gurab
Kargaşa = Şuriş, fevza, anarşi
Kargaşa devri = Fetret = Anarchie
Kargaşalık = İğtişaş, keşmekeş
Kargı = Nize, barbe
Kargımak (Bak : *ilemek*) = Tel'in etmek
Karginç = Merdud, mel'un
Kargış = Lânet, nefrin
Karı = Zevce
Karın = Batn, şikem = Ventre
Karışık = 1. Müşevveş ; 2. Julide ; 3. Gayrisafi, mağuşş = Mélangé, falsifié
Karışıklık, karmaşık = Teşevvüş, tezebzüb, şuriş, iğtişaş = Embrouillement
Karışma = 1. Müdahale ; 2. Dahl
Karışmak = Müdahale etmek = Intervenir
Karıştırmak = - aşub
Karıştırıp bozmak = Tağşış etmek
Karıştırmak = 1. Tahdiş etmek, teşviş etmek = Troubler ; 2. Mezzelemek
Karma, karmaşık = Muhtelit = Mixte
Karmakarışık = Hercü merc, müşevveş, müzebzeb
Karmaşmak = İhtilâl etmek

Kar

- Karmaç** = Halita = Alliage
Karşı = Aleyh, mukabil = Contre
Karşı durmak = Mukavemet etmek
Karşı gelme = Muhalefet = Opposition
Karşı gelmek = Mümanaat etmek, muhalefet etmek = S'opposer
Karşılama, karşılaşmak = Tekabül etmek
Karşılaştırma = 1. Mukayese = Comparaison; 2. Mukabele = Confrontation
Karşılaştırmak = Mukayese etmek
Karşılga = İvaz, taviz
Karşılık = 1. İvaz, bedel, semen = Contrevaletur; 2. Cevab, mukabele = Réponse
Karşılıklı = Mütেকabil
Karşılık olarak = Bilmukabele
Karşılık olmak = Tekabül etmek
Karşın = 1. Rağmen; 2. Muarazacı; 3. Muhalif, muarız, aleyhdar
Karşınlar, karşı olanlar = Aleyhte olanlar
Karşı söylemek = Aleyhte söylemek
Karşıt = 1. Mütezad, mütebayın, zıd; 2. Mugayir, münafi, hilâf; 3. Muzad
Karşıtlar = Ezdad
Karşıtlık = Mugayeret, tezad, ziddiyet
Kapsa = İhtiva
Kapsamak = İhtiva etmek
Kasa = Vezne = Caisse
Kasacı = Veznedar = Caissier

Kat

- Kasak** (Bak: haydut) = Şaki
Kasaklık (Bak: haydutluk) = Şakavet
Kasamak = Mahkûm etmek = Condamner
Kasanık = Mahkûm = Condamné
Kasanmak = Hüküm giymek, mahkûm olmak
Kası = Adale = Muscle
Kasık yarığı = Fitk
Kasılmak = Takallüs etmek
Kasılmış = Mütেকallis
Kasınlık = Mahkûmiyet = Condamnation
Kasırğa = Girdibad
Kaslak = Adali = Musculaire
Kasnak = Çenber
Kasr (Bak: kısma, kısaltma) = Kasr
Kaş = Ebru
Kaş çatıklığı = Çini ebru
Kat = 1. Tabaka; 2. Huzur, nezd; 3. Misl
Kataç, katma = Zain = Augmentation
Katar (Bak: tekim, arkış) = Kafile
Kategori (Bak: çeşit, takım) = Makule
Katı = 1. Haşin; 2. Sulb; 3. Saht
Katik, katılmış = Munzam
Katıksız = Halis
Katılaşan = Mütесallisb
Katılaşma = Tasallüb
Katıhk = 1. Salâbet; 2. Huşunet
Katılma, katışma = Telâhuk
Katılmak = İnzınam etmek, iltihak etmek

Kat

- Katım** = Terkib = Composition
Katımlamak = Terkib etmek
Katımlanan, katınç, katın = Mürəkkeb = Composé
Katımlanmak, katınçlanmak = Terreküb etmek = Se composer
Katınç ürem = Faizi mürəkkeb
Katıp karıştırma, katıştırma = Halt
Katır = Ester
Katışık = 1. Mürəkkeb = Composé; 2. Gayrısâfi, mahlût = Mélangé
Katıştırmak = Tahlüt etmek
Katı yürekli = Merhametsiz
Katlanma = 1. Havsala; 2. İhtiyar; 3. Tahammül
Katlanmak = Tahammül etmek
Katmak = 1. Mezcetmek; 2. Zammetmek, ilhak etmek
Katman (Bak: *kat*) = Tabaka
Kav (Bak: *bodrum, girenlik*) = Mahzen
Kavga = Münazaa, niza = Dispute
Kavga etmek = Münazaa etmek
Kavgalı = Münazaunfih
Kavis (Bak: *eğmeç*) = Kavs
Kavislenmek = Tekavvüs etmek
Kavisli = Mukavves = Courbé, arqué
Kavra = Kariha
Kavram (Bak: *ökleme*) = Mefhum
Kavrama = İhata

Kay

- Kavramak** = İhata etmek = Concevoir
Kavriyan (Bak: *kapsıyan*) = Muhtevi
Kavşıt = İltisak noktası
Kavşıt kolları = İltisak hatları
Kavşıtmak = Vasletmek = Conjoindre
Kavuşak = Mülteka = Confluent
Kavuşan (Bak: *buluşan*) = Mütelâki
Kavuşma = 1. Vuslet; 2. İltika
Kavuşmak = 1. Telâki etmek, mülâki olmak; 2. İltisak etmek; 3. Visal
Kavuşmuş (Bak: *yakın, ulaşmış*) = Makrun
Kavuştak = Nakarat = Refrain
Kavuşturmak = Vasletmek, ilsak etmek
Kavuşuk (Bak: *yapışık, bitişik*) = Mülâsik
Kaya = Sahre
Kaybetme (Bak: *elden çıkarma*) = Fevt
Kaybetmek = 1. Gaib etmek; 2. İfate etmek
Kaybolma (Bak: *gitme, yitki*) = Zıya
Kaybolmak = 1. Tagayyüb etmek, gaib olmak, nabadid olmak; 2. İndiras etmek
Kaybolmuş = Münderis
Kaydedilmiş (Bak: *yazılmış*) = Mazbut
Kaygı = Endişe, kasavet, keder, gam
Kaygılı (Bak: *tasalı*) = Gamkin
Kayık = Zevrak
Kayın = Kayınbirader
Kayıncağ (Bak: *batağ*) = Mezleka
Kayıp (Bak: *yitik*) = Zayi

Kay

Kayıplara karışmak = Tagayyüb etmek

Kayırık = Mültemes = Sollicité

Kayıрма (Bak : *koruma*) = Sıyanet

Kayırmak = 1. İltimas etmek; 2. Saha-
bet etmek, tesahub etmek

Kayıt = İhtimam, kayd

Kayıtlamak = Takyid etmek

Kayıtlanmak = İhtimam etmek, tekay-
yüd etmek

Kayıtsız = 1. Bigâne; 2. Lâkayd

Kaynak = 1. Menba, mehaz; 2. Kân

Kaynama = 1. Nebean; 2. Galeyan; 3. Cuş

Kaynamak = Galeyan etmek

Kaynana = Kayınvalide

Kaynaşmak = 1. İmtizac etmek; 2. İlti-
sak etmek (*Kemikler için*)

Kaynata = Kayınpeder

Kayra, kayrı = Himmet, lûtf, atâ, atiy-
ye, kerem, inayet, ihsan, in'am, atıfet

Kayralcı (Bak : *iyilikçi*) = Mün'im

Kayralı (Bak : *cömert*) = Keremkâr

Kayramak = Lûtfetmek, taltif etmek

Kayşa = Heyelân

Kayşamak = Heyelân etmek

Kaytak = Mürteci

Kaytaklık = İrtica

Kaza = Kaza

Kazanç = 1. Kisbükâr; 2. Temettu, kâr

Kel

Kazanılmış haklar = Hukuku müktese-
be = Droits acquis

Kazanmak = 1. Kesbetmek, iktisab etmek
ihraz etmek; 2. Bekâm olmak, nail olmak

Kazı = Hafriyat = Fouille

Kazık = Veted

Kazım = Hakk = Gravure

Kazıntı = Hakk

Kazıt = Kitabe, mahkûke

Kazmak = Hafretmek

Kazman = Hakkâk = Graveur

Keçi yıldızı = Ayyuk

Keder (Bak : *kaygı, tasa*) = Keder

Kederlendirmek, keder vermek =
Müteessir etmek

Kederlenmek = Müteessir olmak, mü-
keder olmak

Kederli = Mükedder, müteessir

Kedi = Hirre

Kefil = Kefil

Kefillik = Kefalet

Kefil olmak = Tekeffül etmek

Kefil olmuş = Mütekeffil

Keke, kekeme = Rekik

Kekeleme = Lüknet

Kekelik, kekemelik = Rekâket

Kelâm (Bak : *söz*) = Kelâm

Kelebek = Pervane

Kelime = Kelime

Kem

- Kem** (Bak : *çirkin, kötü*) = Bed
Kemik = Üstühan
Kemiyet (Bak : *nicelik*) = Kemiyet, mikdar
Kenar (Bak : *k.rağ*) = Kenar
Kenarsız = Bikeran = Illimité
Kendi, kendince = Şahsen, bizzat, binnefs, hod = Personnellement
Kendi başına = 1. Hodbehod ; 2. Re'sen ; 3. Münferiden = Isolément
Kendibiten = Hudayî nabit
Kendi gözü ile = Rey'elâyn
Kendişler = Bizatihi mü'eharrik, mü'teharrik bizatihi = Automatique
Kendi kendine = Hodbehod
Kendiliğinden = Bizatihi
Kendinden geçirmek = Gaşyetmek
Kendinden geçmek = Veede gelmek, gaşyolmak = S'extasier
Kendinden geçmiş = Bihud, bi'nuş
Kendini beğenmiş = Hodpesend
Kendini bilmez = 1. Hadnaşinas ; 2. Lâyakil
Kendini göstermek = Temayüz etmek, temeyyüz etmek = Se distinguer
Kendini öldüren = Müntehir
Kendini öldürmek = İntihar etmek
Kendisi (Bak : *kendi*) = Binnefs, bizzat
Kendi varken = Vicahî = En sa présence
Kendi yokken = Anilgiyah

Kes

- Kendiz** = İndî
Kent = Kasaba
Kepaze = Rezil, rüsvay
Kepaze etmek = Terzil etmek
Kepazelik = 1. Fazahat, fazîha ; 2. Rezalet
Kere = Def'a, kerre
Kereler = Kerrat
Kerte = Derece, radde = Degré
Kesel (Bak : *gevşeklik*) = Kesel
Kesenek = Maktu ücret, ücreti maktua
Keser (Bak : *külünk*) = Tişe
Kesici, keskin = Sârim
Kesilme = 1. Kesel ; 2. İnkıta
Kesilmek = Munkati olmak, inkıta etmek
Kesilmezlik = Ademi inkıta
Kesim = Mukataa = Affermage
Kesimli = Mukannen
Kesin = Kat'î = Définitif, catégorique
Kesinleştirmek = Kat'ileştirmek
Kesinleyici = Tahakkuk memuru
Kesin olarak = Elbet, elbette
Kesinsiz = Gayrıkat'î
Kesir = Kesr
Kesirler = Kûsurat
Kesişmek = Tekatu etmek = Se croiser
Kesit = Makta = Coupe
Keskil = 1. Kader, mukadder, mukadderat = Destin, destinée ; 2. Maktu

Kes

- Kesme** (Bak : *keskil*) = Maktu
Kesmek = 1. Zebhetmek ; 2. Kat'etmek
Kesmelik (Bak : *kanara*) = Salhane
Kestirilmez = Gayrıkabili tahmin
Kestör = İdare âmiri (*T.*)
Keşki (Bak : *nolaydı*) = Kâşki
Ket (Bak : *durgu*) = Sekte
Ketvurmak = Sektedar etmek
Key (Bak : *yakma, dağlama*) = Key
Keyif = Neş'e, neşve, keyf, safâ
Keyifli (Bak : *gönlü açık*) = Münbasit
Keyifsiz = Namizac
Keyif verenler = Mükeyyifat
Keyfi = Keyfî
Keyfiyet (Bak : *nitelik*) = Keyfiyet
Kez = Del'a, kerre
Kıkırdak = Gudruf
Kılavuz = Delil, bedreka, rehber, rehnüma
kılavuzlamak = Delâlet etmek, rehberlik etmek = Guider, montrer le chemin
Kılga = Fail = Auteur
Kılıç = Seyf
Kılıf (Bak : *kın*) = Gılâf
Kılık = Kıyafet, şemal
Kılıklanmak = Tahallük etmek
Kılınmak = Tekevün etmek
Kılmak = 1. Tekvin etmek = Créer; 2. Eda etmek
Kılıyan = Mûşikâf = Minutieux

Kır

- Kımıldama** (Bak : *oynama*) = Taharrük
Kımıldamak = Taharrük etmek
Kımıldamaz = Gayrımüteharrik
Kımıldıyan (Bak : *sallanan*) = Cünban
Kımıldı = Hareket
Kın = Gılâf
Kınama = Dahl
Kınamak = Levmetmek, tânetmek
Kınav = Faaliyet
Kınavlı (Bak : *işçi, işçimen*) = Faal
Kınaymak, kınmak = Faaliyet göstermek
Kınç (Bak : *hınç*) = Kın
Kıpma (Bak : *lâhza*) = Lemha
Kır = Sahra
Kıraç = Gayrımünbit
Kırağ = 1. Sahil; 2. Kenar
Kıran = Marazı mühliki müstevli
Kıransız = Bikeran = Illimîté
Kırbaç (Bak : *kamçı*) = Taziyané
Kırgın = Rencide, münkesir, dilgir
Kırgınlık, kırılma = İnkisar
Kırı = İskonto
Kırıcı = Sarraf
Kırık = Meksur, şikeste, münkesir
Kırıkdökük (Bak : *öteberi*) = Hurdevat
Kırılmak (Bak : *gücenmek*) = Dilgir olmak
Kırılıp dökülmek = Hurdehaş olmak
Kırım = Kitâl, katli âm = Tuerie
Kırıntı = 1. Rize; 2. Hurde

- Kırıp dökmek** = Hurdehaş etmek
Kırıtkan = İşvebaz, işvekâr, cilveli
Kırıtma = Cilve, işve = Coquetterie
Kırk = Erbain
Kırmak = Kesretmek
Kırmızı = Hamrâ, ahmer
Kırpmak = Tenkiht etmek
Kısa = **1.** Kütah, kasır; **2.** Veciz, muhtasar, mücmel = Résumé
Kısaca = Muhtasaran, icmalen, hulâsatan
Kısacası = Hasılı kelâm, elhasıl
Kısagörü = Kasrı basar
Kısalamak = Telhis etmek, hulâsa etmek
Kısaltma (Bak : *kısma*) = Kasr
Kısaltmak = Taksir etmek, kasretmek, ihtisar etmek
Kısım = Kısım, cüzü = Partie
Kısım kısım = Ceste ceste
Kısımlar = Ecza
Kısınmak = İmsak etmek
Kısır = Gayrimünbit, akim
Kısırlık = Akamet
Kıskanca, kıskanılmış = Mahsud
Kıskanç (Bak : *günücü*) = Hasud
Kıskançlık (Bak : *günü*) = Hased
Kıskanma = Reşk
Kıskanmak = Hased etmek
Kısma (Bak : *kısaltma*) = Kasr
Kısmak = Kasretmek, taksir etmek

- Kısmet** = Kısmet, nasîb
Kıstak = Berzah = Isthme
Kıstam = Zaruret = Nécessité, gêne
Kış = Şita, serma
Kışkırtıcı = Tahrikâmiz = Provocant
Kışkırtım, kışkırtma = Tahrik, tahrikât
Kışkırtmak = **1.** Teşvik etmek; **2.** Tahrik etmek; **3.** İğra etmek
Kıt (Bak : *kat*) = Huzur
Kıt'a (Bak : *bölge*) = Kıt'a
Kıtlık = Kaht, nedret
Kıvanan = Müftehir
Kıvanç, kıvanma = İftihar, fahr, mefharet
Kıvançla = Maaliftihar
Kıvanmak = İftihar etmek, fahretmek
Kıvılcım (Bak : *çakın*) = Şirare
Kıvılcımlar = Şerer
Kıvrılmış, kıvrımlı = Mültevi
Kıvrım = **1.** İltiva; **2.** Çin
Kıyaç = Cani = Criminel
Kıya = Cinayet = Crime
Kıyafet = Kıyafet
Kıyal = Cinaî
Kıyan = Zalim = Cruel
Kıyaslama = Mukayese = Comparaison
Kıyaslamak = Mukayese etmek
Kıyaslık = Mıkyas
Kıyı = Sahil
Kıyınc = Zulm

Kıy

- Kıymet** (Bak : *değer*) = Kıymet
Kıymetli = Zıkıymet
Kız = 1. Kerime, bint, duhter ; 2. Bâkire
Kızartı = İhmîrâr
Kızdırmak = İğzab etmek
Kızgan, kızgın = Gazub, mütehevvir
Kızgınlık = Hışm, gazab
Kızıl = Hamrâ, ahmer
Kızılısı = Eyyamî bahur
Kızılık = İhmîrâr
Kızkardeş = Hâher, hemşire
Kızlar = Benat
Kızlık = Bîkr, bekâret = Virginité
Kızmak = Gazab etmek, hiddet etmek, tehevür etmek = S'emporter
Kızoğlanlık = Bâkire = Viêrge, pucelle
Kibar = Kibar
Kibir = Kibr
Kibirli = Mütekebbir
Kimi, kimi vakit = Bazı, bazan, geh, gehî, gâh, gâhî = Quelque, quelquefois
Kim olursa = Lâalettayin
Kimse = Şahs = Personne
Kimsesiz = Garib, bikes = Sans famille
Kin = Kin
Kindik = Merkez
Kinema = Sinema
Kip = Enmuzec = Type
Kira = İcar, icare

Koc

- Kıracı** = Müstecir
Kıralamak = İcar etmek, isticar etmek
Kıralanmış = Mecur
Kıralıyan = Mucir
Kıraya vermek = İcar etmek
Kireç, kireç taşı = Kils
Kireçleştirmek = Teklis etmek
Kiriş = Veter
Kirletmek = Telvis etmek = Salir
Kirli = Napâk
Kirlilik = Ademi nezafet
Kirpik = Müje
Kirpikler = Müjgân
Kişi = İns, insan, şahs, zat = Personne
Kişiler = Eşhas
Kişilik = Mürüvvet
Kişisel = İnsanı
Kitapevi = Kütüphanecilik (*Kitap satan yer*)
Kitap = Kitab
Kitaplık = Kütüphanecilik (*Kitap dolabı*)
Kitap odası = Kütüphanecilik
Kitapsaray = Kütüphanecilik = Bibliothéque
Klâs = Zümre
Klüp = Mahfil
Koca = 1. İhtiyar, pir ; 2. Şeyh ; 3. Zeve
Kocakarı = 1. Aeuze ; 2. Pirezen
Kocalık = Şeyhubat
Kocalmak, kocamak = İhtiyar olmak
Kocama (Bak : *çöküş*) = Herem

- Kocamanlık** = Dahamet
Kocunma = Hadşe
Kof = Ecvel, cevî
Koklam = Şamme
Koklamak = Şemmetmek
Kokmak = Tefessüh etmek = Se corrompre
Kokmuş = Mütefessih
Kokşa = Taaffün, ufunet
Koku = Şemin, şemme, rayiha, buy
Koku almak = İstişmam etmek
Kokulu = Muattar = Parfümé
Kokuşma = Taaffün
Kokuşmak = Taaffün etmek
Kol = **1.** Şube; **2.** Devriye; **3.** Bazu =
 Biceps, bras; **4.** Silsile
Kolay = Âsan, yesîr, sehl
Kolayı bulunmak = Müyesser olmak
Kolaylaştırmak = Teshil etmek, tehvîn-
 etmek = Faciliter, alléger
Kolaylık = Sühulet, âsanlık
Kolcu = Dideban
Kollama = Emniyet (*Askerlik T.*)
Kollamak = **1.** Müterakkib olmak; **2.**
 Temin etmek = Assurer, garantir
Kolsalmak = Teşaub etmek, inşaab etmek
Koltuk = Bagal
Komisyon = Encümen, komisyon
Komşu = Mücavir, car
Komut, komuta = Kumanda

- Komutan** = Kumandan
Komutmak = Kumanda etmek
Konaç = Âşiyân = Nid, home
Konak = Merhale, menzil
Kontrol (Bak: *teftiş*) = Murakabe
Konu = **1.** Saded, mevzu; **2.** Husus, bab
Konuk = Mihman, misafir
Konukçu = Mihmandar
Konum = Mevduat, tevdiat
Konuşma = Muhavere, mükâleme, musahabe
Konuşma ödevleri = Âdabı münazara
Konuşma odası = Mükâleme odası
Konuşulan = **1.** Mevzuu bahs; **2.** Zebanzed
Konuşu = Sohbet, muhavere, mükâleme
Konuşuk = Muvazaa
Konuşuklu (Bak: *danışıklı*) = Muvazaalı
Konut = Mesken, sükna, ikametgâh
Konutma = İkame
Konutmak = İkame etmek = Placer
Koparma = Fek
Koparmak = Fekketmek
Kopmuş (Bak: *ayrılmış*) = Münfek
Kopye eden = Müstensih
Kopye etmek = İstinsah etmek
Kor = Ahker = Braise
Koran (Bak: *zorğçit*) = Badire
Korgeneral = Ferik
Korkak = Muhannes, hâif, ceban, cebîn
Korkaklık = Cebanet = Poltronnerie

- Korkan** = Mütevahhiş
Korkmak = Havfetmek
Korkmamak = İctisar etmek, cesaret etmek
Korkmuş = Hirasana
Korkomutan = Kolordu kumandanı
Korku = Bâk, bim, hiras, havf, perva, hevl
Korkulu = Vahim = Grave, périlleux
Korkunç = Mahuf, hail, muvahhiş, muhiş,
 müdhîş, hevlnâk, mehib = Terrible
Korkurmay = Kolordu erkânharbiyesi
Korkutma = Terhib
Korkutmak = İhafe etmek, tahvif etmek
Korum = Müdafaa
Koruma = Himaye, sıyanet, muhafaza, vikaye
Korumacı = Himayeci = Protectionniste
Korumacılık = Himayecilik
Korumak = Sahabet etmek, vikaye etmek,
 muhafaza etmek, himaye etmek
Korunak = Mahalli tahaffuz
Koruncak = Himaye altında olan yer,
 tahtı himayede olan yer = Protectorat
Korunma (Bak: *sakinma*) = Tevakkî
Korunmak = Tevakkî etmek, tahaffuz et-
 mek = Se préservér
Korunuk = Mahmi
Korur, koruyan, koruyucu = 1. Hâniî
 = Protecteur; 2. Vaki (*Vikayeden*)
Koşan = Puyan
Koşma (Bak: *atılım*) = Şıtab

- Koşmak** (Bak: *atılmak*) = Şıtab etmek
Koşuk = Şiir
Koşukçu = Şair
Kotarma (Bak: *çözme*) = Hall
Kotarmak = Halletmek = Solutionner
Kotarma yolu = Çarei hall
Kov = Siayet, gamz
Kovalamak = Takib etmek
Kovalaşmak = Tevali etmek
Kovalayıcı = Muakkib
Kovcu = Gammaz, nemmam
Kovmak (Bak: *püskürtmek*) = Tardetmek
Kovuculuk (Bak: *füçilik*) = Nemime
Kovuk = Kehf, mağara
Kovulmuş = Matrud
Koy (Bak: *liman*) = Mersa
Koyaç, koyra = Tesiat = Installation
Koyma (Bak: *atma*) = İlka
Koymaca (Bak: *saymaca*) = İtibari
Koymak = 1. İkame etmek, vaz'etmek;
 2. İlka etmek; 3. İdhal etmek
Koytak = Lâhd
Koyu (Bak: *sık*) = Kesif
Koyulaşmak = Tekâsüf etmek = S'épaissir
Koyulaştırmak = Teksif etmek
Koyuluk (Bak: *sıklık*) = Kesafet
Koyun = Ganem
Koyuvermek = Terhis etmek

Kök

Kök = 1. Cezr ; 2. Kühn, gavamız ; 3. Umde, uknum ; 4. Esas, asl

Köken = Menşe, asl

Köknel = Cezri = Radical

Kökünden koparma, kökünü kırma
= İstisal

Köle = Çâker, bende, abd, memlûk

Kölece (Bak : kulca) = Esirane

Kölelik = 1. Mahkûmiyet, esaret = Esc-lavage, servitude ; 2. Ubudiyet

Kölemen = Mahkûm = Asservi

Kölemenlik = Esaret = Esclavage

Köme = Zümre

Könü = Âdil = Juste

Könülük = Adl, madelet = Justice

Köprüler (Bak : geçitler) = Maabir

Köpürmek = Tehevür etmek = S'emporter

Kör = Alil, âmâ = Aveugle

Körkörüne, körlemeden = Alelâmya

Körlük = Amâ

Körpelik (Bak : tazelik) = Taravet

Kös (Bak : davul) = Tabl

Kösnü = Şehvet, bâh = Lascivité, érotisme

Kösnül = Bâhî, şehvani

Köşe = Zaviye = Angle

Köşeye çekilme = Uzlet = Retraite

Köşeye çekilmiş = Münzevi

Köşk = Kâşane, kasr, eyvan

Köy

Kötü = Habis, fena, kem, redî, mezzum,
berbad, bed

Kötüad = Sui şöret

Kötüadlı = Bednam

Kötübahıt = Bedbaht = Malheureux

Kötüçül = Bedhah = Malveillant

Kötüçüllük = Bedhâhık = Malveillance

Kötüdil = Bedzeban

Kötüğen (Bak : azılı) = Şerir

Kötühuy (Bak : huysuz) = Bedhu

Kötüleme = Kadh

Kötülenmiş = Makduh

Kötüleşmek = Berbad olmak

Kötülüğüne söylemek = Aleyhinde
söylemek = Parler en défaveur

Kötülük = Habaset, redact, seyyie, şer

Kötülük düşünen = Bedendisş

Kötülükler = Mesavi, seyyiat

Kötümsemek = Teşe'üm etmek

Kötü niyet = Sui niyet

Kötü ruhlar = Ervahı habise

Kötürüm (Bak : inmeli) = Meflûc

Kötü sanı = Sui zan

Kötü tanınma, kötü tanınmışlık =
Sui şöret = Mauvaise réputation

Kötü tanınmış = Bednam

Kötüye alma = Sui telâkki

Kötüye yormak = Teşe'üm etmek

Köy = Karye

- Köy kurulu** = Heyeti ihtiyariye
Köymek (Bak: *dağlamak*) = Keyetmek
Köze = Cemre
Kredi = İtibar
Ku = Sada, âvaz
Kubbe = Kubbe
Kucak = Ağuş
Kucak kucağa = Hemaguş
Kucaklama = Deraguş
Kucaklamak = Deraguş etmek
Kuday = Huda, mabud
Kudurmuşçasına, kuduzca, kuduzcasına = Akurane = Rageusement
Kuduz = Akur = Enragé
Kul = Memlûk, abd, çâker, bende
Kulak = Üzn
Kulak asmak, kulak vermek = İsga etmek
Kulca (Bak: *kölece*) = Esirane
Kullanılan = Zebanzed = Courant
Kullanılmış = 1. Müstahdem; 2. Müstamel
Kullanma = 1. İstimal; 2. İstihdam
Kulluk = Ubudiyet, esaret = Servitude
Kumul = Eksibe
Kur = Heyet = Corps
Kura (Bak: *çeke*) = Kur'a
Kurada = Kadid
Kurağ = Bina, ebniye = Bâtisse, bâtiment
Kuraklık (Bak: *kuruluk*) = Yübuset

- Kural** = Kaide = Règle
Kurallar = Kavaid
Kuram = Bünye = Constitution
Kuran = Bani = Bâtisseur
Kurarak = Bittasmim
Kurban = Kurban = Offrande, victime
Kurçak = Heykel
Kurçakçı = Heykeltraş
Kurgu = Taammüd
Kurma = 1. Kasd, taammüd; 2. Tesis
Kurmak = 1. Tasmim etmek, kasdetmek; 2. Teşkil etmek, tesis etmek; 3. Bina etmek
Kurmay = Erkânı harbiye = Etat - major
Kurmay subay = Erkânı harb zâbiti
Kurs = Kurs
Kursak = Mide
Kurt = Dûd
Kurtarıcı = Halâskâr, münci
Kurtarmak = Halâs etmek, tahlis etmek
Kurtulma = Necat, halâs
Kurtulmak = 1. Halâs olmak; 2. İflâh olmak
Kurtulmalık = Fideyi necat
Kurtulmuş = Vareste = Délivré
Kurtuluş = Reha, necat, halâs
Kuru = Yâbis = Sec
Kurucu = Bani, müessis
Kurul = Meclis, heyet

Kur

- Kurulma** = Gurur
Kurulmak = Teşekkül etmek, teessüs etmek = Se former, se constituer
Kurulmuş = **1.** Musammem; **2.** Müteşekkil; **3.** Mebni
Kültay = Kongre
Kuruluk (Bak: *karalık*) = Yübuset
Kuruluş = Bünye = Constitution
Kurum = **1.** Tesis, müessesese, cemiyet; **2.** Azamet = Ostentation, orgueil
Kurumlar = Tesisat = Institutions
Kurumlu = Azametli = Poseur
Kurumsak = Deyyus
Kurum satan = Azametfüruş
Kurun (Bak: *çağ*) = Karn
Kuruntu = **1.** Vehm; **2.** Hulya
Kuruntulu = Mütevehhim
Kuruntuya düşmek = Tevehhüm etmek
Kusmak = Gaseyan etmek
Kusu = Kay
Kusur = Kusur, nakîsa
Kusurda bulunmak = Taksir etmek
Kusurlamak = Tahtie etmek
Kuşak = **1.** Batın; **2.** Mintaka = Zone
Kuşatılmış = Mahsur
Kuşatma = Abluka, muhasara, ihata
Kuşatmak = Abluka etmek, muhasara etmek, ihata etmek
Kuşku = Vehm, vesvese = Soupçon

Küç

- Kuşkulanmak** = Vesvese etmek
Kuşkular = Evham
Kuşkulu = Müvesvis, vehham
Kutlama = Tehniyet, tebrik = Félicitation
Kutlamak = Tebrik etmek = Féliciter
Kutlu, kutsal = Mubarek, mukaddes müteyemmen, saîd, kudî
Kutsallık = Kudsîyet
Kutsamak = Takdis etmek
Kutsuz = Namubarek
Kutu = Mahfaza
Kuvet = Kuvvet, tüvan
Kuvetlendirici = Mukavvi = Fortifiant
Kuvetlendirmek = Takviye etmek
Kuvetlenmek = Kesbi kuvvet etmek
Kuvetli = Kavi
Kuyruk = Dünbal
Kuyu = Çah
Kuzey = Şimal
Kuzeyel, kuzey yeli = Bâdi şimalî
Kuzgun (Bak: *karga*) = Gurab, zağ
Kü = Şöhret = Réputation, renom
Küçük = Sagir
Küçük bağış = Affı hususî = Grâce
Küçüklük = Hadaset
Küçükseme = İstihkar etmek
Küçükser = Müstahkir
Küçültme = Tasgir
Küçürek = Hurde

Kük

- Kükremiş** (Bak: *azgın*) = Jıyan
Kükriyen, kükreyici = Zehhar
Kül = 1. Kül = Le tout; 2. Remad
Külemek = Mahvetmek
Küllî (Bak: *tümel*) = Külli
Külliyet = Külliyet = Totalité
Külolmak = Mahvolmak
Kültür = İrfan, maarif, hars
Kültür Bakanı = Maarif Vekili
Kültür Bakanlığı = Maarif Vekâleti
Külünk = Tişe
Kümbet = Kubbe
Künye = Künye
Küp = Hum
Küre = Küre
Kürecik (Bak: *yuvarcık*) = Küreyve
Kürsü = Kürsi
Küsmek = Münfail olmak
Küspe = Küsbe
Küstah = Cür'etkâr, hadnaşinas, mütecasir.
küstah = Audacieux
Küstahlık = Cesaret, cür'et = Audace
Küsü = İnfial
Kütle = Kütle
Kütüğe geçirilmiş = Müseccel
Kütüğe geçirmek = Tescil etmek
Kütük = Şecere, sicil
Kütüpane = Kütüphane

L

- Laf** (Bak: *lakırdı*) = Lâf
Lafatan = Harfendaz
Lâfız = Lâfz
Lâfızlar = Elfaz
Lâfzamak = Telâffuz etmek = Prononceer
Lâfzayıf (Bak: *söyleyiş*) = Telâffuz
Lâgap (Bak: *san*) = Lâkab
Lâğar (Bak: *ciliz*) = Lâğar
Lâhin = Lâhn (*Müzik T.*)
Lâhit (Bak: *koytak*) = Lâhd
Lâhza (Bak: *kıpma*) = Lemha
Lakırdı (Bak: *laf*) = Lâf
Lakırdı sırası = Saded
Lâkonik (Bak: *kısa*) = Veciz
Layık = Reva, seza, sezaver, lâyıık
-le (Bak: *ile*) = Bi -
Lehçe (Bak: *diyelek*) = Lehce
-le **karışık** = -âmiz
Leke = Şaibe, şeyn
Lekesiz (Bak: *arın, tertemiz*) = Pâkize
Leş (Bak: *öleş*) = Lâşe
Levent (Bak: *boysan*) = Levend

Lev

- Levha** = Safha, safiha = Lame
-li (Bak : - *de olan, taşıyan*) = Haiz
Liman (Bak : *koy*) = Mersa
Lisan = Zeban = Langue
Liste (Bak : *çizelge*) = Liste
Lojik = Mantık = Logique
Lûgat (Bak : *sözlük*) = Lûgat
Lüzum = İktiza, icab, lüzum
Lüzumlaştırmak = İstizam etmek
Lüzumlu (Bak : *gerekli*) = Muktazi, lâzım
Lüzumunda = İndelhace, indeliktiza, indellüzum
Lüzumundan dolayı = Hasbelicab, hasbeliktiza, hasbellüzum

M

- Madde** (Bak : *eten*) = Madde
Maddeci (Bak : *etenci*) = Maddiyun
Maddi (Bak : *etensel*) = Maddî = Matériel
Mağara (Bak : *in, kovuk*) = Mağara, kehf
Mağden = Mâden
Mahalle (Bak : *uram*) = Mahalle
-mak üzere (Bak : *elde*) = Derdest
Mal = Emtia, meta. mal = Marchandise
Mallanma (Bak : *zenginleşme*) = Temevvül
Mallar = Emval
Malsırat = İstimlâk
Malsıratmak = İstimlâk etmek
Mana (Bak : *anlam*) = Mana
Manalı (Bak : *imaylı, anlamlı*) = Manidar
Manevî = Manevî = Moral, psychique
Mani (Bak : *engel, önge*) = Mâni, mânia
Mankafa = Ruam
Mantık = Mantık = Logique
Maral, meral = Âhu, gazal
Mareşal = Müşir
Masal = Mesel, efsane, masal

- Maslak** (Bak: *bölec, savak*) = Maksim
Maşallah = Maşaallah
Mavi = Kebud, mavi, abgün
Maya (Bak: *öz*) = Cevher, maye
Mayalanma (Bak: *ekşime*) = Tahammür
Mayalanmak = Tahammür etmek
-maz (Bak: *-sız, yad-, ayrı*) = Bi-, gayr-
-mazlık (Bak: *-sızlık, yad-*) = Ademi-
Mecal (Bak: *derman, güç*) = Mecal
Meğer (Bak: *oysa ki*) = Meğer
Mehenk (Bak: *denektaşı*) = Mehakk
Mektup (Bak: *beti*) = Name, mektub
Mektuplaşma = Mükâtebe, mürasele
Meleke = Meleke, mûmarese = Habilete
Memleket (Bak: *ülke*) = Memleket
Meneviş = Hare
Menevişlenmek = Harelenmek
Menevişli = Hareli
Menfi (Bak: *çelgen*) = Menfi
Meraba = Merhaba
Merak = Merak, endişe
Meraklı = Mütecessis
Meram = Murad, maksud, meram
Merdiven = Süllem
Merkez (Bak: *kindik*) = Merkez
Merkezcilik = Merkeziyet
Merkez tutmak = Temerküz etmek
Meselâ (Bak: *nitekim, örneği*) = Meselâ
Mesele (Bak: *sorum, iş*) = Mes'ele

- Meydan** = Meydan
Meydana çıkmak = 1. Tecelli etmek,
tezahür etmek; 2. Zuhur etmek
Meydana gelmek = Teşekkül etmek
Meydana gelmiş = Müteşekkil
Meydana getirmek = Teşkil etmek
Meyil (Bak: *eğilim*) = Meyl
Mez (Bak: *tadı*) = Zevk
Mıymıntı (Bak: *uquntu*) = Miskin
Mimar = Mimar
Mimarlık = Mimari
Minnet = Minnet
Miras (Bak: *kaltğ*) = Miras
Miras almak, miraslanmak = Tevarüs
etmek = Hériter
Mirasçı = Varis
Mirasçılar = Verese = Héritiers
Mis = Misk
Misal (Bak: *örnek*) = Misal
Mit (Bak: *sürçek*) = Esatir, üstüre
Mizah (Bak: *gülenenek*) = Mizah
Modern = Asrı
Muhafız = Muhafız = Garde, gardien
Muhtaç (Bak: *yoksul*) = Muhtac
Mum = Şem'a
Mumyalamak = Tahnit etmek
Mundar (Bak: *pis*) = Mülevves, murdar
Murtat = Mürted
Muştu, müjde = Müjde, beşaret

Mut

Mut, mutluluk = Mes'adet, saadet

Mutlu (Bak: *bahtıgar*) = Mesud = Heureux

Mutlu olsun diye = Teyemmünea, teber-rüken

Mühendis = Mühendis

Mühür = Mühr

Mühürlemek = Temhir etmek

Müjde almak = İstibşar etmek

Müjdeci, müjdeleyici = Mübeşşir

Müjdelemek = Tebşir etmek

Müjdelenmiş = Mübeşşer

Mülk (Bak: *özelge*) = Emlâk, mülk

Mülkiyet (Bak: *özelgelik*) = Mülkiyet

Müspet (Bak: *irgen*) = Müsbet

Müzik = Beste = Air, musique, composition

N

Nabız (Bak: *atar*) = Nabz

Nahoş (Bak: *hoş olmıyan*) = Nahoş

Nam (Bak: *ad, ün*) = Nam

Namlı = Müştehir, namdar

Namus = Namus

Namuslu = Pâkdamen

Narin (Bak: *ince*) = Narin

Nasıl olursa olsun = Alelülâk

Naz, nazlanma = İstiğna, naz

Nazlanmak = İstiğna etmek

Nazik = Nazik

Nazikleşmek = Kesbi nezaket etmek

Naziklik (Bak: *incelik*) = Nezaket

Ne! = Zehi!

Nefes (Bak: *soluk*) = Nefes

Nefes almak = Teneffüs etmek

Nefesler (Bak: *soluklar*) = Enfas

Nefis (Bak: *öz*) = Nefis

Nefiy (Bak: *çele*) = Nefi

Nelik = Haysiyet, mahiyet

Nem (Bak: *yaşlık*) = Nem

Nemli (Bak: *yaş*) = Nemnak

- Nemlendirme** (Bak : *ıslatma*) = Tartib
Ne olduğunu sormak = İstilâm etmek
Ne olursa (Bak : *gelişi güzel*) = Lâalettayin
Ne olursa olsun = Herçibadâbad
Nesil (Bak : *üren, döl*) = Nesl
Nesiller (Bak : *ürenler*) = Ensal
Nesi varsa (Bak : *varı yoğu*) = Mamelek
Nesne = Şey
Neşe (Bak : *keyif*) = Neş'e, neşve
Neşlendirme (Bak : *gönülaşma*) = Tenşit
Ne yazık! = Heyhat! = Hélas!
Nicelik = Mikdar, kemiyet
Nida (Bak : *ünde*) = Nida
Nida etmek = Nida etmek
Nine = Cedde = Grand'mère
Nispet (Bak : *oran*) = Nisbet
Nispetleşme = Tenasüb
Nispi (Bak : *oransal*) = Nisbi
Nitekim (Bak : *örneği*) = Meselâ
Nitelik = Keyfiyet, haysiyet, vasf = Qualité
Niyet (Bak : *güdü*) = Niyet
Nokta (Bak : *benek*) = Nokta
Nolaydı (Bak : *keşki*) = Kâşki
Nom (Bak : *yol*) = Şeri, şeriat
Nomal = Alelâde, normal, tabif
Nöbet = 1. Humma ; 2. Nevbet
Nöbetçi = Dideban
Nöbetle, nöbetleşe = Münavebeten

- Nöbetleşme** = Münavebe = Alternatiou
Nufus = Nüfus
Nufus kütüğü = Sicilli nüfus
Nükte = Nükte = Esprit

O

- Obartma** (Bak: *bügütme*) = Mübalâğa
Obarımak = Mübalâğa etmek, izam etmek
Obur = Ekül, şikemperver
Ocak = 1. Aile evi = Foyer; 2. Kân; 3. Hanedan, hanüman, sülâle
Od = Ateş = Feu, fièvre
Odacı (Bak: *hizmetçi*) = Hademe
Odacık = Hucre = Cellule
Oflaz = Enfes, nefis
Oflazlık = Nefaset
Ogan = Mabud, Kadiri mutlak
Oğlan (Bak: *çocuk, oğul*) = Püser
Oğul = İbn, ferzend, mahdum, necl, zade, evlâd, püser = Fils
Oğul edinmek, oğullanmak = Teben-ni etmek = Adopter
Oğullar = Beni = Fils, enfants
Ok = Sehm
Okan = 1. Okyanus, bahrı muhit; 2. Mu-azam = Grandiose, monumental
Okay! = Aferin! = Bravo!

Ola

- Okka** = Kıyye
Okşama = Nevaziş
Okşamak = Taltif etmek
Okul = Mekteb' = Ecole
Okullu = Mektebli, şagird = Ecolier
Okuma = Tilâvet, mütalea, tertil, kıraat
Okumak = Kıraat etmek = Lire
Okuma yazma bilmez, okusuz = Ümmi = Illetré, ignorant
Okur, okuyan, okuyucu = Kari
Okuv = Kıraat = Lecture
Olabildiği kadar = Alâkaderilimkân, mel:maemken
Olabilir = 1. Mümkün, kabil; 2. Caiz
Olabilirlik = İmkân
Olaç = Hadise
Olağan = Mümkünülvuku = Possible
Olamaz = Müteazzir, gayrımümkün, gay-rikabil, gayricaiz, nakabil, adimülimkân
Olamazlık = 1. Ademi ihtimal; 2. Ademi imkân = Impossibilité
Olan = 1. Vaki, kâin; 2. Mevcud
Olanbitenler = Vukuat
Olanca = Azamî = Maximum
Olarak (Bak: *olduğu gibi*) = Bervech
Olasal = İhtimalî
Olası, olsa gerek = Muhtemel
Olasılık = İhtimal
Olasız = Gayrimuhtemel

Ola

- Olasızlık** = Ademi ihtimal
Olcaı (Bak: *sur*) = İkbâl
Olduğu gibi = 1. Alâhalihi = Tel qu'il est; 2. Kemakân; 3. Bervech; 4. Heyetiyle
Olduğu kadar = Alâküllihal
Oldukça, olunca = Madame
Olga, olgu = Vâkıa, vak'a = Fait
Olgular, olgular = Vakayi
Olgun = 1. Kâmil; 2. Kâhil
Olgunluk (Bak: *erişkinlik*) = Kemal
Olma = 1. Vuku, hudus, husul; 2. Mütehasıl
Olmak = 1. Vaki olmak; 2. Tahaddüs etmek, hudus etmek; 3. Tekevün etmek; 4. Hasıl olmak, husul bulmak
Olmamış = 1. Ham; 2. Gayrivaki
Olmaz = Muhal
Olmıya, olmiya ki = Haşâ
Olmıyan (Bak: *olmamış*) = Gayrivaki
Olmuş = 1. Hakiki = Réel; 2. Mütehasıl
Olsa da (Bak: *bile, ise de*) = Velev
Oluk = Mizab
Olur (Bak: *olabilir*) = Caiz
Olurluk = Cevaz
Oluruna bağlama = İdareî maslahat
Oluşmak = Tekevün etmek
Oluşunda = Haddi zatında
Olut = Emri vaki = Fait accompli
Omağ = Evrenk, erike, serir, taht = Trône
Omuz = Dûş

Önü

- Öna göre** = Mucibince
Önalınak = İadeî afiyet etmek
Önam = Tasvib
Önamak = 1. Tasvib etmek, tensib etmek; 2. Razı olmak, kail olmak; 3. Tecviz etmek
Önarım, onarma = Meremmet, tamir
Önarmak = Tamir etmek
Önarsa = Tarziye = Réparation, satisfaction
Önarsamak = Tarziye vermek
Önaşma = Rızayı tarafeyn, terazii tarafeyn = Consentement réciproque
Önay = Muvafık = Conforme
Önaylamak = Tasdik etmek = Ratifier
Önaylı = Musaddak
Öndabir = Öşr
Öndalık = Komisyon
Öndürmek = Terfih etmek = Améliorer
Önmak = Berhurdar olmak, iflâh olmak
Önulma (Bak: *iyileşme*) = Şifa
Önulmak = Şifa bulmak, şifayah olmak, iltiyam bulmak
Önulmaz = Gayrıkabili şifa
Önultmak = Teşkiye etmek, şifabahş olmak, şifa vermek
Önultucu (Bak: *iyileştirici*) = Şifa
Önum = Felâh
Önur = Şeref, izzeti, nefs, haysiyet
Önur bilerek = Maaliftihar

Onu

Onur kuru [*K. : Onurkur*] = Divanı haysiyet

Onurlanmak = Teşerrüf etmek

Onurlandırmak, onur vermek = Teşerrif etmek = Honorer de sa présence

Onurlanmış = Müşerref

Onurluk = Ücret = Honoraire

Onursal = Fahri

Operatör (Bak : *yaraman*) = Cerrâh

Oran = Nisbet

Orancı = Muhammin = Expert

Oranlamaca = Alettahmin

Oranlaşma = Tenasüb

Oranlı = Mütenasib

Oransal = Nisbî

Ordu = Leşker, cünd

Orduyeri = Orduğâh, leşgergâh

Orgeneral = Birinci ferik

Orkomutan = Ordu kumandanı

Orkurmaya = Ordu erkânharbiyesi

Orta = **1.** Evsat, haddi vasat, vusta, mütevassıt, vasatı ; **2.** Vasat ; **3.** Mutedil

Ortaç = Mütevassıt = Moyen

Ortaçağ = Kurunu vusta

Ortadan kaldırmak = Bertaraf etmek

Ortadan kalkmak = Zail olmak

Ortadan kaybolmak = Tagayyüb etmek

Ortak = **1.** Şerik = Associé ; **2.** Müşterek

Ortak etmek, ortaklamak = Teşrik etmek

Otu

Ortaklaşa = Müştereken, harifane, arifane, biliştirak

Ortaklaşmak, ortak olmak = İştirak etme'

Ortaklık = Şirket, iştirak, müşareket

Ortalama = Vasatı = Moyen

Ortalar = Evasıt

Ortamalı (Bak : *aşağılık*) = Mübtezel

Orta öğretmen okulu = Orta muallim mektebi

Ortaya çıkma (Bak : *belirme*) = Bürüz

Ortaya koymak = **1.** Dermeyan etmek ; **2.** Peyda etmek

Orta yaşlı (Bak : *olgun*) = Kâhil

Orun = Cah, mansıb, makam, mevki

Orunsuza (Bak : *yersiz*) = Lâmekân

Oruntak = Mümessil = Représentant

Oruntamak = Temsil etmek

Otan = Vatan = Patrie

Otlak = Mer'a

Otlatmak (Bak : *gütme*) = Râyetmek

Otu = Mesken, sükna

Oturan = Âramgüzin, mütemekkin, sakin

Oturanlar (Bak : *yerleşenler*) = Sekene

Oturma (Bak : *çıkma*) = Cülüs

Oturmak = İkamet etmek, mukim olmak, sakin olmak = Demeurer, habiter

Oturتما = İk'ad

Oturmak = İelâs etmek

Ötü

- Oturul, oturum** = Celse = Séance
Ova (Bak : *kır, çöl*) = Sahra
O vakit ki (Bak : - *düğında*) = Vaktâ ki
Oy = Mütalea, rey = Opinion
Oyalamak = Meşgul etmek
Oybirliğiyle = Bilittifak, müttefikan
Oydam = Telkin = Suggestion
Oydamak = Telkin etmek = Suggérer
Oydaşık = Muvafık = Conforme
Oydaşmak = Muvafakat etmek
Oylar = Âra = Voix, votes
Oylaşma = Müdavelei efkâr, taatii efkâr
Oylaşmak = Taatii efkâr etmek
Oylum = Cirm, hacm = Volume
Oyma, oyu = Naht = Sculpture
Oymak = 1. Aşiret, kabîle; 2. Nahtetmek
Oyman = Nahhat = Sculpteur
Oynak = Fettan, aşifte, şuh
Oynak yeri (Bak : *boğum*) = Mafsal
Oynama (Bak : *kumildama*) = Taharrük
Oynamak = Taharrük etmek
Oynamaz = Gayrımüteharrik
Oynar (Bak : *işler*) = Müteharrik
Oysaki = Halbuki, meğer
Oysu = Vadi = Vallée
Oyuk = Cevf, mücevvef
Oyun = 1. Lehv, lûub; 2. Mekr, hud'a, hile, sanîa, desise, firib
Oyuncak = Baziçe, mel'abe

Oza

- Oyuncu** = Mekkâr, dessor, hilekâr
O zaman ki (Bak : - *düğında*) = Vaktâ ki
Ozan (Bak : *koşukçu*) = Şair
Ozansak = Müteşair

Ö

- Öbürdünya** (Bak: *ötedünya*) = Ahiret
Öbürü (Bak: *başka, öteki*) = Sair
Öcalan = Müntekim
Öcalmak = Intikam almak, ahzi intikam etmek, ahzi sâr etmek
Öceş = Bahs (*Tutuşalan bahis anlamına*)
Öceşmek = Bahse girişmek, bahis tutuşmak
Öcük = Garaz, nefsaniyet
Öç, öcüt = Sâr, intikam
Öçgüder = İntikameû
Öçmen = Garazkâr
Ödek (Bak: *ödenek*) = Tazminat
Ödel = Vâde = Délai
Ödeme = Eda, tediye = Payment
Ödemek = 1. Tazmin etmek; 2. Eda etmek, tediye etmek = Payer
Oden = İkramiye, mükâfat
Ödenek = 1. Farîza; 2. Tazminat
Ödenlemek = Mükâfat vermek
Ödenlenmek = Mükâfat görmek
Ödeşme (Bak: *sayışma*) = Takas
Ödev = Vazife = Devoir

- Ödevlemek, ödevlendirmek** = Tavzif etmek
Ödevli = Muvazzaf
Ödeyen, ödeyici = Zâmin
Ödlek (Bak: *korkak*) = Cebîn
Ödleklik = Cebanet = Poltronnerie
Ödünc = Karz, istikraz
Ödünc alma = İstikraz
Ödünc alan = Müstakriz
Ödünc veren = Mukriz
Ödünc verme = İkraz
Ödünc vermek = İkraz etmek
Öfke = Hiddet, hışm
Öfkelenmek = Hiddet etmek
Öfkeli = Mûtehevvir, hadid
Öğet, öğülmüş = Memduh
Öğle = Zeval, zuhr
Öğrem = Ders = Leçon, cours
Öğrence = Talim
Öğrenci = Talebe = Elève
Öğrenek (Bak: *örnek*) = İbret
Öğrenen = Muttali
Öğreni = İttıla
Öğrenim = Tahsil = Etude
Öğrenme = Tederrüs
Öğrenmek = Tahsil etmek, teallüm etmek, vukuf hâsil etmek
Öğreten = -âmuz
Öğretim = 1. Talim; 2. Tedrisat

- Öğretme** = Tedris
Öğretmek = Talim etmek
Öğretmen = Muallim, müderris
Öğretmen okulu = Muallim mektebi
Öğüt = Nasihat, pend, mev'ıza
Öğütçen = Nâsîh, vâiz = Prédicateur
Öğütlemek = Vâzetmek
Öke = Dâhi = Génie
Ökelik = Deha
Ökem = 1. Muhakeme; 2. Hikmet
Ökemek = Muhakeme etmek
Öklem (Bak: *kavram*) = Mefhum
Ökmen = Hâkim = Sage
Ökmenler (Bak: *bilgeler*) = Hükema
Öksüz = Yetim = Orphelin
Öksüzler = Eytam
Ölçe, ölçüm = Mesaha
Ölçek = 1. Kile, mikyal, mıkyaş; 2. Kıstas
Ölçmek = Mesaha etmek
Ölçü (Bak: *ölçek*) = Mikyas
Ölçülü (Bak: *tartılı*) = Mevzun
Ölçüt = Kıstas = Critérium
Öldüren, öldürtü = Katil
Öldürme, öldürüm = Katl
Öldürmek = İdam etmek, katletmek, telef etmek
Öldürücü = Mühlik
Öldürülmüş = Maktul
Öleş = Lâşe, eife = Immondice

- Ölez** (Bak: *ölümlü*) = Fani
Ölger = Vecîze = Maxime, aphorisme
Ölme = Fevt, vefat
Ölmek = Helâk olmak
Ölmez = Lâyemut, bakî = Immortel
Ölmüş = Müteveffa
Ölnük (Bak: *kendini öldüren*) = Müntezir
Ölü = 1. Mevta, nâş, meyyit; 2. Cenaze
Ölü diri = Hayyen meyyiten
Ölük = Cenaze
Ölüler = Emtat
Ölüm = Merg, memat, mevt, vefat
Ölüm cezası = İdam cezası
Ölümden sonra = Badelmevt
Ölümlü (Bak: *ölez*) = Fani
Ölünç = İntihar
Ölünmek = İntihar etmek
Ölütke = Maktel
Ömek = Maşer, cemaat
Ömet = Ümmet = Peuple
Ömür (Bak: *yaşama*) = Ömr
Ömürlü (Bak: *yaşamış*) = Muammer
Ön (Bak: *ileri*) = Pîş
Önalma = Takaddüm
Önalmak = Takaddüm etmek
Önayak = Müşevvik = Provocateur
Önce = 1. Mukaddem, evvel, akdem, kabl;
 2. Evvelâ; 3. Makabl

Önc

Önceki = 1. Sabık ; 2. Mütেকaddim, ak-dem; 3. Makabi

Öncel = 1. Selef ; 2. Sabık

Önceler (Bak: *gıçmişler*) = Eslâf

Öncelik (Bak: *bayrılık*) = Kıdem

Öncesi = Makabl

Öncesiz = Ezeli

Öncesizlik = Ezel

Öncü = Pişdar

Öndelik = Peşin (*Para*)

Önder = Lider, pişva, şef

Öndül (Bak: *öden*) = İkramiye, mükâfat

Önek = Lâhikai mütেকaddime

Önel = Mehl, mühlet = Délai

Önel istemek = İstimhal etmek

Önelleme, önel vermek = İmhal etmek

Öneltmek, öntutmak = Takdim etmek

Önem = Ehemmiyet = Importance

Önemek, önem vermek = Ehemmiyet vermek = Attacher de l'importance

Önemli = Mühim, ehemmiyetli = Important

Önerge = Teklif = Proposition

Önergemek, öne sürmek = 1. Teklif etmek = Proposer ; 2. Dermeyan etmek

Öney = Cebhe = Front, façade

Öneylem = Tercih = Préférence

Öneylemek = Tercih etmek = Préférer

Önge (Bak: *eng-!*) = Mâni, mâniâ

Önv

Öngelen (Bak: *önceki*) = Mütেকaddim

Öngelme = Takaddüm

Öngelmek = Takaddüm etmek

Öngörü = Basiret = Prévoyance

Öngören, öngörülü, öngörür = Basiretkâr

Öngü = İnad

Öngücü = Muannid = Têtu

Öngül = İnadet, anud = Têtu, entêté

Öngüme = Taannüd etmek

Öngün = Arife

Önkol (Bak: *ileri kol*) = Talia

Önlem = Tedbir

Önrettilmiş = Muaccel

Önsezi = Hissi kablelvuku

Önsöz = Mukaddime, dibace

Öntasar = Avanproje

Önüm = Takaddüm

Önüme = Takaddüm etmek

Önüne geçmek = Men'etmek

Önürdeş = Rakîb = Concurrent

Önürdeşme = Rakabet

Önürdeşmek = Rakabet etmek

Önürtge = Mürevvici eskâr

Önürtmek = Tervic etmek

Önüt = Üstad

Önütler = Esatize

Önvermek = 1. Teşvik etmek = Encourager; 2. Müsaade etmek

Öny

- Önyüzbaşı** = Kıdemli yüzbaşı
Öpmek = Takbil etmek
Öpücük, öpüş = Buse = Baiser
Ören = 1. Hisar; 2. Virane
Örge, örgen = Uzu, âza = Organe
Örgelenmek = Teşekkül etmek
Örgendirmek, örgülemek = Taazzi ettirmek
Örgenme = Taazzi = Organisation
Örgenmek = 1. Teşekkül etmek; 2. Taazzi etmek
Örgü (Bak: *bağ*) = Şiraze
Örgün = Müteazzi
Örgüt = Taazzi, teşkilât = Organisation
Örkün = Rükn
Örneği (Bak: *nitekim*) = Meselâ
Örnek = 1. Meşk, enmuzec; 2. Misal; 3. Nümune = Echantillon; 4. İbret
Örselenmiş = Pejmürde = Chiffonné
Örtmek (Bak: *kâpamak*) = Setretmek
Örtü, örtüç = Puşide, sütre, rida
Örtülü = Puşide, mestur, müstetir
Örtünç = Mübhem = Vague
Örtünçlük, örtünlük = Mübhemiyet, ibham
Örtünme = İstitar
Örtünmek = Tesettür etmek
Örü = 1. Nesc; 2. Şebeke
Örük (Bak: *baylav*) = Şart

Öyk

- Örükbeti** (Bak: *baylavbeti*) = Şartname
Örüşük = Mudil = Complexe
Öte = 1. Mavera; 2. Mâbâd = Suite
Öteberi (Bak: *kırık dökük*) = Hurdevat
Ötedenberi = Minelkadim
Ötedünya (Bak: *öbürdünya*) = Ahiret
Öteki (Bak: *başka, öbürü*) = Sair
Öteyün = Evelki gün
Ötre = Zamme
Ötü = Terane = Chant
Ötün = Şefaât
Ötünmek = Şefaât etmek = Intercéder
Ötürü (Bak: *dolayı*) = Naşi, hasebiyle
Öven, övücü = Madih
Övgü = Medh, sena, sitayiş
Övmek = Medhetmek
Övünce = Mabihiliftihar
Övünç = Tefahur
Övünçle = Maaliftihar
Övünçlü, övünür = Mübahî
Övünme = Temeddüh
Övünmek = Tefahur etmek = Se vanter
Övütmek = Tahnetmek
Öydüşmek = Razi olmak = Consentir
Öygen (Bak: *akciğer*) = Ree
Öykü = 1. Rivayet = Bruit; 2. Menakıb menkabe; 3. Hikâye, kıssa
Öykülemek = Hikâye etmek = Raconter
Öyküler = Kısas, kasas

Öyk

- Öyküliyen** (Bak: anlatan) = Ravi
Öyle (Bak: belli, bilinen) = Malûm
Öylece = Kezalik
Öyle ise, öyle olursa, öyle olunca =
O takdirde = Dans ce cas, alors
Öz = 1. Lüb = Pulpe; 2. Cevher; 3. Nefs.
zat; 4. Kühn; 5. Gavamiz
Özdeş = Mahrem = Intime, confident
Özdeşlik = Mahremiyet
Özek (Bak: çekirdek) = Nüve
Özel = Zâtî, hususî şahsî = Personnel
Özel büro = Kalemî mahsus
Özelge = 1. Rakabe; 2. Emlâk, mülk
Özelge edinmek, özelenmek = Temellük etmek
Özelgelemek = Temlik etmek
Özelgelik = Mülkiyet = Propriété
Özelgelik hakkı = Mülkiyet hakkı
Özelgörü = İctihad
Özelgörük = İctihadî
Özen = İhtimam, itina, mübalât
Özen göstermek = Takayyüd etmek
Özenilmiş = Mutena
Özeniş (Bak: yapıntı, gösteriş) = Tekellüf
Özenmek = İhtimam etmek
Özet = Zübde, hulâsa, fezleke, icmal
Özetmek = Telhis etmek, hulâsa etmek
Özge = Gayr, diğer
Özgecil = Diğerbin, gayrendiş = Altruiste

Öz

- Özgeçen** = Feragat sahibi
Özgeçi = Feragat = Abnegation
Özgen = Hür
Özgencil = Hürriyetperver
Özgenler = Ahrar
Özgenlik = Hürriyet
Özgeren (Bak: değişen) = Mütegayyir
Özgermek = Tagayyür etmek
Özgerti = Tagyir
Özgertilmiş = Muharref
Özgülü = Has, mahsus, muhtas = Propre à...
Özgülü bağış = Alfi hususî = Grâce
Özgülecek = Tahsis etmek
Özgülük = Hasiyet, hassa, hususiyet
Özgülükle = Hassatan, bilhassa, balhusus
Özgülükler = Havas (*Hassalar anlamına*)
Özgün = Aslı, mümtaz = Original
Özgünlük = Asliyet, mümtaziyet
Özgür = Âzade, muhtar, serbest, serazad
Özgür bölge = Serbest muntaka
Özgürlük = Âzadegi, âzadelik, muhtariyet, serbesti
Özlem, özleme, özleyiş = Hasret, tahassür
Özlem çeken, özlemiş = Hasretkeş
Özlemek (Bak: göresimek) = Mütehassir olmak, tahassür etmek
Özlük = 1. Haysiyet; 2. Mahiyet
Özsaygı (Bak: onur) = İzzeti nefis

Özs

- Özsöz** = Vecize = Maxime, aphorisme
Özsu = Nüsg = Sève
Özveren = Fedakâr
Özveri = Fedakârlık
Özvermek = Fedakârlık etmek, vakfı nefsetmek = Se consacrer
Özür = Mazeret, özr
Özür dilemek = İtizar etmek
Özürlü = Mazur
Özürüt = Hasılatı safiye = Bénéfiçe net
Özyürekten = Ansamimilkalb

P

- Paçavra** = Pelâspâre = Haillon
Paha (Bak: *eder*) = Fiat, baha
Pahalı (Bak: *yüksək*) = Galı
Pahalılık = Galâ
Pak (Bak: *temiz, ak, art*) = Pâk
Pakt = Misak, ahd = Pacte
Palavracı = Tafrâfûruş = Charlatan
Papas = Rahib
Papas kadın = Rahibe
Para (Bak: *akça*) = Nakd
Para cezası = Cezai nakdi, nakdi ceza
Paramparça olmak = Hurdehaş olmak
Parasız = Meccanen, bilâücret, bâdihava
Parça = **1.** Lime; **2.** Perakende; **3.** Mikdat
Parçalar (Bak: *tilkeler*) = Ecza
Parça parça = Ceste ceste
Parıldamak = İltima etmek, lemean etmek
Parıldar, parıldıyan = Lâmi
Parıltı = **1.** Fer; **2.** Lem'a; **3.** Şa'saa
Parlak = **1.** Sâkib, rahşan, dirahşan, tâban, tâbnâk, ezher; **2.** Mücellâ; **3.** Mü-şa'sa

Par

- Parlaklık** = Tâb, revnak
Parlama = Tâbiş
Parlatan = - efruz
Parlatı (Bak: *açkı*) = Saykal, cilâ
Parlıyan = 1. Tâbende, dirahşan; 2. Münçeli
Parmak = Engüş
Parti = Fırka (*Siyasal T.*)
Parti kuru [*K.: Partikur*] = Fırka divanı
Pas = Jenk
Paslanmak = Tahammuz etmek
Patırdı = 1. Arbede = Bagarre, dispute;
2. Şematet, velvele = Tumulte
Patlamak = İnfilâk etmek
Pay = 1. Şehm, hisse; 2. Behre, nasîb
Payça, payçalar = Esham
Paydaş = Hissedar
Paylamak = Tekdir etmek
Paylaşmak, paylaştırmak = Taksim etmek, mukaseme etmek = Partager
Pazı = Bazu = Biceps, bras
Pazıbağ = Bazubend
Pek, pekçok = Gayet, begayet
Pekaz = 1. Nadiren; 2. Cüz'î = Partiel
Pekeyi = Âlâ = Très bien, parfait
Pekgüzel = Ahseu
Pekın = Metin = Solide, résistant
Pekinlik = Metanet = Solidité, résistance
Pekıştirmek = Takviye etmek

Pis

- Pekit** = Tekid
Pekitmek = Tekid etmek
Pek iyi (Bak: *oflaz*) = Nefis
Pek iyilik (Bak: *oflazlık*) = Nefaset
Peklik = İnkıbaz
Pek önemli = Ehem
Pek seyrek (Bak: *azrak*) = Ender
Pencere (Bak: *gözenek*) = Revzen
Pepe, pepeme = Rekik
Pepelik, pepemelik = Rekâket
Perçem = Kâkül
Perese = Dereke
Peri = Peri
Peşine düşmek, peşini tutmak =
Takib etmek
Pey (*Pey akçası anlamına*) = Pey
Pıhtılaşma = Tahassür
Pıhtılaşmak = Tahassür etmek
Pınar (Bak: *kaynak, bulak*) = Menba
Pırıldı (Bak: *ışık*) = Pertev
Pinti (Bak: *cimri*) = Hasis
Pintilik (Bak: *cimrilik*) = Hisset
Pirinç = Erz
Pis = 1. Murdar, mülevves, napâk; 2. Redi-berbad
Pis kokmak = Taaffün etmek
Pislenmek = Berbad olmak
Pisletmek = Telvis etmek = Salir

Pis

- Pislik** = 1. Levs; 2. Necaset; 3. Redaet, habaset; 4. Ademi nezafet
Pis su (Bak: *çirkef*) = Çirkâb
Pişirme = Tabh
Pişkin, pişmiş = Puhte
Pişman (Bak: *ildim*) = Peşiman, nadim
Pişmanlık = Nedamet
Pişmemiş (Bak: *ham, çiğ*) = Napuhte
Polis (Bak: *yasavul*) = Zabıta
Posa (Bak: *tortu*) = Kûsbe
Postaevi, postane = Postahane
Pozitif (Bak: *irgen*) = Müsbet
Pratik = 1. Amelî; 2. Meleke, rûsuh
Prensip = Umde, uknum
Protokol = Teşrifat
Puluç = İnnin
Puluçluk = Ananet
Pusarik = Mağnum = Triste, sombre
Pusu = Kemîn
Pusulananmak = Tahassun etmek
Put = Büt, sanem, mabud = İdele
Putu tapanlar = Abedei esnam
Pürgü (Bak: *bürgü*) = Car
Püşkürtmek (Bak: *kovmak*) = Tardetmek

R

- Rahat** = 1. Rahat, istirahat; 2. Müsterih, asude
Rahatlanma = İstirahat
Rahatlanmak = İstirahat etmek
Rahatsız = 1. Bihuzur; 2. Bikarar
Rahatsız etme (Bak: *sıkma*) = İziac
Rahatsız etmek = Tazib etmek
Rakam = Rakam
Rasgele = 1. Tesadüfen; 2. Alehtlak
Rasgelen, raslıyan = Müsadif
Rasgelmek, raslamak = Tesadüf etmek
Rasgetirmek = İsabet ettirmek
Raslama = Tesadüf = Rencontre
Renk = Fam, levn, renk
Renkler = Elvan
Renkli = Rengin
Renk renk = Rengârenk
Resim (Bak: *sinay*) = Resm
Resmi düşmek = İrtisam etmek
Resmi düğmüş = Mürtesem
Resmini yapmak = Tersim etmek
Ret = Red

Rey

Key (Bak : *oy*) = Key

Rica (Bak : *yalvarı*) = Reen

Ruh (Bak : *fin*) = Ruh

Rublar (Bak : *tinler*) = Ervah

Ruya (Bak : *düş*) = Ruya

S

Saat = Saat

Sabah = Sabah

Sabahleyin = Alessabah

Sabır (Bak : *çıdam*) = Sabr

Sabırsız (Bak : *çıdamsız*) = Naşekib

Saç = Geysu

Saçan = - efsan, - bar, - nisar

Örnek : Incisaçan = Dürefşan, dürbar, dura sar

Saçıt (Bak : *savürge*) = İsrâf

Saç kıvrımı = Tâb

Saçma = 1. Abes; 2. Herze, safsata, yave

Saçmacı, saçma söyler = Herzegû, yâ-vegû

Saçmak = İbzal etmek

Saçma laf = Lâfû güzaf

Saçmalama (Bak : *sayıklama*) = Hezeyan

Saçmasapan = Mâlâyani, türrühat

Sadaka = Sadaka

Sağ = 1. Yemin, rast = Droit; 2. Selim.

salim = En bonne santé; 3. Berhayat

Sağbili = Teyakkun, ikan

Sağde = Sade = Simple

Sağ

- Sağduyu** = Hissi selim, akli selim
Sağ esen, sağlıkla = Aminen, salimen
Sağır = Esam
Sağış = Muhasebe
Sağışkur = Dıvam Muhasebat
Sağışmak = Muhasebe rüyet etmek
Sağışman = Muhasebeci
Sağıtmaq = Tedavi etmek = Soigner
Sağlam = 1. Tendürüst = Robuste; 2. Rasin, hasin, muhkem; 3. Salim
Sağlamak = 1. Teyid etmek = Confirmer, affirmer; 2. Temin etmek
Sağlamlama (Bak: *bekitme*) = Tarsin
Sağlamlamak = Tarsin etmek
Sağlamlık = Rasanet, salâbet, metauct
Sağlıca = Vedâ = Adieu
Sağlıcamak = Veda etmek
Sağlık = Selâmet, afiyet, sıhhat
Sağlık durumu = Ahvalı sıhhiye
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı = Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekili
Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı = Sıhhat ve İctimai Muavenet Vekâleti
Sağlısal = Sıhhi
Sağ sol = Çepü rast
Saha (Bak: *alan*) = Saha
Sahi (Bak: *doğru*) = Sahih
Sahici (Bak: *gerçek*) = Hakiki = Vrai
Sahip (Bak: *ıye*) = Sahib = Propriétaire

Sal

- Sahiplik** = Tasarruf = Possession
Sakal = Lihye, riş
Sakat = Alil, sakat = Estropié
Sakatlamak (Bak: *bozmaq*) = İhlâl etmek
Sakın = 1. Zinhar, elhazar; 2. Perva
Sakınca = 1. Kaydı ihtiyatı; 2. Mahzur
Sakındırma = İnzar, tahzir
Sakınan = Muhteriz, mütehaşi
Sakinma = Tehaşi, ihtiraz, tevakki
Sakinmadan, sakınmaksızın = Bi-perva, bimuhaba
Sakinmak = İhtiraz etmek, tevakki etmek
Sakinleşmek = Kesbi sükûnet etmek
Saklak (Bak: *kap, kutu*) = Mahfaza
Saklama (Bak: *koruma*) = Muhafaza
Saklamak = Muhafaza etmek, hıfzetmek
Saklı = 1. Mahfuz; 2. Pinhan, nihan, muh-tefi, meknuz
Sakman = Mu'afaz = Garde, gardien
Sakını = İhtiyat
Sakınlı = Müdebbir, hâzim, ihtiyatkâr
Sakinmak = Teenni etmek
Saldırgan = Tecavüzkâr, mütecaviz
Saldırım = Taaddi, taarruz, tecavüz
Saldırış, saldırma = Savlet, muhaceme, hücum = Attaque
Saldırmak = Taarruz etmek, tecavüz etmek
Saldırmazlık = Ademi tecavüz

Salgın = İstilâ, marazı müstevli, müstevli
Salgıncı = Müstevli
Salgın etmek = İstilâda bulunmak, müstevli olmak

Salgıt = Hey'et = Mission

Salık alma (Bak: *haber alma*) = İstihbar

Salım = Taaddi, tecavüz, taarruz

Salımlamak = Tecrid etmek

Salınan, salınlı = Hıraman

Salıncaç = Rakkas

Salınıç = Hıram

Salınmak = Hıram etmek

Salıvermek = 1. Sebilini tahliye etmek, tahliye etmek; 2. Terhis etmek

Salkı (Bak: *inme*) = Felc

Salkım = Avenk = Grappe

Salkur = Hey'et = Délégation

Sallanan = Cünban

Salmak = 1. Taarruz etmek, tecavüz etmek;
 2. (*Vergi hakkında*) Tarhetmek

Salnak = Matrah = Assiette

Salpak (Bak: *dağınık*) = Derbeder

Salt = Sırf, münhasıran, mahz

Saltabaş (Bak: *boşgezen*) = Serseri

Saltık = Mutlak = Absolu

Saltık olarak = Alehlitlak

Salya = Lûab

Sam, sam yeli = Sam, bâdı semum,
 semum

Samanyolu (Bak: *gökdere*) = Kehkeşan

San = 1. Şan; 2. Unvan, lâkab

Sanat = San'at

Sanatkâr (Bak: *artist*) = San'atkâr

Sanatlı = Musanna

Sanay = Muhayyile = Imagination

Sanaylamak = Tahayyül etmek

Sanaylanmış = Mevhum, muhayyel

Sancak = Liva, rayet, alom = Etendard

Sancaktar (Bak: *bayraktar*) = Alemdar

Sancı = Vecâ = Douleur, crampe

Sanı = 1. Hayal; 2. Zan, zehab

Sanık = Maznun

Sanıka (Bak: *urasa*) = Harafe

Şanımcı = Zannıma göre

Sanırsın ki, sanki = Gûya, keenne

Sanlama, san verme = Telkib

Sanlı = Şanlı, müştehir

Sanmak = Zahib olmak, zannetmek

Sap = 1. Sak; 2. Kabza

Sapık, sapıtkan = Meczub

Sapınc = Dalâlet = Egarement, aberration

Sapıtmak = Dalâlete düşmek = S'ëgarer

Sapmak = 1. İnhiraf etmek; 2. Dalâlete düşmek

Sapmış (Bak: *çarpık, çapraz*) = Münharif

Sapta = Tesbit = Fixation

Saptamak = Tesbit etmek = Fixer

Saptanmış (Bak: *tanıtlanmış*) = Sâbit

- Saptırmak** = İdlâl etmek
Sarakaya alma = Temeshur
Sararma = İsfirar
Sargı = Lifafe
Sarhoş (Bak: *esrik*) = Mest, bedmest
Sarhoş eden = Müskir
Sarhoşluk = Sekr
Sarık = Destar
Sarılan (Bak: *tutunan*) = Mütemessik
Sarılmak = Tevessül etmek *emrasser*
Sarılmış (Bak: *kuşatılmış*) = Mahsur
Sarkıntılık = Tasallût
Sarkıntılık etmek = Tasallût etmek
Sarma = İhata, muhasara, abluka = Siège
Sarmak = 1. Muhasara etmek, abluka etmek; 2. İhata etmek
Sarmaş, sarmaşma = Muanaka
Sarp (Bak: *çetin, güç*) = Sâb
Sarplık = Menaat
Sarsılan, sarsılmış = Mütezelsil
Sarsılma = Tezelzül
Sarsılmaz = Gayrıkabili tezelzül
Satan, satıcı = 1. Bâyi; 2. -furuş
Sataşkan = Tecavüzkâr, müteccaviz
Sataşmak = Tasallût etmek
Satım = Beyi, fûruht = Vente
Satınalım = Mübayaat
Satınalma = İştira, mübayaat
Satır (Bak: *dizeç*) = Satr

- Satış** = Beyi, dâd = Vente
Satma = Beyi, fûruht = Vente
Sav = Daiye, iddia
Sava = 1. Dava; 2. İddianame
Savak (Bak: *böleç*) = Maksim
Savaman = Müddei
Savan (Bak: *savucu, iten*) = Dafi
Savaş = Cidal = Lutte
Savaş açmak = İlanı harbetmek
Savaşçı, savaşkan = Mücadil
Savaşman = Muharib
Savbeti = İddianame
Savga = Müdafaa
Savgacı = Müdafî
Savgal, savgalık = Tedafui
Savgamak = Müdafaa etmek
Savgaman = Müdafî
Savgamak = 1. İddia etmek; 2. Def'etmek
Savruk = Tertibsiz
Savsas = İhmal, teseyyüb = Négligence
Savsak = İhmalei
Savsamak (Bak: *boşlamak*) = İhmal etmek
Savucu (Bak: *savan, iten*) = Dafi
Savuk = Mühmel = Négligé
Savulan = Mündefi
Savulmak = Zail olmak = Disparaître
Savurga (Bak: *saçıt*) = İsrâf
Savurgan = Müsriif
Sayaç = Kontör, muaddid

Say

Sayar = Hürmetkâr

Sayarak = Hürmete

Saydam = Şeffaf

Sayfa = Sahife

Saygı = Hürmet, itibar, mübalât

Saygıdeğer, sayılacak = Şayanı hürmet, hürmete lâyük, şayanı ihtiram, vaci-bühitiram

Saygı göstermek = İhtiram göstermek

Saygılamak = Arzu ihtiram etmek

Saygısız = Mübalâtsiz, lâübali

Sayı = Adet

Sayıklama (Bak: *saçmalama*) = Hezeyan

Sayılı = 1. Madud; 2. Mabduđ = Limité;
3. Makbul, muteber

Sayılır = Makbul, şayanı hürmet

Sayılmaz = Lâyüad, lâyuhsa

Sayın = Mübeceel, muhterem

Sayınsamak = Nazarı dikkate almak

Sayısı artmak = Taaddüd etmek

Sayısız = Namadud, lâyuad, lâyuhsa

Sayıstık = İhsaiyat

Sayış = Tadad

Sayışma (Bak: *ödeşme*) = Takas

Sayıt = Seyyid

Saylav = Meb'us

Sayma = 1. Müraat, riayet; 2. Tadad

Saymaca (Bak: *koymaca*) = İtibarî

Seç

Saymak = 1. İhtiram göstermek, riayet etmek, hürmet etmek; 2. İhsa etmek; 3. Mahsub etmek; 4. Addetmek, telâki etmek, farzetmek

Saypa (Bak: *gider*) = Masraf

Saypamak = Sarfetmek = Dépenser

Sayra = Gina, taganni, zemzeme

Sayracı, sayram, sayrıyan = Hânende, müterennim, muganni

Sayram = Terane, sürud = Chant

Sayramak = Taganni etmek, terennüm etmek

Sayrı = Bimar, hasta

Sayrımsak = Mütemarız

Sayımsama = Temaruz

-se (Bak: *eğer, ise*) = Şayed = Si

Sebebiyle (Bak: *için*) = Ecilden

Sebeb = İlet, bâdi, sebeb, bais

Sebepler = Esbab

Sebeb olan = Müsebbib

Sebeb olma = Sebebiyet

Sebeb olmak = İntac etmek

Seçil, seçim = İntihab

Seçkilenmek = Temayüz etmek, temey-yüz etmek = Se distinguer

Seçkin = Güzide, bergüzide, mümtaz, mühtab = Select, distingué, élu, choisi

Seçkinlenme = İstifa

Seçkinlenmek = İstifa etmek

- Seçkinlik** = Güzidelik, mümtaziyet
Seçme = 1. İntihab; 2. Güzide
Seçmek = 1. İntihab etmek; 2. Teşhis etmek; 3. Temyiz etmek
-se de (Bak: *ise de*) = Vakiâ
Sedye (Bak: *tezkere*) = Sedye
Sefer = Sefer
Sefil (Bak: *yoksul*) = Sefil
Sefillik (Bak: *yoksu*) = Sefalet
Sekin = Sakin = Tranquille, paisible
Sekinleştirmek = Teskin etmek
Sekinklik = Sükûn, sükûnet, sekînet
Sekreter (Bak: *betimen*) = Kâtib
Sekreterlik (Bak: *betimenlik*) = Kitabet
Sekte (Bak: *ket, durgu*) = Sekte
Sektelendirmek = Sektedar etmek
Sel = Seyl
Selâm = Selâm (1)
Selâmet = Selâmet = Bonne santé
Selâset (Bak: *akkınlık*) = Selâset
Selek = Keremkâr, sahî
Seleklik (Bak: *cömertlik*) = Cud
Seleserpe = Serbest serbest
Selika = Selika
Selis (Bak: *akkın*) = Selis

(1) Selâmlaşmak için gündüzleri - Fransızca "Bonjour., karşılığı olarak - "Günaydın., ve akşamı - "Bonsoir., karşılığı olarak - "Tünaydın., kullanılması yerinde olur.

- Sem** (Bak: *zehir, ağı*) = Sem
Semabat = Semabat
Sembol (Bak: *sim*) = Timsal = Symbole
Semboller (Bak: *simler*) = Temasil
Seme (Bak: *alık, afal*) = Serasime, sersem
Semen, semizlik = Semen
Semiz = Semin
Senli benli = Lüübali, teklifsiz = Familier
Sepici = Debbag
Sepicilik = Debağat
Sepile = Debaghane
Sepilemek = Debağat etmek
Sergemek = Teşhir etmek
Sergi = Meşher = Exposition
Sermek = Ferşetmek
Serpem = Nesr
Serpemen = Nasir
Serpen = - efsan, -bâr, -paş
 Örnek: Işıkserpem = Şulefeşan, şulebar, şulepas
Serpilme = Nema, nümûv, neşvü nema
Serpin = Nesr, mensur, mesure
Serpinti (Bak: *çisenti*) = Reşaşe
Sersemlemiş = Bihud, bihuş
Sert = Anîf, dürüş, haşîn, şedid
Sert davranmak = Unf ile muamele etmek = Traiter avec violence
Sertlemek, sertleştirmek = Teşdid etmek = Rendre dur, aggraver
Sertlik = Şiddet, huşunet, unf

Serüven = Macera, sergüzeşt = Aventure

Ses = Neva, savt, sada, âvaz

Sesle (Bak: *yüksek sesle*) = Cehren

Seslenme (Bak: *ünde*) = Nida

Seslenmek (Bak: *ündemek*) = Nida etmek

Sesler = Esvat

Sesli = Sâit

Sessiz = Sâkit, sâmit

Sessizlik (Bak: *susma*) = Sükût

Sevdik (Bak: *dost*) = Muhib

Sevdikler (Bak: *dosklar*) = Evidda

Sevecen, sevegen, sevgen = Müşfik,
şefik

Sevecenlik, sevgenlik = Şefkat

Seve istiye, seve seve = Maalmem-
nuniye

-sever (Bak: *-cıl, -cimen*) = -perver

Örnek: Yurtsever = Vatanperver

Sevgenmek = Şefkat göstermek

Sevgi = Aşk, muhabbet, sevdâ

Sevgili = 1. Aziz, canan, habib, muazzez;

2. Maşuk, maşuka, mahbub, mahbube

Sevim, sevimlilik = Cazibe, melâhat

Sevimli = Şirin, melih, cazib, cazibeli

Sevimsiz = Antipatik, cazibesiz

Sevimsizlik = Cazibesizlik = Antipathie

Sevinç = Mesruriyet, meserret, hubur, sü-
rur, şadi, neşat, tarab

Sevinçli = Mesrur, şadgâm, şad, şadan,
şadman

Sevindirmek = Tesrir etmek, şadetmek

Sevinme = İbtihac

Sevinmek = Şad olmak, şadan olmak

Sevinmiş = Mesrur, dilşad

Sevişmezlik = Münaferet = Froideur

Sevk = Sevk

Seyahat (Bak: *gezim*) = Seyahat

Seyir = 1. Seyr; 2. Temaşa

Seyirlik = Seyrangâh

Seyirme (Bak: *çarpınma*) = ihtilac

Seyrek (Bak: *az, az bulunur*) = Nadir

Seyyah (Bak: *gezmen*) = Seyyah

Sezdirme = İhsas

Sezdirmek = Hissettirmek, ihsas etmek

Sezi = Hads = Intuition

Sezilmez = Gayrimahsûs

Sezilmiş = Mahsûs = Sensible

Sezinlemek = İstişmam etmek, teferrûs
etmek

Sezme (Bak: *duymak*) = Hissetmek

Sıcak = Germ, hâr, hararetili

Sıcaklık = Germi, hararet

Sıçramış (Bak: *furlamış*) = Ceste

Sıfat (Bak: *nitelik*) = Vasf, sıfat

Sıfatlanma = İttisaf

Sıfatlanmış = Mevsuf

Sıfatlar = Evsaf

Sıf

Sıfır = Sıfır

Sığınmak = Penah, memen, melâz, melce,
ilticagâh = Asile, refuge, appui

Sığınaksız = Bivaye

Sığınan, sığınmış = Dahil

Sığınık = Mülteci = Rufugîe

Sığınmak = 1. Tehassun etmek; 2. İltica
etmek, dahalet etmek

Sığıntı (Bak: *ekti*) = Tufeyli

Sıhbat (Bak: *sağlık*) = Sıhbat = Santé

Sıhhi (Bak: *sağlısal*) = Sıhhi

Sık (Bak: *koyu*) = Kesif

Sıkı (Bak: *eli sıkı, tutumlu*) = Münsik

Sıkıcı = Müz'ic, muacez = Importun

Sıkıç = İstrrar

Sıkılcım, sıkıncı = Zueret (*dücret*)

Sıkılğan = Mahcub = Timide

Sıkılğanlık = Mahcubiyet = Timidite

Sıkılma (Bak: *utanç*) = Hicab

Sıkınlar, sıkıntılar = Mezahim

Sıkıntı = 1. Zahmet, meşakkat; 2. Dücret,
sıklet, kasvet; 3. Gaile; 4. Muzayaka

Sıkıntılı = 1. Zahmetli = Fatiguant; 2.
Mukassi, mağmum = Triste, sombre

Sıkışıık = Muztar = Contraint

Sıkıştırmak = Tazyik etmek

Sıklaşmak = Tekâsüf etmek = S'épaissir

Sıklaşmış (Bak: *toplanmış*) = Mütekâsif

Sıklaştırmak = Teksif etmek

Sın

Sıklık (Bak: *koyuluk*) = Kesafet

Sıkma (Bak: *rahatsız etme*) = İz'ac

Sıkmaç = Mis'ara

Sıkamak = 1. Taciz etmek; 2. Tasir etmek

Sık sık = Demadem

Sıkta = Usare = Suc

Sınam (Bak: *put*) = Sanem = Idole

Sınamak = İmtihan etmek

Sınat = Belâ, musibet, âsib

Sınatlar (Bak: *yıkımlar, yıkınlar*) = Mesail

Sınay = İmtihan

Sınay = 1. Resm; 2. Levha; 3. Tasvir, tavsif

Sınaycı, sınıylıyan = Musavvir

Sınaylamak = Tasvir etmek

Sınaylanmak = İrtisam etmek

Sınaylanmış = 1. Musavver; 2. Mürtesem

Sınaylar (Bak: *yazılar, yazıtlar*) = Elvah

Sınaylı (Bak: *sınaylanmış*) = Musavver

Sındırmak = Tedmir etmek

Sıngı = İzmihlâl

Sıngın = Muzmahil

Sınıf = Sınıf

Sınıflamak = Tasnif etmek = Classifie

Sınır = 1. Hudud; 2. Had; 3. Serhad

Sınırı aşmak = Haddini aşmak

Sınırlamak = Tahdid etmek = Limiter

Sınırlı = Mahdud = Limité

Sınırsız = 1. Bikeran; 2. Namahdud, gayri-
mahdud

Sır

- Sır** = Sır, râz, esrar = Secret
Sıra = 1. Esna, hîn; 2. Mûnasebet, nevbet;
3. Silk; 4. Hiza; 5. Tertib; 6. Mûteselsil
Sıra düşürerek, sırası düşünce, sırası gelince, sırasını bularak, sırasını getirerek = Bilmûnasebe
Sıra ile = Mûnavebeten = A tour de rôle
Sıralaç = Musannif = Classeur
Sıralamak, sıraya koymak = 1. Tertib etmek; 2. Tasnif etmek
Sıralarınca, sırasınca = Aledderecat, alâmeratibihim
Sıralaşma = Mûnavebe = Alternation
Sıralı sırasız = Mûnasebetli mûnasebetsiz
Sıra saygı = Âdabü erkân
Sırası gelmek = Mûnasebet almak
Sırasında = 1. Esnasında; 2. Bilmûnasebe
Sırasını düşürmek, sırasını getirmek = Mûnasebet getirmek
Sırasız = Nabehengâm
Sıray (Bak: *yüz*) = Suret
Sırça (Bak: *cam*) = Zücac
Sırnaşık = Müz'ic, muacciz = Importun
Sıtma = Humma, teb = Fièvre
Sıvama = Teşmir
Sıygi = Hacmi istiabî
Sıymak = Nakzetmek = Casser
Sıyrık = Rezil, biarü hayâ = Ehonté, effronté
Sıyrıklar = Erazil, hazele

Sim

- Sıyrıklık** (Bak: *yüzsuzlük*) = Rezalet
-sız, -sızın = 1. Ari; 2. Lâ -; 3. Bî -;
4. Gayrı -; 5. Bilâ-
Sızan = Mûtereşşin
Sızı = Elem = Douieur, mal
Sızılar = 1. Evcâ; 2. Âlâm
Sızılı, sızılanış = Şekva, şikâyet
Sızıntı = Reşha
Sızıntılar = Tereşşuhat
Sızlanau = Mûşteki
Sızlanmak = Şikâyet etmek, iştikâ etmek, tazallüm etmek
Sızlatan (Bak: *acıklı*) = Elîm
-sızlık = Ademi - = İn -, ir -, im-
Sızma = Reşh
Sızmak = Tereşşuh etmek = Suinter
Sidik = Bevl
Sidik kovuğu = Mesane
Silâh = Silân
Silâh çekme = Teşhiri silâh
Silâhlendirmek = Teslîh etmek = Armer
Silâhlanmış, silâhlı = Müsellâh
Silâhlar = Esliha
Silginlik = Mahviyet
Sili = 1. Nezih; 2. Afif = Probe
Siiilik = 1. Nezahet; 2. İffet
Silme = 1. Lebaleb; 2. Terkin
Sim = Timsal = Symbole
Simi, simil = Şebih

Sim

- Simler** = Temasil
Sin = Medfen, kabr, mezar, dahme
Sindirgin = Hâzım
Sindirmek = Temsil etmek = Assimiler
Sinem = İtidal
Sinema (Bak : *kinema*) = Sinema
Sinemli = Mutedil = Modéré, tempéré
Singin = Hazmı kolay
Sinir = Asab = Nerf
Sinirlendirmek = Asabileştirmek
Sinirlenme = Asabileşme = Enervement
Sinirlenmek = Asabileşmek = S'enerver
Sinirler = Âsab = Les nerfs
Sinirli = Asabî = Nerveux
Sinirlilik = Asabiyet = Nervosité
Sinirme = Hazm
Sinirmek = Hazmetmek
Sinlik = Mezaristan, makber, makbere
Sinmek = Temessül etmek = S'assimiler
Sipariş (Bak : *ismarlama*) = Sipariş
Siper = Siper
Site = Belde, medine = Cité
Sivil = Mülki
Sivil yönetim = İdareî mülkiye
Sivirmek = Temayüz etmek, temeyyüz etmek = Se distinguer
Siyasa = Siyaset
Siyasal = Siyasî
Sofizm (T.) = Safsata

Son

- Sofra** = Maide
Soğuk = Berd, barid, baridane
Soğukça = Baridane
Soğukluk = 1. Bürüdet; 2. Münaferet
Soğumak = Teneffür etmek
Soğutmak = Müberrid
Soğutmak = 1. Tenfir etmek = Dégoûter; 2. Tebrid etmek = Refroidir
Sokmak = İdhal etmek
Sol = Yesar, çep = Gauche
Soley (Bak : *güneş*) = Afıtab, hurşid
Soluk = Nefes
Soluklar = Enfas
Solumak = Teneffüs etmek
Som = 1. Mücessem; 2. Yekûn; 3. Mahz
Somat = Fezleke, icmal = Résumé
Somatmak = İcmal etmek, telhis etmek
Somurtkan = Abus
Somurtkanlık = Ubuset = Refrognement
Somurtma (Bak : *yüz asma*) = Taabbüs
Somut = Müşahhas = Concret
Somtöz = Terkib = Synthèse
Somtözel = Terkibi = Synthétique
Somtözlemek = Terkib etmek
Son = 1. Akıbet, avakıb, encam, âhir; 2. İntiha, pâyân, münteha, nihayet, hitam; 3. Aksâ, kusva = Extrême; 4. Netice
Sona erdirmek = Hatmetmek
Sona erme = İntiha

Son

- Sona ermek** = 1. Zeval bulmak; 2. Nihayet bulmak
Sona ermiş (Bak: *sonlu*) = Mütenahi
Sonalnak = Münkazi olmak, inkıza etmek
Sonçağ = Kurunu uhra
Sonek = Lâhikai müteehhire
Songu = Ecel
Sonlar = Evahir
Sonlayın = Ahiren = Dernièrement
Sonlu (Bak: *sona ermiş*) = Mütenahi
Sonluluk = Mütenahiyet
Sonra = 1. Muahhar; 2. Eadehu; 3. Mâbâd; 4. Bilâhara; 5. Akibinde; 6. Akab
Sonradan = 1. Ahîren; 2. Bilâhara
Sonraki = Mâbâd = Suite
Sonrası var = Mâbâdî var
Sonrasız = Ebedî, müebbed, sermedî
Sonrasızlık = Sermed, sermediyet, ebed, ebediyet = Eternité
Sonratılmış, sonraya bırakılmış, sonraya kalmış = Müeccel
Sonratım = Tecil = Ajournement
Sonratmak = Tecil etmek = Ajourner
Sonsöz = Hatime
Sonsuz = Namütenahi, bipayan, bikeran
Sonsuz olarak = İlelebed
Sonucun = Binnetice
Sonuç = Netice
Sonuçlamak = İntac etmek

Sos

- Sonuçsuz** = Akim = Stérile, infructueux
Sonuçsuz bırakmak = Akamete uğratmak = Rendre stérile
Sonuçsuz kalmak, sonuçsuzluğa uğramak, sonuç vermemek = Akamete uğramak
Sonuçsuzluk = Akamet
Sonu gelmemek = Akim kalmak
Sonu gören = Akıbetbin, alıbetendiş
Sonunda = 1. Binnetice; 2. Akıbet; 3. Nihayet, âhir, âhirülemr
Soraltı = Anket
Sorav = Mes'uliyet
Soravlı = Mes'uliyetli (*iş*)
Sorgu = İstintak
Sorgusuz, sorulmaz = Lâyüs'el, gayrimes'ul
Sorguya çekme = İstievab
Sorguya çekmek = İstintak altına almak
Sorma = İstizah, istifsar
Sorman = Müstantik
Soru = Sual, istifham
Soruklama = İstilâm
Soruklamak = İstilâm etmek
Sorulmazlık = Ademi mes'uliyet
Sorum = Mes'ele, bab, husus
Sorun = Mes'ul = Responsable
Sosyel = İctimâî = Social
Sosyete = 1. Cemiyet; 2. Şirket

Soy

- Soy** = 1. Nijad, neseb, haseb ; 2. Cins
Soyadı = Künye
Soykök = Ceddi âlâ = Souche
Soylar (Bak : *cusunlar*) = Ecnas
Soysal = Medenî
Soysallaşan, soysallaşmış = Mütemed-
din
Soysallaşma = Temeddün
Soysallık = Medeniyet
Soy sallık durumu = Ahvali şahsiye
Soy sallık hali = Hali medenî
Soy sallık kütüğü = Sicilli nüfus
Soy sop = Taallûkat, akraba ve taallûkat,
müteallikat, silsile, sülâle
Soy sız = Nâkes, fûrumaye, bed'asıl, bed-
maye, cibilletsiz
Soyu bozuk = Kemmaye
Soyundan gelme = Mensubiyet
Soyunmak = İnsilâh etmek
Soyut = Mücerred = Abstrait
Soyutlamak = Tecrid etmek
Soyutlanmak = Tecerrüd etmek
Söbü = Beyzî = Oval
Sökmek = Kal'etmek
Sökmen = Safder, safşiken
Sölpük (Bak : *gevşek*) = Süst
Sömürge = Müstamere, müstemleke
Sömürmek = İstismar etmek
Söndürge = İtfaiye

Söz

- Söndürme** = İtfa
Sönen (Bak : *batan, dalunan*) = Âfil
Sönme = İntifa
Sönmek = Üful etmek
Sönmüş, sönük = Muntafi = Eteint
Söngen = Küfürbaz
Sövgü, sövü, sövme = Düşnam, seb, şetm
Sövmek = Küfretmek, sebbetmek
Sövüşme = Müşateme
Söyke = Medar
Söylem = Natika (*Kuvvei -*)
Söyleme = Tekellüm
Söylemek = 1. İkrar etmek ; 2. Arzetmek ;
3. Beyan etmek ; 4. Telâffuz etmek ;
5. Temhid etmek, bahsetmek, irad etmek ;
6. Zikretmek ; 7. Hikâye etmek
Söylenen = Menkul
Söyleni = Monoloğ, hasbihal
Söylenti = Rivayet = Bruit
Söyleşi, söyleşme = Hasbihal, sohbet
Söyletmek = İntak etmek
Söylev = Nutk
Söylev vermek = İradı nutketmek
Söyleyiş = Telâffuz
Söylliyen = Müteteklim
Söz = Kavl, makal, lûgat, suhan, kelâm
Söz açmak = Bahsetmek = Parler, traïter
Söz almak = Vâdettirmek
Sözbağı, sözleşme = Mukavele

Söz

- Sözgeleşti** = Siyaki kelâm
Sözgötürmez = 1. Gayrikabili itiraz ; 2. Müsellem
Sözgötürür = Kabilî itiraz
Sözle = Lisanen, lâfzan
Sözler = Akval
Sözlü, yavuklu = Namzed = Fiancé
Sözlük = Lûgat
Sözlü sınav = Şifahi imtihan
Sözmen = Natuk
Söz uzatmak = İtnab etmek
Sözü geçen = Müteneffiz
Sözü geçer = Nafiz = Influent, pénétrant
Sözün kısıası = Elhasıl, hasılı kelâm, vel-hasil
Sözvermek = Vâdetmek = Promettre
Su = Âb, ma = Eau
Subay = Zâbit
Suç = Töhmət, vebal, günah, cürm, kaba-hat, kusur
Suçbulmak = Tahtie etmek
Suçişlemek = Kusur etmek
Suçlamak = İtham etmek
Suçlandırmak = Teerim etmek
Suçlandırma kararı = Mücerimiyet kararı
Suçlanmış = Müttehem
Suçlu = Müznib, günahkâr, mücerim
Suçluluk = Mücerimiyet
Suçsuz = Bigünah, masum = Innocent

Sus

- Suçsuzluk** (Bak: arlık) = Masumiyet
Suçtan geçen (Bak: yarlıgayan) = Gafur
Suçtan geçme (Bak: yarlıgama) = Gufran
Su ekmek = Abü dane
Sulama = İrva
Sulanma = Teleyyün
Sulanmak, sulaşmak = Temeyyü etmek = Se liquéfier
Sulp = Sulb
Sunam = Kurban = Offrande
Sungu (Bak: vergi) = Mevhibe
Sunmak = Arzetmek, takdim etmek
Sunu = Arıza, takdime
Sunum ve istem = Arzu taleb
Sur = Tali, ikbal = Chance, sort
Suratı asık = Abusülvecih
Susak, susamış, susuz = Teşne, atşan
Susan (Bak: sessiz) = Sâmit
Susamışlık, susuzluk = Atş = Soil
Susgeçmek = Meskût geçmek
Suskun = Sükûti
Susma = Samt, sükût
Susmak = Muhafazai sükût etmek, sükût etmek
Susmuş = Hamuş, sâkit
Susturma = İskât
Susturmak = İlzam etmek, habtetmek
Susturumuş = Mülzem
Susup durmak = Muhafazai sükût etmek

- Suvari** = Süvari
Suya düşmek = Akım kalmak
Suyuk = Mayı = Liquide
Suyumak = Temeyyü etmek
Suyunca gitme = Mümaşat
Suyunu çıkarmak = Tâsir etmek
Sü (Bak: *asker*) = Ceş
Sü Bakanı = Millî Müdafaa Vekili
Sü Bakanlığı = Millî Müdafaa Vekâleti
Südana (Bak: *sütnine*) = Murdia
Süder = Tevabi, etbâ, maiyet = Suite
Südü bozuk = Bedmaye, cibilletsiz
Süel (Bak: *askerce*) = Askerî
Süel danıştay = Şûrayı askerî
Süel yargutay = Divanı Temyizi Askerî
Süel yönetim = İdareî askeriyeye
Sükût = Sükût, samt
Sükûn = Sükûn, sükûnet
Sünger kâğıdı = Papiyebüvar
Süngün (T.) = Münbasit
Sünmek (Bak: *açılmak*) = İnbisat etmek
Sünüm (Bak: *açılm*) = İnbisat
Süprüntü = Haşâk, müzahrefat
Süprüntülük = Mezbele
Sürat (Bak: *hız, tezlik*) = Sür'at
Süratlendirmek = Tesri etmek
Süratli (Bak: *çabuk, hızlı, tez*) = Seri
Sürç = Schv = Faute, erreur
Sürçek (Bak: *mit*) = Üstüre

- Sürçme** = Lağziş
Sürdürmek = Temdid etmek = Prolonger
Süre = 1. Müddet; 2. Temadi, imtidad
Süreğen = 1. Pâydar; 2. Müzmin
Sürek = Devam = Continuation
Sürekli = Daim, daimî, mütemadi, medid
Süreksiz = Muvakkat
Sürel = Daimî, berdevam, pâydar
Süremek = Tevali etmek = Se succéder
Süren (Bak: *buyuran, emreden*) = -ferma
Sürgüç = Merhem
Sürgün = 1. Menfa; 2. Nefî; 3. Menfî; 4. İshal
Sürgüt = Müshil
Sürme = İcâlâ
Sürmek = 1. Teb'id etmek, nefyetmek; 2. İmtidad etmek, temadi etmek; 3. Tılâ etmek
Sürsal = Taaruz, taaddi, tecavüz
Sürsalık = Taarruzî = Offensif
Sürsalmak = Taaruz etmek
Sürülge = Menfa
Sürüm (Bak: *geçerlik*) = Revac
Sürümsüzlük (Bak: *durgunluk*) = Kesad
Sürüngen = Zâhife = Réptile
Sürüp giden = Mümted
Sürüp gitme = İstimrar, temadi
Sürüp gitmek = İmtidad etmek, temadi etmek
Sürüt = Mahrec (*Ekonomi T.*)

Süs

Süs = Ârayış, piraye, ziyet, zîb, tezyinat

Süslemek = Tezyin etmek = Parer, orner

Süslenme = Tahalli

Süslenmek = Tezeyyün etmek = Se parer

Süsliyen = -ârâ = Qui pare, qui orne

Süslü = Ziba, müzeyyen

Süt = Şir, leben

Sütnine (Bak: *südana*) = Murdia

Süzgün = Mahmur = Langoureux

Süzgün bakış = Gamze

Süzme = 1. Tasfiye ; 2. Musaffa

Süzmek = Tasfiye etmek

Ş

Şahıs = Şahs = Personne

Şahıslanma (Bak: *etizlenme*) = Teşahhus

Şahıslanmış (Bak: *etizlenmiş*) = Mücessem

Şahsın = Şahsen = Personnellement

Şahsî = Hususî, zatî = Personnellement

Şahsiyet = Şahsiyet = Personnalité

Şair (Bak: *ozan, koşukçu*) = Şair

Şairliksatan (Bak: *ozansak*) = Müteşair

Şaka = Lâtife, şathiyat

Şakalar = Letaif

Şakalaşma = Mülâtafe = Plaisanterie

Şakı = Taganni, terane = Chant

Şakımak = Taganni etmek, terennüm etmek

Şakiyan = Müterennim, hânende, muganni

Şakrak (Bak: *şen*) = Şâtır

Şakraklık (Bak: *şenlik*) = Şataret

Şakul, şavul = Şakul

Şapka = Şapka

Şarap (Bak: *içki, bor*) = Mey, hamr, bade

Şarbay = Belediye reisi

Şarbaylık = Belediye riyaseti

Şardış (Bak: *hemşeri, ildiş*) = Hemşehri

Şar kurulu = Belediye meclisi

Şar

Şart (Bak: *örük, bağlav*) = Şart

Şartbeti = Şartname

Şartlı = Meşrut

Şaşakalmak = Behte uğramak, mebhut olmak

Şaşakalmış, şaşmış, şaşırmış, şaşalamış = Mütéhayyir, vâlih = Stupéfait

Şaşalamak = Tahayyür etmek, hayret etmek, istiğrab etmek = S'étonner

Şaşılacak, şaşılır = Şayani hayret, acayib = Etonnant

Şaşırtmaca (Bak: *ganılmaca*) = Mugalâta

Şaşırtmak = Tağlit etmek

Şaşkın = Mebhut, vâlih = Stupéfait

Şaşkınlık = Beht = Etonnement

Şaşma = Taaccüb = Etonnement

Şatafatlı (Bak: *görkemli*) = Mutantan

Şavklar (Bak: *şuvağlar*) = Eşi'a

Şavmak = İnşia etmek

Şayga (Bak: *yigincilik*) = Sefahet

Şef (Bak: *baş*) = Şef

Şehir = Şehr, belde = Ville

Şehirci (Bak: *urbanist*) = Şehirci

Şehircilik = Şehircilik

Şekil = 1. Hey'et, şekil; 2. Bab, husus

Şekil almak, şekillenmek = Teşekkül etmek = Se former, se constituer

Şekil almış, şekillenmiş = Mütешеkkil

Şekilde = Vechile = Ainsî

Şim

Şekillemek, şekil vermek = Teşkil etmek = Former, constituer

Şekiller = 1. Eşkâl; 2. Merasim

Şen = 1. Şâtir; 2. Şuh

Şenelmek = Mamur olmak

Şenlendiren = -ârâ = Qui pare, qui orne

Şenlik = 1. Şetaret; 2. Tarab

Şenliksiz = Gayrımamur

Şer (Bak: *kötülük*) = Şer

Şeref (Bak: *onur*) = Şeref

Şerefliendirmek, şeref vermek = Teşrif etmek = Honorer de sa présence

Şereflenmek = Teşerrüf etmek

Şereflenmiş (Bak: *onurlanmış*) = Müşerref

Şerefli (Bak: *aksoy*) = Şerif

Şereflik = Şereliye

Şevk = 1. Neşat; 2. Şevk

Şevklendiren, şevklendirici = Müşevvik = Encourageant

Şevklendirme = Teşci

Şevklendirmek = Teşvik etmek, tergiş etmek = Encourager

Şevle (Bak: *parlıtî*) = Lem'a

Şey (Bak: *nesne*) = Şey

Şeytan = Şeytan

Şeytanlık = Şeytanet

Şımarık (Bak: *kendini bilmez*) = Hadnaşinas

Şiir (Bak: *koşuk*) = Şiir

Şimdi = Elhaletü hazîhi, elyevm, filhal, hâlen

Şim

Şimdiki = Lâhik

Şimdiki hal = Hali hazır

Şimdilik = 1. Muvakkaten; 2. Hâlen

Şimşek = Berk = Eclair

Şişirgen, şişken = Balâpervaz

Şişirme = Haşiv

Şişkinlik = Dahamet

Şişman (Bak: *etleç*) = Mülâhham

Şiyve (Bak: *ağız*) = Şive

Şom = Şum, meş'um, menhus

Şomsamak = Teşe'üm etmek

Şölen (Bak: *doy*) = Ziyalet

Şöyle böyle = Alâküllihal

Şöylece = Vechile = Aınsi

Şuşbe (Bak: *kol, böüm*) = Şube

Şuşle (Bak: *alev*) = Şule

Şu kadar var ki, şu var ki = Fakat

maamafih, maazalik, maahaza

Şuur = Şuur

Şuurlu = Şuuri

Şuursuzca = Gayrışuuri

Şuvağ = Şua

Şuvağlar (Bak: *şavklar*) = Eşi'a

Şuvağlı (Bak: *parlak, ışın*) = Müşa'sa

Şüphe = Şek, şübhe, gūman

Şüphelerme = İştibah

Şüpheli = Meşkü

Şüphesiz = Şübhesiz, lâşek

T

Tabaka (Bak: *katman, kat*) = Tabaka

Taban = Kaide = Base

Tabelâ = Levha

Tabiatıyla = Bittabi

Tabiğat = Tabiat = Nature

Tabii = Tabii = Naturel, normal

Tabii haklar = Hukuku tabiiye

Taç = Tac, efser, dihim, ikilil

Tabut = Tabut

Taçgiyim = Tetevvü

Tadâlan = Mütelezziz

Tadalmak = Telezüz etmek

Tadam = Zaika = Goût

Tadı = Zevk

Tadımlık (Bak: *çeşni*) = Çaşni

Tahıl = Hububat, zahire = Céréale

Tahta (Bak: *ağaç*) = Ahşab

Takaza (Bak: *başa kakma*) = Tekaza

Takılan = Muzib

Takılmak = Tariz etmek = Insinuer

Takım = 1. Güruh; 2. Deste; 3. Kafile,

kıt'a (*Süel T.*); 4. Hızb; 5. Silk; 6. Ci-

haz = Appareil; 7. Fevc; 8. Makule

Tak

- Takımadalar** = Cezairi müctemia
Takımıyle (Bak : *olduğu gibi*) = Heyetiyle
Takımlar = Edevat, alât ve edevat
Takla = Perende
Taklaban = Perendebaz
Takma = 1. Sahte; 2. Müstear; 3. Sun'î
Takvim (Bak : *çağbeti*) = Takvim
Talâkat (Bak : *uzdillik*) = Talâkat
Talan = Tarac, garet
Talaz = Fırtına
Talebe = Talebe = Elève
Talih = Tali = Chance, sort
Tam = 1. Tamam; 2. Hakikî = Véritable
Tamam = Tamam
Tamamıyle = Tamamen, bittamam
Tamamlama = İstikmal
Tamamlamak = 1. İtmam etmek; 2. Tekmil etmek, tamam etmek = Achever, finir
Tamamlıyan (Bak : *tümligen*) = Mütemmim
Tambenzeri = Tıbbı
Tamdeğer = Haddi lâyık
Tamlamak = İkmal etmek
Tamlaşmak = Tekemmül etmek
Tamlık (Bak : *bütünlük*) = Tamamiyet
Tamtersi = Bilâkis = Au contraire
Tamu = Cahim, cebennem, duzah = Enfer
Tamusal = Cahîmî = Infernal
Tan = Feer, seher, şafak
Tan ağarmak, tan atmak = Şafak sökmek

Tan

- Tane** = Dane, habbe
Tanıdık = Âşına, ahbab = Connaissance
Tanıık = Şahid = Témoin
Tanıık getirme, tanıksama = İstîşhad
Tanıık getirmek, tanıık tutmak, tanııklamak = İşhad etmek
Tanııklık = Şahidlik, şahadet
Tanııklık etmek, tanııklık vermek = Şahadet etmek
Tanıım = Tavsiî, tarif
Tanıımak (Bak : *seçmek*) = Teşhis etmek
Tanıımsızın = Gaibane
Tanıımlamak = Tarif etmek
Tanıımsız olarak = Mütenekkiren
Tanıınma = Tearûf
Tanıınmak = İştihar etmek
Tanıınmamış = Mechul = Incounu
Tanıınmamışlık, tanıınmazlık = Meculiyet
Tanıınmış = Maruf, meşhur, şehîr, şöretli
Tanıınmışlar = Meşahir
Tanıınmışlık = Şöhret
Tanıış = Âşına, ahbab = Connaissance
Tanıışma = Muarefe = Connaissance
Tanııt = Beyyine, delil = Preuve
Tanııtlama = İsbat
Tanııtlanma = Sübut
Tanııtlanmış = Sâbit
Tanııtlı = Müdellel

Tan

Tanıtılmak = Takdim etmek = Présenter

Tanlayın = Sehergâh, alessseher

Tanrı = Mabud, İllâh, Huda, Bâri, Allah

Tanrı dilerse, Tanrı isterse = İnşaallâh

Tanrı esirgesin, Tanrı korusun =
Maazallah

Tanrikut = Semavî kudret

Tanrılaştırma, tanrısama = Telih

Tanrılaştırmak, tanrısamak = Telih
etmek = Déifier

Tanrılık = Ülühiyet = Divinité

Tanrısâl = İllâhî = Divin

Tanrısız = Mülhid = Athé*

Tanrısızlık = İlhâd = Athéisme

Tanrı tövresi = Âdetullah

Tanrı uğruna, Tanrı yoluna = Has-
betenillâh

Tansı = Mucize

Tansıık = Acayib, hârîka = Merveille

Tansıılı = Hârikavî

Tansıımak = Meflun ve meshur olmak

Tansııtma = İcaz

Tanyeli, tanyel = Badî sabâ, sabâ

Tapacak = İllâh, mabud

Tapın, tapınan = Perestîşkâr, -perest

Tapınlar = Abede

Tapınak = Mabed = Temple

Tapınç, tapınış = İbadet, perestîş, tâat,
taabbüd

Tar

Tapınma, tapma = Taabbüd

Tapınmak, tapmak = Taabbüd etmek,
perestîş etmek, ibadet etmek

Tapıyar (T.) = Müstahdem

Tapkan = Zâhid, âbid

Taplak = Muntabik = Conforme

Taplanmış (Bak: *dikili, dikilmiş*) = Merkûz

Tapşırılma = Tavsiye

Taptama = Tatbik = Application

Taptmak = Tatbik etmek = Appliquer

Tapu kılmak = Biy'at etmek

Taraf (Bak: *yan, yön*) = Taraf, canib, semt

Taraflar (Bak: *yan'lar*) = Cevanib, etraf

Tarafsız = Bitaraf

Tarafsızlık = Bitarâflık

Tarak = Şane

Tarım (Bak: *ekincilik*) = Ziraat

Tarım Bakanı = Ziraat Vekili

Tarım Bakanlığı = Ziraat Vekâleti

Tarımsal = Ziraî = Agricole

Tarih = Tarih

Tarihî = Tarihî

Tarla (Bak: *ekelge*) = Mezraa

Tartaç (Bak: *terazi*) = Mîzan

Tartı = Vezn = Pesage

Tartılar = Evzan

Tartılı (Bak: *ölgülü*) = Mevzun

Tartmak = Veznetmek = Peser

Tarz = Nesak, tarz

Tas

- Tasa** = Gussa, keder, gam, kasavet
Tasalanmak = Mükedder olmak
Tasalı = Naşad, mağmum, gamkin
Tasar = Lâyiha, proje, tasavvur
Tasarlama (Bak: *kurma, kurgu*) = Taammüd
Tasarlamak = Tasavvur etmek
Tasarlanan, tasarlanmış = Mutasavver
Tasarsız = İrticalen, bilbedahe, bedaheten
Tasın = Tahmin
Tasınlama = Takdirî, tahminen, tahminî
Tasınlamak = Tahmin etmek
Taslak = 1. Eskis, kroki; 2. Müsvedde
Taslak yazmak = Tesvid etmek
Taş = Hacer, senk
Taş atmak = Tariz etmek = Insinuer
Taşa tutmak, taşlamak = Recmetmek
Taşıma aracı, taşıt = Vasıtai nakliye
Taşıma araçları, taşıtlar = Vesaiti nakliye = Moyens de transport
Taşımak = Nakletmek = Transporter
Taşın = Nakliyat = Transport
Taşınan, taşınır = Menkul
Taşınır mallar = Emlali menkule
Taşınmaz mallar = Emlali gayrimenkule
Taşıyan = 1. Haiz; 2. Hâmil
Taşkınlık, taşma = Tuğyan, feyezân
Taşlama = Recm
Taşlar = Ahcar
Taşlaşmak, taş olmak = Tahaccür etmek = Se pétrifier

Tat = Lezzet

- Tatlı** = 1. Azb, leziz; 2. Şirin
Tatlılık = Halâvet, uzubet
Tatlanmak = Telezüz etmek
Tav = Kıvam
Tavır = Tavr
Tavsiye (Bak: *tapşırılama*) = Tavsiye
Tavşancıl (Bak: *karakuş*) = Ukab
Tavurlar = Etvâr
Tavusmak = İdarei akdah etmek
Tavust = İdarei akdah = Toast
Tay (Bak: *boybos*) = Endam
Taydaş = Hemtâ, akrân
Tayındırmak = Şahidi cerhetmek, şaha-dete tânetmek
Tayla (Bak: *boybos*) = Yâlû bal
Taylan = Şehlevend, kameti mevzun sahi-bi, endamı mevzun, mevzunüendâm, mü-tenasibüendâm
Tayyare (Bak: *uçku*) = Tayyare
Taze = Ter, ceyyid
Tazelemek (Bak: *pekitmek*) = Tekid etmek
Tazelik = Ciyadet, tâb, taravet
Teber (Bak: *balga*) = Teber
Tecim = Ticaret = Commerce
Tecimel = Ticarî = Commercial
Tecimer = Tacir, tüccar
Tecimge = Ticarethane
Tedbir (Bak: *önlem*) = Tedbir

Ted

- Tedbirli** (Bak: *saknılı*) = Müdebbir
Tedirgin = Bihuzur = Sans repos, gêné
Teftiş = Murakabe, teftiş = Inspection
Teftiş etmek = Teftiş etmek = Inspecter
Teğmen = Mülâzimi evvel
Tehlûke = Hatar, muhatara, tehlike
Tehlükeli = Vahim = Grave, périlleux
Tek = 1. Yektâ, yegâne, ferid = Unique;
2. Vâhid; 3. Münferid = Isolé; 4. Ferd
Tek başına = Münferiden = Isolément
Teker teker = 1. Münferiden, alelinfirad;
2. Yegân yegân
Tekgöz = Yekçeşm
Tekil (*T.*) = Müfred
Tekin = Yektâ = Unique
Tekit = İnhisar, monopol
Tekitlemek = İnhisara almak, monopolize etmek
Tekitler Bakanı = İnhisarlar Vekili
Tekitler Bakanlığı = İnhisarlar Vekâleti
Tekkalma, teklik = İnfirad
Tekleşmek, tek olmak = Teferrüd etmek
Tekparça = Yekpare
Tekrar = 1. Tekrar; 2. Mükerrer
Tekrarlanmak = Tekerrür etmek
Tekrarlanmış = Mükerrer
Tek tek = Yegân yegân
Tektük (Bak: *ayasıra, pekaz*) = Nadiren

Tep

- Telâş** = Telâş = Hâte, empressionement
Telgraf = Telgraf = Télégraphe
Tembel = Âtl
Tembellik = Atalet = Inactivité
Tembih etmek, tembihlemek = Tenbih etmek
Temel = Esas, bünyad = Fondement, base
Temel atma = Vaz'ı esas
Temelinden = Esasen = Au fond
Temiz = 1. Pâk, nezih, nazif; 2. Selim; 3. Afif = Probe
Temizleme = Tanzif
Temizlemek = Tehzib etmek
Temizlik = 1. Nezahet, iffet, safvet; 2. Nezâfet
Temren = Peykân
Tendeğişme = Tenasuh = Métempsychose
Tenkid = Tenkid, intikad
Teoloji = İlâhiyat
Teori = Nazariye
Teorik = Nazari
Tepe = 1. Püşte; 2. Zirve = Cime
Tepe aşağı, tepesi üstü = Sernügûn
Tepeden tırnağa = Serapa
Tepeleme = İstîsal
Tepelemek = Tedmir etmek, tenkil etmek
Tepeleşme = Muareke
Tepki = Aksülâmel = Réaction
Tepme = Nüks = Rechute

Ter

- Terazi** (Bak: *tartaç*) = Mizan
Terkimek = Takib etmek
Terkişmek = Taakub etmek
Ters = Makûs, aksi = Intraitable
Tersane (Bak: *gemlik, gemilik*) = Tersane
Tersine = Berakis = A l'envers, par contre
Tersine çevirmek = Aksetmek
Terslemek = Unf ile muamele etmek
Terslik = **1.** Unf = Violence; **2.** Tezad
Tertemiz (Bak: *arın, lekesiz*) = Pâkize
Teskere = Sedye
Teslim = Teslim
Teslim almak = Tesellüm etmek
Testi = Sebu
Teşekkür = Teşekkür, şükr, şükran
Teşekkür eden = Müteşekkir
Tetik (Bak: *uyanık*) = Müteyakkız
Tetik bulunmak = Müteyakkız bulunmak
Tetik davranmak = Müteyakkız olmak
Tetiklik (Bak: *uyanıklık*) = Teyakkuz
Tevi = Tarz, siyak
Tevilem = Tensikat
Tevilemek = Tensik etmek
Tez = **1.** Seri; **2.** Müddea (*T.*) = Thèse
Tezanlar (Bak: *varışlı*) = Serülintikal
Tezduyar = Serüütteessür
Tezelden = Âcilen, müstacelen, serian
Tezgâh = Destgâh
Tezgider = Serüüsseyr, serüühareke, tiz-reftar

Tik

- Tezgidış** = Seyri seri
Tezkatar = Sürat treni
Tezküser = Serüülnifal
Tezleştirmek = Tacil etmek, tesri etmek
Tezlik (Bak: *hız*) = Sürat
Tıkamak (Bak: *kapamak*) = Seddetmek
Tıkanmak = İnsidad etmek
Tılsım = Tılsım
Tımarane = Timarhane, bimarhane
Tınlama (Bak: *çınlama*) = Tınnet, tanın
Tınlıyan (Bak: *çınlıyan*) = Tannan
Tıpkı (Bak: *tambzeri*) = Tıbkı, biaynihi
Tırmaıama = Hadşe
Tırmalamak = Tahriş etmek
Tırmalayıcı = Muharriş = Irritant
Tike = Cüzü, cüz'ü ferd = Molécule
Tikel = Cüz'i = Partiel
Tikeler = Ecza
Tikelenmek = Tecezzi etmek
Tiken (Bak: *diken*) = Şevk
Tiksince (Bak: *iğrence, yerence*) = Zemime
Tiksınç = **1.** İstikrah, ikrah; **2.** Müstekreh, menfur
Tiksindirici = Kerih, mekruh
Tiksinen (Bak: *iğrenen*) = Müteneffir
Tiksinererek (Bak: *istemiyerek*) = Kerhen
Tiksirmek = İstikrah etmek, nefret etmek, ikrah etmek
Tiksinti = İstikrah, ikrah

Tin

- Tin** = Ruh
Tinel = Manevî = Moral, psychique
Tinler = Ervah
Tinli (Bak: *canlı*) = Zîruh
Tire (Bak: *ip'lik*) = Ri'te, hayt
Titiz = 1. Muşikâf; 2. Müşkilpesend
Titrek, titrer = Râşan, lerzan
Titreme, titreyiş = Râşe, lerze, ihtizaz
Titremek = İhtizaz etmek
Titretmek = Tehziz etmek
Tokuca = Nefiri âm = Levée en masse
Tokuş (Bak: *çarpı*) = Sadme = Choc
Tokuşma = Tesâdüm = Collision
Tolyapı = Kârgir
Tom = Cild
Tomurcuk = Gonca
Ton = Eda
Top (Bak: *tümel*) = Mecmu
Topal (Bak: *aksak*) = Âree, tenk
Toparlık (Bak: *quvarlak*) = Küre
Topfişek = Dahme
Toplama = 1. Cibayet; 2. Cemi
Toplamak = 1. Teksif etmek; 2. Cem'etmek = Additionner
Toplanık, toplanmış = 1. Müctemi; 2. Mütেকâsif
Toplanma = İn'ikad, ictima
Toplanmak = 1. İctima etmek; 2. Tckâsif etmek; 3. Tecemmu etmek, tehaşşüd etmek; 4. Temerküz etmek

Tuğ

- Toplantı** = İctima, tecemmu
Toplaşmak = Tehacüm etmek = Assaillir
Tophyan (Bak: *kapsıyan*) = Cami
Toplu = Müctemi
Toprak = 1. Arsa, arazi = Terre, terrain;
2. Hâk, türab; 3. Hâkî (*Renk için*)
Topuk = Kâb
Topuz = Gürz
Tor (Bak: *toy*) = Mübtedi
Tortu = 1. Küsbe; 2. Rüşub
Tortular (Bak: *çöküntüler*) = Teressübat
Torun = Hafid
Torunlar = Ahfad
Toy = 1. Mübtedi, acemi; 2. Cahil
Tez = Gubar
Tozan = Zerre
Tören = İhtifal, teşrifat, merasim
Törü = Âdet, de'b, örf, resm, taamül
Törümlü = Meşru = Légitime, légal
Törüsel = Örfi
Törütgen kuvet = Kuvvei teşriiye
Törütüm = Teşri = Législation
Töz = Umde
Tözün = Asil, necib = Noble
Tözünlük = Necabet, asalet = Noblesse
Trup (Bak: *takım*) = Kıt'a (*Süel T.*)
Tuğay = Liva (*Süel T.*)
Tuğbay = Liva kumandanı miralay (*Süel T.*)
Tuğgeneral = Miriliva (*Süel T.*)

Tuğ

Tuğkomutan = Liva kumandanı (*Süel T.*)

Tuhaf (Bak: *ayrıkın, gülünecek*) = Tuhaf

Tuhafiye (Bak: *türlüç*) = Tuhafiye

Tul = Tol = Longitude

Tulga (Bak: *başlık*) = Miğfer

Tuta = Mahsuben

Tutak = 1. Kabza; 2. Kefalet akçası

Tutalm ki = Bilfarz, farazâ

Tutar = 1. Yekûn; 2. Meblâğ, esman, esmani balığa, bedel

Tutarak = Sar'a

Tutaraklı = Sar'alı, masru

Tutarlık = İncicam

Tutav = İşgal

Tutka = Cezbe

Tutkun = Mübtelâ, esir, meftun, meclûb

Tutkunluk = Meftuniyet, meclûbiyet

Tutmak = 1. İşgal etmek; 2. İsabet etmek; 3. Farzetmek; 4. İncaz etmek; 5. İltizam etmek; 6. Sülûk etmek; 7. Zabtetmek; 8. Mahsub etmek

Tutmaz = Mütenakız

Tutmazlık = Mübayanet, tenakuz

Tutmuş (Bak: *girmiş*) = Salık

Tutsa = Tevkif = Arrestation, détention

Tutsak = Esir, mevkul = Détenu

Tutsaklık = Esaret

Tutsalık = Tevkifhane

Tutsamak = Tevkif etmek

Tüd

Tutsu = Vasiyet

Tutsu belgesi, tutsubeti = Vasiyetname

Tutu = Rehn

Tutada, tutuk = Merhun

Tutulamak = Terhin etmek

Tutulga = Ceride, zabıtname

Tutulma = İnkisaf, inhisaf

Tutulmak = 1. Mübtelâ olmak, duçar olmak, giriftar olmak, musab olmak; 2. İncizab etmek, meclûb olmak

Tutulmuş = 1. Duçar, giriftar, musab; 2. Müncezib; 3. Mültezem

Tutum = 1. Hattı hareket; 2. İktisad, idare, tasarruf

Tutumlu = 1. Muktesid; 2. Mümsik; 3. Rabatlı

Tutunan (Bak: *sartlan*) = Mütemessik

Tutunma (Bak: *durlak*) = İstikrar

Tutunmak = Temessük etmek

Tutuşan = Müştail = Inflammable

Tutuşma = İştil

Tutuşmak = İştil etmek

Tutuşturan = -efruz

Tutuşturmak = İş'al etmek

Tutturmak = İsabet ettirmek

Tuzak = Dâm

Tuzla = Memleha

Tü = Her

Tüdeğ = Nüsha

Tük

- Tükel** = 1. Tamam; 2. Mükemmel; 3. Kâffe
Tükel bağış = Afı umumî = Amnistie
Tükellemek = Tekmil etmek
Tükellenmek = Tekemmül etmek
Tüken = Zeval, İenâ = Déclin
Tükenmek = Zeval bulmak
Tükenmez = 1. Bipayan, bihad, bihaddü payan, hadsiz; 2. Lâyezal
Tüketmek = 1. İfna etmek; 2. Hatmetmek
Tüm = 1. Tamam; 2. Kül = Le tout
Tüme = Tetimme
Tüme = Tüveyc = Corolle
Tümel = 1. Mecmu; 2. Külli
Tümen = Fırka (*Süel T.*) = Division
Tümgeneral = Fırka kumandanı miriliva
Tümkomutan = Fırka kumandanı
Tümkurmay = Fırka erkânı harbiyesi
Tümlmek = 1. İtmam etmek; 2. İkmal etmek
Tümliyen (Bak: *tamamlıyan*) = Mütemmim
Tümlük = 1. Tamamiyet; 2. Külliyet
Türbe = Dahme, türbe, merkad
Türe = Hukuk = Science juridique
Türeç = Bid'at = Innovation
Türel = Hukukî = Juridique
Türeme = 1. Husul; 2. İştikak
Türemek = Peyda olmak, hâsil olmak, husul bulmak, tekevvün etmek
Türetmek = Tekvin etmek = Créer

Tüz

- Türülenmek, türlülenmek** = Tenevvu etmek = Varier
Türlü = 1. Makule, nevi; 2. Mütenevvi, müteferrik, muhtelif; 3. Kabîl
Türlüç = Tuhafiye
Türlüler (Bak: *çeşitler*) = Envâ
Türlü türlü = Mütenevvi
Türümsüz = Gayırmeşru = Illégitime
Türütmek (Bak: *bulmak*) = İcad etmek
Tütsü = Buhur
Tütsülemek = Tahnit etmek
Tütsülük = Buhurdan
Tütün (Bak: *duman*) = Duhan
Tüze = Adl, adalet, dâd, hakkaniyet, ma-delet
Tüze Bakanı = Adliye Vekili
Tüze Bakanlığı = Adliye Vekâleti
Tüzel = Adlî = Judiciaire
Tüzel gerçin = Tahkikatı adliye
Tüzel terkinler = Takibatı adliye
Tüzemen = Âdil, dâdküster
Tüzetgen kuvet = Kuvvei adliye
Tüzük = Nizamname

U

- Ucar** = Haber
Ucel (Bak: uç) = Serhad
Uçsuz bucaksız = Bihaddü payan
Ucuz = Ehven
Ucuzlatmak = Tehvin etmek
Uç = 1. Payan, münteha; 2. Serhad; 3. Eve
Uçak = Tayyare meydanı
Uçan, uçucu = 1. Perran, tayyar, tair; 2. -pervaz
Uçar = Tayyar
Uçku = Tayyare
Uçma (Bak: uçan, uçucu) = -pervaz
Uçmak = 1. Cennet, cinan, bihişt; 2. Ber hava olmak = Sauter
Uçman = Tayyareci
Uçsuz = Bikeran, namahdud, gayrimahdud
Uçurmak = Berhava etmek = Faire sauter
Uçurum = Gırive, varta = Abîme, précipice
Uçuş = Tayeran
Udunma (Bak: yükünme) = Huşû
Udunma ve yükünme = Hudû ve huşû
Ufak, ufarak = Hurde

- Ufkî** (Bak: dūz) = Ufkî = Horizontal
Ufuk = Ufk
Ufuklar = Âfak
Uğrak = 1. Güzergâh, rehğūzar; 2. Mevkif
Uğramak = Duçar olmak, giriftar olmak, musab olmak, mübtelâ olmak, maruz kalmak
Uğramış = Giriftar, duçar, musab, - zede
Uğraş = 1. Mücadele, cidal = Lutte; 2. Meşgale, meşgüliyet
Uğraşıcı, uğraşkan = Mücadil
Uğraşma (Bak: çalışma) = Tevaggul
Uğraşmak = 1. İştigal etmek, meşgul olmak; 2. Cehdetmek = S'efforcer, tâcher
Uğraştırmak = Meşgul etmek, işgal etmek
Uğru = Sarik, düzd = Voleur
Uğrulama (Bak: çalma) = Sirkat
Uğrulıyan (Bak: aşırın) = Muhtelis
Uğruna vermek = Feda etmek
Uğultu (Bak: çığıltı) = Gulgule
Uğur = Fali hayr, meymenet, kadem, yümün
Uğurlamak (Bak: geçirmek) = Teşyi etmek
Uğurlu = Huceste, kademli
Uğursamak = Tefe'ül etmek
Uğursayma (Bak: yumsama) = Teyemmün
Uğursuz = Meş'um, menhus
Uğursuzluk = Şeamet, nuhuset
Ulak = Kasit, berid, sâi = Messenger, courier
Ulama = 1. Mülhak; 2. Zeyl, ilâve

- Ulamak** = Tezyil etmek, ilâve etmek
Ulanmak = İnzııam etmek, lâhik olmak
Ulanmış (Bak : *eklenmiş*) = Müzeyyel
Ulaşık = Peyveste, lâhik
Ulaşma = Kudum, vusul = Arrivée
Ulaşmak = Vâsil olmak, muvasalat etmek, peyveste olmak
Ulaşma kolları = Muvasala hatları
Ulaşmış = 1. Makrun ; 2. Peyveste
Ulaştırmak = İblâğ etmek, isal etmek
Ulat = Mülhakat = Dépendances
Ulu = 1. Muazzam ; 2. Ulvi, âli ; 3. Ekber, büzürk ; 4. Azametli
Uluksa (Bak : *kurulma*) = Gurur
Uluksanma, uluksunma = Taazzum
Uluksar = Müteazzım = Orgueilleux
Ululama = Tebcil, taziz, tevkîr
Ululamak = Tazim etmek, ibcal etmek, ihtiram göstermek
Ulular (Bak : *bügükler*) = Ekâbir
Ululuk = Ulüv, iclâl, fahamet, azamet, şevket = Grandeur
Ulus = Millet, kavm = Nation
Ulusal = Millî = National
Ulusalılık = Milliyet
Ulusçu, ulussever = Milliyetperver
Ulusçuluk = Milliyetperverlik
Uluslar = Akvam
Ulusal = Resmî

- Uluşalca** = Resmen
Uluşallık = Resmîyet
Ulu yol (Bak : *ana yol*) = Şehrah
Umaç = Ümid = Espoir
Umay = Emel
Umaylar = Âmâl
Umdu (Bak : *açgözlülük*) = Tama
Umdulamak = İtma etmek
Umdulanmak = Tama etmek
Umkırı = İnkisarı hayal
Umkırılmak = İnkisarı hayale uğramak
Ummak = 1. Temenni etmek = Souhaiter ; 2. Ümid etmek = Espérer
Umsırama = Sukutu hayal
Umsıramak = Sukutu hayale uğramak
Umsunmak = Ümide düşmek
Umu = Temenni = Souhait, vœu, demande
Umulmadık = Gayrimemul
Umulur = Memul, melhuz
Umüt = Ümid = Espoir
Umutsuz = Naümid, meyus, nevmid
Umutsuzluk = Yeis = Désespoir
Unsur (Bak : *ilke*) = Unsur = Élément
Unurlar (Bak : *ilkeler*) = Anasır
Unutma = Nisyan
Unutmak = Feramuş etmek
Unutsa, unutsama = Zühul
Unutsamak = Zühul etmek
Unutulmuş = Mensi

Ura

Uram = Mahalle

Urasa (Bak : *sanika*) = Hurafe

Uray = Belediye

Urba = Libas, elbise, esvab

Uruk = Irk

Urunc = Vecd = Extase

Urunmak = Vecde gelmek = S'extasier

Urugaç = Mareke = Champ de bataille

Us = Akl = Raison

Usal = Akli = Rationnel

Usahr = Makul

Usalırılık, usalma = Makuliyet

Usalmak = Makul olmak

Usalmaz = Namakul, gayrimakul

Usanç = Kelâl = Lassitude

Uslamak = İrşad etmek

Uslandırmak = Tedib etmek

Uslanmak = İslahî hâletmek

Uslanmış = Mütenebbih

Uslu = Müceddeb

Usta, ustad = Üstad

Ustalar, ustatlar = Esatize

Usuğ = Fatanet, dirayet, kiyaset

Usuğlu = Fatin, dirayetli

Usul = Metod, usul = Méthode

Uşaklar = Etba = Domesticité

Ut = Ar, hayâ = Honte

Utanacak = Zül

Utanç, utanma = Hacalet, şerm, hayâ, hicab

Uya

Utandırmak = Maheub etmek

Utangaç, utanmış = Maheub, şermnâk, şermende, şermisar

Utangaçlık = Mahecubiyet = Timidité

Utanık = Hacı

Utanmak = 1. Maheub olmak; 2. Teeddüb etmek

Utanmaz, utsuz = Hayâsız, biarü hayâ

Utanmazlık, utsuzluk = Hayâsızlık, fuhş

Utkan = Mansur, muzaffer

Utku = Zafer = Victoire

Utsal törü = Ahlâkı umumiyet, âdabı umumiyet = Bonnes mœurs

Uyak = Şiar

Uyaklar = Şeair

Uyan = Muktedi

Uyandırma = Tahrik

Uyandırmak = 1. Tenbih etmek, ikaz etmek; 2. Tahrik etmek

Uyanık = 1. Bidar, yakzan; 2. Müteyakkız; 3. Agâh

• **Uyanık bulunmak** = Müteyakkız bulunmak

Uyanık davranmak = Müteyakkız olmak

Uyanıklık = 1. Teyakkuz; 2. Yakaza

Uyanış, uyanma = Tenebbüh, intibah

Uyarak = İktifaen

Uyarlık (Bak : *uygunluk*) = Münasebet

Uya

- Uyarmak** = Tenbih etmek, ikaz etmek
Uyartı (*Ceza adı*) = İhtar
Uyartı vermek = İhtar etmek
Uyar uymaz = Münasebetli münasebetsiz
Uyası = Nümunei intisal = Exemple
Uyatiç = Münebbih
Uydurma = Masnu, müretteb, sahte, musanna, ürcufe
Uydurmacı (Bak: *düzmece*) = Sahtekâr
Uydurmak = 1. Tasni etmek; 2. Tefvik etmek = Conformer
Uydurmalar (Bak: *düzmeler*) = Eracif
Uygaşmak (Bak: *uymak*) = Tefavuk etmek
Uygu = Tenasüb = Convenance, proportion
Uygun = 1. Mutabık, muvafık; 2. Mevzun, mütenasib; 3. Müsaid, münasib; 4. Cespan, erzan; 5. Mülâyim; 6. Rabitali
Uygun düşmek = Münasebet almak
Uygun gelen = Mâsadak
Uygun gelmek = Tetabuk etmek
Uygunlaştırmak = Tefvik etmek
Uygunluk = 1. Mutabakat, tevafuk; 2. Vifak; 3. Münasebet
Uygun olmiyan = Namülâyim
Uygunsuz = Gayrimünasib, gayrimuvafık, namuvafık, nahemvar, münasebetsiz
Uygutlamak = Tatbik = Application
Uygutlamak = Tatbik etmek = Appliquer
Uyka = Tenazur = Symétrie

Uyu

- Uykamak** = Mütenazır olmak
Uykaz = Mütenazır
Uyku = Hâb, menam, nevm
Uykuda, uyumuş = Hâbide
Uyma = Mutavaat
Uymak = 1. İnkıyad etmek, iktida etmek, tâbi olmak, intisal etmek; 2. Tefavuk etmek, intibak etmek, tetabuk etmek
Uymaz = Mugayir, münafi, gayrimutabık
Uymazlık = 1. Mugayeret; 2. İhtilâl; 3. Ademi mutabakat, tehalüf
Uyramak = Tebaiyet etmek
Uyraç = Metbu
Uyratmak = Tebaiyet ettirmek
Uyru, uyruk = Tâbi, tebaa = Sujet
Uyruluk (Bak: *bağınç*) = Menutiyet
Uyrum = 1. İtaat; 2. Taat
Uyumsuz = Gayrimuti
Uyurutmak = Tahtı tabiiyete almak, tâbi kılmak, münkad eylemek, = Assujettir
Uyuk (Bak: *toplak*) = Muntabık = Conforme
Uyulan = Mukteda
Uyum = Ahenk = Harmonie
Uyumlu, uyumsal = Ahenkdar
Uyuntu (Bak: *myyminti*) = Misikin
Uyuntuluk = Meskenet
Uyuran (Bak: *başegên*) = Muti
Uyurmak = İtaat etmek, intisal etmek
Uyuşamazlık = Ademi itilâf

- Uyuşkan** = Mümteziç = Accomodant
Uyuşma = 1. Mutabakat; 2. İtilâf
Uyuşmak = İmtizac etmek
Uyuşmaz = 1. Gayrimutabık, mütehalif; 2. Mütezaad
Uyuşmazlık = Ademi mutabakat, tehalûf
Uyuşmıyan = Mütehalif
Uyutmak = Tenvim etmek
Uyutucu = Münevvim = Soporifique
Uz, uzel = Hazık, mahir = Habile, adroit
Uza = Mesafe = Distance
Uzak = 1. Dûr, baîd; 2. Müsteb'ad; 3. Aksâ
Uzakbatı = Aksâyı garb
Uzak bırakılmış = Meheur
Uzakdoğu = Aksâyı şark
Uzaklaşmak = Tebaud etmek
Uzaklaştırmak = Teb'id etmek, ib'ad etmek = Eloigner
Uzam, uzama = İmtidad
Uzamak = Temadi etmek, imtidad etmek
Uzanan (Bak: *sürüp giden*) = Mümted
Uzantı = İstitalé
Uzati = İtnab, tatvil
Uzatılı = Mufassal
Uzatılmış = Memdud
Uzatmak = 1. Tatvil etmek, itnab etmek, tafsil etmek; 2. Temdid etmek
Uzdl = Belig, fasih = Eloquent
Uzdlilik = Fasahat, belâgat, talâkat

- Uzdiyem** = Fasih (*İfade için*)
Uzgidim, uzgidiş = Hüsnu halü hareket
Uzgören, uzgörür = Dûrendiş, dûrbin
Uzgörürlük = Dûrendişlik, dûrbinlik
Uzgüdü = Hüsnu niyet
Uzkes = Mutlaka, kat'iyen, elbet, elbette
Uzkişi = Şahsiyet = Personnalité
Uzluk = Maharet, hazakat
Uzman = Mutahassıs
Uzuğ = İhtısas
Uzun = 1. Diraz; 2. Medid, memdud
Uzun anlatmak = Tafsil etmek
Uzunlamasına, uzunluğuna = Tûlânî
Uzunluk = Tûl = Longueur
Uzun uzadıya = Alettafsil, mufassalan, tafsilâtiyle = En détail
Uzyazı = Hüsnu hat = Calligraphie
Uzyön = Hüdâ
Uzyönetim = Hüsnu idare
Uzyönüm = Hidayet

Ü

- Üçayak** = Sehpa
Üçleme = Teslis
Üçleyin, üçün = Sâlisen
Üçörkün = Ekanimi selâse
Üçüncü = Sâlis
Üfürme = Nefh
Üfürüm = Nefha
Üleş = Taksim
Üleş (Bak: *pay*) = Behre
Üleşçi (Bak: *bölücü*) = Kassam
Üleşmek, üleşirmek = Taksim etmek,
 mukaseme etmek = Partager
Ülke = Memleket, hтта, kışver = Pays
Ülker = Süreyya
Ülkü = Mefkûre = İdeâl
Ülüş (Bak: *pay*) = Hisse
Ün = 1. Şöhret, nam, sıyt; 2. Sada, âvaz
Ünalmak, ünsalmak = İştihar etmek
Ünde = Nida
Ündeci = Münadi
Ündemek = Nida etmek
Ündeş (*T.*) = Sâmit

Üşg

- Ünlü** = Namdar, müştehir, şehir, şöhretli,
 meşhur, benam, = Célèbre (célébrité)
Ünlüler = Meşahir
Urbanik = Şehircilige müteallik
Urbanist = Şehirci
Urbanizm = Şehircilik
Üreğen (Bak: *gürelmiş*) = Feyzdar
Ürelemek = Tenmiye etmek
Ürem = Faiz, riba, nema
Üreme = 1. Tenasül; 2. Husul; 3. İştikak;
 4. Mütehasıl
Üremek = Husul bulmak, hasıl olmak
Üren = Nesl, zürriyet = Génération
Ürenler = Ensal
Üreşme = Tenasül = Procréation, génération
Üretim = İstihsal = Production
Üretmek = İstihsal etmek = Produire
Üretmen = Müstahsil = Producteur
Ürkek (Bak: *korkak*) = Ceban
Ürken (Bak: *korkan*) = Mütevehhiş
Ürkemek = Tevahhuş etmek = S'effrayer
Ürkün = Panik
Ürkünç (Bak: *korkunç*) = Muhiş, muvahhiş
Ürkütmek = Tedhiş etmek = Effrayer
Ürpe, ürperme = Râşe, irtiaş
Ürpek (Bak: *titrek*) = Râşan
Ürün (Bak: *yemiş, verim*) = Semere, mahsul
Ürüt = Hasılat
Üşgelmek, üstolmak = Tefevvuk etmek

Ügelen = Mütefevvik

Üslûp (Bak: *çığır*) = Üslûb = Style

Üsnet = İsnad

Üsnetmek, üstüne atmak = İsnad etmek, azvetmek, atfetmek = Attribuer

Üsnomal = Fevkalâde, harikulâde, âdetin fevkinde = Extraordinaire, inouï

Üssubaylar = Ümera (*Süel T.*)

Üst = 1. Mafevk, fevk, âmir = Chef, supérieur; 2. Bâlâ, vâlâ; 3. Mütefevvik

Üste = Uhde = Charge

Üste alma = Zaman

Üsteleme = Nüks = Rechute

Üstelik = Zamimeten = Outre

Üsten = Taahhüd = Engagement

Üstenci = Müteahhid

Üstencilik = Müteahhidlik

Üstenik = Munzam = Supplémentaire

Üstenmek = 1. İltizam etmek; 2. Taahhüd etmek = S'engager

Üsterme = İhale, tefviz

Üsterme ile = İhaleten

Üstermek = İhale etmek

Üstün = Faik, mütefevvik, racih, müreccah, evlâ, efdal

Üstüne almak = Deruhde etmek, kekefül etmek = Se charger

Üstüne bırakmak = Havale etmek

Üstüne çevirmek, üstüne geçirmek =

Ferağ etmek

Üstüne varma = İlham

Üstüne varmak = İlham etmek, ibram etmek

Üstüne vermek = Tevcih etmek

Üstünkörü = Sathî = Superficiel

Üstünlük = Tefevvuk, faikiyet, rüchâu

Üstün tutma = Tercih = Préférence

Üstün tutmak = Tercih etmek = Préférer

Üşenç, üşengenlik = 1. Atalet = Inactivité; 2. Teseyyüb = Négligence

Üşengeç, üşengen = Âtil

Üşenme = Terahi, tekâsül

Üşenmek = Tekâsül göstermek

Üşüntü = Gulûv

Üşürmek (Bak: *başa sarmak*) = Taslit etmek

Üşüşme = Muhaceme = Attaque

Üğüşmek = Tehacüm etmek = Assaillir

Üye = Meclis âzası, âza = Membre

Üzel (Bak: *öncesizlik*) = Ezel

Üzengi = Rikâp

Üzer (Bak: *yüzey*) = Sath

Üzerine = 1. Müteallik, dair, mütedair, raci, aid; 2. Hususunda

Üzgü, üzü = Eziyet, cefa, eza, cevr

Üzgün = Mağmum, müteessir, mahzun

Üzmek = 1. Tazib etmek; 2. Müteessir etmek

Üzü

Üzre (Bak: *gibi*) = Ber-

Üzülme, üzün = Teessür, hüzn

Üzülmek = **1.** Mükedder olmak, müteessir olmak; **2.** Telehhüf etmek

Üzülmüş = Muazzeb

Üzünler = Ahzan

Üzünlü (Bak: *üzgün*) = Mahzun, hazin

V

Vadi = Vadi = Vallé

Vahy (Bak: *esin*) = Vahy

Vakitsiz (Bak: *sırasız*) = Nabehengâm

Vakit = **1.** Zaman, vakt = Temps; **2.** Müddet; **3.** Hîn; **4.** Miad

Vakit geçirmek = Demsaz olmak, demgüzar olmak

Vakitler = Evkat

Vakitsel (Bak: *süresiz*) = Muvakkat

Vakitsiz = Bigâh, nabemevsim, bihengâm

Var = **1.** Servet; **2.** Mevud

Varetmek = Tekvin etmek = Créer

Vargı = Murad, meram, maksud, maksud, garaz = Intention

Variş (Bak: *anlayış*) = İntikal

Varişli (Bak: *tezanlar*) = Seriülintikal

Variyoğu = Mamelek, malü menal

Varlık = **1.** Servet, yesar = Richesse, fortune; **2.** Hesti, mevcudiyet, vücud

Varlıklı = Gani, mütemevvil

Varma (Bak: *ulaşma*) = Kudum

- Varmak** = 1. Balığ olmak; 2. Vâsil olmak, muvasalat etmek; 3. Müncer olmak
- Varol!** = Aferin! = Bravo!
- Varolmak** = Tekevvün etmek
- Varsanı** = Birsam = Hallucination
- Vatan** (Bak: *yurt*) = Vatan = Patrie
- Vatan edinmek** = Tavattun etmek
- Vay haline!** (Bak: *gazık!*) = Veyl!
- Vazgeçen** (Bak: *çekilen*) = Fariğ
- Vazgeçmek** = 1. Udul etmek; 2. Feragat etmek, sarfı nazar etmek
- Ve başkaları** [K.: *v. b.*] = Vesaire [K.: *v. s.*] = Et cætera [K.: *etc.*]
- Vefa** = Vefa = Fidelité
- Vehim** (Bak: *kuruntu, kuşku*) = Vehm
- Vehimlenmek, vehme düşmek** (Bak: *kuruntuya düşmek*) = Tevehhüm etmek
- Vehimler** (Bak: *kuşkular*) = Evham
- Vehimli** (Bak: *kuşkulu*) = Vehham
- Vekil** (Bak: *yeke*) = Vekil
- Vekil bırakmak, vekil etmek** = Tevekil etmek
- Vekillik** (Bak: *yekelik*) = Vekâlet
- Vekillik belgesi** = Vekâletname
- Vekil olarak** = Vekâleten
- Verecek** = Zimmet = Dette
- Verecekli** (Bak: *borçlu*) = Medyün
- Veren** = - bahş, - bahşa
- Vergi** = Atâ, atıyye, mevhibe, dâd = Don

- Vergiler** = Tekâlif = Impôts
- Veri** = 1. Teberru = Don; 2. Atâ, atıyye
- Verilmiş** = Dâde
- Verim** = 1. Semere; 2. Randman
- Verimce** = 1. Caize; 2. Aidat = Cotisation
- Verimli** = 1. Semeredar, müsmir, münbit, mahsuldar = Fertile; 2. Velüd
- Verimlilik** = Mahsuldarlık
- Verimse** = Teslimiyet
- Verimsemek** = Teslimiyet göstermek
- Verimsiz** = Akim, gayrimüsmir, mahsuldar olmıyan = Stérile, infructueux
- Verimsiz bırakmak** = Akamete uğratmak = Rendre stérile
- Vering** = Medfuat
- Veriş** = Dâd = Vente
- Verişmek** = Taati etmek = Echanger
- Verit** = Teberru = Don
- Veritlemek** = Teberru etmek = Faire don
- Verme** = İta
- Vermek** = 1. Feda etmek; 2. Tevcih etmek; 3. Hamletmek; 4. İrad etmek; 5. İras etmek
- Vicdan** (Bak: *bulgu*) = Vicdan = Conscience
- Volkan** (Bak: *yanardağ*) = Bürkân, volkan
- Volkanik** = Bürkânî
- Vurguncu** (Bak: *kapatçı*) = Muhtekir
- Vurgunculuk** (Bak: *kapatçılık*) = İhtikâr
- Vurma** = 1. Nabazan; 2. Darb

Vur

- Vurmak** = İsbet etmek
Vurulmuş (Bak: uğramış, ezilmiş) = -zede
Vuruş = 1. Darbe = Coup; 2. İsbet
Vuruşak = Mareke = Champ de bataille
Vuruşkan = Cengâver
Vuruşma = Cenk
Vuruşmak = Mübareze etmek = Se battre
Vuzuh (Bak: açıklık) = Vuzuh = Clarté

Y

- Yaban** = 1. Vahşi = Sauvage; 2. Beyaban
Yabancı = Bigâne, ecnebi
Yabancılar = Ağyar
Yabani = Vahşi = Sauvage
Yabanilik, yabanlık = Vahşet
Yabansı = Alelâcayib, garib
Yabansılık = Garabet
Yabansımak = İstiğrab etmek
Yad = 1. Bigâne, ecnebi; 2. Ademi-, gayrı-
Yadahlâksal = Gayriahlâki = Immoral
Yadbağınç = Ademitaâbiyet, istiklâl
Yadbelgin (T.) = Mechul = Inconnu
Yadbelginlik (T.) = Mechuliyet
Yadcusundaş = C ayırımütecanis
Yaddinsel = Gayridini = Irréligieux
Yadel = Gurbet
Yadgözen = Antipatik, cazibesiz
Yadgözenlik = Cazibesizlik = Antipathie
Yadgüven = Ademiemniyet, âsayişsizlik
Yadırgan = Bihuzur = Sans repos, gêné
Yadısa = İnkâr
Yadısamak = İnkâr etmek
Yadısiyan = Münkir

- Yadmerkezlik** = Ademimerkezliyet
Yaduyru = Ecnebi = Sujet étranger
Yağ (Bak: *semizlik*) = Semen
Yağdırın (Bak: *serpen, saçın*) = -bâr
Yağı (Bak: *duşman*) = Adû
Yağışma, yağılık = Muhasame, adavet
Yağınç = Suikasd
Yağca = Garet, tarac, nehbü garet
Yağmur = Matar, bâran, rahmet
Yaka (Bak: *kıyı, kırağ*) = Sahil
Yakacak = Mahrukat
Yakalama = Ahzü girift, derdest, grift
Yakalamak = Derdest etmek
Yakalanmak = Mübtelâ olmak, duçar olmak, musab olmak, giriftar olmak
Yakalanmış = Duçar, giriftar, musab
Yakan = Suzan
Yakarı, yakarma = Niyaz
Yakarış = Tazarru, münacat, dua
Yakarmak = 1. İstirham etmek; 2. Tazarru etmek
Yakayı kurtarmak, yakayı sıyrmak = Tahlisi giriban etmek
Yakıcı = 1. Hâr; 2. Muhrik
Yakın = 1. Karın, makrun, karib, mukarib; 2. Kurb
Yakında = Ankarib, kariben
Yakınlık = Kurbiyet
Yakışık = Tenasüb

- Yakışık almak** = Münasebet almak
Yakışksız, yakışmaz = Namünasib, naseza, nalâyık, nareva, münasebetsiz
Yakışır = Şayeste, şayan
Yaklaşmak = 1. İktiran etmek; 2. Takrüb etmek
Yaklaştırmak = Takrib etmek
Yakma (Bak: *dağlama*) = Key
Yakmak = İhrak etmek
Yal (Bak: *ıfık*) = Zıya
Yalabırmak = Lemean etmek
Yalan = Kâzib, hilâf, düruğ, kizb
Yalancı = Kâzib, kezzab
Yalancı ün = Şöhreti kâzibe
Yalan dolan = 1. Tezvir; 2. Ürcufe
Yalanlamak = Tekzib etmek = Démentir
Yaldızlamak = Tezhib etmek = Dorer
Yaldızlı = Müzehheb
Yalgın = Serab
Yalgörü = Firaset, isabeti rey, vuzuhu nazar = Clarté de vue
Yalgörür = Firasetli
Yahm = İtibar
Yalın = 1. Uryan, bürehne; 2. Sade, basit
Yalınç = Basit, gayırmürekkeb = Simple
Yalınmak = Tecerrüd etmek = S'isoler
Yalkı (Bak: *ışın*) = Barika
Yalkın (Bak: *parlaklık*) = Revnak
Yalkırı = İnkisarı zıya

Yal

- Yalkız** = Merdümgiriz
Yalnız = 1. Hassaten, mahza, mücerred;
2. Münferid, tenha; 3. Fakat, lâkin
Yalnızca = Münferiden = Isolément
Yalnız kalma = Halvet
Yalpırdamak = İltima etmek
Yalpırılar = İltimaat
Yaltak = Mütebasbıs, mütemellik
Yaltaklanma, yaltaklık = Müdahene,
tabasbus, tekâpu
Yaltaklanmak = Temellük etmek = Flatter
Yaltırık = Nur
Yalvaç = Peygamber, nebi, resul
Yalvaçlık = Nübüvvet, risalet
Yalvarı = Reca, istirham
Yalvarmak = İstirham etmek
Yamanmak = İntisab etmek
Yamanmış = Mensub
Yamanmışlık = Mensubiyet
Yan = 1. İnd, nezd; 2. Cihat, taraf, canib,
cenb; 3. Kurb; 4. Cenah, pehlü
Yana = Leh, lehinde = Pour
Yanak = Ruhsar
Yanal = Profil
Yana olmak = Lehte olmak
Yanardağ = Bürkân, volkan
Yanardöner (Bak: *gelgeç*) = Hercai
Yanaşık = Mukarin = Intime
Yanaşıklık = Mukarenet = Rapprochement

Yan

- Yanaşmak** = 1. Tekarrüb etmek; 2. Hu-
lül etmek
Yanaştırmak = Takrib etmek
Yanat = Tarafdar, lehdar
Yancı = Canibdar
Yançeker = Tarafgir
Yançekerlik = Tarafgırlık
Yandama = İltizam
Yandamak = 1. İltizam etmek; 2. Ter-
fik etmek
Yandanmış = Mültezem
Yangı = İltihab
Yangılanmış = Mütelehib, mültehib
Yangın = Harik
Yangına uğramış = Harikzede
Yanı (Bak: *sızıltı*) = Şekva
Yanıç = Gayrıtabii = Contre - nature
Yanıkan (Bak: *sızlanan*) = Müşteki
Yanıkmak (Bak: *sızıltı*) = Şikâyet
Yanıkmak = Şikâyet etmek, iştikâ etmek
Yanıлма = Kusur, hatâ, galat, sehv, zühü.
Yanılmak = Kusur etmek, hatâ etmek,
zühul etmek
Yanılmaz = Lâyuhı
Yanılmazlık = İsbet
Yanılmış = Muhti
Yanıltmaca (Bak: *şaşırtmaca*) = Mugalâta
Yanıltmak = Tağlit etmek

Yanına katmak, yanına vermek =

Terfik etmek = Faire accompagner

Yanına koymak = Terdif etmek

Yanında = Maiyetinde

Yanıp yakılan = Mütelehhif

Yanıp yakılma = 1. Hayıflanma; 2. Dād

Yanıp yakılmak = Telehhüf etmek, ta-zallüm etmek

Yanış = Suzuş

Yanıt (Bak: *karşılık*) = Cevab

Yanku = Aksi sada = Echo

Yankulanmak = Aksi sada vermek

Yanlar = Etraf, cevanib

Yanlığ = 1. Nasavab; 2. Kusur, hatâ, ga-lat, sehv

Yanlıklık = Kusur, hatâ = Faute, erreur

Yanlıklıkla = Hatâen

Yanma = İhtirak

Yanmak = Telehhüf etmek = Se lamenter

Yanmış = Muhterik

Yansı = Aks = Reflet

Yansıma = İnikâs

Yansımak = İnikâs etmek, aksetmek

Yansıt = Mün'akis, âkis

Yansıtmak = Aksettirmek

Yanşak = Bezlegü

Yantaz (Bak: *yançeker*) = Tarafgîr

Yantazlık (Bak: *yançekerlik*) = Tarafgirlik

Yantı- = Muzad- = Anti-

Yantıkokça = Muzadı taaffün

Yantitöz = Aksi müddea = Antithèse

Yapa = Vefa = Fidélité

Yapan = 1. Bani; 2. Fail = Auteur

Yapı = 1. Bünyan; 2. Bina, ebniye; 3. Bünye; 4. İnşaat

Yapış, yapık = Masnu, mamul, masnuat, mamulât

Yapı işleri = İnşaat

Yapıla = Mucibince (*Büro T.*)

Yapılığ = 1. Bünye; 2. Tıynet, cibillet

Yapılmış (Bak: *kurulmuş*) = Mebni

Yapım, yapım işleri = İmalât

Yapıntı (Bak: *gösteriş, özeniş*) = Tekellüf

Yapışık (Bak: *kavuşuk, bitişik*) = Mülâsik

Yapışıklık, yapışkanlık = Lüzucet

Yapışkan = 1. Lüzucetli; 2. Musallat

Yapışma (Bak: *bitişme*) = Telâsuk

Yapışmak = 1. Temessük etmek; 2. İlti-sak etmek

Yapıştırmak = İlsak etmek

Yapma = 1. Tesis; 2. İka; 3. Sahte, sun'î

Yapmacık = 1. Câlîyet, sahte tavır, ta-sannu; 2. Câlî

Yapmacıklı = Câlî = Feint, simulé

Yapmak = 1. İnşa etmek, imal etmek; 2. İfa etmek, iera etmek; 3. Bina etmek

Yapracık = Varakpare

Yaprak = 1. Berk, varak; 2. Levha; 3. Varaka

Yap

Yapraklar (Bak: *kâğıtlar, betikler*)=Evrak

Yaptırmak = İcra ettirmek

Yar = Muavin

Yara = Karha, zahm, ceriha, rîş=Blessure

Yaraç = Alet = Instrument

Yaraçlar = Edevat

Yaradan = Mabud, sani = Créateur

Yaradılış = Fitrat, hilkat, tıynet, huk

Yaradılıştan = Hilkî, fitrî, cibillî

Yara izi = Nedbe

Yaral = Mühimmat

Yaralamak = Cerhetmek = Blessen

Yaralanmış, yaralı = 1. Mecruh = Blessé; 2. Dağdar; 3. -figâr

Yaralıyan = Carih

Yaraman (Bak: *operatör*) = Cerrah

Yaramaz (Bak: *haylaz*) = Nabekâr

Yaran = -şikâf

Yaranma = Hulûs

Yaranmacı = Hulûskâr

Yaranmacılık = Hulûskârlık

Yarar = Salih = Capable

Yararlık = 1. Liyakat; 2. Besalet

Yarasa = Şebpere

Yaraşık = Seza, sezaver, lâyük, reva

Yaraşıklı = Mütenasib, mevzun

Yaraşiksız = Nalâyük, naseza, nareva

Yaraşır = Seza, sezaver, lâyük, şayeste, şayan, cespan, reva

Yar

Yaraşmaz = Nalâyük, naseza, nareva

Yaraştırmak = Tevlik etmek = Conformer

Yaratan, yaratıcı = Hallâk, hâlik, mübdî, fâtır, bâri, -aferin

Yaratı = İbda

Yaratık = Mahlûk = Créature

Yaratıklar, yaratılmış = Mükvevnat, âferide

Yaratım, yaratma = Halk = Création

Yaratmak = Halketmek, ibda etmek, tekvin etmek

Yara yeri = Nedbe

Yarbaşkan = Reis muavini

Yarbay = Kaymakam (*Süel T.*)

Yardak, yardakçı = 1. Gayretkeş; 2. Avene

Yardaş = Refikî mesai = Collaborateur

Yardım = Avn, meded, iane, nusret

Yardıma koşan = Mededres

Yardıma koşma = İmdad

Yardıma koşmak = İmdad etmek

Yardımcı = Destgir, muin, muavin, muzahir

Yardım dileme, yardım isteme =

İstiane, istimdad

Yardım etmek = 1. Muavenet etmek; 2. Muzaharet etmek

Yardımlaşma = Teavün = Aide mutuel

Yardirektör = Müdir muavini

Yargıç = Hakem

- Yargutay** = Mahkemei temyiz
Yarı, yarım = Nisf, nim
Yarık = 1. Şikâf; 2. Rahne; 3. Şak
Yarıkaranlık = Nimmuzlim
Yarılmak = İnşikak etmek
Yarımada = Şibhi cezire = Presqu'île
Yarım baş ağrısı, yarımca = Şakika
Yarım kalmak = Akim kalmak
Yarın = Ferda
Yarış = Müsabaka = Concours
Yarışmak = Müsabaka etmek
Yarıyan = Hâdim
Yarıyarıya = Münasafeten
Yarlıgama = Rahmet, mağfiret, rahm, gufran
Yarlıgamak = Mağfiret etmek
Yarlıganmış = Müteveffa, merhum, mağfur
Yarlıgansıma = İstifşar
Yarlıgayan = Gafur, rahim
Yarma (Bak: *yarık, çatlak*) = Şak
Yarmak (Bak: *yurtmak*) = Şakketmek
Yarsılı = Haris, muhteris = Ambitieux
Yarsubay = Zâbit vekili
Yas = Matem, şiven = Deuil
Yasağmak, yasak etmek = Nehyetmek, men'etmek
Yasak = Memnu, menhi
Yasak etme (Bak: *zorlama*) = Zecr
Yasamak = 1. Tanzim etmek = Arranger;
 2. Teğri etmek, taknin etmek = Légilérer

- Yasav** = Zabtü rabt, inzibat
Yasavsızlık = Ademi inzibat
Yasavul (Bak: *polis*) = Zabıta
Yastama = İzafe
Yastamak = Hamletmek, isnad etmek, azvetmek, atfetmek
Yastanmış = Mahmul, matuf
Yastık = Bâlin
Yağ = 1. Sin, esnan; 2. Nemnak, râtib
Yağ! = Aferin! = Bravo!
Yağama = Ömr = Vie
Yağama törüsü = Âdabı muâşeret
Yaşamak = Muammer olmak
Yaşamış = Muammer
Yaşar, yaşayan = Zihayat
Yaşatik = Havayici zaruriye
Yaşat = Hemsin
Yağlı = İhtiyar = Vieux, vieillard
Yağlık = Rutubet, nem
Yaşmaklanmak = Tesettür etmek
Yatak = 1. Camehab; 2. Mecra
Yatak odası = Habgâh
Yatalak = Esiri firaş
Yatılı (Bak: *gecelik*) = Leyli
Yatır (Bak: *eren*) = Veli = Saint
Yatırı (Bak: *konum*) = Tevdiat
Yatırmak = 1. Tevdi etmek; 2. İmale etmek
Yatısız (*Okul T.*) = Nehari

Yat

- Yatışmak** = Kesbî sükûnet etmek
Yatıştırıcı = Müsekkin = Calmant
Yatıştırılmak = Teskin etmek
Yatmak = Temayül etmek
Yava (Bak : *saçma*) = Yâve
Yavacı (Bak : *saçmacı*) = Yâvegü
Yavan = Bimana, manasız
Yavaş = 1. Halim ; 2. Pest ; 3. Batı, aheste
Yavaşıma = İtidal
Yavaşımak = 1. Bataet göstermek ; 2. İtidal kesbetmek
Yavaşlık = 1. Bataet ; 2. Hilim
Yavaş yavaş (Bak : *gitgide*) = Refte refte
Yaver = Yaver
Yavru (Bak : *çocuk*) = Beçe
Yavuklu = 1. Maşuk, maşuka, mahbub, mahbube ; 2. Namzed = Fiancé
Yavuz (Bak : *korkunç*) = Müdhış
Yay = Kavs
Yaya = 1. Racil ; 2. Piyade
Yayak = Piyade (*Süel T.*)
Yayan (Bak : *yürüyerek, ayakla*) = Maşiyen
Yaygaz = Tevatür = Rumeur, bruit
Yaygazlanan, yaygazlanmış = Mütévativir
Yaygı = Bisat
Yaygın = Münteşir
Yayılım = Sâhai intişar
Yayılma (Bak : *duyulma*) = Şüyu

Yaz

- Yayılmak** = 1. Taammüm etmek ; 2. Şayi olmak, şüyu bulmak ; 3. İntişar etmek
Yayılmış = Şayi = Répandu
Yayın = Neşriyat
Yayın çekin = Meddü cezr
Yayınlamak = Neşretmek
Yayıntı = Şayia = Bruit
Yayma (Bak : *duyurma*) = İşaa
Yaymak = 1. Neşretmek ; 2. Tamim etmek ; 3. Ferşetmek
Yayman (Bak : *çıkaran*) = Naşir
Yazak, yazıhane = Yazıhane
Yazan = 1. Müellif ; 2. Musannif
Yazar (Bak : *yazman*) = Muharrir
Yazı = Hat, levha
Yazığ = Masiyet, maasi
Yazı ile = Tahriren
Yazık = 1. Gadr ; 2. Efsus ! heyhat ! veyl !
Yazık etmek (Bak : *gücemek*) = Gadretmek
Yazık ki = Maatteessüf, maalesef
Yazıklanma = Telehhüf, hayıflanma
Yazıklanmak = Telehhüf etmek
Yazık olmak = Gadrolmak
Yazılar = 1. Elvah ; 2. Hutut
Yazılı = Muharrer, mürakkam, mektub
Yazılı sınav = Tahriri imtihan
Yazılmış = 1. Mektub ; 2. Mazbut
Yazım = 1. Kitabet ; 2. Kader, sernüvişt
Yazışma = Mürasele, muhabere, mükâtebe

- Yazıt** = 1. Kitabe; 2. Kalem = Plume
Yazıtlar (Bak: *yazılar, sınavlar*) = Elvah
Yazlamak, yazılığa çıkmak = Sayfiyeye çıkmak
Yazlık = Sayfiye = Villégiature
Yazma = Kayd
Yazmak = 1. Telif etmek, terkîm etmek; 2. Arzetmek
Yazman (Bak: *yazar*) = Muharrir, edib
Yazmanlar = Üdeba
Yedek = İhtiyat
Yedemek = İrşad etmek
Yedirip içirmek = İnfak etmek
Yediz = Hafta = Semaine
Yedizlik = Üsbûi = Hebdomadaire
Yeğ, yeğîn = Racih, müreccah, efdal, evlâ
Yeğen = Hemşirezade
Yeğlik (Bak: *üstünlük*) = Rüchan
Yeğni = Hafif, sebük, cevval
Yeğnik (Bak: *hoppa*) = Hafifmeşreb
Yeğnileşmek, yeğnilmek = Tahaffül etmek
Yeğniletmek = Tahfif etmek
Yeğnilik = Hiffet, hafiflik
Yeğnisemek = İstihlaf etmek
Yeğnitilmiş = Muhaffef
Yeğrem, yeğrim = Salâh = Amélioration
Yeğremek, yeğrimek = Salâh bulmak
Yeğritim = İslahat

- Yeğritmek** = İslah etmek
Yeke = Vekil
Yekabeti = Vekâletname
Yekellik = Vekâlet
Yekellekle, yeke olarak = Vekâleten
Yel (Bak: *eskin*) = Rüzgâr, bad
Yelken = Badban, şîrâ
Yeller (Bak: *eskinler*) = Riyah
Yeme = Tenavül
Yemek (Bak: *aş*) = Taam
Yemiğ = Semere, meyve
Yemiğli (Bak: *verimli*) = Müsmir, semeredar
Yemiğsiz (Bak: *verimsiz*) = Gayrımüsmir
Yen (Bak: *utku*) = Zafer = Victoire
Yenen, yener = Galib, mansur, muzaffer
Yeni = 1. Cedid, mücedded, nevin; 2. Henüz
Yeniçağ = Asrı hazır
Yenidoğan, yenidoğmuş = Nevzad
Yeniheves = Nevheves
Yenilemek = Tecdid etmek = Renouveler
Yenilen, yenilmiş = Mağlûb = Vaincu
Yenileşme = Teceddüd = Renouvellement
Yenileştiren, yeniletmen = Müceddid
Yenilik (Bak: *gençlik, küçüklük*) = Hadaset
Yenilim, yenilme = Mağlûbiyet = Défaite
Yenilmez = Namağlûb
Yenir = Kabili ekl
Yenirce = Âkile

Yen

Yenme = Galebe

Yenmek = Galebe etmek

Yentakı = Takı zafer

Yer = 1. Mekân, mahal, zemin, câ, cây, mevki; 2. Münasebet; 3. Arsa, arazi; 4.

Dünya, arz

Yeraltı = Tahtelârz, ziri zemin

Yer değişme = Becayış = Permutation

Yerence (Bak: *tiksince, iğrence*) = Zemime

Yergi = 1. Hiev; 2. Mezemmet zem

Yergi ve sövgü = Zemmü kadh

Yerici = 1. Zemmam; 2. Heccav

Yerinc = Eşef

Yerinde = 1. Muvafrık, münasib, erzan, cespan; 2. Musib, varid, beca; 3. Eihakkin

Yerinde duran (Bak: *durlu*) = Sâbit

Yerindelik = İsbet

Yerinden oynamaz = Gayrikabili tezelzül

Yerine = Bedel olarak

Yer ne bırakmak = Tevkil etmek

Yerine geçmek = İstihlâl etmek

Yerine getirme = İs'af

Yerine getirmek = İnfâz etmek, inceaz etmek, ifa etmek

Yerine konmaz = Gayrikabili telâfi

Yerine koymak = İkame etmek

Yerinli = Müessif

Yerinmek = Teessüf etmek

Yer kirası = Ardiye bedeli

Yet

Yerleşen = 1. Câygir; 2. Sakin = Habitant

Yerleşenler (Bak: *oturanlar*) = Sekene

Yerleşik (Bak: *oturan*) = Mütemekkin

Yerleşmek = 1. Temekkün etmek, tavatun etmek; 2. Teessüs etmek

Yerleşmiş = Mütevattın

Yerleştirmek = İskân etmek

Yerli = Mahallî = Local

Yerli yerinde = Tertibli

Yerli yersiz = Münasebetli münasebetsiz, ratbü yabis

Yerme = Mezemmet, zem = Diffamation

Yermek = Fasletmek, zemmetmek

Yersel = Mahallî, mevzî = Local

Yersiz = 1. Nabeca, nabemahal; 2. Fuzulî; 3. Lâmekân

Yersiz yurtsuz = Haneberduş

Yertutan = 1. Câygir; 2. Mütéhayyiz

Yertutmak = Tevazzu etmek, tahayyüz etmek

Yer yer = Câbeca

Yer yurt (Bak: *ev*) = Dâr

Yer yüzü = Ruyü zemin

Yeşermek (Bak: *çimlenmek*) = İntaş etmek

Yeşil = Ahdar, ahzar, sebz

Yeşillik = Hadaret

Yetenek, yeterlik = Ehliyet, kabiliyet, kifayet

Yetenekli = Kabiliyetli, müstaid, ehliyetli

Yet

- Yeter** = 1. Vafi, kâfi, bes; 2. Müsaid
Yeter bulmak, yetrinmek, yetsinmek = İktifa etmek
Yeterge = Haddi kifayet
Yetil = Malikâne = Domaine
Yetincemek = Telâfi etmek
Yetişin! = İmdad! = Au secours!
Yetişki = Terbiye = Education, dressage
Yetişme (Bak : *yardıma koşma*) = İmdad
Yetişmek = Perverişab olmak
Yetiştiren = - perver
Yetiştirme = 1. Talebe; 2. Perverde
Yetiştirmek = 1. Terbiye etmek; 2. Tenmiye etmek
Yetke = Salâhiyet
Yetkeli = 1. Salâhiyetdar; 2. Mezun
Yetki = Kifayet
Yetkil = Kifayetli, ehliyetli
Yetkili = Haizi salâhiyet
Yetkinleşmek = Tekemmül etmek
Yetmek = 1. Lâhik olmak; 2. İdare etmek
Yetmez = Gayrıkâfi
Yetmezlik = Ademi kifayet
Yetri = Nisab
Yetsiz = Âciz = Incapable, impuissant
Yetsizce, yetsizcesine = Âcizane
Yetsizlik = Ademi iktidar
Yeysi = Zahire = Vivres
Yığılım = Mahşer, izdiham

Yıl

- Yığılmak** = Tecemmu etmek, tehaşşüd etmek
Yığın = Kütle
Yığınak = 1. Mecma; 2. Tecemmu
Yığılmak = Temerküz etmek
Yığla = Medhar = Entrepôt
Yığma = Tahşid
Yıkan, yıkıcı = Hâdim, tahrîbkâr
Yıkı = Harabe
Yıkık = 1. Harab; 2. Münhedim
Yıkılmak = Harab etmek, tahrîb etmek
Yıkulum, yıkılma = İnhidam
Yıkılmak üzere, yıkkın = Mails inhidam, müşriffi harab
Yıkılmış = Münhedim
Yıkım, yıkın = Âsib, musibet, felâket
Yıkımlar, yıkınlar = Mesaib
Yıkıntı = Enkaz
Yıkınlık = Harabî = Ruine
Yıkmaq = Hedmetmek
Yıl = Sâl, sene
Yılankavi = Helezoni
Yılbeti = Salname
Yılçağ (Bak : *çağan*) = Mevsim
Yıldırak = Şîrâyı Yemani
Yıldırğı = Tedhiş
Yıldırıklık = Siperi saika
Yıldırmaq = Tedhiş etmek = Effrayer
Yıldız = Necem, sitare, ahter, kevkeb

- Yıldızbakan** = Münecim
Yıldız böceği = Şebtab
Yıldızlar = Kevakib, ecrâmı semaviye, nûcum
Yılın = Mütedehhiş = Terrorisé
Yılınlık, yılın = Tedehhüş
Yılın = Dehşet, hevl = Terreur
Yılınç (Bak: *korkunç*) = Hevlnâk
Yıllık = 1. Salname; 2. Senevî
Yıllık vergi = Salyane
Yılmak = Tedehhüş etmek
Yıpranmış, yırtık = Fersude
Yıpratan (Bak: *eskiten, bitiren*) = fersa
Yırtıcı = Müfteris
Yırtıcılık = İstiras
Yırtıkçırtık = Pejmürde = Chiffonné
Yırtlaz = 1. Şeni, eşna; 2. Fahişe
Yırtlazlık = 1. Fuuş; 2. Şenaat
Yırtma (Bak: *bozma*) = Hetk
Yırtmaç = Çâk
Yırtmak = 1. Çâketme, şakketmek; 2. Hetketmek
Yığıt = Dilâver, şeci, cesur = courageux
Yığıtçe, yığıtçesine = Cesurane
Yığıtlık = Şehamet, şecaat, hamaset, besalet, cesaret
Yine = Keza, hakeza, kezalık
Yitik = Mefkud, zayı
Yitirmek = İfate etmek, gaib etmek
Yitki, yitme = Ziyâ

- Yitmek** = Gaib olmak
Yiyecek = 1. Nevale, erzak; 2. Mekûlât
Yiyen, yiyici = Âkil = Mangeur
Yiyenler, yiyiciler = Ekele
Yiyinci = Sefih
Yiyincilik (Bak: *şayga*) = Sefahet
Yiysi (Bak: *giyecek*) = Mekûlât
Yoğalmak = Helâk olmak
Yoğaltım = İstihlâk
Yoğaltmak = İstihlâk etmek
Yoğaltman = Müstehlik = Consommateur
Yoğatım = İdam
Yoğatmak (Bak: *öldürmek*) = İdam etmek
Yok = 1. Nabud, adim, madum, mefkud; 2. Âri
Yoketmek = İmha etmek, mahvetmek, if-na etmek, telef etmek
Yokken, yokluğunda = Gaybubetinde
Yoklama = Muayene = Examen
Yoklamak = İstimzac etmek
Yokluk = 1. Adem, ademi mevcudiyet, fikedan; 2. Gıyab, gaybubet
Yokolma = Mahv
Yokolmak = Mahvolmak
Yokolmaz = Lâyüfna
Yoksu = Sefalet
Yoksul = Fakir, sefil, geda, muhtac
Yoksulluk = Fakr
Yoksun = Mahrum, haibü hasir

Yok

- Yoksundurmak** = Mahrum etmek
Yoksunluk, yoksunma, yoksuntu = Mahrumiyet, husran, hırman
Yoksunmak = Mahrum olmak
Yokyere = Bihude = Inutile, superflü
Yol = 1. Sırat, hat; 2. Husus, bab; 3. Şeri, şeriat, mezheb, tarîk, tarikat; 4. Nehe, silk; 5. Çare; 6. Vesile, vasıta; 7. Del'a
Yola getirmek = Tedib etmek
Yolak = Tarik, tarikat, metod, mezheb
Yol alma = Kat'ı mesafe
Yolbulan = Rehyab
Yoldan çıkarmak = İdlâl etmek
Yoldaş = Refik, hemrah
Yoldaşlık = Refakat, mürafakat
Yoldürme (Bak: *ilerleme*) = Kat'ı merahil
Yolgösteren = Rehber, rehnuma = Guide
Yolgöstermek = Delâlet etmek, rehberlik etmek, iraei tarik etmek
Yol harcı, yol parası = Harcırah
Yol kapamak = Haylûlet etmek
Yolkese = Rehzen, kuttai tarik
Yollama = 1. Sevkiyat; 2. İrsal, sevk
Yollar = Hutut
Yollu = 1. Meşru; 2. Seriüseyir
Yolsuz = Nahemvar, gayrımeşru
Yolu ile = Münasib surette
Yoluna koymak = Tanzim etmek
Yolverilmiş = Mazul

Yön

- Yolvermek** = Azletmek
Yol yöntemi = Âdabü erkân
Yora, yoru = Tefsir, tabir
Yoracı = Muabbir, müfessir
Yoramak, yormak = Tabir etmek, tefsir etmek
Yordam = Meleke, mümarese, rüşuh
Yordamlı (Bak: *eli yatkın*) = Mümâreseli
Yorgun (Bak: *bitkin, argın*) = Bitab
Yorgunluk = Taab
Yorgunluklar = Metaib
Yorma (Bak: *çıkarma*) = İstihraç
Yorucu = Zahmetli = Fatigant
Yoruk (Bak: *ıra*) = Siyret
Yoz = Müterreddi
Yozlaşma = Terreddi = Dégénérescence
Yozlaşmak = Terreddi etmek
Yön = 1. Cihet, taraf; 2. Husus, bab; 3. Viche = Directif
Yönder = Mürşid
Yöndeş (Bak: *bağlaşık*) = Yekcihet
Yönel = 1. Teveccüh; 2. İltifat
Yönelim = Teveccüh
Yönelmek = 1. İstikamet almak, teveccüh etmek; 2. İltifat etmek
Yönelmış = Müteveccih
Yöneltmek = Tevcih etmek = Diriger
Yönemek = İrşad etmek
Yönerge = Viche, talimat, direktif

Yön

Yönet = 1. Sevk ve idare = Direction; 2. İstikamet; 3. Viche = Directif

Yönetger = Müsteşar

Yönetim = 1. İdare; 2. Sevk ve idare

Yönetke = İdare (*İdare yeri anlamına*)

Yönetmek = Sevk ve idare etmek, idare etmek = Diriger, administrer

Yönetmen = Zimamdar, müdir = Dirigeant

Yönetmenler = Müdiranı umur

Yönetmel = İdarî = Administratif

Yöne = Cebhe = Front, façade

Yöntem = Metod, usul = Méthode

Yöre = 1. Banliyö; 2. Civar, havalı

Yöregevre = Etrafı havalı

Yörütgen kuvet = Kuvvei icraiye

Yudum = Cür'a

Yufka (Bak: *ince*) = Rakik

Yufkalık (Bak: *incelik*) = Rikkat

Yukarı = 1. Vâlâ, bâlâ; 2. Eczun

Yukarıda = Anıfen

Yukarlamak = Terli etmek

Yum = Yümn, meymenet, kadem, fali hayr

Yumlu = Müteyemmen, kademli, huceste

Yumru (Bak: *kambur*) = Hadeb

Yumruk = Muşt

Yumsama (Bak: *uğursama*) = Teyemmün

Yumsuz = Namubarek, meş'um

Yumsuzluk (Bak: *uğursuzluk*) = Şeamet

Yumuş = Temrin = Exercise

Yuv

Yumuşak = 1. Nerm, nermin, leyyin; 2. Mülâyim; 3. Halim

Yumuşaklık = Rıfk, mülâyemet, liynet, hilm

Yumuşama = Teleyyün

Yumuşamak = İtidal kesbetmek

Yumuşatıcı = Müleyyin = Laxatif

Yumuşatma = Telyin

Yunak = Germabe

Yunmak = Gasletmek

Yunu = Gasl

Yurt = Vatan = Patrie

Yurtlandırmak = İskân etmek

Yurtsama = Daüssıla = Nostalgie

Yurtsamak = Daüssılaya uğramak

Yurtsever = Vatanperver = Patriote

Yurtseverlik = Hamiyet, vatanperverlik

Yurttutmak = Tavattun etmek

Yutak = Bül'um

Yutma = İltikam

Yutmak = Bel'etmek = Engloutir

Yuva = Lâne, âşıyan = Nid, home

Yuvak = Üstüvane

Yuval = Üstüvani

Yuvarcık = Küreyve

Yuvarküre = Kürei mücesseme

Yuvarlak = Müdever = Rond

Yuvgu = Mardane (*Yaraç adı*)

Yuvu = Silindir

Yüce = 1. Serefraz, serfiraz; 2. Vâlâ, bâlâ;

3. Sami, muallâ; 4. Âll, ulvi; 5. Eve

Yücelik = Ulûv, rif'at = Grandeur

Yücelikler = Maali

Yücelmek, yükselmek = Tereffu etmek, teali etmek

Yüceltme = İ's'ad

Yüceltmek = 1. İlä etmek; 2. Tekrim etmek

Yüğrüm (Bak: *konak*) = Merhale

Yük = 1. Külfet; 2. Hamule, bâr

Yükçü = Hammal

Yüken = Taahhüd = Engagement

Yükenmek = Taahhüd etmek = S'engager

Yüket, yük hayvanı = Mekâri

Yüklemek = Tahmil etmek, teklif etmek

Yüklenmek = Deruhde etmek

Yüklü = 1. Mahmul; 2. Mükellef; 3. Hâmil

Yüksek = 1. Berin, mürtefi, bülend; 2. Muallâ, sami; 3. Gali

Yükseklik = 1. İrtifa; 2. Rif'at

Yüksek öğretmen okulu = Yüksek muallim mektebi

Yüksek sesle = Cehren

Yüksekten atan = Balâpervaz

Yükselen (Bak: *ağan*) = Sâid

Yükseliş (Bak: *ağım*) = Suud

Yükselme = 1. İrtika; 2. Uruc

Yükselten (Bak: *kaldıran*) = -efraz

Yükseltmek = 1. İlä etmek; 2. İ's'ad etmek

Yüksünmek = İstiskal etmek

Yüküm = 1. Mecburiyet; 2. Mükellefiyet

Yükümel, yükümü altında = Mecburi

Yükümlü = 1. Mükellef; 2. Mes'ul

Yükümsüz = Gayrimükellef

Yükünme = 1. Huşû; 2. Rükû

Yüreği dar = Diltenk

Yüreği yaralı = Dilriş

Yürek = 1. Kalb, cenan, dil, fuad; 2. Cesaret

Yürek eriten = Dilgüdaz

Yüreklendirme = Teşci

Yüreklendirmek = Teşvik etmek, cesaretlendirmek = Encourager

Yüreklenmek = Cesaretlenmek

Yüreкли = Dilir, cesur = Courageux

Yüreklince = Cesurane = Courageusement

Yürek oynaması = Hafakan

Yürek parahan = Canhıraş, dilhıraş

Yürek yakıcı = Dilsuz

Yüreklilik (Bak: *yiğitlik*) = Cesaret

Yüret = İera (*Tüzel T.*)

Yüretim = Tatbik = Exécution

Yüretke = İera dairesi

Yüretmek = İera etmek, tatbik etmek

Yürettirmek = İera ettirmek

Yürügen, yürük = Serüjhareke

Yürüm = Cereyan = Courant, marche

Yürüme, yürüyüş = Meşy, reviş, refar

Yür

- Yürünge** = Mahrek = Trajectoire
Yürür = 1. Mer'i, mamulünbih; 2. Cari
Yürürlük = Mer'iyet
Yürüşme (Bak : *suyunca gitme*) = Mümaşat
Yürütme = Temşiyet
Yürütmek = İnfaz etmek, icra etmek
Yürütüm = İnfaz, icra
Yürüyen = Cari = Courant
Yürüyerek = Maşiyen
Yüz = 1. Safha, safiha, cebhe; 2. Sîma, suret, didar, peyker, çehre, vech, ruy
Yüzağartan, yüzsuyu, yüzakı = Âbiru
Yüz aşıklığı = Ubuset = Refrognement
Yüz asma (Bak : *somartma*) = Taabbüs
Yüz çevirme = İstinkâf, iraz
Yüz buruşturma = İşmizaz
Yüze bakmak = İltifat etmek, teveccüh göstermek
Yüze gülme = Müdara = Cajolerie
Yüze gülmek = Temellük etmek = Flatter
Yüzel = Cebhe = Front, façade
Yüzen, yüzer = 1. Şinaver; 2. Sâbih
Yüzey = 1. Sath; 2. Msütevi
Yüzeyküre = Kürei musattaha
Yüzeyler, yüzler = Vücu
Yüzeyli (Bak : *düz*) = Musattah
Yüzgeç (Bak : *yüzen*) = Şinaver
Yüzlek = Sathî = Superficiel
Yüzleşme, yüzleştirme = Müvacehe

Yüz

- Yüzleştirerek** = Bilmüvacehe
Yüzleştirmek = Müvacehe etmek
Yüzlük = Maske, nikab
Yüzölçe = Mesahai sathiyе
Yüzsuyu dökmek = Tezellül etmek, âbiru dökmek = S'humilier
Yüzsüz (Bak : *sıyrık*) = Rezil
Yüzsüzler (Bak : *sıyrıklar*) = Hazele, erazil
Yüzsüzlük (Bak : *sıyrıklık*) = Rezalet
Yüzülmek (Bak : *soyunmak*) = İnsilâh etmek
Yüzüne karşı = Vicahî = En sa présence
Yüzüstü = Mühmel = Négligé
Yüzüstü kalmak = Akim kalmak
Yüz yastığı = Bâliş
Yüzyıl = Asr = Siçle
Yüz yıllar = Âsar
Yüz yüze = 1. Ruberu, vicahen; 2. Bil-müvacehe

Z

- Zam** = Zam = Augmentation
Zaman = 1. Zaman (*Kejalet anlamına*) ;
 2. Vakt, zaman, ahd, hengâm ; 3. Müddet
Zan (Bak : *sani*) = Zan
Zanaat = Hırfet = Métier
Zar = Gııa
Zarar = Beis, hasar, zarar, zıyan, husran,
 mazarrat
Zarara sokma = İzrar
Zarar görmüş = Mutazarrır
Zararlı = Muzir
Zat (Bak : *kişi, öz*) = Zat
Zatın (Bak : *esasında, aslında*) = Zaten
Zavallı = 1. Garib ; 2. Biçare ; 3. Fakır
Zayıf = Nahif, zaif, zâr = Faible
Zayıflık = Zâf, zâfiyet = Faiblesse
Zehir (Bak : *ağrı*) = Sem, zehr
Zehirleme (Bak : *ağılama*) = Tesmim
Zehirlenme (Bak : *ağılanma*) = Tesemmüm
Zekâ = Zekâ = Intelligence
Zem (Bak : *yerme, yergi*) = Mezemmet, zem
Zengin = Gani, mütemevvil
Zenginler = Ağniya

Zor

- Zenginleşme** (Bak : *mallanma*) = Temevvül
Zenginlik = Servet, yesar, gına
Zevk = Zevk, mezak
Zevkler = Ezvak
Zıya (Bak : *yal, ışık*) = Zıya
Zihin (Bak : *es*) = Zihn
Zihinler (Bak : *esler*) = Ezhan
Zincir (Bak : *kol*) = Silsile
Zincirleme (Bak : *sıra*) = Müteselsil
Zincirlenmek = Teselsül etmek
Zor = 1. İkraha, ilca, cebr; 2. Mecburiyet;
 3. Düşvar, sâb, müşkil
Zora gelmek = Muztar kalmak
Zorağ, zaruret = Zaruret, hacet
Zor altında = Mecburen, cebrî
Zorba = Mütégallib, cebbar
Zorbalık = Tegallüb
Zorda = Muztar = Contrain
Zorgeçit = Badire, akabe
Zorla = 1. Mecburen; 2. Cebren
Zorla almak = Gasbetmek
Zorlama = 1. Cebr, zeer, ikrah, ilca; 2. Cebri
Zorlamak = Cebretmek, icbar etmek
Zorlaşmak = Kesbi suubet etmek
Zorlıyan = Mücbir
Zorlu (Bak : *güçlü*) = Kavi
Zorluk, zorluklar = Müşkilât, suubet
Zorlukla = Müşkilâtla

Zor

Zoru altında kalmak, zorunu duymak, zorunda kalmak, zorulanmak = Mecbur olmak

Zorun = Mecburen

Zuhur etmek = Zuhur etmek = Paraitre

Zulüm (Bak: *kıyınç*) = Zulm

Zulüm görmüş = Mağdur, mazlum

Zulümler = Mezalim

SISMANOGLIO
MEGARRO

Satış merkezi:

Türk Kitapçılığı Limitet Şirketi

Ankara Caddesi

İstanbul

20 kuruş